

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

13 Şubat 2014 Perşembe

ADALET KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

13 Şubat 2014 Perşembe

----0----

K O N U

Sayfa

Terörle Mücadele Kanunu'nun 10'uncu Maddesi Uyarınca Kurulan Ağır Ceza Mahkemesinin Kaldırılmasına ve Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1981) (Devam)

1:90

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:51
Madde 9	1
Ali Rıza ÖZTÜRK (Mersin)	1:2
Veysi KAYNAK (Adalet Bakan Yardımcısı)	1
Dilek AKAGÜN YILMAZ (Uşak)	2:3
Faruk BAL (Konya)	4:5
Şuay ALPAY (Elâzığ)	4:6
Önerge	6
Gerekçe	6:7
Madde 10	7
Murat BAŞESGİOĞLU (İstanbul)	7:8
Ömer Süha ALDAN (Muğla)	8:9
Turgut DİBEK (Kırklareli)	9:11, 24
Ali Rıza ÖZTÜRK (Mersin)	11:14
Ertuğrul GÜNAY (İzmir)	14:17
Dilek AKAGÜN YILMAZ (Uşak)	17:19
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı) (Yozgat)	18
Faruk BAL (Konya)	19:21, 23
Atilla KART (Konya)	21:22
Gürsel YALVAÇ (Yargıtay Üyesi)	22:24, 23:24, 24
Önerge	24
Gerekçe	24:25
Önerge	25
Gerekçe	25
Önerge	25:26
Gerekçe	26
Madde 11	26

Ömer Süha ALDAN	(Muğla)	26
Ali İhsan KÖKTÜRK	(Zonguldak)	26:28
Yılmaz TUNÇ	(Bartın)	28:29
Ali ÖZGÜNDÜZ	(İstanbul)	29:32
Turgut DİBEK	(Kırklareli)	33:34
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	34:35
Önerge		35
Gerekçe		35
Önerge		36
Gerekçe		36
Madde 12		36
Ali Haydar ÖNER	(Isparta)	36:39
Ali Rıza ÖZTÜRK	(Mersin)	39:40
Levent GÖK	(Ankara)	40:42
Faruk BAL	(Konya)	42:45, 47
Şuay ALPAY	(Elâzığ)	45:47
Gürsel YALVAÇ (Yargıtay Üyesi)		47
Ali İhsan KÖKTÜRK	(Zonguldak)	47:49
Önerge		50
Gerekçe		50
Önerge		50
Gerekçe		50:51
Önerge		51
Gerekçe		51
İKİNCİ OTURUM		52:90
Madde 13		52
Faruk BAL	(Konya)	52
Ali Rıza ÖZTÜRK	(Mersin)	53
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	53:54
Önerge		54
Gerekçe		54:55
Önerge		55
Gerekçe		55
Madde 14		55
Ömer Süha ALDAN	(Muğla)	55:56
Önerge		56
Gerekçe		56:57
Madde 15		57
Ali Rıza ÖZTÜRK	(Mersin)	57:58
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	58:60
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı)	(Yozgat)	59, 60:61
Atilla KART	(Konya)	61:63
Faruk BAL	(Konya)	63
Önerge		63
Gerekçe		63:64
Madde 16		64
Önerge		64
Gerekçe		64
Önerge		64:65
Gerekçe		65
Madde 17		65

Önerge		65
Gerekçe		65
Madde 18		65
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	65:66
Atilla KART	(Konya)	66:67
Turgut DİBEK	(Kırklareli)	67:68
Faruk BAL	(Konya)	68:69
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	69:70
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı)	(Yozgat)	70:71
Önergeler		71
Gerekçeler		71
Madde 19		72
Ali Rıza ÖZTÜRK	(Mersin)	72
Ömer Süha ALDAN	(Muğla)	72
Faruk BAL	(Konya)	72:73
Atilla KART	(Konya)	73:75
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	75:76
Ahmet KÜTÜK (Yargıtay Üyesi)		76:77
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	77:78
Önerge		78
Gerekçe		78
Madde 20		78:79
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	79:80
Faruk BAL	(Konya)	80:81
Ömer Süha ALDAN	(Muğla)	81:82
Ekim ERGÜN (Türkiye Barolar Birliği Temsilcisi)		82:83
Atilla KART	(Konya)	83:85
Ahmet KÜTÜK (Yargıtay Üyesi)		85:87
Mehmet HABERAL	(Zonguldak)	87:88
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı)	(Yozgat)	88:89
Önerge		89
Gerekçe		89
Madde 21		89
Şuay ALPAY	(Elâzığ)	89:90
Madde 22		90

Açılma Saati: 14.24

Kapanma Saati: 23.36

BİRİNCİ OTURUM

13 Şubat 2014 Perşembe

Açılma Saati: 14.24

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP: Mustafa Kemal ŞERBETÇİOĞLU (Bursa)

(Oturum, Başkan Vekili Hakkı Köylü tarafından açıldı.)

_____0_____

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, toplantı yeter sayımız vardır, toplantıyı açıyorum.

9'uncu maddeden itibaren görüşmelere devam ediyoruz.

9'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9- 5271 sayılı Kanunun 116 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "makul" ibaresi "somut delillere dayalı kuvvetli" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Ali Rıza Bey, buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan...

Sayın Bakan yok herhâlde?

ADALET BAKAN YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK – Bakan Bey dışarıda Ali Rıza Bey, telefonla konuşuyor.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Değerli arkadaşlarım; görüşülmekte olan bu teklifin 9'uncu maddesi üzerinde söz aldım.

ADALET BAKAN YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK – Geldi Bakan Bey de.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Arkadaşlar, bu teklifi bir bütün olarak değerlendirdiğimizde ve genellikle bu koruma tedbirlerine ilişkin kararlara da baktığımızda bu teklifle özellikle dinleme, arama ve el koyma kararlarının zorlaştırıldığı, teklifin “17 Aralık ve 25 Aralık yolsuzluk soruşturması” olarak kamuoyuna intikal eden soruşturma süreçlerinde alınan koruma tedbirlerini geçersiz kılmaya yönelik bir amaçla getirildiği açıktır.

Şimdi, 9'uncu maddede şüpheli veya sanıkla ilgili arama yapılırken somut delillere dayalı kuvvetli suç şüphesinin varlığını esas alıyor. Değerli arkadaşlarım, kişiyi tutuklarken istenilen suç şüphesinin yoğunluğu ile aramada ya da başka tedbirlerde aranılan suç şüphesinin yoğunluğu arasında fark olmalıdır. Şimdi, mevcut düzenlemede makul bir şüphe yeterli görülmekteyken, getirilen düzenlemeyle somut delillere dayalı kuvvetli suç şüphesinin varlığının aranacağı öngörülmüştür. Bu teklifin bu maddesine ilişkin değişiklik gerekçesine baktığımızda, arama kararını veren cumhuriyet savcısı veya hâkimin arama gerekçesini de göstermek durumunda olacağı ve böylece şüpheli, sanık haklarının korunması için temel bir güvence oluşturacağı belirtilmiştir. Aslında gerek Anayasa'ımızda gerekse ilgili kanunlarda, verilen her türlü kararların gerekçeli olacağı hususu da dikkate alındığında şüpheli veya sanığın haklarının korunması bakımından bu anlamlı bir yaklaşım sayılabilir. Ancak diğer taraftan, zaten Anayasa'da ve diğer yasalarda bu konuda düzenleme var. Böylesine kuvvetli bir suç şüphesi yerine somut olgulara dayalı bir suç şüphesinin varlığının aranması ceza muhakemesinin hem sanıklar hem de mağdurlar yönünden toplum vicdanına uygun bir şekilde yürütülmesi gerektiğine ilişkin ilkeye zarar verebileceği endişesi vardır. Bu noktada, sanığın haklarının korunmasında olduğu gibi, mağdurların haklarının da korunmasında yadsınamaz bir toplumsal fayda bulunmaktadır. Bu 2 çatışan durumun insan hak ve özgürlükleri çerçevesinde çözülmesi gerekmektedir. O hâlde, suçun ya da suçlunun kovuşturulması için arama gerekli bir koruma tedbiridir ancak şüpheli ve sanığın hakları da ihlal edilmemelidir.

Arama, başta konut dokunulmazlığı olmak üzere, tedbire maruz kalan kişilerin özel hayatının gizliliğini ihlal etmektedir. Diğer taraftan, arama, gizli bir soruşturma tedbiri de değildir; kanunda gösterilen işlem tanıkları eşliğinde, aramaya konu fiille ilgili, kural olarak gündüz gerçekleştirilmektedir. Bu yönleri dikkate aldığımızda, arama için makul şüphenin aranması orantılı bir koşuldur. Makul şüpheliyi aşar şekilde şahsın tutuklanması için aranması gereken yoğunluktaki bir şüphenin varlığının burada aranmasının doğru olmadığını düşünüyorum. Bunun aslında hukuken de çok yanlış olduğunu düşünüyorum çünkü aramayı somut delillere dayalı kuvvetli

şüphe sebeplerine dayandırmak aramayı imkânsız kılabilir. Kaldı ki aramanın amacı delil elde etmektir yani delil elde etmek için arama yapılır. Ama siz burada aramayı yani delil elde etmek için yapılacak olan aramayı, kuvvetli suç şüphesini gösteren delillerin varlığına dayandırırsanız, o zaman delil de elde edemezsiniz. Delil elde etmek için başvuru tedbirin uygulanmasının kendisini de delile bağlamak kendi içerisinde tutarlı bir davranış biçimi değildir.

Söz konusu düzenleme, arama yapılmasını yani delil elde edilmesini güçleştirecek hatta kimi olaylarda imkânsız hâle getirecektir ve elde edilen delillerin hukuka aykırı delil bahsinde hükme esas alınmama riskini gündeme getirebilecektir.

Kanımızca, aramanın somut delile dayanan kuvvetli şüphe şartına bağlanması, yalnızca kamuya açık yerlerde işlenen ve delillerine kamuya açık yerlerde ulaşılabilen suçlar bakımından etki doğurabilecek, bunun dışında arama kararı verilebilmesi sıkıntılı bir hâl alacaktır. Gerçekten kuvvetli şüpheyi ortaya koyan deliller arama sonucu elde edilebilmektedir. Bunun önünün kesilmesi, pratikte arama kurumuna başvurulmaması, başvurulmuş ise de elde edilen delilin hukuka aykırı delil bahsinde değerlendirilmemesi sonucunu doğuracaktır. Hele ki adli aramanın üstte yapıldığı da dikkate alınırsa durum iyice imkânsız hâle gelmektedir.

Tüm bu gerekçelerden hareketle, mevcut düzenlemedeki makul şüphenin soyut olarak arama kararı vermeye yol açmadığını, sorunun uygulamadan kaynaklandığı, dolayısıyla makul şüphe koşulundan vazgeçilmesini gerektirecek yasal bir zorunluluk bulunmadığını düşünmekteyiz.

Olaylara dayalı olarak, Ceza Muhakemesi Kanunu sisteminin bozulması mağduru daha mağdur yapacağı gibi, suçla mücadele eden makamlar için önemli zafiyetler doğurabilir.

Dünyanın hiçbir yerinde arama için kuvvetli şüphe aranmaz. Tekrar ediyorum Sayın Başkanım, dünyanın hiçbir yerinde arama için kuvvetli suç şüphesi aranmaz, aranmaz. Koruma tedbirleri arasında şüphenin dereceleri bakımından bir uyum vardır. Bu ifade, söz konusu uyumu ortadan kaldırmaktadır.

Telefon dinleme için de arama için de aynı şüphe sebebi aranmaz. Bu düzenleme, bu derece farkını yok etmektedir, yasanın sistemini bozmaktadır, uygulayıcıyı disipline etmek amacıyla yasaların sistemini bozmak için yeterli bir koşul elde edilmiş olamaz.

Bu nedenle biz önergemizi verdik. Önergemizde, teklifteki bu madde metninin çıkarılmasını istiyoruz. Şimdi, bizim, tutuklama için başlangıç, ön koşul olarak aranılan kuvvetli suç şüphesini gösteren somut delillerin varlığını bundan daha az yoğunlukta şüphe gerektiren koruma tedbirleri açısından aramak, dediğim gibi, şüphenin yoğunlukları bakımından olan hiyerarşiyi de bozmaktadır. Tasarıya baktığımız zaman, bütün maddelerde aşağı yukarı buna benzer, somut delillerin varlığı ya da somut delillere dayanan koşullar aranmaktadır. Yani, o koruma tedbirinin mahiyeti dikkate alınmaksızın her yerde bunu aramak, dolayısıyla o koruma tedbirlerinin uygulanamayacağı sonucunu da doğuracaktır. Dolayısıyla, böyle bir düzenlemenin biz ceza hukuku açısından geçerli bir düzenleme olmadığını düşünüyoruz. Nitekim, benim bilgi aldığım hocaların görüşlerinin tamamı da bu yöndedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Ali Rıza Bey.

Yalnız burada ufak bir fark var: Kuvvetli suç şüphesi değil de suç delili elde edilebileceğine dair kuvvetli şüpheden bahsediyor, bir nüans farkı var arasında diğeriyle ama tabii ki mevcut maddeye göre bir değişiklik getiriyor.

Dilek Hanım, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, ben önceki günkü görüşmelerimde de konuşmalarında da söylemiştim, bugün Güvenpark'ta toplanan bu Balyoz, Ergenekon, askerî casusluk gibi tüm siyasi davaların yakınları, dostları, arkadaşları Güvenpark'ta toplandılar ve Akay yokuşuna kadar yürüdüler. Onların yapmak istedikleri şey, gelip Meclisin Dikmen kapısında bir basın açıklaması yapmak, seslerini buradaki milletvekillerine, Hükümet yetkililerine duyurmaktı ama ne yazık ki onların yolu Akay yokuşunun başında kesildi ve şu anda orada polisle cebelleşmekte. Yani ben gittim oraya, polis memuru arkadaşlara da rica ettim “Gelip orada açıklama yapacaklar.” dedim ama ne yazık ki izin verilmiyor.

Şimdi, Sayın Bakana da söylemiştim ben. Yani, siz eğer bu toplumda bir umut yaratırsanız, yani Başbakan da dâhil olmak üzere bütün bakanlar olarak “Bu davalarda bir kumpas var, bir tezgâh var, sahte deliller var, ayarlanmış yargıçlarla, yargı içinde oluşturulmuş bir çetayla bu davalarla ilgili kararlar verildi.” dersiniz, insanlarda bir umut yaratırsanız, yeniden yargılanma sürecinin başlaması gerektiğini en yetkili ağızdan söylerseniz insanların beklentileri çok büyük oluyor. Elbette çok büyük oluyor çünkü özel yetkili mahkemelerin kaldırılmasıyla beraber kendi mağduriyetlerinin de giderileceğini zannettiler, sizlere güvendiler, Sayın Başbakana

güvendiler ama ne yazık ki bu güvenlerinin boşa çıktığını görmek onları çok büyük bir düş kırıklığına uğrattı. Hepsi de çok büyük bir üzüntü içindeler şu anda.

Defalarca söylüyoruz ama söylemeye de devam edeceğiz çünkü yüreğinizde bir yerlerdeki o vıdanın sesinin duyulmasını istiyoruz biz. Cezaevindeki insanların pek çoğu hasta. Ya, bu insanlar çok zor durumdalar. Hasta bile olmasalar “Kumpas, adil yargılanma ilkelerine aykırı hukuk dışı kararlar verildi.” deniyorsa, artık bunun en kısa zamanda adil yargılanma ilkelerine kavuşturulması ve uzun tutuklulukların sona erdirilmesi lazım, hasta insanların acilen tahliye edilmeleri gerekiyor. Yani, size sürekli söylüyoruz Fatih Hilmioğlu çok hasta, Kemal Alemdaroğlu çok hasta, en son Muzaffer Tekin, pankreas kanserinin dördüncü aşamasındaymış ve neredeyse ölme aşamasına gelmiş durumda. Ama ne yazık ki Adli Tıp Kurumu tarafından bu insanlarla ilgili rapor verilmiyor ve bu insanların tahliyeleri sağlanmıyor, sağlık nedeniyle bile tahliyeleri sağlanmıyor.

İnsan hakları kurumlarının verdiği raporlarda 146 ağır hastanın olduğu belirtiliyor ama bu konuda Hükümet gereken özeni göstermiyor. Çok mu zordur Sayın Bakan bu 146 kişinin, bu Balyoz, Ergenekon ve diğer davalardan da tutuklu olanlar, mahkûm olanlar da dâhil olmak üzere, bunların durumunun gözden geçirilmesini talep etmek, bir müfettiş göndermek, Adli Tıp Kurumu tarafından bu konuda eğer bir görevin kötüye kullanılması söz konusuysa, bir kötü niyet söz konusuysa bununla ilgili gereken işlemleri yapmak çok mu zordur? İnsan hayatı söz konusu yani bununla ilgili hiçbir işlem yapılmıyor. Bu insanlara bu umut verildi ama ne yazık ki bu umudun gereği yerine getirilmiyor. Yeniden yargılanmayla ilgili önerimizi verdik, bu önerimiz reddedildi. “Hocalarınızla beraber bu konuyu görüşelim, alt komisyon kuralım.” dedik, bu önerimiz reddedildi. “Ergenekon davasının kararının gerekçesi yazılmıyor, bununla ilgili yazılmadığı takdirde on beş gün içinde Yargıtaya gönderilsin.” dedik, bu önerimiz reddedildi. Çözümüne dönük önerilerdir bunlar Sayın Başkan. Sadece sorunları dile getirmek değil, çözüme dönük önerilerdir. Aynı zamanda, tutukluluk süresinin Yargıtay sürecini de dikkate alacak şekilde düzenlenmesine dönük önerimiz reddedildi.

Yani, ne yapmak istiyor Hükümet, ben onu anlamıyorum. Yani, tabii anlaşılıyor aslında ama anlamak da istemiyorum. Yani, bu türden davalardaki halkın ve toplumun duyarlılığı kullanılarak kendilerine dönük yürütülen yolsuzluk ve rüşvet operasyonlarıyla ilgili bu soruşturmaları yapanların dağıtılması, bu soruşturmaların üzerinin kapatılması söz konusu. Biz bunu görüyoruz, vatandaş da görüyor, halk da görüyor. Artık, buradaki samimi olmayan yaklaşımı o kadar net görüyorlar ki insanlar.

Yani, Sayın Başkan, siz kendinizi bir bu insanların yerine koyun. Oğlunuz diyelim ki cezaevinde, bir şekilde bu kumpasa şey oldu, oğlunuz cezaevinde. Gelip bu Meclisin kapısının önünde yatmaz mısınız Sayın Başkan? Yani, bir insanın bir gün bile özgürlüğünden haksız bir şekilde yoksun bırakılabilmesi ve adil yargılanma ilkelerinden hiçbir şekilde yararlandırılmaması kabul edilebilir bir şey midir?

Şimdi, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası’yla ilgili yeni düzenlemeler oluyor demokratikleşme paketi altında, Anayasa Komisyonundan geçiyor. Şimdi, çok açık seçik biliyoruz ki -Anayasa’ımızda da var- izin almadan barışçıl toplantı ve gösteri yürüyüşleri yapılabilir Sayın Başkan. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararları var bu konuda. İzin almaksızın barışçı nitelikli gösteriler yapılabilir ama bizim burada “Gösteri yapmak istiyorum.” dediğin anda hemen potansiyel suçlu olarak görülüyor insanlar ve hemen gözaltına alınmalar ve suyla -tazyikli suyla- ve biber gazıyla müdahaleler, hatta silahla müdahaleler oluyor. Yani biz demokratikleşmiyoruz, bu paketlerin adı “demokratikleşme” ama biz gittikçe geriye gidiyoruz.

Ben, inanın, Almanya’da bir yürüyüşe katıldım, ana yollardan bir tanesindeydi, “Ne yaptınız?” dedim. “Biz sadece bilgi verdik, biz nerede istersek orada yürüyüşümüzü yaparız.” dedi insanlar. “Sadece bilgi verdik.” dediler, bakın. Ama biz ne yapıyoruz? Yürüyüşü dağın başında yapın ama buralarda sesinizi duyurabilecek şekilde yapmayın. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararları çok açık seçik “Trafik bile engellenebilir. Önemli olan orada insanların sesini duyurması ve barışçı nitelikli olmasıdır.” diyor. Bunların hepsi bir tarafa atılıyor. O insanlar orada polisle şu anda cebelleşiyorlar, polis memuru arkadaşlar verilen talimatlar çerçevesinde bu işlemleri yapmak zorunda kalıyor.

Ben burada Sayın Bakandan rica ediyorum:

Sayın Bakan, lütfen, yolları kesilen bu insanların Dikmen kapısına gelip basın açıklaması yapması konusunda bir izin verin yani izin olmaması gerektiği hâlde yine bir izin verin ve bunlardan 3 tane temsilciyle bir görüşün Sayın Bakan ya. En azından yapmak istediğiniz şeyi -çalışmalarımız var, şunu yapıyoruz, bunu yapıyoruz ya da yapacağız ya da yapmayacağız- bir şey söyleyin. Umut verdiniz bu insanlara. Türk toplumuna bir şey söyleyin. Orada mağdur olan insanların yakınlarına bir şey söyleyin.

Ben bunu rica ediyorum Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Faruk Bey, buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan...

BAŞKAN – 9’uncu maddeyi görüşüyoruz.

FARUK BAL (Konya) – 9’uncu madde... Oradan da, devamında, “Maddeyle ilişkili olsun.” diyeceksiniz. Ben de ilişkilendirerek devam edeyim.

BAŞKAN – E, tabii, artık böyle bir şeyi size söylemeye gerek yok.

FARUK BAL (Konya) – Değerli arkadaşlar, ben “makul” kelimesinin ne anlama geldiğini sizlerle paylaşacağım. “Makul”, Arapça “akıl” kelimesinden türetilmiştir ve “akla uygun” anlamına gelmektedir. Aslında, akla uygun olanlar birleştirilerek hukuku meydana getirmektedir, akla uygun olanların meydana getirdiği hukuk da “adalet” dediğimiz sonucu doğurmaktadır. Bu hem bizim hukukumuzda böyle hem hukuk disiplinleri açısından böyle ve netice itibarıyla da evrensel hukukun temeli “makul” kelimesi üzerine inşa edilmiştir.

Bu kanun tasarısına dönecek olursak, “makul”, hukukun gelişmesi için statik, durgun bir hâlden, dinamik, gelişmeci bir yapıya ulaşabilmesi için en uygun terim olarak karşımıza çıkmaktadır çünkü her olayın özelliği farklıdır; her olayın özelliği farklı olduğu gibi, ortaya çıkış şekli, sebebi ve sonucu da farklıdır. Bir suç tipinde dahi “makul” ölçüsünü farklı farklı derecelerde değerlendirmek mümkündür. İşte o farklı farklı derecelendirmeyi ifade eden “makul” kelimesi hukukun durgun, statik olması yerine dinamiğini teşkil etmekte, sinerjisini teşkil etmekte ve gelişmesine imkân sağlamaktadır. Bu kanun tasarısının 9’uncu maddesindeki “makul şüphe” de aynen bunu ifade etmektedir. Her olayda makul ölçüyü uygulayıcı bulacaktır. O ölçünün makul olup olmadığına da yargı kendi içerisinde karar verecektir. Bu doğaldır, tabiidir ve bu doğal ve tabii olanın “somut delillere dayalı kuvvetli şüphe”yle değiştirilmesi bizim aklımıza uygun değil, bize makul gelmemektedir.

Eğer “makul” kelimesi, bu geniş anlamı ve fonksiyonu yerine özel bir amaç güdülerek değiştirilmek isteniyorsa -o özel amacı da biraz sonra anlatacağım- önerilen “somut delillere dayalı kuvvetli şüphe”nin hiçbir anlamı yoktur. Somut delillere dayalı kuvvetli bir şüphe var ise zaten makul ölçünün üzerinde delil elde edilmiş demektir. Elde edilmiş o delillere dayalı olarak zaten arama yapmaya ve diğer tedbirleri uygulamaya gerek yoktur yani delil elde edilmiştir, elde edilmiş delili tekrar aramanın bir anlamı yoktur, somut delil elde edilmiştir. Elde edilmiş somut delile bir delil daha aramak için şart getirilmesi hâli ise burada bir şüphelye ortaya koymaktadır, o şüphe de, bu kanun için bu Komisyonun huzurundadır, onu akla getirmektedir.

Bu kanun tasarısının özü -hiçbir şekilde inanmıyorum- kanunlardaki temel hak ve hürriyetleri koruma ve onları geliştirme amacına dayalı değildir, demokratikleşmenin önündeki engelleri kaldırma amacına uygun değildir. Neye uygundur? 17 Aralıkta başlamış olan soruşturmada adım adım o soruşturmayı etkisizleştirme amacına yöneliktir. İşte bu madde de elde edilmiş olan delilleri etkisizleştirmek, itibarsızlaştırmak ve hatta hukuki değerden yoksun kılmak amacına yöneliktir. İlerleyen maddelerde ve bundan önceki maddelerde açıkça görülmektedir ki ve açıkça savcılara ellerindeki soruşturma dosyalarıyla ilgili, mahkemelere ellerindeki yargılama dosyalarıyla ilgili bu kanunla emir verilmekte, talimat verilmektedir ki yürüttükleri kovuşturma ve soruşturmanın bu kanun hükümlerine uydurulması mecburiyeti getirilmektedir. Bu kanun hükümlerine uygun hâle getirmek için savcı dosyayı elde ettiğinde, eline aldığı anda bizim elde ettiğimiz deliller hangi karara istinaden elde edilmiş delillerdir diye bakacaktır, hâkim de bakacaktır. Bir arama kararına istinat etmektedir bu deliller.

Peki, o arama kararı bu kanunda nasıl tarif edilmiş? Somut delillere dayalı kuvvetli şüphe ile şüphelye uygun bir arama kararı verilmiş. Oysa elde edilmiş olan deliller makul şüphelye dayalı olarak verilmiş bir kararın ürünüdür, diyerek o delillerin yargı süreci içerisinde hukuken değer kaybetmesine neden olabilecektir. Dolayısıyla kötü niyetli olarak, evrensel hukukun, uluslararası hukukun ve Türk hukukunun yerleşmiş kavramı olan “makul şüphe”nin yerine, birtakım Hükümet içerisinde görev almış kişilerin, onların yakınlarının veya zülfüyâre dokunacak birtakım iş adamlarının ortaya çıkmış olan rüşvet, yolsuzluk, kara para aklama gibi suçlarının yargı önünde aklanması sonucunu doğurmaya yönelik bu kanunun tümüne olduğu gibi bu maddesine de karşı olduğumuzu ifade ediyor, bu maddenin böyle bir şekilde Türk hukukunda yer almaması gerektiğini düşünüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde öneriler var, okutuyorum...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sayın Başkanım, benim de çok kısa bir söz talebim vardı.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi, dikkat ediyorum, genelde muhalefet partisinden arkadaşlarımız maddelerle ilgili kritik yaparken genel hukuki değerlendirmeler yerine büyük oranda 17 Aralık göndermesi yapmak suretiyle, 17 Aralık göndermesi üzerinden yaklaşımlarını ortaya koyuyorlar.

FARUK BAL (Konya) – Doğru, yapıyoruz, yapacağız çünkü onunla alakalı.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Şimdi, elbette bu bir tercihtir, elbette bu bir tercihtir, yapılabilir ama bizim özellikle bu kanun teklifiyle getirdiğimiz düzenlemeler genel manada özel yetkili ağır ceza mahkemelerinden tutun da...

FARUK BAL (Konya) – Milyon dolarlar orada otursun, biz konuşmayalım. Olur mu öyle şey?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sayın Bakanım, böyle bir şey söylemiyorum, yapmayın. Bakın, hiç ben sizin konuşmanızı bölmeden hep dinleyen bir insanım.

FARUK BAL (Konya) – Benim konuşmamı o zaman... Benim konuşmamın üzerine sınırlandırmayın.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Ben sizin konuşmanıza atıfta bulunarak söylemiyorum.

FARUK BAL (Konya) – Benim konuşmamın üzerine konuşuyorsunuz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hayır, olur mu öyle şey? Yani, sizden sonra söz almış olmak sizin konuşmanıza atıfta bulunduğum anlamına gelir mi, böyle bir şey olabilir mi? Lütfen yapmayın.

BAŞKAN – Tamam, devam edin.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Ben genel olarak söylüyorum. Genel olarak, muhalefetin hukuki değerlendirmeleri dışında büyük oranda... Elbette hukuki değerlendirmeler yapılıyor, evrensel hukuk ilkeleriyle ilgili olarak ortaya konulan ölçütler dışında 17 Aralık göndermesi yapmak suretiyle değerlendirmeler yaptığını görüyoruz. Ama dün akşam konuştuğumuz, özellikle kişisel verilerle ilgili madde dâhil olmak üzere şu anda konuştuğumuz, görüştüğümüz maddede devlet karşısında devlete karşı bireyi güçlendirme, bireyi tahkim etme, kişi güvenliğini öne çıkaran bir yaklaşım içerisinde bunu yapması çok açık. Bu düzenlemeyle ilgili bile -çok doğrusu anlaşılır bulmuyorum- 17 Aralık göndermesi yapmak suretiyle bunu bir anlamda anlamsız kılmak, bu maddeyi itibarsızlaştırmayı genel manada doğru bulmam, doğru bulmuyorum çünkü genel hukuk ilkeleriyle bakıldığında bu doğru bir yaklaşım olmaz. Bizim özellikle -dün akşam da kısmen ifade etmişim- kişisel verilerle ilgili olarak biz daha evvelki yaklaşımlarda olduğu gibi vatandaşa karşı devleti tahkim eden, devleti güçlendiren bir anlayışı terk ettik ve bunun mücadelesini veriyoruz. Biz, devlet karşısında bireyi güçlendiren, bireyi tahkim eden, kişi hak ve özgürlükleri üzerinden hukuki reformları yapmaya gayret eden bir yaklaşımı ortaya koyuyoruz ve şu anda bu teklif özellikle 9'uncu madde de bunun somut bir örneğidir. Demin Dilek Hanım burada ifade etti -gitmeseydi belki dinlemiş olacaktı- tam da biz vatandaşların potansiyel suçlu muamelesine tabi tutulmaması için böyle bir düzenleme yapıyoruz; çok açık, bunu görmeniz lazım. Yani "makul şüphe" evet, akıl kökünden gelir akledilir ama hukuk terminolojisinde makulle somut delillere dayalı şüphe karşılaştırıldığında şüphesiz tercihimiz somut delillere dayalı şüpheden yanadır, dünyanın her tarafında da böyledir ve böyle değerlendirilir.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Dünyanın hiçbir ülkesinde yok o.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hayır, yapmayın, ben hukuk terminolojisinde...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Aramayla ilgili söylüyorum hiçbir yerde yok.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Bakın, Ali Rıza bey, söyledğim çok net...

Hayır hayır, hukuk... Buradaki somut kavramlardan bahsediyor, yapmayın lütfen.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Aramayla ilgili söylüyorum.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Neyse, izin verin ben ifade edeyim.

BAŞKAN – Tamam, bitirsin, tamam.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hukuk terminolojisindeki tercih bundan yana olur ve buradaki yaklaşım da budur ve burada potansiyel suçlu muamelesine tabi tutulmanın önüne geçen önemli bir düzenlemedir. Burada "makul" çünkü herkese göre görecelidir, değişebilir ama özellikle yakalanma ya da delillerin elde edilmesine yönelik somut delillerden hareket etme daha hukukidir, hukuk terminolojisine daha yakındır ve bizim yaklaşımımız da budur. Burada da kişiyi öne çıkaran, kişi güvenliğini tahkim eden, potansiyel suçlu muamelesi dışında bir muameleye tabi tutulmaya yönelik bir yaklaşım ortaya koyuyoruz bu maddede.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Şimdi, Sayın Başkan, hayır, iki cümle... Fazla uzatmayacağım.

BAŞKAN – Tamam.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Şimdi bakın, arkadaşlar, 17 Aralıkta yapılan muamelelerde de -birçoğumuz hukukçuyuz-Ceza Muhakemesi Kanunu, Anayasa başta olmak üzere birçok hukuk ihlalleri yapıldı. Ceza Muhakemesi Kanunu'nda özellikle soruşturmanın gizliliğiyle ilgili, koruma tedbirlerindeki uygulamadaki ölçülülüğün ihlali gibi bütün evrensel hukuk tarafından tanınan suçların ve cezaların şahsiliği prensibinin açıkça ayaklar altına alındığı önemli hukuk ihlalleri yaşadık ama birçoğumuzdan da bu konuda ses çıkmadı. Biz 17 Aralıkta operasyonda 17 Aralıkla ilgili olarak yolsuzluk, hırsızlık, uğursuzluğu kesinlikle baştan itibaren ayrı tuttuk ve bununla ilgili olarak bunun tartışılmayacağını ifade ettik ama neredeyse hiç kimseden, hiçbir muhalefet partisinden 17 Aralıkta bu millete reva görülen, bu hukuka yapılan haksızlıkları dile getirme gibi bir yaklaşım ortaya konulmadı; bunları biliyorsunuz, tek tek sayabilirim. Cumhuriyet savcısının, cumhuriyet başsavcı vekilinin yürütmemesi gereken soruşturmayı cumhuriyet savcısının, cumhuriyet başsavcısından gizlemek suretiyle, UYAP'a dâhil etmemek suretiyle soruşturmalar yaptığını, bir buçuk yıl bekletilen ve suç üretilen dosyalarla ve...

BAŞKAN – Şuay Bey, detaylara girmeyelim. Kısaca yani kısaca dedik.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sayın Başkanım, ama çok önemli. Şimdi burada da hukuksuzluklar var.

BAŞKAN – İçinden çıkamayız o zaman şimdi detaya girersek.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Bu hukuksuzluklara da göndermede bulunmak hepimizin üstüne düşen vazife. Dolayısıyla da...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Hayır hayır...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – İzin verin.

Dolayısıyla da yaptığımız bu ileri hukuk anlamında ortaya koyduğumuz hukuki düzenlemeleri...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – İleri faşizm...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hayır, hiç kusura bakmayın, 17 Aralık perspektifi üzerinden mahkûm etmek ve bu mahkûmiyeti de bu millete haksızlık olarak göndermeyi doğru bir yaklaşım olarak bulmadığımı ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Bu yapılan şeye müdahale etmemek... Geçmiş unutmayın.

BAŞKAN – Arkadaşlar, şunu kabul etmemiz lazım, bir şeyi kabul etmemiz lazım: Bu dün de yanlış oldu bugün de yanlış oldu. Yarın belki yanlış olmasın diye biraz gayret sarf ediyoruz; esası bu.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Teklifinin 9 uncu maddesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Rıza Öztürk

Dilek Akagün Yılmaz

Mersin

Uşak

BAŞKAN – Ali Rıza Bey, bunun siz gerekçesini okumuştunuz, bir daha okuyalım mı?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Okuyun tabii.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Arama koruma tedbirine ilişkin, CMK m. 116'daki "makul şüphe" koşulu "somut delillere dayalı kuvvetli şüphe" şeklinde değiştirilmektedir. Değişiklik gerekçesinde ise, arama kararını veren cumhuriyet savcısı veya hâkimin, arama gerekçesini de göstermek durumunda olacağı ve böylece şüpheli/sanık haklarının korunması için temel güvence oluşturacağı belirtilmiştir.

Şüpheli ve sanığın haklarının korunması anlamlı bir yaklaşımdır. Ancak, diğer taraftan ceza muhakemesinin hem sanıklar hem de mağdurlar yönünden toplum vicdanına uygun bir şekilde yürütülmesi gerekmektedir. Bu noktada sanığın haklarının korunmasında olduğu gibi, mağdurların haklarının korunmasında da önemi yadsınmaz bir toplumsal fayda bulunmaktadır. Bu iki çatışan durumun, insan hak ve özgürlükleri çerçevesinde çözümlenmesi gerekmektedir. O halde, suçun/suçlunun kovuşturulması için "arama" gerekli bir koruma tedbiridir, ancak şüpheli ve sanığın hakları da ihlal edilmemelidir.

Arama, başta konut dokunulmazlığı olmak üzere tedbire maruz kalan kişilerin özel hayatın gizliliğini ihlal etmektedir. Diğer taraftan, arama "gizli" bir soruşturma tedbiri de değildir. Kanunda gösterilen işlem tanıkları eşliğinde, aramaya konu fiille ilgili, kural

olarak gündüz gerçekleştirilmektedir. Bu yönleri dikkate alındığında, arama için makul şüphenin aranması, orantılı bir koşuldur. Bunun ötesinde, aramayı somut delillere dayalı kuvvetli şüphe sebeplerine dayandırmak, aramanın yapılmasını güçleştirebilir. Kaldı ki, arama delil elde etmek amacıyla yapılır. Delil elde etmek için başvuru tedbirinin, uygulamasını yine delile bağlamak kendi içeriğinde tutarlı değildir. Söz konusu düzenleme, arama yapılmasını yani delil elde edilmesini güçleştirecek ve elde edilen delillerin "hukuka aykırı delil" bahsinde hükme esas alınmama riskini gündeme getirebilecektir.

Kanımızca aramanın somut delile dayanan kuvvetli şüphe şartına bağlanması, yalnızca kamuya açık yerlerde işlenen ve delillerine kamuya açık yerlerde ulaşılabilen suçlar bakımından etki doğurabilecek, bunun dışında arama kararı verilebilmesi sıkıntılı bir hal alacaktır. Gerçekten, kuvvetli şüpheyi ortaya koyan deliller arama sonucu elde edilebilmektedir. Bunun önünün kesilmesi, pratikte arama kurumuna başvurulamaması; başvurulmuş ise elde edilen delilin hukuka aykırı delil bahsinde değerlendirilmemesi sonucunu doğuracaktır. Hele ki, adli aramanın üstte yapıldığı da dikkate alınırsa, durum iyice zorlaşmaktadır. Tüm bu gerekçelerden hareketle, mevcut düzenlemedeki makul şüphenin soyut olarak arama kararı vermeye yol açmadığını, sorunun uygulamadan kaynaklandığını, dolayısıyla makul şüphe koşulundan vazgeçilmesini gerektirecek yasal bir sorunun bulunmadığı kanaatindeyiz.

Olaylara dayalı olarak CMK'nın sisteminin bozulması mağduru daha mağdur yapacağı gibi suçla mücadele eden makamlar için önemli zafiyetlere yol açabilir. Dünyanın hiç bir yerinde arama için kuvvetli şüphe aranmaz, aranmaz. Koruma tedbirleri arasında şüphenin dereceleri bakımından bir uyum vardır. Bu ifade söz konusu uyumu ortadan kaldırır. Telefon dinleme için de arama için de aynı şüphe sebebi aranmaz. Bu düzenleme bu derece farkını yok etmekte yasanın sistemini bozmaktadır. Uygulamacıyı disipline etmek amacı yasaların sistemini bozmak için yeterli bir gerekçe olamaz.

BAŞKAN – Maddenin metinden çıkarılmasını öngören önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Hükûmete sormuyorsunuz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Hükûmet orada bekliyor sağ olsun, sıkıntı yok.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

10'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10- 5271 sayılı Kanunun 128 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "elde edildiğine dair" ibaresinden sonra gelmek üzere "somut delillere dayanan" ve "Elkonulabilir." ibaresinden sonra gelmek üzere "Somut olarak belirlenen" ibareleri ile aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş; ikinci fıkrasının (a) bendinin (10) numaralı alt bendi yürürlükten kaldırılmış ve dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu madde kapsamında taşınmazlar, hak ve alacaklar bakımından elkoyma işleminin uygulanabilmesi için ilgisine göre Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Mali Suçları Araştırma Kurulu, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumundan, elkonulacak taşınmaz hak ve alacağın suçtan elde edildiğine ve suçtan elde edilen değere ilişkin rapor alınması zorunludur."

"(9) Bu madde hükmüne göre elkoymaya ağır ceza mahkemesince oy birliğiyle karar verilir. İtiraz üzerine bu tedbire karar verilebilmesi için de oybirliği aranır."

BAŞKAN – Sayın Başesgioğlu, buyurun.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Herkesi saygıyla selamlıyorum.

Şu anda okunmuş bulunan madde teklifin çok önemli maddelerinden bir tanesi, hepinizin de vâkıf olduğu üzere taşınmazlara, hak ve alacaklara el koyma maddesi.

Şimdi, izninizle Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; bir kere yasa yapma prosedürü açısından bazı düşüncelerimi paylaşmak istiyorum. Malum olduğu üzere, bu bir teklif milletvekili arkadaşlarımızca imzalanmış, Hükûmetimizin de aşağı yukarı tamamıyla benimsediği aslında bir yasa tasarısı olan bir teklif.

Medisimizde yasa yapılırken aslında Adalet Bakanlığı -Sayın Bakanım siz de bilirsiniz- belirleyici konumdadır yani bir teklif gelirse mevcut istikrar kazanmış mevzuatı koruma konusunda daha dikkatli olur ama şimdi bu teklifte hem teklif sahibi arkadaşlar hem zâatınız hem de Bakanlık aynı cephede bulunuyorsunuz. Onun dışında Yargıtayın mesela yasa görüşmelerinde çok etkin olmasını biz özleriz çünkü uygulamanın içinden gelen arkadaşlardır; bu konudaki görüşleri çok önemlidir. Keza, Barolar Birliğinin bu konudaki görüşleri önemlidir. Ama, bugün yani baştan beri devam eden süreç içerisinde maalesef burada ikili bir diyalog var; teklif sahipleri, Bakanlık ve muhalefet. Yani bu, aslında sağlıklı bir üretim değil, bir görüşme değil; bir bunu söylemek istiyorum.

İkincisi, tabii, bir etki-tepki meselesi -arkadaşımız söyledi “17 Aralık bahsedilmiyor.” diyor- şimdi bunun bir savunma amacıyla hazırlanmış bir teklif olduğu her maddesinden çok açık bir şekilde ortaya çıkıyor. 128’inci maddedeki değişiklikler de çok önemli. Mesela, ne diyoruz? “BDDK’tan, SPK’tan ve MASAK’tan bu mal varlığının elde edildiğine dair rapor alınsın.” Âdeta bir yargılama işlemini bu kuruluşlara biz devrediyoruz. Yani o kadar ciddi bir araştırma yaptıktan sonra, zaten iş aslına varmış demektir yani bir şüphe durumu artık kalmamıştır. Bu, bir itiraz.

Üçüncüsü, el koyma tedbirinin ağır ceza mahkemesince oy birliğiyle alınmış olmasına bir anlam veremiyoruz. Arkadaşlarımız defalarca söylediler, uzun süreli hürriyeti bağlayıcı cezalara çoğunluk sistemine göre 2 hâkimin karar verebildiği bir ortamda neden mal varlığına el koyma tedbirinde mutlak ve mutlak çoğunluk aranıyor, buna bir anlam veremiyoruz. İtiraz da aynı prosedüre tabi, itiraz edildiği zaman da yine oy birliği aranıyor. Artı, yine merakımızı mucip konu: Ceza Kanunu’nuzun 220’nci maddesindeki örgütlü suçlara ilişkin burada bir ayrıcalık var hem dinlemede hem de el koymada bu örgütlü suçları bunun dışına çıkarıyoruz. Yani bir suç işlemek için örgüt kurma keyfiyetini hem teknik takipte hem de mal varlığına el koyma konusunda dışarıda bırakıyoruz. Bütün bu sorular üst üste geldiği zaman, bu tasarının bir savunma refleksiyle hazırlandığı ve bir âdeta yani tabirimi mazur görün yani biraz ağır olacak sanki yasayla bir delil karartma işlemi yapmak üzereyiz. Yani “Bu konudaki yanlışlıktan sizi döndürebilir miyiz?” diye sizin sabrınızı zorluyoruz. Biz de görüşlerimizi bu şekilde ifade etmek istiyoruz. Yani ceza adaletinde mutlaka bir denge kurulması lazım yani bireysel hak ve özgürlüklerle kamu güvenliği arasında toplum yararı açısından bir özgürlük, güvenlik dengesi kurulması lazım ama şu teklifin bütün maddelerini incelediğimiz zaman, âdeta bir tarafı çökertiyoruz yani sistem, devlet, demokrasi kendini savunma mekanizmalarından maalesef uzaklaştırıyor. Yani bu kadar savunmasız bir sistem nasıl bırakabiliriz? Yarın ülkemizde örgütlü suçlar arttığı zaman, terör azdığı zaman bundan hepimiz nedamet duyacağız. Yani ceza hukukunun temel gayesi budur zaten yani millî egemenliği bir şekilde koruma konusunda ceza hukukuna ve ceza uygulayıcılarına teslim etmiş bulunmaktayız ama biz buradan tuğlaları teker teker sökersek o zaman sistem savunmasız kalır ve Allah korusun yani korktuğumuz suçların artışında büyük bir, ağır bir tabloyla karşı karşıya kalırız. Yani onun için bu madde çok önemli bir madde. Tekrar eğer bu maddeyi sağlıklı bir şekilde müzakere etme ortamına dönebilirsek oy birliği kararının gözden geçirilmesi lazım, 220’nci maddeyle bundan istisna tutulmaması lazım ve MASAK gibi, SPK gibi, BDDK gibi kuruluşlardan da rapor istenmesi hususundan vazgeçilmesi lazım diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Ömer Bey, buyurun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; aslında bundan sonra gelecek peş peşe maddelerin en önemli örneğini bu maddede görüyoruz. Öncelikle 9’uncu maddede buraya, konuşmaya yetişmedim, onunla ilgili kısa bir değerlendirme yapacağım. Ceza Muhakemesi Kanunu’nuzda çeşitli şüphe biçimleri belirtilmiştir, bunlardan mesela, basit şüphe vardır, makul şüphe vardır, yeterli şüphe vardır, kuvvetli şüphe vardır. Bir suçla ilgili soruşturma için basit şüphe yeter. Bir arama için makul bir şüphe yeter. Keza, bir soruşturmanın belli bir aşamaya gelmiş olması, tamamlanması açısından yeterli şüphe vardır, iddianame hazırlanması için gerekli olan. Örneğin, tutuklama için ise “kuvvetli şüphe” tanımlaması yapılmıştır. Buna aslında “makul şüphe” demek şu anlama gelir: Olayın gerçekleştiği kesindir ama faile ulaşmak için araştırma yapılması gerekmektedir. Yani birtakım kanıtlar ortadadır ama tam ne olduğu belli değildir. Şimdi örnekle bunu açıklayalım. Örneğin, bir polise bir ihbar geliyor, bir kadının çantasını biri almış, belli bir mevkide kaçmaya başlamış; bu, basit bir şüphedir. Önce olayın araştırılmasını gerektiren bir şüphe hâli söz konusudur. Sonra polis olay yerine intikal ettiğinde bir kişiyi hızla kaçarken görür ve de koltuğunun altında da bir çanta benzeri bir şey vardır; bu, makul şüphedir değerli arkadaşlar. Keza, bu kişi yakalandı, “Bu çanta neyin nesidir?” dendi, adam şunu söyledi savunma olarak: “Annem bir sigorta işlemi yaptıracaktı, evde çantasını unuttu, anneme çantasını intikal ettirmek üzere acele ediyordum.” Bu, yeterli şüphedir. Ancak, bu kişi göz altına alınıp “Evet, ben bu çantayı şu mahaldeki şu kadından zorla aldım.” dediği takdirde bu kuvvetli şüphedir.

Şimdi, Ceza Muhakemesi Kanunu’nun ya da ceza muhakemesinin bütün anlayışını bertaraf eden, ceza muhakemesi felsefesini tabiri caizse ayaklar altına alan bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Yani olmadı çift dikeş, önce somut delil, olmadı üstüne bir de kuvvetli şüphe. Eğer bunu yapacak olursak bu düzenlemeyi sonra, uygulamada hiç kimsenin ne üzeri ne evi aranır yani bu yasal düzenlemenin 1’inci kısmındaki değişikliği göz önüne alacak olursak Türkiye’de hiçbir şekilde arama yapılmaz, el koyma işlemi yapılamaz. Çünkü, uygulamada bunu kendine göre yorumlayabilecek pek çok yargıç çıkacaktır ve de öyle bir şey var ki “makul şüphe” tanımlaması bu düzenlemeye en uygun tanımlamadır aslında. Yahu, bu nasıl göz ardı edilebilir? Sadece oluşan belli bir taarruzu önleme anlamında ceza muhakemesinin temel felsefesiyle bu denli çatışır düzenlemeler getirmek yani bir hukuk devleti mantığıyla, hukuki

yaklaşımın kesinlikle örtüşmez. Buna özellikle dikkat çekmek istiyorum. Yarın bize gülerler ve hukuk fakültelerinde de yani “Bu Komisyonda, bu Parlamentoda da bir sürü hukukçu var ama böyle bir düzenlemeyi nasıl kabul etmişler?” diye bizden sonraki gençlik de güler.

İkinci bir nokta bu yasa, bilirkişilik müessesini kaldırmış olmasıdır. Yani bu suçtan elde edildiğine ya da suçla ilgili olduğuna dair bir taşınır ya da taşınmaza el konması işlemi dolayısıyla bilirkişilik işlemi tümüyle ortadan kaldırılmakta, BDDK, MASAK gibi iktidara doğrudan ya da yarı bağımlı müesseselerden bu yönde rapor istenmesi zorunlu kılınmaktadır. MASAK’ın nasıl çalıştığını gayet iyi bilirim, BDDK’nın nasıl çalıştığını bilirim. Bir raporu çoğu zaman iki seneden önce hazırlayamaz. Yani böyle ani bir olay var, ani bir refleks hâli var yani el koymanız gereken bir konu var, karşıda bir gemi var, içinde kaçak malzemeler olduğu öne sürülüyor. Yok efendim, dur bir, MASAK’tan adamları çağıralım da bir inceleme... Neyin incelemesini yaptıracaksınız? Yani sıcak olaylar hâlinde nasıl arama ya da el konma işlemi yapılacak? Bu, hakikaten bir garabetir. Bu şu demektir: İktidarın istediği kişilere yönelik olarak arama, el koyma işlemi gerçekleştirilecektir ama iktidarın onay vermediği hiç kimse aranamayacağı için evdeki 7 olan kasa sayısı, 27 olabilecektir ve suç işlemek için, örgüt kurma suçundan arama ve el koymayı kapsam dışı bırakmak da gerçekten bir garabet hâlidir. Yani bununla suçla mücadele nasıl yapılacaktır? Dün özellikle üzerinde durarak söyledim, suçla mücadele ile demokratik hak ve özgürlükler arasında bir terazi dengesi var. Bu dengeyi olağanüstü şekilde bozarsanız bu devletin kimyasıyla oynarsınız. Hukuk devleti demek, sadece insanlara demokratik hak ve özgürlükler tanımak değildir, o demokratik hak ve özgürlükleri sağlıklı bir şekilde kullanması amacıyla da suçtan arındırılmış, suçla mücadele eden bir devlet demektir. Bunu göz ardı etmeyi hakikaten çok garipsiyorum ve son olarak, bu el koyma kararlarının ağır ceza mahkemesinin kararına bağlanması gülünçtür aslında. Buna böyle, bu gözle bakmak lazım.

Hazırlık soruşturması süren bir konuda, defaatle söylendi burada da, yani bir adamı ağırlaştırılmış müebbede götüreceksiniz, iki tane hâkim oyu yeterli ama bir el koyma kararı vereceksiniz, ağır cezadan oy birliği, itiraz olursa ona da oy birliği. Ben o zaman ne yaparım? HSYK’yı ele geçiren güç olarak Türkiye’deki bütün ağır ceza mahkemesine birer tane kendimden adam atarım, birer tane yani yetiyor o zaman. Türkiye’de o zaman belli bir kesimin kesinlikle malına el konamaz. Elbette ki el konma hadisesi, bir anlamda özel mülkiyete bir tecavüzdür. İnsanlar özel mülkiyetlerine nedensiz yere müdahale edilmesini istemezler, arzulamazlar. Türkiye’deki mevcut ekonomik yapıda da bu bir gereklilik olarak görülebilir ama bugün burada uygulanan özel mülkiyete saygının bir gereği değildir. Bu, sadece yandaş korumaya yönelik bir düzenlemedir.

Herkesi sağduyuyla tekrar düşünmeye davet ediyorum. Bizler hukukçuyuz, burada bulunanların çoğunluğu hukukçu, hukuk devleti ilkesine göre hareket edelim, birilerini kurtarma telaşına girmeyelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Turgut Bey, sırada siz varsınız.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) - Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi, gerek Sayın Başesgioğlu gerekse sayın Aldan, aslında bu maddeyle ilgili ne kadar önemli olduğunu belirten hem hukuki açıklamaları yaptılar hem de uyarılarını yaptılar.

Şimdi, Sayın Başkanım, bizi izleyen basın mensubu arkadaşlarımız da var burada, onlar da yoruluyorlar, belki dikkatleri dağılıyor ama şunu belirtmek istiyorum: Bu tasarının –tabii, teklif demeyelim- bence bu ve bundan sonraki maddeleri yani arkadan gelecek olan maddeleri tümüyle 17 Aralık tarihinde başlayan operasyonları sona erdirmek, sıfırlamak, şu anda cezaevinde olan kişilerin dışarıya çıkarılmasını sağlamak, onlarla ilgili olan, mevcut olan delilleri ortadan kaldırmak, varsa mal varlıkları üzerindeki tedbirleri kaldırmak... Bu da maalesef, az önce Sayın Bakan da belirtti, burada Meclisi, Parlamentoyu, yasayı, yasaları kullanarak yapmak niyetiyle getirilmiş. Çok üzücüdür yani Ömer Bey belirtti “Bize gülerler.” dedi, işte “Bunun hesabını veremeyiz.” dedi. Gerçekten, bizi izleyen, şu anda burada bu konuşmaları izleyen tüm arkadaşlarımıza şunu söylüyorum: Tabii, her ne kadar Sayın Bakan orada saatlerce, sessiz bir şekilde sükûnetle buradaki konuşmaları dinliyorsa da o da neyin ne olduğunu çok iyi biliyor.

Arkadaşlar, bakın, burada 4 tane, bu madde ile bundan sonra gelecek olan maddeler, hepsi birbiriyle zaten bağlantılı, takip ettiğinizde göreceksin ama burada 4 tane düzenleme var, daha doğrusu 4 ayrı düzenleme var. Önce bunları sizlerle kısaca paylaşayım. Neler yapılıyor? Zaten aslında nelerin yapıldığını gördükten sonra niçin yapıldığını, kime yapıldığını, niye yapıldığını benim anlatmama dahi gerek yok. Herkes böyle, ayna gibi benliğinde, önünde görecektir onları. Yapılan...

Şimdi, bu madde ne? İşte suç işleyen, bir katalog var burada, şu suçlarla ilgili olarak, aynen 135’te de olan yani bu dinlemeyle ilgili maddede de olan, Ceza Muhakemeleri Kanunu’ndaki, orada da aynı olay var, benzer katalog suçlar. Burada, bir, diyor

ki yasa... İşte, bir suç işlendiğine dair kuvvetli suç şüphesi varsa, şüphe varsa, kuvvetli şüphe varsa işte taşınmazlara el konabilir hükmü var mevcut yasada. Bunu ne yapıyoruz, ne yapmış arkadaşlar? Kuvvetli şüphenin, suç şüphesinin yanına bir de somut deliller, “somut delillere dayanan” ibaresi gelmiş.

Arkadaşlar, şimdi şöyle değerlendirelim: Kuvvetli suç şüphesiyle ilgili olarak ne anlatılmak isteniyor? “Kuvvetli suç şüphesi” dediğinizde neyi anlarsınız? Zaten işin içerisinde kuvvetli bir suçtan bahsediyorsanız birtakım deliller olacak. Bu arada, bunların içerisinde somut deliller de olacak. Bunun yanına bunu niye koyarsınız? Bunun yanına bunu koymamanın anlamı nedir? Bu tedbir uygulamayın mıdır? Bunun değerlendirmesini yaparız. Önce, zaten var olan bir şeyin yanına, hâkime, yargıca diyorsunuz ki: “Kuvvetli suç şüphesi yetmez, somut delil.” Hâkim ve savcılar, aslında, tabii, buradan mesajı alacak.

İkinci olay buradaki değişiklik ile ilgili olarak, bu 12’nci maddede de var aynı olay, suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçu, bu katalogta da var yani bu suçla ilgili takibat yapılıyorsa, bununla ilgili kuvvetli deliller varsa o kişilerin mal varlıklarına tedbir konabiliyor uygulamada yani şu anki mevcut düzenleme o.

Arkadaşlar, bu Türk Ceza Kanunu’nda sayısız suç var ya, sayısız suç var fakat bir bakıyorsunuz sadece ve sadece suç işlemek için örgüt kurma suçu yani 220’nci maddedeki suç birilerinin önüne gelmiş, birileri, varsa yoksa 220, varsa yoksa 220, 220’ye göre takibat yapılacaksa dinleme olmayacak bundan sonra, hayır, dinleme yapılmayacak; 220’ye göre iddialar varsa taşınmazlara el konamayacak. Ya, nedir bu olay? Onu da birazdan değerlendiririz.

Üçüncü düzenleme nedir burada baktığımızda? Arkadaşlarımızın da belirttiği gibi, mahkemenin vermesi gereken bir karar var. Kuvvetli suç şüphesi var, efendim, orada işte deliller mevcut. Yargının bugüne kadar verdiği kararların yanına bir de birtakım idari kurumlar getiriyoruz. İşte kim onlar? Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu. Hatta, önergelerle daha da mı genişletmişler bilmiyorum, Mali Suçları Araştırma Kurulu.

Şimdi “Bunlardan da rapor alınacak bu mal varlığıyla ilgili olarak, nedir, ne değildir diye.” diyor. Böyle bir düzenleme geliyor yani kuvvetli suç şüphesi var, yetmez, bunları da alacaksınız diyor.

Son düzenleme de şu: Hepsi var, rapor da geldi, şüphe de var, somut deliller de var, hepsi var. “Hayır, mahkeme heyeti oy birliğiyle karar alacak.” diyor, ağır ceza mahkemesi alacak, oy birliğiyle karar alacak.

Şimdi, bunları anlattığımda size buradan şunu görürsünüz arkadaşlar: Yani şu anda suç işlemek için örgüt kurmayla ilgili olarak Sayın Bakana gelen ama iade edilen fezlekelerde neler yazıyor? Şu anda cezaevinde 17 Aralıktaki operasyondan sonra tutuklu olan kişilerle ilgili fezlekelerde veya onlarla ilgili henüz iddianameler tanzim edilmedi bildiğim kadarıyla yani onunla ilgili hâkim ve savcılar değişirmekle uğraşıyorlardı, orada bu kişilerle ilgili bu suç var mıdır? E, vardır. Şimdi, bunların hepsini düşündüğümüzde değerli arkadaşlar, bu düzenleme, bire bir özeldir, kişiye özeldir. Birkaç gün sonra şöyle birtakım tapeler, konuşmalar İnternet’te duyabilirsiniz. İnşallah konuşmamıştır o adamlar. Hatırlarsınız, bir süre önce şöyle bir şey vardı, biri “Kanun çıkardık bununla ilgili olarak, kanun çıkardık.” diyordu. Bu suç kapsamında tutuklu olanların yakınları ya da tutuklu olmayanlar, aralarında “Kardeşim, ya kanun çıkartıyoruz bununla ilgili olarak.” diyebilirler, konuşmuşlardır. Şimdi, böyle bir düzenlemeyi karşımıza getirmişsiniz, günlerce burada konuşuyoruz ve arkadaşlarımız -şimdi iktidar partisinden çok az arkadaşımız var- onlar da “İşte, efendim, Türkiye’nin önünde birtakım demokratikleşme düzenlemeleridir bunlar. Geçmişte birtakım sıkıntılar vardır. Bunları ortadan kaldırmaya çalışıyoruz.” gibi bazı şeyler söylüyorlar. Arkadaşlar, bu düzenlemelerin kesinlikle bu teklif metninden çıkması gerekir. Bunları bizim izah etmemiz mümkün değildir. Bunların -amiyane olacak ama- yeniler yutulur tarafı yoktur, hukukla hiç alakası yoktur, garabettir bu düzenlemeler.

Değerli arkadaşlar, yani ağır ceza mahkemesinde 3 kişilik heyet... Yani, insan şaşırıyor. Yani, buradan şu düzenleme de çıkıyor: Takmışsınız 3 kişinin oy birliğine. O zaman, yargıda demek ki sizin üçte 1 kontrolünüz var yani böyle çıkıyor.

FARUK BAL (Konya) - Yok, hayır, sadece her ağır ceza mahkemesine 1 hâkim...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yani, öyle diyelim. Yani, üç tane ağır ceza mahkemesine ancak 1 tane hâkim atayabilirsiniz ya da 1 tane adam sokabilirsiniz oraya.

Arkadaşlar, bakıyorum düzenlemelere 100’üncü maddede tutuklamayla ilgili ne yaptık? Önergeler verdik. Ne süreyi kısaltıyorsunuz, ne onunla ilgili yeni düzenlemeler var, hiçbir şey yok. Orayla ilgili kafanızda bir şey yok, burada bu mal varlıklarına nasıl tedbir koymayalım, nasıl bunları, konanları ortadan kaldıralım... Biraz sonra geleceğiz, daha sonra -bilmiyorum saat kaçta gelirim- 17’nci madde var yani bu düzenlemelerin devamı var. Şimdi, bunlar geçecek, bunlar geçtikten sonra şu olacak daha sonraki maddelerde: Bugüne kadar mevcut bu 128’e göre karar veren mahkemeler yani tedbir kararı, mal varlıklarına tedbir kararı veren mahkemelerin veya -biraz sonra 12’nci madde geçecek- dinlemeler yapan mahkemelerin bu dinlemeleriyle ilgili geçici madde var, koymuşsunuz, orada da

diyorsunuz ki bununla ilgili olarak: Otuz gün içerisinde tekrar mahkemeye başvurulacak. Buradaki prosedüre göre, buradaki delillere göre somut deliller aranacak, işte suç işlemek için örgüt kurma suçu kapsam dışına çıkacak, varsa onunla ilgili olarak zaten otomatikman kalkacak. Diğer suçlarla ilgili olarak işin içerisinde BDDK, bilmem, işte şunlar bunlar girecek, onlardan rapor alınacak, onlar da yetmeyecek, ağır ceza mahkemesine başvurulacak otuz gün içerisinde. Bütün bunları eğer o ağır ceza mahkemesindeki 3 kişi uygun görürse bu tedbirin devamına karar verecek. Arkadaşlar, yani bunlar... Neyse yani hukukçuyuz hepimiz de, bazen hukukta bunu hukuki lisanla, uygun üslupla anlatacak sözcükler de bulamıyorum.

Sayın Bakanım yani inanın bu beni çok üzüyor.

BAŞKAN – Şu 30, 15'i zamanı gelince değerlendireceğiz. Süreniz dolmasın.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Tabii, anlıyorum. Ben sizi 2007'den bu yana tanıyorum, grup başkan vekilliğinizden bu yana tanıyorum, hakkaniyetinize, efendim insani ilişkilerinize her zaman güvenmişimdir, inanmışım ama bakın, bu düzenlemeler olmaz. Lütfen, bunları çıkartın. Yani, bu düzenlemeler eğer geçerse bunların tek amacı vardır: Şu anki soruşturmalara alakalıdır. Bir süre sonra bunların sonucu zaten uygulamada görülecektir. Çünkü o iddianameleri hazırlayacak -ben dün akşam da söyledim- olan 17 Aralık'taki operasyonla ilgili savcılar değişti. O savcılar kesinlikle bu katalog içerisinde yer alan suçların dışına çıkaracaktır oradaki iddiaları, fiilleri ve o suçlar suç işlemek için örgüt kurma kapsamında değerlendirilecektir. O kapsamda değerlendirildiği içinde, değerlendirileceği için de hem dinlemeler, o dinlemelerle ilgili deliller dışında bırakılacaktır hem de bu taşınmazlara, mal varlıklarına el koymayla ilgili olan tedbirler sona erecektir ve her şey sıfırlanacaktır, bunu yapmayın, bırakın.

Şimdi, dün akşam da söyledim yani Türkiye'de açıkça bir suç işleme, bu tür suçları işleyenlerin önünü açma gibi bir yola gidiyorsunuz. Değerli arkadaşlar, gerekçeye baktım ben, gerekçede diyorsunuz ki: Savcılar uygulamada -veya hâkimler, neyse savcılar diyelim- her şeyi alıyorlar bu suç işlemek için, örgüt kurma suçunun içerisine sokuyorlar. Bir torba gibi, torba kanun yapıyorsunuz ya, atıyorsunuz içine her şeyi. Burada da aslında eylem başka ama bunun içine sokuyor. Dolayısıyla, dinlemeye gerek yok yani telefon dinlemesi için, o iletişim tespiti için bu tedbirlere gerek yok, mal varlığına el koymaya yönelik tedbirlere gerek yok ama suçu alıp buraya atınca böyle bir kolaylığı bulmuşlar. Dolayısıyla, bunu düzeltmek, bunları ıslah etmek, terbiye etmek yani bu savcılar. O amaçla bunu getiriyoruz yani meali bu, gerekçesine baktığınızda meali bu.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; yani Adalet Akademisi var, eğitime alıyorsunuz bu hâkimleri, savcıları. Kardeşim yani bunlara da deyin ki: Yani, bu suçu işlemek için örgüt kurma böyle herkesin gelip geçer bir suçu olmasın. Bu düzenlemeleri ve bu uygulamaları buna göre yapmayın diye bu insanları uyarın, eğitin, uygulamada bu işi çözün. Yoksa, bu iş -Ömer Bey de söyledi- daha sonra, çok kısa bir zaman sonra bu işler bitecek, bittikten sonra bunun sakıncalarını görmeye başlayacağız, bu sefer yeni bir değişiklik gelecek, tekrar eski hâline getireceksiniz. Bu uyarıları lütfen dikkate alalım. Akşam geç saatlerde, hatırlıyorsunuz bu 8'inci maddenin - 8'inci maddeydi değil mi- yani (4) ve (5)'inci fıkralarıyla ilgili düzenlemeleri kaldırıp geri çektiniz yani onlar da tartışılıyordu yani onlarla ilgili de sıkıntılar vardı. Lütfen, bu düzenlemeleri de geri çekelim diyorum ve teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum.

Ali Rıza Bey, buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Şimdi, arkadaşlar, bu tasarının hangi ihtiyaçtan kaynaklandığına ilişkin düşüncelerimizi belirtirken bu düşüncelerimiz öyle anlaşılıyor ki Adalet ve Kalkınma Partili arkadaşlarımızı rahatsız ediyor. Bunların rahatsız olması için söylemiyorum, onları üzme adına da söylemiyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisindeki yasalar, yasa yapılırken bunların bir ihtiyaçtan kaynaklanmış olması gerekir, bir ihtiyacı karşılamak amacıyla yapılmış olması gerekir. Bu, toplumsal ihtiyaç da olabilir, bireysel anlamda düzenlemeler olur. Örneğin, MİT Kanunu'nun 26'ncı maddesinde yapılan düzenleme MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ı yargının elinden kurtarmak için yapılan bir düzenlemeydi. Şimdi, önümüze getirilen bu teklif de demokratikleşme adı altında ama demokratikleşmeyle hiç ilgisi olmayan bir düzenleme. Buradaki temel amaç gerçekten iddia edildiği gibi devletin kutsal hukuku yerine bireyin özgür hukukunu yerleştirmek mi? Dün söyledim, "Mahkemelerin görevi devleti korumak değildir." dedim, böyle bir görevi yoktur. Mahkemelerin görevi adli gerçeği bulmaktır.

Şimdi, bu kanun tasarısı aslında demokratikleşme adıyla topluma sunulmuş olmasına rağmen gerçekten Türkiye'de demokratikleşmeyi gerçekleştirme amacıyla getirilmiş olsaydı sadece Terörle Mücadele Kanunu'nun 10'uncu maddesinin ya da o geçici (2)'nci fıkranın dördüncü bendinin kaldırılmasıyla yetinilmezdi, ona ilave olarak diğer kişi hak ve özgürlüklerini ilgilendiren, örneğin tutuklamanın daha da zorlaştırılması... Çünkü dünyada sıkı şekil şartlarına bağlı olan tutuklamanın bizim ülkemizde âdeta sıradan bir uygulama hâline geldiğini ben söylemiyorum, Başbakanın kendisi söylüyor, Cumhurbaşkanı söylüyor, Anayasa Mahkemesi söylüyor,

adalet bakanları söylüyor ama nedense bu tutuklamanın sıkı şekil şartlarına bağlanması konusunda düzenleme yapılması bir türlü gerçekleşmediği gibi, dün gördük ki iktidar tarafından, iktidar milletvekilleri tarafından tutuklama daha da kolay hâle getirilebilecek kadar öneri getiriliyor. Böyle bir paketin demokratikleşme adına getirildiğini savunmak... Arkadaşlarımız kendileri inanabilirler, zaten kamuoyu da inanmıyor, hiçbir hukukçu da inanmıyor.

Ben şunu söylemek istiyorum arkadaşlar, bir daha söylüyorum, altını çizerek söylüyorum: Bu teklifin amacı, 17 Aralık ve 25 Aralıkta ortaya çıkan soruşturmaları örtmek amacıyla önümüzdeki süreçte yapılacak uygulamaların ayak sesleridir.

Şimdi, bakın, teklifle dinleme, teknik takip, arama ve el koymaya ilişkin karar alma süreçleri zorlaştırılmaktadır. Mevcut Türkiye gerçeğinde, içinde yaşanan koşullarda mevcut el koyma ve teknik takip kararları neredeyse geçersiz kılınmaktadır. Teklif, mevcut el koyma ve teknik takip kararlarının tümünü neredeyse geçersiz kılmayı öngörmektedir. Bu, bir ceza hukukçusunun, televizyonlara çok sık çıkan bir ceza hukukçusunun görüşü.

Yine değerli arkadaşlarım, diyor ki: Deminden söyledik, yani bu somut delillerin aranmasının herhâlde mucidi bizim arkadaşlar. Biz, CHP'liler olarak bunu tutuklamada aranılan kuvvetli suç şüphesinin somut delillere dayanması gerektiğini söyledik. Bunu söyledik diye her yerde bu somut deliller ifadesine eklememizin gereği yok. Şimdi bakın başka bir ceza hukukçusu hocamız diyor ki: "Kanun değişikliklerini değerlendirdiğimde öncelikle birçok madde metninde getirilmeye çalışılan somut delillerin aranması gerekliliği kıstası başta ceza hukuku felsefesine uymamasına, olması gereken hukuka aykırı olmasına ve daha da kötüsü bu kavramın bu şekilde başta arama tedbiri olmak üzere esasen basit şüpheyile gerçekleştirilmesi gereken birçok tedbir için hukuka ve gerçeklere aykırı olmasına ve ceza muhakemesi hukukuyla taban tabana zıt bir paradoks oluşturmaktadır. Bu hukuka aykırı değişiklik teklifi maalesef ancak Türkiye'de kabul edilebilir." Bunu ben söylemiyorum arkadaşlar, bir ceza hukukçusu söylüyor.

Başka bir ceza hukukçusunun söylediğini söyleyeceğim size şimdi. "Bu suretle yapılmak istenilen şey kurul hâlinde tüm hâkimler üzerinde etkili olunamasa bile içlerinden biri üzerinde hâkimiyet tesisiyle mahkemenin karar verebilmesini engellemektir. Bu düzenlemeler ileride yapılması planlanan uygulamaların ayak sesleridir." Bunu da ceza hukukçusu söylüyor yani bu teklif getiren arkadaşlarımız başkalarını kör ya da sersem mi sanıyor.

Şimdi arkadaşlar, 10'uncu maddeyle ilgili, bu getirdiğimiz 10'uncu madde. Yine ben, şeyden söyleyeceğim. "Kanun değişikliğinin bu 10'uncu maddesiyle 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 128'inci maddesinin (2)'nci fıkrasının (a) bendinin 10'uncu bendinde yapılmaya çalışılan değişiklik yargı yetkisi taşımayan BDDK, Sermaye Piyasası Kurulu, MASAK ve Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu gibi idari kurumlar marifetiyle tedbiren el konulacak değerlerin suçta elde edildiğine dair rapor alınması hem hukuka aykırı hem ileride tedbiren el konulan değerlerin suçtan hâsıl olmadıklarının anlaşılması hâlinde bu kurumların hem cezai hem de hukuki tazminat yükümlüğüne sokacak nitelikte olması hem de bu suretle rapor vermeleri mümkün olmadığından hukuka aykırı bir nitelik taşımaktadır." Bir ceza hukukçumuz bunu söylüyor değerli arkadaşlarım.

Yine, Köksal Bayraktar Hoca'mız diyor ki: "Tasarıda Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 128/9'uncu fıkrası değiştirilerek ilgili idari kurumlar yargı organı durumuna getirilmektedir. Geçmiş yıllarda bu gibi kuruluşların görevlerini çok kötüye kullandıkları, Türkiye'deki bankacılık sektörünü yabancı sermayeye teslim ettiklerini akıldan uzak tutmamak gerekir. Bu konuda tek yetkili makam yalnız ve yalnız eylemi ve faili yargılayan mahkemeler olmalıdır. Bu teklif asla yasalasmamalıdır."

Evet arkadaşlar, devam ediyoruz. Bu değişiklik 10'uncu maddedeki değişiklik, söyledik gene o somut delillere bilmem şey gene getirilmiş. Aslında burada uygulamada şüpheli ve sanıkların nakdi ya da aynı tüm hak ve alacakları ile mal varlığına el konulduğu ve suçtan elde edilip edilmediğinin hiçbir şekilde araştırılmadığı belirtilmiş. Yani gerekçesi bu. Oysa hâkimler karar verirken kararı verecekleri konuya ilişkin zaten araştırma yapmak durumundadırlar ama böylesine bir kararın verilmesi için kesin bir delile ihtiyaç yoktur. Bu kuvvetli suç şüphesi zaten somut delillerin bu arada varlığını da yani bu konudaki, bu suçun işlendiği konusundaki somut delillerin varlığı konusunda bir şüphe uyandırmaktadır. Bunun bu şekilde madde metnine yazılmış olması uygulamaya yön verme amacından başka hiçbir şey değildir. Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 128'inci maddesinin 2/a bent 10'daki suç işlemek amacıyla örgüt kurma düzenlemesi kaldırılacak, Türk Ceza Kanunu'nun 220'nci taşınmaz hak ve alacaklara el koyma kapsamı dışında tutulmak istenmiştir.

Şimdi arkadaşlar, Türk Ceza Kanunu'nun 220'nci maddesi kapsamında işlenen suçlarla ilgili taşınmaz hak ve alacaklara el koyma kapsamı dışında tutuyorsunuz da, 220'nci maddenin kişi hak ve özgürlüklerine ilişkin alanlarda niye düzenleme yapmıyorsunuz? Siz, mal varlıklarını mı demokratikleştirmek istiyorsunuz, kişilerin üzerinde mi demokratikleşme sağlamak istiyorsunuz? Yani bir yandan Ceza Kanunu'nun 220'nci maddesinin 5, 6, 7'nci -8'i kaldırdık herhâlde- fıkraları resmen antidemokratik, faşist nitelikli

hükümler dururken onlara hiç dokunmuyorsunuz, “Demokratikleşme yapıyoruz.” diye bu bir suç işlemek amacıyla örgüt kurma kapsamındaki taşınmaz hak ve alacaklara el koyma kapsamı dışına çıkarıyorsunuz. Gerekçede de sırf bu tedbire başvurabilmek için kovuşturmaların örgüt kapsamına sokularak temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiği vurgulanmıştır, çok doğru bir gerekçe. Peki, ben size dün söyledim Sayın Bakan, Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 100’üncü maddesinin 3’üncü fıkrasındaki katalog suçlar da sırf bir örgüt 2 kişiyi bulup savcı örgüt kapsamına sokuyor, sırf oradan tutuklamak için dediğimde aynı bununla şey, ona niye ret oyu verdiniz? Kişi olunca özgürlük yok. İşte burada onun için söylüyorum. Sizin demokrasi anlayışınız kendinize ya da yandaşlarınıza demokrasi. Ne zaman kuyruğunuz sıkışsa demokrasi den bahsediyorsunuz. Burada kalkıyorsunuz sırf bu tedbire başvurmak için insanları kovuşturmalar örgüt kapsamına soktuğu nedenle böyle bir düzenleme getiriyorsunuz ama savcının sırf insanları tutuklayabilmek için 2-3 kişiyi bir araya irtibatlandırılarak örgüt kapsamına sokması nedeniyle tutuklanmasına karşı çıkmıyorsunuz. Ancak kanun koyucu tarafından tespit edilen uygulama hatasının önü suçla mücadelede taviz vermek suretiyle çözümlenmek istenmesi kafalarda soru işaretinden daha öte kuşku yaratmaktadır. Haksız gelir elde etmek üzere işlenen suçların geneli organize olmuş suç örgütleri çerçevesinde işlendiği göz önünde bulundurulursa, Türk Ceza Kanunu’nun 220’nci maddesinin katalogdan çıkartılması örgütlü suçluluğun elini kuvvetlendirecektir, örgütlü suçluluk daha da artacaktır. Ortada bir uygulama hatası varsa bunun denetim ve bilgilendirme yoluyla çözülmesi daha doğru bir yöntem olur. Ayrıca Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 128’inci madde kapsamında Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Mali Suçları Araştırma Kurulu, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumundan rapor alınma koşulu getirilmiş, verilecek kararlarda oy birliği şartı aranmıştır. Bu düzenleme de tedbirin uygulama imkânı güçleştirilmiş yolunda atılmış bir adımdır.

Şimdi, Sayın Bakan, tutuklama konusundaki hassasiyetinizde hiçbir değişiklik olmazken mülkiyet hakkıyla ilişkili bu tedbirler bakımından geliştirilen insan hakları refleksi samimi bir davranış biçimi midir? Ben bunu öğrenmek istiyorum. Bu, samimi olmadığı gibi inciticidir. Deminden söyledim, mal varlığı haklarıyla ilgili, siz, daha zorlaştırıcı önlemler getiriyorsunuz ama insanın kişi, hak ve özgürlükleriyle şahsi haklarıyla ilgili, örneğin tutuklama konusunda, siz, kişiye şaysinden alıkoymuyorsunuz, beş yıl tutuklamayı içinize sindirebiliyorsunuz. Üç yıllık tutuklama süresi verdiğimizde, bu, çok diyebiliyorsunuz yani az diyebiliyorsunuz. Bu suretle aslında sizin yapmak istediğiniz şey bu olayda da kurul hâlindeki hâkimler üzerinde etkili olunamasa bile içlerinden birisi üzerinde hâkimiyet tesisiyle mahkemenin karar verebilmesini engellemektir. Yani siz bu düzenlemelerle ileride gerçekten uygulamaya koyacağınız uygulamaların ayak seslerini burada getirmiş oluyorsunuz ve bu düzenlemeyle yargıyı, yargının kararlarını yürütmenin emrine, yürütme istemeden karar verilemez hâle getiriyorsunuz. Şimdi, oy birliği kararı, oy birliği kararı... Ben şunu anlamış değilim: Örneğin, kişilerin tutuklanmasına bir hâkim karar veriyor. Peki, bu, mal varlıklarıyla ilgili el koyma ya da tedbir kararlarına niye Ağır Ceza oy birliğiyle karar veriyor, niye? Sonra, yani, dün de söylenildi, bugün bir karar alınırken herhangi bir kurumda oy birliği şartı hangi durumlarda vardır? Siz her konuda oy birliği şartı getirmişsiniz. Bunun anlamı şu demektir: “Bu işler yürümesin.” demektir ya da “Bizim istediğimiz şekilde yürüsun, bizim kontrol edebildiğimiz şekilde yürüsun.” demektir. Şimdi, aşağıda, Mediste, Cumhurbaşkanı seçmek için 367’yi çok buluyorsunuz, üçte 2 çoğunluğu çok buluyorsunuz, “Canım, Meclis yürümez böyle.” diyorsunuz. Hatta yargıya adam seçmek için dörtte 3 nitelikli çoğunluğu çok buluyorsunuz, salt çoğunluğu savunuyorsunuz ama burada kalkıyorsunuz oy birliğini savunuyorsunuz Sayın Bakan. Hangi mahkemede bugün insanın... Yani, eskiden idam cezası... Şimdi, ömür boyu müebbet, ağırlaştırılmış müebbet veriyorsunuz oy birliği şartı mı arıyorsunuz? Ya, bunun savunulur, kabul edilebilir bir tarafı var mı Allah aşkına ya? Bu, sizin yapacağınız uygulamaları açık seçik beyan ortaya koymuyor mu? Ya, bu kadar açık bir düzenleme nasıl yapabiliyorsunuz ya? Biraz yani insan, gerçekten söylüyorum, yani şimdi, böylesine açık bir düzenleme yaparken ben nasıl olur da 17 Aralık, 25 Aralık yolsuzluk soruşturmalarının iktidar tarafından örtülme istendiğini nasıl söylemem ya? Böyle bir şey olur mu?

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen Ali Rıza Bey.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Yani sizin buradaki amacınız, tümüyle Hükümetin amacı bu soruşturmaları örtmeye çalışmak ama örtemezsiniz. Bu teklifte, bundan sonra getireceğiniz tekliflerde o soruşturmaları artık örtemez, macun tüpten çıkmıştır Sayın Başkan. Yani, belki geciktirebilirsiniz, belki önleyebilirsiniz, belki hukuken bunlar aklanmış gibi de yapabilirsiniz ama toplumun vicdanından bu yolsuzluk olayını silemezsiniz. Eğer siz gerçekten bu yolsuzluk iddialarının gerçek olmadığı konusunda bir kanıyı güçlendirmek istiyorsanız yapacağınız bir tek şey var, öyle ayarlamalarla değil, gitsinler yargılansınlar o zaman hem de sizin “kahraman” dediğiniz hâkim ve savcılarda –dün dediniz bunu- yargılansınlar, aklansınlar biz de inanalım. Şimdi, “Efendim, bu bir darbe.” E, peki, bu yolsuzluk değil mi? Böyle bir yolsuzluk yok mu?

BAŞKAN –Ali Rıza Bey, toparlayalım lütfen.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Ama bir dakika Başkanım, tamam da...

Bunu söyleyin, biz de diyelim ki kardeşim, böyle bir yolsuzluk yokmuş, bu darbeymiş diyelim. Yani ben darbe olup olmadığını da bilmem, yolsuzluk olup olmadığını da bilmem ama kamuoyunda herkes böyle çalkalanıyor, siz çıkın deyin ki millete “Yolsuzluk falan yoktur kardeşim.” Ya, bunun kimin işlediği önemli değil ama Hükümet tarafından bunun özellikle yasa çıkartılarak korunmaya çalışılması hukuk devletinde tahammül edilebilecek bir davranış biçimi değildir Sayın Bakanım. Seçim, miting meydanlarında o fezleke hazırlanan bakanlarımızın “Bizim alınımız ak, yüzümüz pak, verilmeyecek hesabımız yoktur.” demeleri sonuca etkili değildir. Seçim bölgemden söyleyeyim, AKP hızla erimiştir. Zafer Çağlayan halkın içine dahi girememektedir, benim kendisini sevdiğim bir insandır, bırakın aklansın adam. Yapmış mı, yapmamış mı görelim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Ali Rıza Bey.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye, bir saniye...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Usul hakkında bir şey söylemek istiyorum efendim.

Hocalar neden gelmedi? Dün cenaze vardı. Onların görüşlerini almak istiyorum.

BAŞKAN – Ben aradım, geleceklerini söylediler.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – İkincisi, Yargıtayın görüşleri.

BAŞKAN – Yargıtay temsilcisi arkadaşlarımız var, onlar istedikleri zaman söz isteyecekler, söz verecekler.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Biz şu anda görüşlerini öğrenmek istiyoruz, bu maddeyle ilgili bir görüş bildirmek isterler mi acaba?

BAŞKAN – Tamam, siz görüşlerinizi bildirin, ondan sonra en son soracağım Yargıtay üyelerine, tabii ki.

Şimdi, burada bu oy birliği meselesini evet, üzerinde biraz herhâlde durmamız gerekecek, öyle anlaşılıyor.

Ertuğrul Bey, buyurun.

ERTUĞRUL GÜNAY (İzmir) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Ben de bu hassasiyeti sizden bekliyordum gerçekten, siz de görüşünüzü söylediniz, bundan mutlu oldum çünkü bizim burada hem hukuk bilgisine hem hukuk tecrübesine hem vicdanına iltica etmemiz gereken insanlara, hukuk bilgisi olan insanlara, gerçekten onların sağduyusuna ihtiyacımız var.

Şimdi, burada bu 22 madde çok önemli ölçüde Ceza Kanunu ve Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun yerleşik müesseselerini önemli ölçüde tahrip ediyor. Böyle bir ortamda –demin Dilek Hanım, arkadaşım da söyledi ben de aynı şeyi söylemeyi düşünüyordum– bilim insanlarının, özellikle bu kanunların hazırlanması sırasında görev almış bulunan bilim insanlarının burada bulunması ve bu kadar önemli düzenlemeler konusunda bunların görüşlerinin alınması bence de göz ardı edilmeyecek olan bir ihtiyaçtır. Cenazesi varmış bir arkadaşımızın başsağlığı diliyorum ama mutlaka bunu nihai karara bağlamadan önce arkadaşlarımızın bu maddelerle ilgili görüşlerini söylemeleri gerekir. Aynı şekilde Yargıtay üyesi, ceza pratiği içinden gelen arkadaşlarımızın da bu konuda görüş açıklamasını ben fevkalade önemli sayarım çünkü bu madde özellikle, bütün bu paket içinde bir saatli bomba gibi duran ve yürürlüğe girmesi hâlinde hukukumuzda çok ciddi ihtilafların, tartışmaların doğmasına sebep olacak bir madde olarak gözüküyor. Bundan sonraki maddelerde de aynı sıkıntılar var.

1'inci madde biraz daha sofistike yazılmış bir maddeydi, orada da ben çok ciddi sıkıntılar çıkacağını, özel yetkili mahkemelerin kalkmasının değil, mahkemelerin dağıtılmasının ve yeni görevlendirmelerin özel yetkileri alınmakla birlikte Ağır Ceza Mahkemesi olarak göreve devamları yerine veya ağır ceza savcıları olarak göreve devamları yerine yeni görevlendirmelerin uzun bir süre çok önemli soruşturmalar ve çok önemli davaları işlemez hâle getireceği kaygısını taşıyorum ama o maddenin biraz daha dikkatli irdelenmesi gerekiyor fakat bu madde gerçekten çok büyük bir sıkıntı getiriyor burada.

Buradaki konuşmaları –ben iki gündür, üç gündür izliyorum mümkün olduğu kadar– sonuca müessir olmadığını da üzüntüyle görüyorum yani biraz daha belki dün akşam siz bir konuya işaret ettiniz, bir düzeltme yapılabilirdi, bir düzeltme ihtiyacını da Bakanlık kabul etti ama büyük ölçüde duvara konuşuluyor gibi bir görüntü var. O nedenle tutanaklara konuşuyoruz büyük ölçüde Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ve elbette basın önünde tarihe konuşuyoruz bir ölçüde. Bunun da bir yararı var, birazdan bir örneğini vereceğim en azından “Siz geçmişte ne söylediniz, ne yaptınız?” denildiği zaman “Siyaset yapan bir insan olarak” Ben geçmişte şunu söylemiştim, bunu yapmışım.” deme imkânını veriyor.

Sayın Başkan, tekrar ediyorum, siz kürsüden gelmiş bir arkadaşımızsınız yani hukukun pratiğinin içinden gelmiş bir arkadaşımızsınız, o yüzden burada siyasi değerlendirmeden daha çok, daha titiz bir hukuk değerlendirmesine ihtiyaç var. Bu konuda dikkatinizi, özel gayretinizi istirham ediyorum.

Şimdi, bu madde değerli arkadaşlarım, birkaç düzenleme getiriyor bu el koyma ile ilgili suçlar sayılmış. O suçlarla ilgili de bir ayıklama yapıyor. El koymayla ilgili önce bu “kuvvetli şüphe” tabirini “somut delillere dayanan kuvvetli şüphe” diye bundan önce aramayla ilgili, yakalamayla ilgili gördüğümüz konularda hep zorlaştırıcı bir yeni ifade getiriyor. Az önceki maddede de bu tartışma oldu ve çok nazara alınmadı. Şöyle düşündüm ben: Bir trafik kontrolü sırasında karşıdan gelen bir araç özel bir panik gösteriyor ve şerit değiştiriyor ve kaçmaya çalışıyor. Orada siz onun peşine düşeceksiniz, o kontrolü yapan birim olarak. Peşine düşerken somut deliliniz yok, sadece makul bir şüpheniz var –bir önceki maddeyle ilgili söylüyorum- neden? Herkesin riayet ettiği o kontrolden kaçıyor. O anda somut bir deliliniz yok ama kaçtığı için makul bir şüpheniz var, akla uygun bir şüpheniz var, yakalayacaksınız ve arayacaksınız. Aradığınız zaman “Somut bir delil var mı araçta ve üzerini de aradığınız zaman somut bir delil var mı, yok mu?” diyebileceksiniz. Şimdi, onu aramak için bile somut delile bağlarsanız oradan sonuç alamazsınız. Şimdi, bazen biz burada hızlıca maddeleri geçiriyoruz ama o maddelerin uygulanması hâlinde hukukun işlememesi, asayişle ilgili çok ciddi sıkıntıların ortaya çıkması ihtimali var. Bunu siz çok iyi anlayacaksınız, kürsüden gelen bir arkadaşımız olarak çok iyi anlayacaksınız. Şimdi, burada da aynı şey var, demin Ömer Bey uzun uzun altını çizdi, ben sadece işaret edip geçeceğim. Burada el koymayla ilgili kuvvetli şüphe burada, el koymayla ilgili kuvvetli şüphe, “somut delillere dayanan kuvvetli şüphe” gibi gereksiz bir tekrar, gereksiz bir vurgulama, hâkimi tereddüde sevk edecek bir vurgulama öngörülüş, bir.

El koyma konusu suçlar arasından, onuncu fıkradaki bu suç işlemek amacıyla örgüt kurmak maddesi çıkarılmış. Şimdi, burada baktım ben, devletin güvenliğine karşı suçlar işlendiği zaman el koyma var, devlet sırlarına karşı suçlar işlendiği zaman el koyma var. Bunlar akçalı olmayabilir. Bunların maddi sonuçları olmayabilir. Bunlar siyasi olabilir tamamen. İnsani bir fiilden ibaret kalabilir. Ama orada el koyma öngörülüyor, kanunda korunuyor o fakat suç işlemek amacıyla örgüt kurma bir kastı mahsusla bir konjonktürde bu maddeden çıkarılıyor. Bunlar şüphe doğuran işler. O zaman bu yasa düzenlemesiyle ilgili şüphe doğuran hususlar olarak ortaya çıkıyor ve hukukçular olarak bizim bundan rahatsızlık duymamız gerekir diye düşünüyorum. Burada, el koyma, şimdiye kadar nasıl yürütülüyordu? Kuvvetli şüphenin bulunması hâlinde bir mali, özellikle, suç araştırırken hâkim tarafından el konuluyordu. El koyma nedir? El koyma bir tedbirdir. Tedbir mahkemenin ilk işlerinden birisidir, soruşturmanın öncelik taşıyan işlerinden birisidir. Bu tedbir bu kadar yaygın olmasın, onun başka sınırlamalarını getirirsiniz ama bu tedbiri bu suçlarda, örgütlü suçlarda çıkardıktan sonra kalan suçlarda ağır ceza mahkemesine veriyorsunuz. Peki ağır ceza mahkemesine verilen bazı işlerde tek hâkimin yaptığı işlem var. Öyle de yapmıyorsunuz. Ağır ceza mahkemesinde ama ağır ceza mahkemesinin oybirliğiyle. Görülmüş bir şey değil, hukukumuzda bunun başka hangi örneği vardır, ben öğrenmek istiyorum.

Şimdi, arkadaşlar, burada hukukçular olarak, arkadaşlar olarak konuşuyoruz. Yani elimizi vicdanımıza koyalım ve öyle değerlendirmeler yapalım. Yani burada bir konjonktürde önümüze bir şey getirildi diye bunu topyekûn, bütün hukuk sistemini alt üst edecek olan... Bakın burada başka suçlar var bu sadece, arkadaşlarımız diyor ki: “İşte, 17 Aralık'tan sonraki bazı meseleleri kadük etmek için.” Amenna ama, burada uyuşturucu takibiyle ilgili suçlar var. Burada silah kaçakçılığıyla ilgili suçlar var. Burada silahlı örgütlerle ilgili suçlar var. Şimdi, bütün bunlarda da siz bu kurumu uygulayacaksınız. Yani belki birkaç arkadaşın şu sırada malvarlığına el konulması bizi rahatsız ediyor ve “İtiraz üzerine de oybirliğiyle karar verilir.” denildiği için itiraz üzerine bunları kaldırmayı öngörüyorsunuz ama bu, uyuşturucu takibi sırasında yarın önümüze çıkacak, silah kaçakçılığı takibi sırasında yarın önümüze çıkacak. Yarın fevkalade, kamu düzenini, devlet düzenini sıkıntıya sokacak suçlar konusunda karşımıza çıkacak ve o zaman, hâkim değil, ağır ceza mahkemesi, ağır ceza mahkemesinin bir hâkimi veya çoğunluğu değil, oybirliği aranacak. Onunla da yetinilmiyor. Yani bunları birisinin bize, teklif sahibi arkadaşların ya da Adalet Bakanının, birisinin yani bunu destekleyen birisinin bize anlatması lazım. Biz, yıllardan beri hukuk uygulamasının içinde bulunan insanlarız ve bu düzenlemelerle ben ilk defa karşılaşıyorum, üzüntüyle söylüyorum. Bunları birinin bize izah etmesi lazım. Yani bütün görüşmelerden sonra oya koyalım, “madde kabul edildi” aşağıda da oya koyalım “madde kabul edildi” denilirse kamu vicdanı incinir ve bunu yapan arkadaşlara yarar gelmez. Belki birkaç kişi bundan yararlanır ama genel olarak kamu vicdanı incineceği için bu yasa'yı çıkaran Parlamento çoğunluğu bundan siyaseten zarar görür. Bundan kendimizi sakınmamız gerekiyor.

Şimdi, yine arkadaşlar değiştiler, bir başka karşılaşmadığımız müessese burada önümüze çıkıyor: İdarenin bazı kurumları. Bakın bu el koymanın ileride, müsaderesi için MASAK'tan, müsaderesi için SPK'dan, müsaderesi için BDDK'dan, müsaderesi için işte nedir o standartları koruma kurumundan, bir yerden rapor alma zorunluluğu getirirseniz onu da tartışırız. Onu da anlarım. Yani bu el

koydunuz ama müsadere edeceğiniz mal varlığı suçla ilişkili midir, değil midir? Onu, nihai karar verirken arasanız bunu anlarım. Ama onu nihai karar verirken değil, daha işin başında, daha el koyarken, üstelik ağır ceza mahkemesinin çoğunluğuyla böyle bir rapor istiyorsunuz, gelişigüzel bir rapor da istemiyorsunuz, bu suçtan bu mal varlığının elde edildiğine ilişkin. Bu nihai karara götüren bir şeydir bizi.

Arkadaşlar, yani hangi mahkeme, Sayın Bakan, hani ağır ceza mahkemesi? Bu, daha el koyma safhasının başında MASAK'tan, BDDK'dan, SPK'dan, bilmem ne kurulundan, idarenin atadığı kurumlardan bu mal varlıklarına el koyacağım, bu banka hesabına el koyacağım, şu aracına el koyacağım, şu apartman dairesinin buradan elde edilip edilmediğine dair bana bir rapor verecek, bunu zorunlu yapacaksınız. Bakın, müsadere için değil, bir daha söylüyorum, bunu daha baştan bir tedbiri uygulamak için. Bunlar çok sıkıntı yaratır Sayın Başkanım.

Toparlıyorum.

Bir küçük ekleme yapmak istiyorum. Dün akşam burada sevimsiz bir tartışma geçti, onun çok uzun ayrıntısına girmeyeceğim, o konuda belki basına bir gün özel bir sunum yapacağım. Yani eski tarihlerde ben bu yanlış giden bazı işlere neler söyledim Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin üyesi olarak diye.

Şimdi, bütün bu düzenlemelerle ilgili kamuoyunda genel bir siyasi kanaat uyandırılmaya, o, hukukileştirilmeye ve bir savunma yapılmaya çalışılıyor. İşte yargıda bir örgütlenme var, o örgütlenme baştan itibaren taa, işte, bu Ergenekon mergenekon, çünkü bu söylendi, yani talihisz biçimde bir milletvekili ve Sayın Başbakanın üstelik danışmanı sıfatını taşıyan bir milletvekili arkadaşımız "Millî orduya kumpas kuruldu." falan laflarıyla bu, ciddi bir insanın gelişigüzel söylemeyeceği bu iddiayı dile getirdi ve bunun üzerine bina ediliyor kamuoyu üzerinde. Yani hukukta bir örgütlenme, hukukta bir yapılanma, hukukta bir çete... Bu, bütün bu badireleri, bu sıkıntıları önümüze getirdi ve "Biz, bu eşikte, aslında kendimizi korumak için değil -arkadaşlarımızın savunduğu gibi- bu beladan hukukumuzu korumak için yapıyoruz." deniyor. Şimdi, bu, tabii, başka bir konjonktürde, başka bir eşikte söylene oturur tartışılır ama şu eşikte söylendiği zaman -dün akşam siz gelmeden söylemişim galiba- herkes "Zamanlama manidar." diye bakıyor buna. Bir de örnek vermek istiyorum: Bakınız, 2009 yılının -başka örnekler var ama sadece bugün bununla yetineceğim- nisan ayında Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin Kültür ve Turizm Bakanlığıken ben Türkan Saylan, Mehmet Haberal vesaire üniversite rektörleri ve önemli hocalar göz altına alındığında bir açıklama yapmışım Antalya'da bir söyleşi sırasında: "12 Marta benzemesin." Bakınız, ne zaman bu tarihini okuyorum size -Vatan'da, Hürriyet'te, birçok gazetede var- 19 Nisan Pazar. Şöyle yazıyor başlık altında: "AK PARTİ'li sol kökenli Turizm Bakanı Ertuğrul Günay Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği ve rektörlere yönelik son Ergenekon dalgası için 'Son gelişmeler tatsız. Bu süreç AK PARTİ'nin aleyhine işler.' dedi. Ertuğrul Günay, dün Antalya'dan İstanbul'a dönüşte gazetecilerin Ergenekon'la ilgili soruları üzerine şunları söyledi: 'Bu son gelişmeler tatsız. Özellikle, o iş -Türkan Saylan ve ÇYDD'ye yönelik operasyon- çok saptırıcı oldu. Bazen korkuyorum işi saptırmak için içeride özel gayretler var mı diye? Şu anda bu süreç AKP'nin aleyhine işliyor."

"Bu şeye benziyor, 12 Mart geldi, darbecilik işine bulaşmışları aldı. Sonra döndü Tarık Zafer Tunaya'yı, Bülent Nuri Esen'i almaya başladı ve iş yaygınlaştı, sulandı. 12 Mart bir demokrasi düşmanı harekete dönüştü. Burada da böyle bir gelişme görülüyor." Şimdi, ben, bunu söylemişim, ama -bitiriyorum- ertesi gün Adalet Bakanı arkadaşım -o da gazetelerde var- "Şahin'den Günay'a Ergenekon cevabı" 20 Nisan 2009, benimki 19 Nisanda çıkmış. Diyorum ki: Bu davaları bu kadar yaygınlaştırmayın. Yaygınlaşırsa bu bizim aleyhimize dönebilir. Bir tecrübeyle, bir tarih bilgisi ve hukuk bilgisiyle söylüyorum. Ertesi gün Sayın Bakan bana "Eleştirdiği konu yargısal bir konudur, yargı faaliyetleriyle ilgili bir konudur. Bilindiği gibi bağımsız yargı organlarımız Anayasa, yasa ve hukuka bağlı olarak vicdanlarıyla ilgili hareket ederler. Yanlış olabilir mi? Olabilir ama bunu ancak yargı kendi içinde düzeltir. Yargıyı yıpratmak ve kamuoyu nezdinde onun tarafsızlığına gölge düşürecek beyanlardan mümkün olduğunca kaçınmak durumundayız." diyor Adalet Bakanı. Başka bir cümle daha var, o da çok ilginç. Bu da bir gün sonra, 21'inde ben "Aman bu yargılamalar bu kadar yaygınlaşmasın, bu kadar sulanmasın, bu, uzun vadede tarih önünde bize sıkıntı verir." demişim. Ertesi günde şöyle deniliyor, bir başka cevap var 21/4/2009'da yine burada gazetelerde: "Eğer, bugün, hâkimlerimiz, savcılarımız hiçbir baskı ve tehdide boyun eğmeden görevlerini yapabiliyorlarsa bu güven verici bir gelişmedir. Bundan kim, neden rahatsız olabilir? Bunu, kim, neden engellemeye çalışabilir. Bakınız, ortada, son derece ağır ve son derece vahim iddialar var. Anayasa'mıza, yasalarımıza göre suç teşkil eden ithamlar var. Bırakalım yargı işlesin. Bırakalım hukuk işlesin. Bırakalım ak ile kara ortaya çıksın. Süreci bulandırarak, hâkimleri, savcıları tehdit ederek hiç kimse bir yere varamaz." 21 Nisan 2009, bunu da Sayın Başbakan söylüyor.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, tarih bazen ibret almak içindir. Akif diyor ya: "Hiç ibret alınsaydı tekerrür mü ederdi?" Tarih ibret almak içindir. Yani çok samimiyetle söylüyorum, siyasi kaygılarla söylemiyorum, tamamen hukuki kaygılarla söylüyorum:

Yaptığımız iş şuramızda bir soru işareti bırakıyorsa inanın ki bu, suya atılan bir taş gibi dalga dalga bütün toplumda yayılır ve burada yapılan yanlış düzenlemeler tıpkı geçmişte yapılan bazı yanlışlara o zaman sessiz kaldığımız gibi burada yapılan yanlış düzenlemeler de hem Türkiye'nin hem bizim ayağımıza dolabilir.

Sayın Başkan, onun için, sizden, özel rica ediyorum bu maddeyle ilgili benim için önem taşıyor. Sayın Bakanın bu konudaki açıklamaları ve uzman arkadaşların açıklamaları hepimiz için önemli çünkü gerçekten hukuk sistemimizi işlemez kılacak bir düzenlemeyle karşı karşıya olduğumuz kaygısını taşıyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Dilek Hanım, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, ben ısrarla hocalarımızın çağrılmasını istiyorum çünkü onların görüşlerine gerçekten ihtiyacımız var ve aslında Yargıtayın görüşlerini en başta alabilirsek biz de onların o deneyimlerinden yararlanabiliriz. “En sonda.” dediniz ya siz, en başta alabilirsek maddeyle ilgili daha yararlı olacağı kanısındayım. Bu konuda usul hakkındaki görüşlerimi söylüyorum.

Şimdi, burada arkadaşlarımız söylediler çok açık bir şekilde. Bunun nelere yol açabileceği, el koyma kararlarının artık uygulanamaz olabileceğinden herkes bahsetti ve bunun sonuçları ya da hukuki sonuçları, uygulamada karşılaşılabileceğimiz sonuçlarla ilgili herkes bundan bahsetti. Ancak, ben şuna da değinmek istiyorum...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Biz dinliyoruz Sayın Yılmaz, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Başkanın da dinlemesini istiyorum. Yani, onun bazı şeyleri çözümleyebileceğini düşündüğüm için söylüyorum.

Şimdi, bilirkişilik kurumunu burada zorunlu hâle getiriyoruz Sayın Başkan. Nedir, el konulabilmesi için yeni verilen önergeyle -Recep Bey'in herhâlde imzaladığı bir önergeyle- önce denildi ki bu el koymanın uygulanabilmesi için diye bir teklif var önümüzde ama daha sonra verilen önergeyle el koyma kararı verilebilmesi için diye yeniden daha da geriletildi bu. Yani, “uygulanabilmesi” içinden “karar verilebilmesi”ne dönüştürmüş oldu. El koyma kararı verilebilmesi için öncelikle bilirkişi raporu alınması konusunu zorunluluk hâline getiriyoruz. Bizim sistemimizde var mıdır Sayın Başkan? Yani, bilirkişilik sistemi zorunlu olacak, hâkim önce bilirkişi raporu almadan karar veremeyecek diye bir şey var mıdır? Hâkim eğer ihtiyaç hissederse bilirkişiye gidebilir. Yani “Bilirkişiye başvurulabilir uzmanlık alanlarında.” denilir ama ne yazık ki burada bilirkişilik kurumu zorunlu hâle getirilmiş ve hâkimin takdir hakkı ortadan kaldırılmıştır. Genel hukuk mevzuatı açısından baktığımızda bu da çok ciddi bir sorundur. Bunu yaparken, tabii bütün arkadaşlarımız söylediler, yakın zamanda, 17 Aralıkta ve 25 Aralıkta yapılan operasyonlar sonucunda mal varlıklarına el konulma süreçleri yaşandı ve bu el konulma süreçlerinde hâkim ve savcılarının yerleri hemen değiştirildi, el koyma kararları, mal varlığına tedbir kararları tamamen ortadan kaldırıldı. Reza Zarrab'ın bile, yani artık uluslararası kara para aklama konusunda uzman olduğu ve bazı ülkelerle de iş birliği içinde olduğu belirtilen Reza Zarrab'ın bile mal varlığına konulan tedbir kaldırıldı Sayın Başkan. Şimdi, böyle olunca bizim ne düşünmemizi beklersiniz? Yani, burada çok iyi bir düzenleme yapılıyor, çok güzel şeyler yapılıyor, biz bunlara susalım, hiç sesimizi çıkarmayalım. Böyle bir şey söylememizi bekler misiniz? Yani, arkadaşlarımız rahatsız oluyorlar, belki Sayın Bakan, belki siz uygulamadan geldiğiniz için özellikle çok rahatsız oluyorsunuz, biz bunun farkındayız ama böylesi bir şey yapılmaz. Gerçekten bu, bizim hukuk sistemimizi, hukuk güvenilirliğimizi ortadan kaldıran yani o bilirkişilik sistemini de tamamen hâkimin önüne koyan, savcının önüne koyan bir yaklaşım biçimidir. Artık bundan sonra şöyle denemeyecek demek ki: “Bilirkişiler... Yani, kendi kararlarını verirken, kendi hukuki bilgileri çerçevesinde ve vicdani kanaatlerine göre karar verecekler.” demeyeceğiz hâkimler için. Bilirkişi raporlarına göre ve bir de idarenin işaret ettiği MASAK gibi, BDDK gibi, SPK gibi, doğrudan doğruya idarenin etkinliğinde olan kuruluşlardan rapor alınırsa karar verilebilecek denilecek. Yani, bundan sonra hâkimin kendi başına vicdani kanaatine göre karar verme şansı yok Sayın Başkan, bu ellerinden alınmak isteniyor.

Ben bir de Başbakanın dünkü gazetelerde çıkan yolsuzlukla ilgili bazı görüşlerine değinmek istiyorum. Şimdi, böyle olunca tabii, Başbakan yolsuzluğu böyle tarif edince bu yapılan her şeyi, havuzlar oluşturulması, bir gazetenin satın alınması, bu havuzlar oluşturulması sonucunda belli ihalelerin belli kimselere verilmesi gibi konuları yani suç unsuru olarak görmüyor olabilir Başbakan. Bunu böyle de görmeyen arkadaşlarımız da olabilir mi bilemiyorum. Başbakan diyor ki: “Yolsuzluk denildiğinde şunu anlıyorum: ‘Devletin kasası soyuluyor mu soyulmuyor mu?’” Sayın Başkan yani şimdi yolsuzluk denildiğinde bunu mu anlarsınız siz? Siz bir hukukçusunuz, bu mu anlaşılır yolsuzluk denildiğinde? Şimdi, diyelim ki... Rüşvetin alınması nedir? Bir işin yapılması ya da yapılmaması için kamu

görevlisine verilen çıkardır, sağlanan çıkardır, bunu hepimiz biliriz. Yani ama orada kamu görevlisine veriliyor, devletin kasasına para giriyor diyelim ama orada bir yolsuzluk yapılıyor, bunu görüyoruz. İrtikap suçu öyledir, ihaleye fesat karıştırmak... Sayın Başkan, bir ihalenin kime verileceğine karar vermek, ihaleye ilişkin gizli bilgileri aktarmak ihaleye fesat karıştırmaya suçudur. Şimdi, bunun yapıldığını çok açık seçik görüyoruz o tapelerden de, havuz oluşturmalarından da, ardından iş adamlarının konuşmalarından bu "Bu ihale şuraya verilecek, bu ihale buraya verilecek." diyoruz. Bu, ihaleye fesat karıştırmaya suçudur ve bu ihalelerin, geçmişten beri yapılan ihalelerin tümünde normal bedellerinin -yani özellikle özelleştirmelerle ilgili konularda- çok altında bunların özelleştirildiğini görürsek bunların hepsinde bir yolsuzluk, bir usulsüzlük olduğunu çok açık seçik olarak o zaman görüyoruz. Yani, devletin parasından, diyelim ki, yani zimmetten bahsediyor Başbakan, bir yerden çıkarılıp sürekli para mı veriliyor? Yok. Devlete ait bir malı satarken bile siz çok düşük bir rakama satıyorsanız, anlaşarak, pazarlık yaparak o zaman işte ihaleye fesat karıştırmayı yapıyorsunuz ve devlete zarara uğratiyorsunuz demektir. Yani, siz bu konuda daha uzmansınız, savcılıktan gelmişsiniz, bizim bunları size anlatmamıza gerek var mı Sayın Başkan?

BAŞKAN – Gerek yok ama anlatıyorsunuz işte. Keşke anlatmasanız.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bakın, Sayın Başkan, ya, belki vicdanlara şey yaparız da bu yolsuzlukların üstünün örtülmesini engelleyebilir miyiz diye düşünüyoruz. Bu yolsuzlukların üzeri örtülüyor Sayın Başkan. Burada yapılmak istenen şeylerin tümüyle buna tekabül ettiğini biz görüyoruz.

Yolsuzlukların üzeri örtülürken de Sayın Bakanım, bu sefer hukukun tüm ilkeleriyle oynanıyor, bilirkışilikten tutun da el koymaya kadar. Yani, diğer konularda da belki iktidarla da hiç bağlantılı olmayan pek çok suç örgütüne de çıkar sağlanmış olacak bu şekilde, onların da yolu açılmış olacak diye düşünüyorum.

Sayın Bakan, biraz önce ben size şunu söylemişim...

Bana izin verirseniz önemli bir şey söyleyeceğim Sayın Bakana.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) - Dilek Hanım, çok özür dilerim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, biraz önce şunu söylemişim yani insanlar umutlandılar, bu yasayla bir şeyler çıkacağını zannediyorlar, yeniden yargılama olacağını zannediyorlardı, uzun tutuklulukların ortadan kalkacağını zannediyorlardı, bu gizli tanıkların, dijital verilerin hepsinde bir düzenleme olacağını zannediyorlardı. Biraz önce Bülent Arınç'ın da bu konuda bazı görüşlerini arkadaşlarımız getirmişler, Sayın Bülent Arınç da böyle umutlar vermiş üç beş gün önceki beyanatlarında ve bu umutlarla insanlar, bu umutları kırıldığı için belki de bu görüşmeler yapılıyor, bir faydası olur mu diye sizlerle görüşmeye, seslerini duyurmaya buraya gelirlerken Sayın Bakan, orada hiçbir taşkınlık yapmamalarına rağmen...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Randevu isteseler benden...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – ... bakın, orada müdahale yapılmış.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Benden randevu isteseler, vermemiş olsam...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Peki, ben onları çağırdım Sayın Bakan. O zaman ben sizinle uygun bir yerde görüştürebilir miyim onları, ben onlar adına istiyorum sizden randevuyu.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben şimdi, benden randevu talep etmemiş, görüşmek istememiş birisine ben nasıl görüşme şey edeyim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Bakanım, bu toplumsal olaylarda yapılması gereken şey şudur: Siz bu ülkenin Adalet Bakanısınız. Böyle bir talep var, görüşülen yasayla ilgili talepleri var bu insanların. Bu talepleri dile getiren insanlar eğer buraya kadar geliyorsa gönderirsiniz bir bakanlık görevlisini "Gelin, ben sizle görüşeyim." dersiniz. Ben istiyorum sizden randevuyu. O arkadaşlarımızı ben çağırdım, davet ettim "Gelin Mediste bir basın toplantısı yapalım, temsilciler gelsin." dedim. O zaman ben istiyorum, geldiklerinde sizinle görüştüreyim, en azından o insanlarla görüşün. Ama bakın, orada bir sürü yaşlı insan var, kadın var, çocuk var. Yani, bu insanlara müdahale yapılmış, çok kötü bir müdahale yapılmış, plastik mermiyle.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben size randevu vereyim, gelin görüşelim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Tamam, ben, o arkadaşlarımız geldiğinde bunu iletirim, sizden randevu almış olalım.

Çok kötü bir müdahale yapılmış Sayın Bakanım, plastik mermi, biber gazlı su ve tazyikli su, her bir şeyle çok ciddi bir müdahale yapılmış yani şu anda pek çoğu hastanede o yaşlı insanların. Yani onun için ben sizden rica ettim "Lütfen, oradaki o müdahaleyi engelleyebilir miyiz?" diye ama ben onu konuşurken orada çok kötü bir müdahale yapılmış, hastanede pek çok insan. Yani şimdi, bu neden yapılıyor? Gerçekten ben bunu yeniden yeniden söylüyorum. Barışçıl bir gösteri, niye bu şekilde müdahale edilerek

insanlar böylesine tahrik edilir bilemiyorum ki ben? Yani geçen gün de söyledim Gezi olaylarının başlangıcı nasıl oldu? Aynen böyle orantısız bir müdahaleyle oldu. Şimdi, insanların bu yasa teklifinde beklentilerinin karşılanmamasının devam etmesi üzerine bu olaylar daha da gelişebilir. Yani biz bunu istemeyiz, demokratik bir şekilde insanların taleplerini dile getirmesini isteriz ama artık şurasına kadar geldi Sayın Bakan insanların. Bunu yani kendi doğal hakları olarak görüyorlar. Lütfen bu konuda şu yasa teklifinde yapılabilecek şeylerde tekririmüzakere yaparak bu konuları düzeltelim ya da Genel Kurulda düzeltelim Sayın Bakan, ben bunu rica ediyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Faruk Bey, buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım; rahatsız olacaklar galiba ayrılmışlar, önemli değil.

BAŞKAN – Yok, o rahatsızlıktan değil, aşağıda yoklama var da ona katılmak için gitti arkadaşlar, şimdi gelirler.

FARUK BAL (Konya) – Peki.

Ben şimdi kendi zekâmdan şüphe eder hâle geldim birey olarak...

BAŞKAN – Estağfurullah.

FARUK BAL (Konya) – ... 100 küsur tane milletvekili benim zekâmın ne kadar düşük bir seviyede olduğunu hesaba katarak böyle çarpık çurpuk, mantıksız bir kanun teklifini nasıl içinde bulunduğum Komisyona getirebilir diye. İnanın kendi zekâmdan şüphe etmeye başladım.

BAŞKAN – Kendi içinde bir mantığı vardır muhakkak ki.

FARUK BAL (Konya) – Kendi içinde var, işte kendi içinde olan mantık da, 17 Aralıkta ortaya çıkan pislikleri kapatma mantığı bu, açık seçik.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, ben bir daha zekâmla dalga geçilmesin en azından, alay edilmesin diye bu maddeyi geneliyle birlikte değerlendirerek ne kadar vahim bir noktaya hukukumuzun taşındığını sizlerle paylaşmak istiyorum.

BAŞKAN – Hatta bu üç maddeyi birlikte değerlendirsen daha da iyi olur yani nasılsa başlamışken konuşmaya.

FARUK BAL (Konya) – Hangi üç maddeyi?

BAŞKAN – 10, 11, 12'yi... Benzer şeyler var ya üçünde de birbirine, hiç olmazsa bir çırpıda aradan çıkarmış oluruz.

FARUK BAL (Konya) – Oradaki konuşma hakkım da saklı kalmak üzere.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Çok konuşmamanız gerekiyor mu diyorsunuz Sayın Başkan?

FARUK BAL (Konya) – Endişe buyurmayın Sayın Başkan, yani konuşmam fazla uzun olmayacak çünkü ben meramımı kısa sürede anlatabilirim.

BAŞKAN – Biliyorum, ona şüphe yok.

FARUK BAL (Konya) – Şimdi, bu maddede üç tane önemli mevzu var. Bu üç önemli mevzudan birincisi; hukukumuzda basit şüphe, makul şüphe, kuvvetli şüphe ve somut delile dayalı kuvvetli şüphe olmak üzere dörde ayrılmış olan şüphe hâli değiştirilmek suretiyle elde edildiğine dair kuvvetli şüpheyeye ilişkin tedbir uygulanması gereken mal varlığıyla ilgili şüphe kavramı değiştiriliyor, onun yerine elde edildiğine dair somut delillere dayanan kuvvetli şüphe. İkisi arasındaki fark; bir kuvvetli şüphe var ve bu farklı nedenlerle, farklı delillerle ortaya çıkabilir, elde edilmiş delillerle de olmayabilir ama bir de deliller elde edildikten sonra ortaya çıkan kuvvetli şüphe var somut delillerle. İkisi arasındaki fark delil elde etme süreciyle ilgili bir zaman parçası. İşte, delil elde etmeyle ilgili zaman parçası örgütlü bir suçta suç faillerinin mal kaçırmasına imkân sağlayacak bir zaman parçasıdır. Birinci sorum burada, yani örgütlü suç işlemiş olan kişi peşine düşüldüğü anda suçtan elde etmiş olduğu mal varlığını kaçırmasına fırsat vermeden buna el konulması gerekirken siz diyorsunuz ki: "Yok, bu malını kaçırabilir, ben somut delil elde edene ve o elde edilmiş somut delile dayalı kuvvetli bir şüphe olana kadar bunun mal kaçırmasına izin vereceğim." İşin mantıksız tarafı bu ama bir başka boyutundan baktığımızda, ilerleyen veya önceki maddelerde cumhuriyet savcılarının ve mahkemelere bu kanunla verilen emir de şu: Elleriindeki soruşturma ve kovuşturma dosyalarının bu kanuna göre yeniden değerlendirilmesi. Savcılar bunu on beş gün içinde yapacak, mahkemeler otuz gün içerisinde yapacak.

BAŞKAN – O değiştiriliyor herhâlde Sayın Bakanım.

FARUK BAL (Konya) – Efendim?

BAŞKAN – O herhâlde değiştirilecek gibi geliyor bana kalırsa.

FARUK BAL (Konya) – Ben söyleyeyim de size güven olmaz; zatîinize olur, Erzurum Başsavcı olarak güvendiğim bir insansınız ama AKP milletvekili olarak iradenizin külli olduğunu düşünüyorum, şahsi olmadığını düşünüyorum.

Evet, şimdi, bu değişiklik yapıldığı takdirde savcı alacak bakacak “Ben el koyma tedbirini neye dayanarak vermişim?” Eski kanundaki elde edildiğine dair kuvvetli şüpheye. Bu kanunda ne yazıyor? “Elde edildiğine dair somut delile dayalı.” ve “Somut delil elde edilmeden bu tedbir kararı verildiğinden tedbir kararının kaldırılmasına” diyecek. Zaten bu kanundan da amaç budur. Bu amacın güdüldüğü diğer delillerle de ortaya çıkmakta. Delil dediğim şüphe delili değil, AKP Hükûmetinin yolsuzluk, hırsızlık ve kara parayı aklama gibi suçlardan yandaşlarını, bakanlarını koruyabilmek için bu kanun içerisine yerleştirmiş olduğu delillerden bahsediyorum, o da şu: Bu maddeye eklenen şu fıkra ile oluyor: Mahkeme bir sürü engellere rağmen, üç hâkimin ağır ceza mahkemesinde karar vermesi barajına rağmen, o üç hâkimin oy birliği sağlamasına rağmen ola ki bir sızıntı oldu, yandaşın, işte hükûmetteki bakanın çocuğunun çocuğunun veya daha yukarı çıkan kişilerin zülfüyârine dokunan bir tedbir kararı geldi. “Dur, bir dakika kardeşim.” diyor. Mahkeme bu tedbir kararını vermiş olabilir. Bu işlemin uygulanabilmesi için Sayın Bakan, Sayın Başkan, önerdiğiniz teklife göre bu işlemin, el koyma işleminin uygulanabilmesi için ilgisine göre Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurulu, Sermaye Piyasası Kurulu, Mali Suçları Araştırma Kurulu, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumundan el konulacak taşınmazın suçtan elde edildiğine ve suçtan elde edilen değere ilişkin rapor alınması zorunludur. Yani mahkeme bir karar veriyor, bu kararı Hükûmetin kararnameyle atanmış idari bir merci olan bu kurullar denetleyecek uygulamadan önce. Peki, bunlar neyin denetimini yapacak? Tamı tamına mahkemenin görevi olan işi yapacak. Yani o el konulan mallar suçtan elde edilmiş mi, elde edilmemiş mi? Bu, mahkemenin işi, buna idare ne karışır?

BAŞKAN – Onu bilirkişi olarak değerlendirmek gerekir mi yani bu kurumu bilirkişi olarak?

FARUK BAL (Konya) – O zaman siz, yargının yapması gereken işi yürütme organına yaptırmak için bu teklifi veriyorsunuz ve zaten amacınız da bağımsız, tarafsız ve teminat altında bulunan bir yargı değil, emir komuta zinciri içerisinde hareket eden bir yargı düşünüyorsunuz. Dolayısıyla zülfüyârâ dokunabilecek soruşturmalarda bütün engellere rağmen böyle bir tedbir kararı verilmişse onu da kontrol ediyorsunuz bu fıkra ile. Daha vahimi, katalog suçların içerisinden, tedbir kararlarının alınması için düzenlenmiş katalog suçlar içerisinden (10)’uncu bendi kaldırılıyorsunuz. (10)’uncu bent nedir? Suç işlemek amacıyla örgüt kurma. Yani suç işlemek amacıyla örgüt kuran kişilerin teknik takip, dinleme, mal varlıklarına el koyma gibi tedbirleri uygulama alanı dışına çıkarılıyorsunuz. Aslında bu kanunun, bu tedbirlerin uygulanmasının varlık sebebi, hukukumuzda inşa sebebi örgütlü suçları ortadan kaldırmak içindi. Şimdi siz bunu ortadan kaldırıncı bütün suç işlemek için örgüt kurmuş olan insanların haklarında hiçbir önleyici tedbir veya delilleri toplayıcı, tespit edici tedbir uygulanamayacak ve Türkiye tam bir örgütlü suçlular cenneti hâline getirilecektir. Bunu niçin yapıyorsunuz? Gayet kolay, AKP’nin 17 Aralıkta yandaşlarına ve bakanlarına kadar bulaşmış olan yolsuzluk, hırsızlık ve rüşvet suçları örgütlü suç kapsamı içerisinde olduğu için tedbir kararları alınmış.

BAŞKAN – Yok hayır, rüşvet suçu müstakil var katalogda; ihaleye fesat karıştırma, rüşvet, hileli iflas, onlar var.

FARUK BAL (Konya) – Bunun için arama, bunun için telefon dinlemesi, bunun için teknik takip, bunun için görüntüleme, fotoğraflama tedbirleri yapılmış. Şimdi, siz bu maddeyi, bu fıkra’yı yürürlükten kaldırdığınız zaman, olduğu gibi 17 Aralıkta elde edilmiş olan deliller gökecek, hukuki dayanaktan yoksun kalacak. Daha vahimini şimdi den size bir işaret vererek sözlerime son vereceğim. Daha vahimi telefon dinlemelerinde...

Bununla ilişkili oluyor Sayın Başkan sen de dinle, Sayın Bakanımız da dinlesin.

BAŞKAN – Ben dinliyorum ama not alıyorum bir tarafta.

FARUK BAL (Konya) – Burada bir hüküm getiriyorsunuz. Telefon dinleme kararını verdi hâkim, vermek için müracaat edecek. Müracaat belgesine savcı bir kâğıt eklemesi lazım. Ne kâğıdı ekleyecek? Dinlenmesini talep ettiği kişinin kullandığı telefon hattının veya iletişim bağlantısının tespitine imkân veren kodu taşıyan cihazın sahibi olduğunu gösterir belgeyi. Bu belgeyi nereden alacak? İşte benim zekâmla alay edildiği yer burası. Nereden alacak bu belgeyi? Dört tane yer var Türkiye’de: Telsim, TELEKOM, Vodafone bir de bilmem ne... 4 tane telefon operatöründen alınacak. Sayın Başbakan Habertürk’e koyduğu gibi 2 Fatih’ten ikişer tane de buraya dizerse eder 8 tane Fatih, o 8 Fatih’le Türkiye’de kimin telefonu dinlendiğini, kimin dinlenilmediğini şakır şakır öğrenir.

Şimdi, bu kadar insanların zekâ seviyesinin düşük olduğunu varsayarak bu kadar çarpık çurpuk bir teklifi ortaya koymanın bir tek anlamı var -değerli milletvekillerimiz bunları duymak istemediği için burada değiller ama bunlar kayıt altında, gelecek nesiller bunları okuyacak, hükmünü verecek- o da hiç olmazsa bundan sonra yapılacak yolsuzluk, hırsızlık, rüşvetle ilgili, bundan sonra

demekler, vakıflar marifetiyle yandaşlara, oğullara, çocuklara, bacanaklara yapılacak olan hortumlamanın önünü kesme maddesi bu da. Allah ıslah etsin demekten başka çare yok. Bu maddenin düzelecek bir tarafı da yok, külliye metinden çıkarılması gerekir diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Son söz Atilla Bey buyurun.

ATILLA KART (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, 10'uncu madde gerçekte önemli bir madde. Burada ben bir hususu özellikle Hükûmetin ve teklif sahiplerinin dikkatine sunmak istiyorum.

Bakın, değerli arkadaşlarım, burada madde metnindeki iki kavramı özellikle dikkatinize sunmak istiyorum.

Bir: El koymanın uygulanabilmesi için o fıkradaki bu bölümü öncelikle dikkatinize sunuyorum.

İkincisi: Suçtan elde edildiğine ilişkin rapor.

Şimdi, el koymanın uygulanabilmesi için bu yargının yetkisinde olan bir aşama. Suçtan elde edildiğine ilişkin rapor, bunu ne yapıyoruz bu düzenlemeyle? Yürütmenin yetkisine, sorumluluğuna bırakıyoruz. Yani yargı kararının verilebilmesi için yürütmenin işlemini, yürütmenin tasarrufunu bir zorunluluk hâline getiriyoruz, bir ön şart hâline getiriyoruz. Bunun kabul edilebilir bir yönü var mı? Yargı yetkisini fiilen yürütme organına devrediyoruz. Bunu biz tümü üzerindeki konuşmalarda arkadaşlarımız çok hassasiyetle, dikkatle bunları anlattıkları zaman, bunu Sayın Komisyon Başkanı İyimaya da görünürde hayretle ifade etti, kabul edilemez olduğu anlamında açıklamalar yaptı. Ama buna dair Hükûmetin ve teklif sahiplerinin hiçbir tavrını ya da düşüncelerini öğrenme imkânımız olmuyor. Nedir, buna dair nasıl bir yaklaşım içinde olacağız? Bunu özellikle dikkatinize sunuyorum Sayın Başkan. Bunu bu şekliyle, maddeyi bu şekliyle gerçekte götüremeyiz, bu kabul edilemez bir düzenleme olur. Bu hiçbir şekilde hukuk sisteminde yeri olmayan bir düzenleme niteliğinde olur.

Bakın, Türkiye'de şöyle bir tablo doğmuş durumda değerli arkadaşlarım: Bakıyoruz aslında nüfuz suistimali yoluyla -o oy birliği kavramının yol açtığı sonuçları, kaçınılmaz sonuçları dikkatinize sunmak istiyorum- görevi kötüye kullanma yoluyla, yöntemiyle toplumda bir cezasızlık kültürünü yaratıyoruz. Yani, yolsuzluğa yol açacak onun iklimini yaratıyoruz, o zemini yaratıyoruz. O zemin yaratıldı da ne oluyor? Bakıyorsunuz suç olgusu var, suç olgusunu varlığı sabit; suçlar var ama sorumlu yok, suçlular yok, bunları bulamıyorsunuz. Pek çok önemli olayda, topluma mal olan, toplumun bildiği, kamuoyuna mal olan olayda bunun örneğini görüyoruz. Ne yapıyoruz? Suçlu yok çünkü o sübut araçlarını bulmak noktasında, o yöntemleri ortadan kaldırmak noktasında hiçbir gayret içinde olmuyoruz, hiçbir sorumluluk içinde olmuyoruz.

Bir diğer önemli husus şu değerli arkadaşlarım, bunu tüm konuşmacı arkadaşlarım hep ifade ettiler: Oy birliği ve oy çokluğu kavramları arasındaki değerlendirme. Buna siz de temas ettiniz. Bu eleştiriler yapıldığı zaman Sayın Bakan şu açıklamayı yaptı: "Efendim, nihai karar aşamasında deliller tartışılıyor, deliller araştırılıyor orada oy çokluğunun olması doğaldır ama bu tedbire ilişkin ara karar niteliğindeki olaylarda böylesine derinleme bir inceleme yapma imkânı yok. Dolayısıyla o birliğini arıyoruz." şeklinde bir gerekçe getirdiniz Sayın Bakan.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, Sayın Bakan; bu yaklaşım gerçekten doğru bir yaklaşım değil. Şimdi, o dinlemeye ilişkin, takibe ilişkin, gizli soruşturmacıya ilişkin ara karar niteliğinde olan o kararlar... Bunların nihai karar olup olmaması, mesele o değil; onların da gene hakkıyla, bihakkin incelenmesi zorunluluğu ortada. Bu kararların, bu ara kararların nihai kararlardan farkı nedir? Sonuçları itibarıyla farkı var. O sebeple böyle bir mantıkla böyle bir değerlendirmeyi yapmak kesinlikle kabul edilemez. Burada yürütülecek mantık son derece açıktır. Nihai karar için siz oy çokluğunu esas aldığınıza göre ara kararları için de elbette oy çokluğu gene geçerlidir, geçerli olmalıdır.

Şimdi benim maddeye ilişkin olarak çok uzatmak istemiyorum. Aslında maddedeki hukuka aykırılıklar, daha doğrusu hukuk sistemini, genel yargılama sistemini altüst eden, hukuki anlamda sakat olan düzenleme son derece açıktır. Bunun çokta bence tartışılacak bir yönü yoktur. Ama, bu arada kamuoyunun, tabii, çok yakından takip ettiği, çok önem verdiği bir konuyla ilgili ben de düşüncemi paylaşmak istiyorum.

Tabii, bakıyoruz, mevcut mevzuat içinde yeniden yargılama... Bu sanki Türkiye'nin şu anda yaşadığı sorunlara çözüm olabilir gibi kimi zeminlerde ifade ediliyor ama biliyoruz ki mevcut yapı içinde yeniden yargılama mekanizmasına ilişkin başvurular çok büyük ölçüde sonuç vermeyecektir, bunun işlerliği yoktur. O sebeple yapılması gereken nedir? Bu yeniden yargılanmayla ilgili mevzuatın uygulanabilmesi için, hani bu yaşadığımız hukuksuzluk döneminin bir şekilde idare tarafından, Hükûmet tarafından, Bakanlık tarafından bunların bir şekilde tevsik edilmesi gerekiyor. Bunları dile getiriyoruz, Hükûmet olarak dile getiriyorsunuz. O zaman bunları -

nedir- hukuki anlamda sonuç getirecek bir şekilde formüle etmemiz gerekiyor, böyle bir formata dönüştürmemiz gerekiyor. O sebeple, Hükümet olarak, mevcut ceza muhakeme sistemimizdeki yeniden yargılama mekanizması içinde yeni delil niteliğine dönüşebilecek idari bir çalışmayı yapıyor muyuz, idari soruşturma anlamında bir çalışmayı yapıyor muyuz, yapmıyor muyuz Sayın Bakan? Kamuoyu, aileler bunu bekliyor. Bu konuda Hükümetin net bir açıklama yapmasını bekliyorlar. Hükümet, bu noktada yeniden yargılamaya bu anlamda cevaz verecek bir süreci başlatacağı izlenimini yarattı ama bu konuda hiçbir somut adımın atılmadığını görüyoruz. Kamuoyunda bu anlamda bir hayal kırıklığı yaratmaya hakkımızın olmadığına inanıyorum. Hükümeti, Sayın Bakanı, Sayın Bakanlığı bu konuda bir açıklama yapmaya, bu anlamda bir çalışmanın yapılıp yapılmadığını kamuoyuna açıklama şeklinde bildirmeye davet ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Atilla Bey.

12. Ceza Dairesi üyesi arkadaşımız Gürsel Yalvaç, buyurun.

YARGITAY ÜYESİ GÜRSEL YALVAÇ – Sayın Başkan, Sayın Bakan, saygılarımla sözlerime başlıyorum. Koruma tedbirleriyle ilgili ya da koruma tedbirlerinden kaynaklanan, ihlallerden kaynaklanan tazminat istemleri dairemizce karara bağlandığı için bizim koruma tedbirleriyle ilgili değerlendirmelerimiz de ancak her yıl inceleyebildiğimiz yaklaşık 3 bin- 3.600 civarında dosyada tespit ettiğimiz aksaklıklarla sınırlıdır. Bunun dışında, koruma tedbirleri, gerek geçici olması gerekse doğrudan Yargıtay denetimine tabi olmaması nedeniyle Yargıtayın koruma tedbirlerinin kendisiyle ilgili oluşmuş veya içtihat olabilecek ya da onların uygulanma şartlarını gösterebilecek kararları çok azdır. Onun dışında koruma tedbirlerine ilişkin değerlendirmeler itiraz mercilerince yapılmaktadır. Dolayısıyla şartları mevcut mudur, değil midir, itiraz mercileri bunları karara bağladığı için konu Yargıtay gündemine taşınmamaktadır. Hem olağan kanun yolunda hem de olağanüstü kanun yolunda koruma tedbirlerinin şartlarıyla ilgili bir değerlendirme yapılmamaktadır. Ancak 2011 yılından itibaren, Yargıtay 12. Ceza Dairesince, CMK 141 ve devamı maddeleri kapsamında yapılan incelemede koruma tedbirlerinin şartları da denetlenmekte, bu kapsamda çok yakın tarihte verdiğimiz bir kararda arama kararı hâkim tarafından verilmiş olsa bile eğer ön şartlar oluşmamışsa buradaki somut olayda sadece bir ihbar, telefon ihbarı üzerine bir arama yapılmıştı. Burada da makul bir şüphenin olmadığını, bunun delillendirilmesi gerektiğini, her ihbarla kişilerin evlerinin aranamayacağını, dolayısıyla bu eylemden dolayı da kişilerin tazminat hakkı olabileceğini kabul ettik. Ancak bu karar çok yeni bir karardır. Onun dışında, bizler de koruma tedbirlerinin uygulanmasında kaynaklanan sorunlarda çok ihtiyatlı davranıyoruz ve davranmak da zorundayız.

Birincisi, bu tedbirler kişi özgürlüğüyle ve bireysel haklarla ilgili olduğu kadar suçla mücadeleyle de ilgilidir. Bu nedenle her ikisi arasında bir denge oluşmak zorundadır. Eğer bireysel hakları çok fazla güvence altına alınır, daha doğrusu bunları uygulanmaz hâle getirirsek suçla mücadelede de başarı sağlamamız mümkün değildir.

Yine, mensubu olduğum -tabii bu söylenenler sadece Yargıtay bağlamında geçerlidir, zira tüm yargı adına konuşma hak ve yetkimiz yoktur- Yargıtayla ilgili bu teklif geldiğinde yaptığımız değerlendirmede ve bu teklifin görüşülmesi esnasında gerek yargı mensuplarıyla ilgili ileri sürülen iddialar gerekse bizlere yönelik eleştirilerden de yola çıkmak suretiyle birincisi şunu ifade etmek zorundayım: Mensubiyet hissiyle veya mensubiyet duygusuyla hareket eden bir yargı mensubu bizce de tarafsızlığını da bağımsızlığını da yitirmiştir. Böyle bir yargı mensubunun vereceği kararın da adil olmadığı herkes tarafından kabul edilir. Böyle bir suçlamaya muhatap olmak da bizi son derece üzmettedir. Eğer gerçekten içimizde böyle mensubiyet hissiyle veya bu duyguyla hareket edip hukuka aykırı kararlar vermekte olanlar var ise bunun, ben, hâkimlik ve yargı mensubu kimliğini de yitirdiğini düşünmekteyim.

Şimdi 128'inci maddeyle ilgili, bu tedbirler bir defa verildiğinde artık etkisini doğurduğu için verilme aşamasında, birinci aşamada çok dikkatli olunmak zorundadır. İncelediğimiz dosyalarda iki şeyi görmekteyiz. Türkiye'de tedbir kararlarının büyük bir kısmında bir gerekçe mevcut değildir ancak bu gerekçesizlik gerçekten bu tedbir kararlarının verilmesini gerektirmeyecek ya da başka bir anlatımla tedbir kararlarının verilme şartları var mıdır, yok mudur anlamında baktığımızda büyük bir kısmında tedbir kararlarının verilme şartları oluşmuştur ancak hâkim bunları gerekçelendirmemiştir. Bu, uygulamanın bir sorunudur, mutlaka bu sorun halledilmelidir.

İkincisi, itiraz mercileri, Türkiye'de hiçbir zaman işler durumda değildir. İtiraz mercileri çalışmamaktadır. Yani ister asliye ceza olsun ister ağır ceza olsun, Türkiye'de itiraz mercilerinin kararları bir başka hâkimliğin veya mahkemenin kararını kolay kolay değiştirmemekte, herhangi bir değerlendirme içermemektedir. Bu da yargının bizce en büyük sorunudur. Bu nedenle hangi tedbir olursa olsun öncelikle verilmesi şartları elbette daha sağlıklı düzenlenmeli ama denetimi de en az onun kadar sıkı yapılmalıdır. Bu açıdan baktığımızda birincisi, bir kuruldan bir görüş alınması, daha önce, sadece -inceleyebildiğimiz kadarıyla- 1219 sayılı Kanun'da vardı; hakimlerin mesleki kusurlarıyla ilgiliydi. Anayasa Mahkememiz de 1219 sayılı Kanun'daki bu görüş alma zorunluluğunu yargı bağımsızlığına aykırı bulduğundan bu zorunluluğu, bu hükmü iptal etti; dolayısıyla mahkemeler kararlarında elbette bilirkişye

başvurabilirler ancak belirli bir bilirkişiye başvurma zorunluluğunun yargı bağımsızlığına aykırı olduğunu ifade etti. Dolayısıyla burada, böyle bir incelemede -birkaç kurul var burada, benzer kurullar da gündeme gelebilir- başlangıçta, hem pratik olarak hem hukuken de böyle bir zorunluluğun olmasını doğru bulmamaktayız. Ancak dediğim gibi, bu tedbirlerin can acıtıcı, bir defa uygulandığında telafisi olmayan zararlara neden olduğu da şüphesizdir. Bu nedenle, hem verilisinde daha sıkı tedbirler alınması hem de denetiminde daha sıkı tedbirlerin alınması gerekmektedir. Bu açıdan baktığımızda, kurum olarak böyle bir rapor alınmasının doğru olmadığı ancak ileride itiraz vuku bulduğunda veya yargılama aşamasında böyle bir rapor alınabileceğini düşünmekteyiz.

İkinci husus, daha önce hâkimlik tarafından verilen bu kararlar ağır ceza mahkemelerine verilmiştir. Ağır ceza mahkemelerinin heyet hâlinde çalıştığı düşünülürken bunların daha güvenceli olduğu düşünülmektedir. Ancak oy birliğiyle bir kararın verilmiş olması, burada, ister, efendim 1 kişi aykırı oy kullandığında ne olacak sorusu gündeme gelsin ister 2 kişi. Burada genel sistemden ayrılınmaması gerektiğini düşünmekteyiz. Zira, böyle bir zorunluluk getirdiğimizde bugünkü tartışmalarda şunu görüyoruz: Hukuki görüşü gerçekten buna aykırı olan hâkim bu karara karşı oy koyduğunda yine mutlaka o hâkim üzerinde de bir şaibe doğacaktır. Yani siz hukuki görüşünüzü ifade ediyorsunuz, olabilir, katılmıyorsunuz. Çünkü bizim sistemimizde mutlaka kararların oy birliğiyle verilmesini gerektiren, hatta diğer bir kısım ülkelerde sübut sorunları oy birliğiyle çözülürken, ülkemizde sübutla ilgili sorunlar da oy çokluğuyla çözümlenmekte. Örneğin uzun yıllar görev yaptığım Ceza Genel Kurulunda 12 kişinin mahkûmiyet, 11 kişinin beraat dediği dosyalara da rastladım ve 12 kişinin dediği doğrultuda mahkûmiyet çıkmıştır. Bu, vicdanımızı rahatsız edebilir ama mevcut hukuk sisteminde varılan sonuç bu.

Bu nedenle, buradaki oy birliğiyle karar verilme zorunluluğunun da mevcut sisteme aykırı olduğunu düşünmekteyim. Yine itiraz mercilerinde de yine oy birliği şartının aranmasının bu tedbiri büsbütün uygulanamaz hâle getireceğini düşünmekteyim.

Düzenlemeler yapılırken elbette kötüye kullanımın önüne geçilmesi amaçlanır çoğu zaman. Ancak bazen de kötüye kullanımı engellemek için getirdiğimiz tedbir gerçekten uygulanması gereken yerde de o tedbirin büsbütün uygulanmasını imkânsız kılabilir. Böyle de bir risk var. Burada mevcut hâliyle oy birliği arandığında veya böyle bir rapor arandığında bu hükmün uygulanamayacağını, dolayısıyla suçla mücadelede de büyük bir zafiyete yol açacağını düşünmekteyim.

Burada, yine 220'nci maddenin fıkradan çıkarılmasıyla ilgili, sadece bu madde bağlamında, bunun bir sorun olmadığını düşünmekteyim.

Neden 220'nci maddenin buradan çıkarılmasının bir sorun olmadığını düşünmekteyim görüşüne gelince: Burada sadece soyut örgüt kurma veya yönetme suçu bu kapsamdan çıkarılmıştır ancak yine nitelikli örgüt olan 314'üncü maddedeki silahlı örgüt burada muhafaza edilmektedir.

Yine, bu örgütün araç olarak işleyebilecekleri suçlarda, örneğin hırsızlık olabilir, dolandırıcılık olabilir, yağma olabilir, rüşvet olabilir, bu suçlar, yani araç suçların bu kapsamda olması nedeniyle soyut olarak 220'nci maddenin buradan çıkarılmış olmasının bu suçlar açısından bir sorun yaratmayacağını düşünüyorum. Kurumumuzda yaptığımız değerlendirmeler bu noktadadır. Eğer başkaca bir soru gelirse onları da cevaplandırırız.

Ben saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

FARUK BAL (Konya) – Benim bir sorum var.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Benim söz talebim vardı Sayın Başkan.

BAŞKAN – Faruk Bey, buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Değerli Yargıtay Üyesinin açıklamalarına teşekkür ediyoruz. Örgütlü suçlarla ilgili bu fıkranın çıkarılmasına bir itirazının olmadığını ve durumun değişmeyeceğini ifade etti. “Çünkü silahlı örgütlerle ilgili mevzuatımızda başka hükümler var.” dedi.

Sorum şu: 17 Aralıkta yapılan yolsuzluk silahlı olmadığına göre, silahlı bir örgüt olmadığına göre, ona ilişkin bir veri de olmadığına göre, bu, sizce özel bir düzenleme izlenimi vermiyor mu? Her silahlı örgütün elbette ki soruşturulması gerekir. O ayrı bir konu. Ama silah taşımadan uyuşturucu, fuhuş, insan kaçakçılığı gibi uluslararası boyutta faaliyette bulunan ve 17 Aralık soruşturması kapsamı dışında kalan örgütlerin teknik takibi, arama, gözaltına alma, el koyma gibi faaliyetlerinde bir boşluk oluşturmayacak mı?

Teşekkür ederim.

YARGITAY ÜYESİ GÜRSEL YALVAÇ – Ben öncelikle Sayın Başkanım bir konuya açıklık getirmek istiyorum. 17 Aralık veya başka bir tarif, aralık, tarih bağlamında bir görüş belirtmem bir yargı mensubu olarak doğru değildir.

İkincisi, burada örgütle ilgili 314'üncü maddenin olduğunu söylerken bir şey daha ifade ettim: Yine örgüt kapsamında işlenen örneğin insan ticareti yukarıda varlığını sürdürmekte, yine dolandırıcılık ve yine uyuşturucuyla ilgili 188'inci madde varlığını sürdürmekte. Yine hepinizin bildiği gibi 188'inci maddenin içindeki beşinci fıkra eğer suçun bir örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde yine burada varlığını sürdürmekte. Dolayısıyla 220'nci maddenin çıkarılmasının sorun oluşturmayacağını söylerken, salt 220 yani bir örgüt kurulmuş soyut bir örgütünüz var. Efendim, dolandırıcılık için kurulmuşsa zaten var dolandırıcılık, rüşvet için kurulmuşsa zaten rüşvet suçu var, ister bireysel işleyin ister örgütlü işleyin. Bu açıdan bir sorun oluşturmayacağını söyledim. Yani bu kurulan her örgütün amaçladığı bir suç var burada. Bu yeterli olur, yeterli olmaz; onunla ilgili bir değerlendirme yapmamız söz konusu değil. Ama sorduğunuz somut suçlarla ilgili zaten bu suçlar birinci fıkra kapsamında.

BAŞKAN – Katalogda hepsi var bunların, sayılıyor.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Başkanım, şunu soralım ama. Uygulamadan geliyor.

Şimdi gerekçe, genel gerekçede şöyle bir sorun vardı. Genel gerekçede yazılan şu: Uygulamada savcılar soruşturmalarda birçok konuyu aslında içine girmese de suç işlemek için örgüt kurma kapsamında değerlendiriyorlar ve bunu hani bir anlamda her şeyi alıp o torbanın içine atıyorlar, o yüzden de böyle bir sıkıntı oluşuyor. O nedenle bunu kaldırıyoruz gibi bir gerekçe var teklifi hazırlayanların. Bu gerekçe doğru mudur? Yani daha doğrusu uygulamada böyle bir sıkıntı var mıdır? Uygulayıcılar suç tipini, türünü beceremiyorlar mı, bulamıyorlar mı da her suç bu bunun içerisine atılıyor? Bu konuda eğer biraz bilgi alırsak diye...

BAŞKAN – Tamam.

Gene aynı şekilde soralım.

YARGITAY ÜYESİ GÜRSEL YALVAÇ – Bu açıklamam Yargıtay adına değil, tamamen kişisel açıklama olacaktır.

Ben on dört yıl Ceza Genel Kurulunda incelediğim dosyalarda üzülerek ifade edeyim ki...

BAŞKAN – Ne kadar örgüt diye geldi, ne kadar örgüt çıktı sonunda? Onu bir söylemeniz zaten anlaşılır tamamen.

YARGITAY ÜYESİ GÜRSEL YALVAÇ – Efendim, örgüt olarak gelenlerin büyük bir kısmı örgüt olarak çıkmadı. Örgüt olarak soruşturulanların büyük bir kısmı da örgüt olarak karara bağlanmadı. Ancak örgütlü suçlarda soruşturma yöntemlerinin kolaylığı nedeniyle Türkiye'de hiç örgüt içerisinde olmayacak suçlamaların da bir örgütsel bağlantı şeklinde soruşturulduğunu kişisel olarak bir tespitim olarak söyleyebilirim. Bu görüşümün kurumumla ilgisi yok çünkü böyle bir konuyu orada müzakere etmem söz konusu değil. İncelediğim dosyalarla sınırlı bir bilgidir bu.

BAŞKAN – Evet teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde önergeler var, okutuyorum:

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan, ben söz istemiştim.

BAŞKAN – Bir sonra vereyim. Şu maddeyi oylatalım sözünüz baki.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Teklifinin 10 uncu maddesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Rıza Öztürk

Dilek Akagün Yılmaz

Mersin

Uşak

Ömer Süha Aldan

Turgut DibeK

Muğla

Kırklareli

Gerekçe:

CMK'nın 128. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "elde edildiğine dair" ibaresinden sonra gelmek üzere "somut delillere dayanan" ve "Elkonulabilir" ibaresinden sonra gelmek üzere "Somut olarak belirlenen" ibareleri eklenmiştir.

Değişiklik gerekçesinde, uygulamada şüpheli ve sanıkların nakdî ya da aynı tüm hak ve alacakları ile malvarlığına el konulduğu ve suçtan elde edilip edilmediğinin hiçbir şekilde araştırılmadığı belirtilmiştir. Ancak kuvvetli suç şüphesi ifadesi zaten somut delillerin varlığını zorunlu kılmaktadır. Bunun ayrıca madde metnine yazılması, uygulamaya yön verme kaygısından başka bir şey değildir.

Diğer taraftan CMK m.128/2-a, bent 10'daki "Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (madde 220)" düzenlemesi kaldırılacak, TCK m.220 taşınmaz hak ve alacaklara el koyma kapsamı dışında tutulmak istenmiştir. Gerekçede ise, sırf bu tedbire başvurulmak için, kovuşturmaların örgüt kapsamına sokularak temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiği vurgulanmıştır. Ancak kanun koyucu tarafından tespit edilen uygulama hatasının, önü suçla mücadelede taviz vermek suretiyle çözümlenmek istemesi kafalarda soru işareti

yaratmaktadır. Haksız gelir elde etmek üzere işlenen suçların geneli organize olmuş suç örgütleri çerçevesinde işlendiği göz önünde bulundurulursa, TCK m.220'nin katalogdan çıkartılması örgütlü suçluluğun elini kuvvetlendirecektir. Ortada bir uygulama hatası varsa, bunun denetim ve bilgilendirme yoluyla çözülmeye çalışılması gerektiği kanaatindeyiz.

Ayrıca CMK m. 128 kapsamında Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Mali Suçları Araştırma Kurulu, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'ndan rapor alma koşulu getirilmiş ve verilecek el koyma kararlarında "oy birliği" şartı aranmıştır. Bu düzenleme de, tedbirin uygulama imkânını güçleştirme yolunda atılmış bir adımdır. Tutuklama konusundaki hassasiyette değişme olmazken, mülkiyet hakkıyla ilişki bu tedbirler bakımından geliştirilen "insan hakları refleksi" kanımızca samimi bulunmadığı gibi, incitcidir.

Bu suretle aslında yapılmak istenen şey kurul halindeki tüm hâkimler üzerinde etkili olunamasa bile içlerinden biri üzerinde hâkimiyet tesisi ile mahkemenin karar verebilmesini engellemektir. Bu düzenlemeler ileride yapılması planlanan uygulamaların ayak seslerine benzemektedir.

BAŞKAN – Maddenin metinden çıkarılmasını öngören önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Medisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1981 esas sayılı kanun tasarısının 10 uncu maddesinin 1 inci fıkrasında yer alan "Bu madde kapsamında taşınmazlar, hak ve alacaklar bakımından elkoyma işleminin uygulanabilmesi için ilgisine göre Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Mali Suçları Araştırma Kurulu, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumundan, el konulacak taşınmaz hak ve alacağın suçtan elde edildiğine ve suçtan elde edilen değere ilişkin rapor alınması zorunludur." cümlesinin ve 2 inci fıkranın (a) bendinin 17 inci alt bendinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Yalnızca mahkemelerin görev alanına giren ve bir tedbir niteliğinde olan el koyma işleminin çeşitli kurumların vereceği rapora bağlanması ile "el koyma tedbirinin" uygulanmasının zorlaşacağı ve rapor sürecinin uzamasına yol açacağı açıktır. Rapor için beklenen süre zarfında suça konu malların el değiştirmesi gibi telafisi imkânsız zararların gerçekleşmesi de muhtemeldir. Hâlihazırda mahkeme bu tedbirin ardından gerekli araştırmaları yapacak ve raporlara ulaşacak olup bu aşamada kurum ve kurullardan rapor beklenmesi yargılamanın sağlıklı yürümesini engelleyeceğinden işbu değişiklik teklif edilmiştir.

BAŞKAN – Bengi Yıldız'ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Başkanım, konuşmak istiyorum önerge üzerinde.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmamız yok, biliyorsun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – O zaman madde üzerinde konuşayım çünkü...

BAŞKAN – Ama maddeyi geçtik Ali İhsan Bey, bir sonraki maddede konuşursun, benzer zaten birbirine.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Çünkü çok önemli bir madde Sayın Başkanım, bu madde üzerinde tutanaklara en azından...

BAŞKAN – Ama konuşmalar bitti, lütfen, bitirdik, önergeye geçtik. Onun için, bir sonrakinde, rica ediyorum...

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bir önerge daha var, onu da okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Medisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin çerçeve 10 uncu maddesiyle 5271 sayılı Kanunun 128 inci maddesinin birinci fıkrasına eklenmesi öngörülen cümlelerin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Recep Özel

Isparta

"Bu madde kapsamında elkoyma kararı alınabilmesi için ilgisine göre Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Mali Suçları Araştırma Kurulu, Hazine Müsteşarlığı ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları

Kurumundan, elkonulacak taşınmaz, hak ve alacaklar ile diğer malvarlığı değerlerinin suçtan elde edildiğine ve suçtan elde edilen değere ilişkin rapor alınması zorunludur.”

Gereke:

Raporun ne zaman alınacağı konusunda oluşabilecek tereddütleri gidermek ve raporun elkoyma kararından önce alınması gerektiğine vurgu yapmak amacıyla cümle yeniden yazılmıştır. Ayrıca hakkında rapor verilecek taşınmaz, hak ve alacaklara diğer malvarlığı değerleri eklenmek suretiyle elkoyma işlemi yapılabilecek tüm malvarlığı değerleri kapsama alınmış ve taşınmazlara, hak ve alacaklara el koyma işleminin uygulanabilmesi için rapor alınacak kurumlar arasına Hazine Müsteşarlığı da eklenmektedir.

BAŞKAN – Recep Özel’in önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10’uncu madde kabul edilmiştir.

11’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 5271 sayılı Kanunun 134 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "soruşturmada," ibaresinden sonra gelmek üzere "suç işlendiğine ilişkin somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve" ibaresi eklenmiş ve dördüncü fıkrasında yer alan "İstemesi halinde, bu" ibaresi "Üçüncü fıkraya göre alınan" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Aldan, buyurun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Sayın Başkanım, bu maddeyle ilgili çok kısa bir şey söyleyeceğim. Şimdi, maddenin eski hâlini okuyorum: “Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturmada, başka surette delil elde etme imkânının bulunmaması hâlinde...” diye başlıyor, yani bilgisayarlar aranabilir. Peki, madde yeni hâliyle ne olmuş? “Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturmada, suç işlendiğine ilişkin somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka surette delil elde etme imkânının bulunmaması hâlinde...” Şimdi, hakikaten yani bizimle alay mı ediliyor, merak ettim ben. Yani somut delillere dayalı kuvvetli şüphe var ama başka surette de delil elde edemiyoruz diye bilgisayarı arıyoruz. Yani madem somut delillere dayanan elimizde her şey varsa kanuna bunu eklemenin bir âlemi var mı? Yani ayıptır ya. En azından şunu yapın: Orada “başka surette delil elde etme imkânının bulunmaması” ibaresini çıkarın da madde bir adama benzesin, hiç değilse bir anlamı olsun. Yani bizimle alay etmeyin lütfen.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Köktürk, buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Şimdi, Sayın Başkanım, ben 11’inci maddeden önce 10’uncu maddeyle ilgili de birkaç ifademın tutanaklara geçmesini istiyorum çünkü önerge üzerine konuşamadık, genel merkezde olduğum için de biraz geç geldim, toplantıya biraz geç katıldım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, 10’uncu maddeyi oyladık geçtik ama bu 10’uncu madde tıpkı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu yasasında ifade ettiğimiz gibi, aslında cumhuriyetin temel niteliklerini ortadan kaldıran, âdeta Türkiye’de bir rejim değişikliğini getiren, son derece önemli bir düzenleme getiriyor.

BAŞKAN – Aslında genel merkez bırakıp da gelinmez, yani onu niye...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Bir rapor vermem gerekiyordu, onun için birazcık, bir saat falan geciktim. Bu madde çok önemli bir madde. Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulu yasa tasarısı görüşülürken aslında hangi argümanlarla karşı çıktığımızı yasal, anayasal ve uluslararası hukuk açısından dile getirmiştik ama aynı çekincelerimizi ve aynı gerekçelerimizi daha ağır bir biçimde bu madde üzerinde de ifade etmek gerektiğini düşünüyoruz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti, Anayasa’mıza göre, hepimizin bildiği gibi, başlangıçtaki temel ilkelere dayanan, laik, demokratik, sosyal bir hukuk devleti; yani başlangıçtaki kuvvetler ayrılığı ilkesi üzerinde yükselen bir hukuk devleti. Kuvvetler ayrılığı ilkesinin doğal sonucu olarak da yasama, yürütme ve yargı organlarının temel görevleri, Anayasa’yla sınırları çizilmiş. Yani yargı faaliyetlerinin kimin tarafından yerine getirileceği, yürütme faaliyetlerinin hangi organ tarafından yerine getirileceği, yasamanın görev ve yetkilerinin sınırları Anayasa’da çok açık bir şekilde ifade edilmiş. Anayasa’nın “Başlangıç” kısmında da vurgulanmış; Anayasa’nın yasama, yürütme, yargı organlarının yetkilerini düzenleyen 7, 8, 9’uncu maddelerinde de vurgulanmış; Anayasa’nın 138’inci maddesinde yine açıkça hâkimlerin görevlerinde bağımsız olduğu; Anayasa’ya, kanuna, hukuka uygun olarak vıcıdanı kanaatlerine göre karar verdikleri; hiçbir organ ve makamın -başta yürütme olmak üzere- hâkim ve savcılara talimat veremeyeceği, kararlarında etki edemeyeceği Anayasa’yla çok açık bir şekilde düzenlenmiş.

Değerli arkadaşlar, tedbir kararı bir yargı kararı, mahkeme tarafından verilen bir karar. Yani tıpkı kesin hüküm kararlarında olduğu gibi, koruma tedbirlerine yönelik kararlar da bir yargı kararı. Anayasa'ya göre, yargı yetkisi Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılıyor, yerine getiriliyor. Anayasa'ya göre, yürütmenin yargıya telkinde bulunması, tavsiyede bulunması, etki etmesi mümkün değil. Yine Anayasa'nın 138'inci maddesine göre, hâkimler tamamen hukuka ve vicdani kanaatlerine göre karar verirler. Yani hâkimlerin kararlarını sınırlayacak herhangi bir talimat, tavsiye ve telkinde bulunulamaz. Hâkim gerekli görürse kararına baz olarak -kendi takdirindedir- raporlara, bilirkişi raporlarına falan müracaat edebilir ama hâkimin takdir yetkisini yürütmenin hiyerarşisi altında bulunan kurumlardan gelecek raporlara bağlamak, hâkim adına yürütmeye yargı yetkisi tanımak demektir, yani yargı yetkisinin tamamen yürütme organına devredilmesi demektir. Ya, böyle bir şey olabilir mi arkadaşlar? Hepimiz hukukçuyuz, gözünüzü seveyim ya. Ya, hukukun bu kadar temel ilkelerini ayaklar altına Adalet Komisyonunda alabilir miyiz arkadaşlar?

Şimdi, siz, BDDK, MASAK'tan rapor gelmeden, bu rapor hâkime emir ve talimat vermeden hâkimin tedbir kararı veremeyeceğini, tedbir kararı verilme yetkisinin hâkimden alınarak MASAK'a -yani yürütmenin hiyerarşisi içerisinde yer alan MASAK'a- BDDK'ya falan devredildiğine ilişkin bir düzenlemeyi Adalet Komisyonundan geçiriyorsunuz. Yani hukuk devletindeki yargı bağımsızlığını ortadan kaldırıyorsunuz. Mahkemenin vermesi gereken, Türk milleti adına bağımsız yargının vermesi gereken bir kararı, tutuyorsunuz, yürütmeye devrediyorsunuz. Ya, Anayasa'ya göre hukuk devletinin niteliği, kuvvetler ayrılığı ilkesi, bunların değiştirilemeyeceği, değiştirilmesinin teklif dahi edilemeyeceği açıkça vurgulanmasına rağmen bunu Adalet Komisyonunda bu teklifle yapıyorsunuz. Arkadaşlar, bu açıkça Anayasa'ya aykırı. Bu, açıkça hukuk devletinin değiştirilmesi teklif dahi edilemeyen temel niteliklerini ortadan kaldırıyor. Böyle bir önerenin, böyle bir teklifin Anayasa'ya göre komisyonda görüşülmesi mümkün değil. Bunun bence önce Anayasa'ya aykırılık açısından incelenmesi lazım. Sadece Adalet Komisyonunda değil, Anayasa Komisyonunda da Anayasa'ya aykırılık açısından bu düzenlemenin incelenmesi gerekir. Bu düzenleme açıkça Anayasa'ya aykırıdır, çok açık aykırıdır.

Şimdi, günlük çıkarlarımız için, günlük soruşturmanın önünü kesmek için, birtakım kişilerin mal varlıklarını korumak için açıkça Anayasa'yı ayaklar altına almak Adalet Komisyonuna yakışıyor mu arkadaşlar? Ya, böyle bir şey olabilir mi? Böyle bir şey olmaz arkadaşlar. Siz günü kurtarmak için Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nı alıyorsunuz, ayaklarınızın altına koyuyorsunuz, çiğniyorsunuz, üstünde tepiniyorsunuz. Bunu Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulu Yasa Tasarısı'nda yapmaya çalıştınız, olmadı. Bu yasa teklifiyle yani 17 Aralıktan sonra Parlamentonun gündemine ivedilikle getirilen, işte, ucu siyasal iktidara, Hükûmete kadar uzanan yolsuzlukların, el koymaların önünü kapatmak için Türkiye Cumhuriyeti'nin rejimini değiştiriyorsunuz. Bakın, bu kadar açık söylüyorum. Bu maddenin geçmesi demek, Türkiye'de rejim değişikliği demektir. Bu kadar açık. Ses tonumu yükseltiyorum, kusura bakmayın çünkü makul ses tonuyla konuştuğumuz zaman maalesef arkadaşlarımızın son derece önemli konuları yeteri kadar dikkatle dinlemediklerini düşünüyorum. Yani biz ses tonumuzu bilerek ve isteyerek, çok da arzu ettiğimiz için yükseltmiyoruz ama arkadaşlar, yapmayın bunu, bu böyle olmaz.

Sonra, Anayasa'ya aykırılığı bir tarafa, tedbir acele mevâddandır yani tedbir saniyelerle verilmesi gereken bir karardır. Yani siz tutuyorsunuz, acele mevâddan olan yani saniyeler içerisinde verilmesi gereken bir kararı aylarca çıkmayacak bir rapora dayayıp, bağlayıp bu arada yolsuzluk soruşturmasına konu olan kişilerin mal varlığını kaçırmalarına katkı sağlıyorsunuz, destek oluyorsunuz. Yolsuzluklar üzerine açıkça bir güç, bir destek olarak böyle bir yasa teklifini Adalet Komisyonunda yasalaştırıyorsunuz. Arkadaşlar, yapmayın, bakın, yapmayın. Bu milletvekilliği bir gün biter. Hepimiz sonuna kadar milletvekili olarak kalmayacağız. Hepimiz burada hukuken verdiğimiz kararla övüneceğiz, çocuklarımıza anlatacağız veya açıkçası hicap duyacağız, üzüntü duyacağız. Ya, bugünün Adalet Komisyonu yarın hukuk fakültelerinde bu düzenleme okutulurken bu düzenlemeyi gerçekleştiren komisyon olarak bu düzenlemeden onur duymayacak arkadaşlar.

İki nedenle onur duymayacak: Bir, açıkça cumhuriyetin temel niteliklerini ortadan kaldırdığı için, Anayasa'yı ayaklar altına aldığı için, çiğnediği için, yargı bağımsızlığını ortadan kaldırdığı için, hâkim tarafından verilmesi gereken bir kararı yürütmenin kontrolündeki idari kurullara devrettiği için açıkça bundan gurur duymayacak, bundan üzüntü duyacak. Diğer taraftan, daha büyük üzüntüm, yolsuzluklara duvar olmak için, yolsuzluklara örtü örtmek için, ucu siyasal iktidara kadar uzanan birtakım soruşturmaların üstünü kapatmak için, mal kaçırımlarına katkı vermek için bu düzenlemeyi gerçekleştirmek açıkçası utancımızı, üzüntümüzü iki kat artırıyor. Ağır konuşuyorum, üzüntülüüyüm. Aslında hiç arzu etmediğim, sevmediğim bir konuşma tarzı ama bu gerçekten onur duyacağımız bir konuşma değil.

BAŞKAN – Ya, Ali İhsan Bey, keşke genel merkeze gitmeseydin. Oraya gittin, geldin, konuşmaların ağırlaştı biraz ya.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Başkanım, bakın, sizin de Komisyon Başkanı olarak yani hukukçuluğunuza güveniyoruz, saygı duyuyoruz ama bu düzenleme Adalet Komisyonunda görüşülemez. Bu açıkça Anayasa'ya aykırı bir düzenlemedir, rejimi değiştiren bir düzenlemedir. Ya, hakikaten bunu arkadaşlarımızın bence tekrarı müzakereyle yeniden değerlendirmesi gerekir. Bu vahim bir düzenlemedir. Bu, en az HSYK düzenlemesi kadar vahim, kabul edilemez bir düzenlemedir.

Yani ben arkadaşların vicdanına ve hukuk bilgisine bir kez daha seslenmek istiyorum. Ne olur arkadaşlar, tekrarı müzakereyle bunu düzeltin, bunu değiştirin. Adalet Komisyonu geriye dönerek baktığında bu düzenlemeden açıkçası onur duymayacak, mutluluk duymayacak. Bu düzenlemeye katkı sağlayanların bundan beş yıl sonra, on yıl sonra, ben inanıyorum ki belki kulakları ve yüzleri kızaracak. Bunu yapmayın arkadaşlar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Yılmazcığım sen bir saattir söz istiyorsun ama neyse, bu sefer hadi vereyim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben 10'uncu maddede söz istemiştim ama sıra gelmemişti. Şimdi hem 10 hem de 11'inci maddede görüşlerimi ifade etmek istiyorum.

Tabii, Süha Bey “Aklımızla alay ediliyor.” dedi, Faruk Bey “Çarpık çurpuk teklif.” dedi. Tabii, biz burada teklifi incelediğimiz zaman, gerekçelerini de okuduğumuz zaman, gerçekleşen değişikliklerin Anayasa'mıza, altına imza koyduğumuz uluslararası sözleşmelere bir aykırılık oluşturmadığını, bilakis Anayasa'mızın 19'uncu maddesinde ifadesini bulan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkını koruyucu düzenlemeler içeriyor.

Şimdi, ceza hukukunun asıl amacı maddi gerçeğe ulaşmaktır. Tabii bu maddi gerçeğe ulaşırken de ceza muhakemesinin başvurduğu araçlardan en önemlileri koruma tedbirleridir. Koruma tedbirleri uygulanırken Anayasa'mızın ve altına imza koyduğumuz uluslararası sözleşmelerin ifade ettiği kişi güvenliği ilkelerine ve insan hakları ihlallerine yol açmadan bu tedbirlerin uygulanması gerekir.

Şimdi, teklifte genel hatlarıyla koruma tedbirleriyle ilgili birtakım sınırlamalar, birtakım denetim mekanizmaları getirilmektedir. Bunlardan iletişimin tespitiyle ilgili, iletişimin denetlenmesiyle ilgili getirilen sınırlamalar geçen yıl Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulan, Yasa Dışı Dinlemeleri Araştırma Komisyonu olarak söylediğimiz komisyonun Sonuç Raporu'nda ifade edilen hususları içermektedir. İletişimin denetlenmesiyle alakalı, uygulamada ortaya çıkan sorunlar, sınırı aşan durumlarla alakalı, sürelerin kısıtlanmasıyla ilgili, iletişimin tespiti, denetlenmesi, kayda alınması, dinlenmesiyle ilgili hususlarda karar alma mekanizmalarıyla alakalı, iktidarıyla muhalefetiyle bütün milletvekillerimiz şu anda bu teklifin içerisinde bulunan hususlarda düzenlemeler yapılması yönünde görüş beyan etmişlerdir.

Yine, gözetim, yakalama, tutuklama ve el koymayla ilgili burada kuvvetli şüphe yerine somut delil kriterinin getirilmiş olması hep eleştirilmektedir. Aslında Anayasa'mızın 19'uncu maddesi, kuvvetli şüpheden daha öte bir ibareyi istemektedir kanun koyucudan. O da nedir? Kuvvetli belirtidir. Kuvvetli şüphe muğlak bir ifadedir, soyut bir ifadedir. Uygulamada nasıl sorunlar ortaya çıkardığını hep beraber görüyoruz bu soyut ifade nedeniyle. Anayasa'mızın öngördüğü ise “Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler” ibaresinin kullanılmasıdır. Burada Anayasa'dan daha geri bir düzenleme vardır. Kuvvetli belirti dediğiniz zaman kişinin suçluluğuyla ilgili şüphe uyandıracak delillerin aranması gerekir. Bu anlamda teklifte somut delil kriterinin eleştirilmesini ben doğru bulmuyorum. Koruma tedbirlerinin oy birliğiyle karar verilmesi noktasındaki eleştirilere de katılmıyoruz. Şimdi arkadaşlar dedi: “Mahkûmiyet kararları oy çokluğuyla veriliyor da koruma tedbirleri neden oy birliğiyle veriliyor?” şeklinde eleştirilerde bulunan arkadaşlarımız oldu.

Şimdi, mahkûmiyet kararları verilirken çok çeşitli aşamalardan geçiliyor. Burada, sanığın savunma yapması, şüpheli ya da sanığın savunma yapması, avukat tutması söz konusu ama koruma tedbirleri ise tamamen sanığın, şüphelinin yokluğunda yapılan işlemler. Yokluğunda yapıldığı için, o ağırlaştırılmış müebbete giden yoldaki deliller toplanırken, sanığın savunma hakkının olmadığı, kendisinden habersiz bir şekilde tedbirler uygulanırken, elbette ki burada birtakım güvencelerin olması gerekiyor. Yani sadece tek bir hâkimin o müebbet karara giden yolda alacağı karar çok önemli, Sayın Haberal işte oradan uzatıyor. O nedenle, getirilen bu düzenleme, kişi hak ve hürriyetleri açısından, savunma hakkı açısından, adil yargılanma hakkı açısından çok önemli düzenlemeler. Yani bunun, “Ağırlaştırılmış müebbete oy çokluğu, burada neden oy birliği?” şeklinde eleştirilmesini ben doğru bulmuyorum. Çünkü, burada kişinin yokluğunda tek bir kişinin, tek bir yargıcın vereceği karardan ziyade, o ağırlaştırılmış müebbete giden yolda daha güvenceli bir sistemin getirilmesi gerekiyor.

Yine, 10'uncu madde açısından, taşınmazlara, hak ve alacaklara el koyma açısından eleştiriler oldu. Burada, uygulamada önceki gün İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Sayın Sözüer'in de ifade ettiği gibi taşınmazlara, hak ve alacaklara, mal varlığına el koymada, uygulamada gerçekten çok büyük mağduriyetlerin olduğu ortada. El koyma kararları verirken, mahkemelerin, hâkimlerin suçtan elde edilip edilmediğine bakmadan kararlar verdiği; sanığın ya da şüphelinin ortağı olduğu şirketlerin bile tamamına, şirketin tamamının mal varlığına el konulduğunu ve birtakım mağduriyetlere neden olduğu yönündeki eleştirileri ifade etmişti. Burada getirilen düzenleme çok yerinde bir düzenleme. Hâkimin salt hukuk bilgisiyle, bir mal varlığı değerinin ya da bir hak ve alacağın sadece salt hukuk bilgisiyle suçtan elde edilip edilmediğini tespit etme durumu birçok olayda zor olabilir. Burada, hâkimin bilirkişiye başvurma gereği doğabilir. Burada da nasıl Adli Tıp Kurumuna birçok hususta başvuruluyorsa ki Adli Tıp Kurumu da Adalet Bakanlığının ilgili kuruluşudur.

Teklifle getirilen bağımsız kurullar -bu bilirkişiliği yapabilecek en yetkin, ilgisine göre BDDK, MASAK ya da diğer öngörülen kurullar- bağımsız kurullardır ve bu konuda mahkemelere yardımcı olacak, el koyma kararları verilirken mağduriyetlere yol açmayacak, suçtan elde edilip edilmediğini tespit edecek kurullardır. O nedenle, mülkiyet hakkını da koruyan, Anayasa'mızın 35'inci maddesinde ifadesini bulan, mülkiyet hakkını koruyan da çok önemli düzenlemelerdir.

11'inci maddede bilgisayar kayıtlarıyla ilgili olarak da ben beklerdim ki burada aslında bir teklif sahiplerine teşekkür edilmesi gerekir. Günlerce, aylarca gerek Meclis Genel Kurulunda gerekse burada hep dijital verilerden, dijital delillerden şikâyet edildi. İşte 5 no'lu "harddisk"ten şikâyet edildi. Şu maddeye bir bakın, bu maddeyi okuduğunuz zaman bu eleştiriyi yapan arkadaşlarımızın söz alıp "Çok yerinde bir düzenleme yapılıyor." şeklinde beyanda bulunmaları gerekirdi.

Şimdi, bilgisayar kayıtlarına el konulma durumunda eğer mevcut düzenlememizde şüpheli isterse bir kopyası bırakılıyordu, şimdi istemese de zorunlu olarak bir kopyası bırakılabilecek. Bu nedenle, öyle "çarpık çurpuk" ya da "Aklımızla alay ediliyor." şeklindeki ifadeleri bundan sonra kullanırken şu maddeleri çok dikkatli bir şekilde okuyarak, inceleyerek söyleyelim diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) - Yılmaz Bey'e ben bir soru yöneltebilir miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Sonra.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Dünyada örneği var mı bu düzenlemenin ben merak ediyorum?

BAŞKAN – Araştırırsın sonra bize bildirirsin.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Yok ki örneği.

BAŞKAN - Levent Bey'e söz verdim bir dakika.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Bakan ayrılmış, ben geldiği zaman söz alayım.

BAŞKAN – Tamam, peki.

Sayın Haberal siz söz istemiş miydiniz?

MEHMET HABERAL (Zonguldak) – Yok, hayır.

BAŞKAN – Tamam Ali Bey'e veriyorum sözü.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün elimde bir fezleke var değerli arkadaşlar, benimle ilgili düzenlenen bir fezleke. Hayırlı olsun. Biz bu fezlekelerden korkmuyoruz tabii, hemen apar topar geldi. Neymiş efendim? Kanuna aykırı toplantı, gösteri yürüyüşü düzenlemişiz ve yönetmişiz. Derhâl işleme alınsın ve hakkımızda gereken yapılsın. Bizim hakkımızda yolsuzluk, hırsızlık, rüşvet soruşturması yok, dolayısıyla yapılsın, evet.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Bizim fezlekeler de geldi merak etmeyin.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Bakanlar hakkında gelmedi ama...

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli basın mensupları; size şimdi çok önemli bir belge okuyacağım.

BAŞKAN – Ali Bey, 11'inci maddeyle... İstirham edeceğim.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkanım, onunla bağlantılı zaten oraya geleceğim.

DİLAK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, bunu ben anlamıyorum.

BAŞKAN – Niye?

DİLAK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani “Maddeyle ilgili konuşulsun.” diyorsunuz, biz burada siyasetçileriz yani siyaseten önemli insanlarız her birimiz.

BAŞKAN – Ama siyasetçi her zaman hepsini konuşmaz ki.

DİLAK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – O zaman maddeyle ilgili konuşulacaksa hukuk fakültesinden öğretim üyelerini getirirsiniz ya da Yargıtaydaki arkadaşlar olur, burada görüşürsünüz, konuşursunuz...

LEVENT GÖK (Ankara) – Bunların dayandığı şeyler var tabii.

BAŞKAN – Hayır yani siz...

DİLAK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani dediğinize göre ama biz siyasetçiler olarak...

BAŞKAN – Ya, Dilek Hanım, iyi de bakın, her zaman her şey...

Tamam da devamlı söylüyorsunuz.

DİLAK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Siyasetçiyiz biz yani.

BAŞKAN – O zaman peki, maddeleri kapatalım, konuşalım, sonunda oylayalım. Olur mu yani?

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Başkan, bunun bir hukuku var.

BAŞKAN – Yani bir usulü var bunun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Kanunun mantıklı yerlerini...

BAŞKAN – Ya Ali İhsan Bey, bakın şimdi, anladım da...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Kanunun ruhunu anlamadan lafzını anlayamazsınız. Dolayısıyla, bunu anlatıyor arkadaşım.

BAŞKAN – Anladım da devamlı konuşuyoruz, aynı şeyleri konuşuyoruz ya.

Benim o kadarına aklım ermiyor, Ali Bey, buyurun siz.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, lütfen bir dinlerseniz, Medisi ilgilendiren bir konu.

Değerli milletvekilleri, Sayın Başkan, tekrar sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye Büyük Millet Medisi Başkanlığına iletmek üzere Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne İstanbul Başsavcılığı tarafından gönderilen bir yazı.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Kaçakçılık ve Narkotik Suçlar Bürosunca yürütülen 2012/120653 soruşturma numaralı evrakta: Rıza Sarraf liderliğindeki suç örgütünün, resmî belgede sahtecilik, kaçakçılık, rüşvet alıp vermek ve benzeri suçları işlediği tespit edilmiş ve mahkemece verilen kararlar çerçevesinde yapılan iletişimin tespit ve kayda alınması, arama ve el koyma, yakalama ve gözaltına alma ve benzeri delil toplama faaliyetleri sonrasında soruşturma evrakı şüphelilerine yönelik olarak 17/12/2013 tarihinde operasyon düzenlenmiştir.”

Düzenlenen operasyon sonrası iletişimin tespit ve kayda alınmasına ilişkin kararlar çerçevesinde yapılan dinlemelere ilişkin, şüphelilerin yapmış olduğu görüşmelere ilişkin çözüm tutanakları, tapeler, fizikî takip tutanakları, soruşturma aşamasındaki ifade tutanakları, bunlara ilişkin ses ve görüntü CD, DVD’leri ve soruşturma evrakının bir sureti yazımıza ekli olarak gönderilmiştir. Suçun işlendiği tarih itibarıyla Türkiye Cumhuriyeti hükûmetinde Ekonomi Bakanı olarak görev yapan Mersin Milletvekili Mehmet Zafer Çağlayan hakkında, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’na muhalefet, resmî belgede sahtecilik, birden çok kez rüşvet aldığına ilişkin suçlamalar; İçişleri Bakanı olarak görev yapan Mardin Milletvekili Muammer Güler hakkında sahte belge düzenlemek, soruşturmanın gizliliğini ihlal, nüfuz suistimali ve birden çok kez rüşvet aldığına ilişkin suçlamalar,

Avrupa Birliği Bakanı olarak görev yapan İstanbul Milletvekili Egemen Bağış hakkında, birden çok kez rüşvet aldığına ilişkin suçlamalar;

Ekli soruşturma belgelerinde iddia edilmektedir.

3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması ve Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 19/1’inci maddesi “Cumhuriyet savcısı 17’nci maddede yazılı suçların işlendiğini öğrendiğinde sanıklar hakkında doğrudan doğruya ve bizzat soruşturmaya başlamakla beraber durumu atamaya yetkili amirine veya 8’inci maddede sayılan mercilere bildirir.”

Aynı yasanın 8’inci maddesi; bildirimin verileceği merciler şunlardır:

a) Türkiye Büyük Millet Medisi ve Bakanlar Kurulu üyeleri için Türkiye Büyük Millet Medisi Başkanlığına, Hükümleri düzenlemiştir.

Başbakan ve Bakanlar Kurulu üyeleri hakkında bu görevleri sırasında işledikleri iddia edilen suçlarla ilgili soruşturma usul ve yöntemlerinin düzenlendiği;

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 100/1'inci maddesi: "Başbakan ve bakanlar hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının en az onda 1'inin vereceği önerge ile soruşturma açılması istenebilir. Meclis, bu istemi en geç bir ay içerisinde görüşür ve gizli oyla karara bağlar."

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 107'nci maddesi: "Görevde bulunan veya görevinden ayrılmış olan başbakan ve bakanlar hakkında Meclis soruşturması açılması Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının en az onda 1'inin vereceği bir önerge ile istenebilir."

Bu önergede Bakanlar Kurulunun genel siyasetinden veya bakanlıkların görevleri ile ilgili işlerden dolayı hakkında soruşturma açılması istenen başbakan veya bakanın cezai sorumluluğu gerektiren fiillerinin görevleri sırasında işlendiğinden bahsedilmesi, hangi fiillerin hangi kanun ve nizama aykırı olduğunun gerekçe gösterilmek ve maddesi yazılmak suretiyle belirtilmesi zorunludur.

Soruşturma önergesi ve sonraki aşamada yapılacak işlemler Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 107-112'nci maddelerinde düzenlenmiştir.

Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün 20/1/2006 tarih ve 100 sayılı Genelgesi, 3628 sayılı Mal Bildirimde Bulunulması ve Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Kanunu'nun 8a, 19/1'inci maddeleri uyarınca oluşturulan soruşturma evrakının onaylı bir sureti dizi pusulasına ekli olarak gönderilmiştir.

Gereği takdirlerinize arz olunur."

Eki: 28 klasör dosya.

Değerli arkadaşlar, işte bütün mesele bu. Bu olay, bakın, bu, gelecek, işte Genel Kurulda okunması gereken fezleke arkadaşlar. Başsavcının üst yazısı bu işte. Niye getirmiyorsunuz? Okudum şimdi. Al eline işte, bitti. Bu andan itibaren Adalet Komisyonunun bilgisine sundum, dolayısıyla Meclisin bilgisine sundum, dolayısıyla kamuoyunun bilgisine sundum. Bu saatten sonra da bu artık alenidir, bütün basın da yazabilir, soruşturmanın gizliliği falan da ihlal edilmez. Çünkü, bu evrak soruşturmaya ilişkin bir evrak değil arkadaşlar. Bu evrak, soruşturmanın gizliliği kapsamında olan bir evrak değil, bir suç delili değil, sanıklarla ilgili ifade değil, hiçbir şey değil. Siz bunu niye getirip okumuyorsunuz arkadaşlar? Kıyamet mi kopacak? Yani, bizimle ilgili fezleke düzenlenip gönderiliyor. Herkese açık, ben vereyim. Dilek Hanım, isterseniz herkese dağıtabilirsiniz, herkes görebilir, sorun değil ki. Bakın, Meclisin vcdanına sunuluyor.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Kaç tarihli fezleke?

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Bu, 31/12/2013.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Sizininki?

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Benimki, bakın oraya...

BAŞKAN – Önemli değil, niye bu kadar üstünde duruyoruz ki?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Önemli.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Benimki 6/12... Benimki suç tarihi... Benim mi istiyorsunuz arkadaşlar? Şimdi, ben miyim? Suç tarihi 8 Nisan 2013.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Ne zaman gelmiş?

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Şimdi geldi.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – 8 Nisan 2013 mü suç tarihi?

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Evet.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ne zaman gelmiş buraya?

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Şimdi geldi, dün geldi.

Peki, bakanlar hakkındaki soruşturmayı mı? Ya, böyle bir mantık var mı? Bakanlar hakkındaki suç tarihi ne zaman? (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Bakanlar hakkındaki suç tarihi... (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı gürültüler)

Bir saniye... Bir saniye... Bakanlar hakkındaki suç tarihi 2012. (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir dakika...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Bakanların suç tarihi 2012, bizimki 2013. Bakanların 2012... (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı gürültüler)

BAŞKAN – Ya, arkadaşlar, lütfen susar mısınız!

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Şimdi, böyle rezalet, böyle bir şey olur mu?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Arkadaşlar, evrak buraya geldi.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Bağırma.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sen bağırma, sen bağıryorsun. İşinize gelmeyince saygısızlık yapıyorsunuz.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Dilek Hanım, bir saniye lütfen.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Ayıp denen bir şey var.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Ya, arkadaşlar, bakanlar hakkında 2011-2012, bizim hakkımızda 2013. Bizimki hemen geliyor buraya, bu niye gelmiyor? Bu okunacak arkadaşlar, okundu bitti. Şimdi de, birazdan Genel Kurulda okunacak, hadi bakalım. Bakın, böyle rezalet olmaz, bunları kapatamazsınız. Bunları, bu pislikleri örtemezsiniz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Neden fezlekeyi iade ettiniz, mesele o.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Dolayısıyla, Sayın Başkan, bu kanun bu pislikleri örtmeye dönüktür, hiçbir anlamı yoktur, madde üzerinde görüşmenin de bir anlamı yoktur.

Teşekkür ediyorum.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Saygısız ya!

Mikrofon bağırmanın için var Sayın Başkan.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bu saygısızlığa muhatap olmak lazım.

BAŞKAN – Bir saniye, lütfen artık. Karşılıklı konuşuyorsunuz, böyle sorun çıkıyor ortaya.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Saygısızlık yapıyor Sayın Başkanım ya.

BAŞKAN – Tamam, Bülent Bey tamam.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Çocuğu değilim, çalışanı değilim; her dakika bağıryor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sen niye üzerine alınıyorsun?

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Bana bakıyorsun, yeter!

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ben genel olarak söylüyorum, herkese söylüyorum. Fezlekeyi niye iade ettiniz?

Fezlekeyi iade ettiniz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen bağırmayın.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Bağırma!

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sana ne?

BAŞKAN – Bağırmayın ya.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Bana bağırдын.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Nasıl konuşsam konuşurum, sana mı soracağım ya!

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Ben senin çalışanın mıyım!

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sesimin yüksekliğini, alçaklığını sana mı soracağım!

BAŞKAN – Ya, Bülentciğim, tamam ya. Bülentciğim, tamam.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Çalışanı değilim, çocuğu değilim.

BAŞKAN – Ya, anladım da hanımlar biraz yüksek sesle konuşursun, biliyorsun onu.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Hanım mı görmedik?

BAŞKAN – Ya, o kadarına artık katlanacağız. Tamam.

Turgut Bey, söz istemişsiniz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ya, sözün özüne bir şey söylemiyorsunuz, “bağırma, çağırma...” Adapsız olan sensin.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Ses çok çıkıyor.

BAŞKAN – Ya, arkadaşlar, lütfen ya... Lütfen, rica ediyorum... Ya, karşılıklı konuşmayalım artık, lütfen.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Özünü söyle, fezlekeyi niye gönderdiniz?

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Tamam, ben de yeni geldim.

BAŞKAN – Tamam arkadaşlar, kapatalım bu konuyu.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bak şimdi, Bülent Arkadaşım...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Bayanda nezaket olur ya!

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, Bülent Arkadaşım...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Nezaketsiz olan sensin!

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bak, orada kaç kişisiniz siz ya.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ben bir milletvekiliyim.

BAŞKAN – Dilek Hanım, tamam artık.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Milletvekili olarak nasıl konuşacağımı sana sormayacağım.

BAŞKAN – Tamam arkadaşlar, lütfen artık ya! Yeter artık ya!

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Arkadaşlar, şimdi, Dilek Hanım... Bir dakika sakın olun da...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Yanından kaçtım ya!

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bülent Arkadaşım, bak şimdi, sayıyorum; 1, 2, 3, 4, 5, arkada 6; kaç arkadaşımız var, senden başka itiraz eden yok kardeşim ya, bir sensin ya “Bağırıyor.” diyen. Yapma ya.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Yanında otuyordum, siz de gördünüz ya.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bir sen bağırıyorsun, yapma ya!

BAŞKAN – Tamam ya. Turgut Bey...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Biraz sakın ol ya. Sakın ol biraz.

BAŞKAN – Turgut Bey, sen konuyla ilgili konuş. Bu şeyi kapatalım.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Az önce, ben, Yılmaz Arkadaşımızı dinliyordum. Yılmaz Arkadaşımız “Ya, şikâyet etmiyor muydunuz? İşte geçmişte bu 5 No.lu “hard disk”, işte Balyoz davası, işte bu dijital verilerin kopyalanması, bunların, imajların örneklerinin verilmemesi; bunlarla ilgili çok sayıda sıkıntı vardı. Bak işte düzeltiyoruz.” dedi.

Şimdi, aklıma hemen şey geldi, çok güzel bir benzetmemiz var ya halk arasında kullanılan: “Ameliyat başarılı ama hasta öldü.” Şimdi, onun gibi bir şey Yılmazcığım bu olay.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Keşke önceden yapsaydınız.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yani, ameliyatı başarılı bir şekilde yapmışsınız ama hasta ölmüş.

Arkadaşlar, bakın şimdi, keşke bunları o tarihlerde halletseydiniz de bu konuşma hakkınızı gerçekten o zaman takdirle karşılardım yani bunları söylediğinizde “evet” derdim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Böyle devam etsin mi?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hayır “Böyle devam etsin.” demiyoruz ama söylediğim benzetme de bir taraftan aklında olsun.

Değerli arkadaşlar, bu 10’uncu maddeyle ilgili de konuşurken belirttim. Ali İhsan Arkadaşımız, tabii, çok haklı olarak, tepkili bir şekilde bu olayın ne olduğunu anlatmaya çalıştı, ben de anlattım.

Şimdi, burada hepimiz biliyoruz, Sayın Bakan da, arkadaşlar da, herkes biliyor. Geçmiş günlerde -çok değil yani yakın bir zamanda- Genel Başkanımız da grupta açıkladı, televizyonlarda da açıkladı; bu örgütün elebaşlarından olan kişi -az önce Ali Arkadaşımızın da fezlekede okuduğu kişi- Rıza Sarraf. Şimdi, bu arkadaşın, bu kişinin, cezaevinde “İşte bakın, ben her türlü ilişkinin içerisindeyim, her şeyi biliyorum, kimlerle bu işleri götürdüğümüzü biliyorum, konuşacağım.” dediğini, bakın hepimiz biliyoruz. Adam diyor ki: “Ben konuşacağım, beni kurtarın. Başbakanla olan olayı, bakanlarla olan olayları her şeyi biliyorum, anlatırım.” Bu ayyuka çıkmış olan bir söylenti. Bunu kamuoyunda, birçok yerde duyduk.

Şimdi, bu yasa tasarısı veya teklifi gelince, inanın... Sayın Başkanım yani bazı şeyler vardır ki, delil -işte sizler uygulamadan geliyorsunuz- yani açık delile de gerek yok. Hayatın olağan akışı içerisinde olayları birleştirdiğinizde, bütünleştirdiğinizde, bu çok net karşımıza çıkıyor. Çünkü, bu kadar, uygulamadan gelen Ömer Bey’in söylemleri... Yani, bir insan yıllarca sizin gibi savcılık yapmış, önemli soruşturmaları yürütmüş, çok önemli operasyonların altına imza atmış, bu yasal düzenlemelerin hangisinin ne işe yarayacağını çok iyi bilen bir kişi, kullanacak sözcük bulamıyor. İşte “Bizimle alay ediyorsunuz, bu yaptığınız şudur.” gibi birtakım tepkilerini dile

getirmeye çalışıyor. Aynı şey bizim için de geçerli. Arkadaşlarımızın bir kısmı zaman zaman dışarı kaçıyorlar, dışarı kaçıp buradaki konuşmaları dinlememeye çalışıyorlar. Ama ortada bir gerçek var, bu teklif, sadece ve sadece, şu aşamada yanan yangın... Bir yangın yanıyor, sanki şu anda Adalet Komisyonu olarak bir itfaiye görevi yapıyoruz Sayın Başkan, yangın söndürücü ya da. Bir an evvel bunu söndürmek... "Bu iş Başbakan'a, diğer bakanlara ulaşsın. Bu adam konuşursa eyvah yandık. Bu adam yargıyla ilgili umudunu kestiği anda yani 'Cezaevinde ben yirmi sene kalacağım, otuz sene kalacağım, benim hayatım bitecek, mal varlığım gidecek, ben öldüm bittim.' dediği anda 'Her şeyi ortaya dökerim.' noktasına gelirse eyvah, biz de yanarız." psikolojisiyle veya düşüncesiyle karşımıza getirilmiş bir teklifle karşı karşıyayız, belirtiyorum.

Maddeyle ilgili olarak çok fazla bir şey söylemeye gerek yok yani Yılmaz dedi ki: "Buna da mı itiraz edeceksiniz, 11'e?" 12'ye itiraz ederiz Sayın Başkanım birazdan, arkadaki maddelere itiraz ederiz ama bu tespitleri yapma ihtiyacı duydum.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ediyorum.

Dilek Hanım, siz bu maddede mi söz istemiştiniz?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Evet Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

Son konuşmacı bu maddede.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben şu konuya değinmek istiyorum: Şimdi, Yılmaz arkadaşımız dedi ki: "Efendim, kişi güvenliği için, kişinin özgürlüğü için, mal ve can güvenliği için, özellikle mal güvenliği için oy birliği istenmesinin ne gibi bir sakıncası var bu mal varlığına el koyma konusunda?" O konuda düşüncelerimizi söyledik ama kişi özgürlüğünün en önemli kısıtlarından bir tanesi, gerçekten özgür olabilmesidir. Özgürlüğünden yoksun kılınmasına neden olan tutuklamada yani itiraz edildiğinde ağır ceza mahkemelerinde ya da ağır ceza mahkemelerinin kendi içinde verdiği kararlarda oy birliği istiyor muyuz Sayın Başkan? Yani, burada en önemli şey, kişinin malından önce kendi özgürlüğü değil midir? Orada bunu göz önünde tutmuyoruz ama diğer taraftan, malına el konma konusunda, malına bir tedbir konulacağı zaman oy birliği istiyoruz. Bu tamamıyla kişi özgürlüğüyle falan ilgili bir şey değil, bunun ne olduğunu hepimiz biliyoruz artık yani bu çok açık seçik ortaya çıktı. Birilerinin mallarını korumak için, kurtarmak için, kollamak için bunun olduğu anlaşılmış oldu. Onun için, kişi özgürlüğü, kişi güvenliğini falan hiç bunu söylemeye arkadaşlarımızın hakkı yok diye düşünüyorum.

Şimdi, bilgisayar verileriyle ilgili daha ayrıntılı bir düzenleme yaptık deniyor. Bunda, zaten kendi içinde bir çelişki var yani suç işlendiğine ilişkin somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka surette delil elde etme imkânının bulunmaması. Şimdi, bu ikisi birbiriyle çelişkili şeyler zaten yani bir delil varsa, somut bir şeyler varsa elinizde zaten buna gerek yok. Yani, bu yine kendi içinde uygulamada çok ciddi sorunlar çıkartacaktır ama şurada, o özellikle bilgisayardan alınan kopyaların ilgilisine verilmesinin getirilmesi doğru bir şeydir, bunun yapılması gerekiyor.

Şimdi, biliyoruz, kamuoyuna yansımış şeylerden bir tanesi, Teğmen Çelebi'nin telefonuna sehven telefon kayıtları kaydedilmişti. Ama, Sayın Başkan, ne oldu biliyor musunuz o işte? O Teğmen Çelebi'nin telefonuna sehven bu kaydı yapanlar beraat ettiler bu ülkede, beraat ettiler. Pek çok insanın bilgisayarından alıntılar yapıldı. Bakın, buna Mustafa Balbay da dâhil -Müeyesser Yıldız burada- Müeyesser de dâhil olmak üzere, onların bilgisayarlarına virüslerle bulaştırılan yani onların aleyhine olabilecek şeylerle ilgili bütün savunmaları dikkate alınmadı bile. Hiç kimseye bu önceki siyasi davalarda bu bilgisayarların ilgili verileri, bu bilgisayarlardan alınan verilerin birer kopyası verilmedi Sayın Başkan. Şimdi, niye bu... Hani, biraz önce Turgut Bey dedi ya, "İş işten geçti." Geçmişteki bu insanların bu mağduriyetlerine neden olundu, bunlar sürekli bağırdılar, "Bizim bu işlerle bir ilgimiz yok, bilgisayarlarımıza kopyalamalar yapıldı, virüslerle kopyalamalar yapıldı, bilgisayar örnekleri bize verilmedi..." Sayın Balbay, öncelikle o kendisi söyledi, üç dört gün sonra verilmişti bu bilgisayarın... O arada neler yapıldığı belli değil. Şimdi, bunlar yapıldı geçmişte, o zaman hiç kimsenin sesi çıkmadı ve bu insan milletvekiliydi, en çok sesini duyurabilen insanlardan bir tanesiydi, kimsenin sesi çıkmadı bunlara ama şimdi gündeme geliyor bunlar. Şimdi gündeme gelmesinde şu çelişkili şeyin bir kere giderilmesi lazım, başka türlü emare bulunamıyorsa, o zaman bu bilgisayar verilerine belki el konulabilir ama mutlaka bilgisayar verisinin kendilerine verilmesi doğrudur diye düşünüyorum, bu yönüyle olumludur diye düşünüyorum Sayın Başkan. Ancak, yani, şimdi, bunların tümünün yapılma süreci önümüze geldiğinde bizim gerçekten içimiz yanıyor.

Biraz önce ben şunu söyledim arkadaşlarımıza: "Fezleke ne zaman gelmiş Ali Özgündüz hakkında?" derken, buraya gelen fezlekenin geri gönderildiği için biz zaten rahatsızlık duyuyoruz, bu fezleke gözlerden saklanmak istendiği için rahatsızlık duyuyoruz. Ali Bey normal bir milletvekilidir. Yani, eğer savcılık o konuda üzerine düşeni yapmadı ve geç gönderdiyse fezlekesini, bu konuda

savcılık kusurludur. Ama, yani, bu bakanlarla ilgili fezlekeler zamanında geldi buraya zaten ama geri gönderildi. Bunların üstü kapatılmaya, üzerindeki soruşturmalar, üzerindeki deliller, içindeki deliller yok edilmeye çalışılıyor, bütün kaygı buradan kaynaklanıyor zaten.

BAŞKAN – Neyse, onlar tabii doğru da yani onların işlem yeri burası değil.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Gelmiştir, artık bizim şurada yapacağımız bir şey yok, bizi ilgilendiren tarafı yok o işin.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama, nasıl olur Sayın Başkan? Siz AKP Grubunun etkili bir milletvekilisiniz.

BAŞKAN – Anladım da yani biz komisyonda bir şey...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hiç bu konuda uyarılarınızı yapmıyor musunuz?

BAŞKAN – Ya, biz bir şey konuşuyoruz burada, artık bizim bu fezlekeyle filan uğraşacak hâlimiz yok, o bizi ilgilendirmiyor, ilgili mercileri var, oraya giderler, orada görüşürler.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, o zaman, AKP milletvekili arkadaşlarımızın tümü bu şekilde kendilerini böyle geri çekiyorlar.

BAŞKAN – Burası değil...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – “İlgilileri var, yetkilileri var, biz bir şeye karışmayız.” diyeceksiniz o zaman Sayın Başkan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Bakan gelecek mi acaba?

BAŞKAN – Gelecek, Bakan Bey gelecek beş, on dakika sonra. Size söz vereceğim, siz hazırlanın.

LEVENT GÖK (Ankara) – Umarım yani gelir, bekliyoruz.

BAŞKAN – Madde üzerinde önergeler var, önergeleri okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan teklifin 11. Maddesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Rıza Öztürk

Ömer Süha Aldan

Dilek Akagün Yılmaz

Mersin

Muğla

Uşak

Gerekçe:

Maddede hem suç işlendiğine ilişkin somut delillere dayanan kuvvetli suç sebebinin varlığı aranmış, hem de başka surette delil elde etme imkanının bulunmaması şartı aranmıştır. Bu durum taban tabana zıttır. Suçun işlendiğine dair somut delillere dayalı kuvvetli suç sebebi varsa, başkaca hangi delili aramaya gerek olduğu anlaşılamamaktır. Her koruma tedbiri için somut delile dayalı kuvvetli suç şüphesinin aranması, şüphe yoğunluğunun aynı olması hukuka aykırıdır. Bu nedenle madde metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Sayın Başkan, yine bu ışık yanmıyor mu orada?

BAŞKAN – Şimdi yaktınız ışığı, daha önce yanmıyordu.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Efendim, daha önce yaktım.

BAŞKAN – Hayır, hayır, yoktu burada.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Efendim, var.

BAŞKAN – Sayın Valim, lütfen, yoktu burada.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Efendim, orada söndü...

BAŞKAN – Ama yoktu burada yani ben olsa söylerim.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Efendim, vardı orada.

BAŞKAN – Yoktu burada.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Efendim değil, efendim...

BAŞKAN – Siz şimdi yaktınız, şimdi yandı.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Ben 66 yaşındayım Sayın Başkanım. Bugüne kadar yalan söylemedim.

BAŞKAN – Ben de yalan söylemiyorum ama lütfen, Sayın Valim, şimdi yaktınız siz lambayı.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Efendim, ikinci...

BAŞKAN – Ben önergeyi... Ya, şurada yoktu ama ben baktım buraya, yanan yok, önergeye geçtim.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Efendim, daha önce bastım Sayın Başkanım yani.

BAŞKAN – Önergeyi okuttum.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – 66 yıl yalan söylemedim, bir söz almak için mi... Dünkü ayıbınız zaten duruyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hayır, lütfen, rica ederim.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Ben terbiyemi bozmak istemiyorum ama...

BAŞKAN – Oylayayım maddeyi, size söz vereyim şimdi.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – ...Lütfen, adaletli yönetin.

BAŞKAN – Yazıyorum buraya şimdi, ilk söz olarak size vereceğim.

Ali Rıza Öztürk ve arkadaşlarının önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Medisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1981 esas sayılı kanun tasarısının 11 inci maddesinde yer alan "ibaresi eklenmiş" kelimelerinden sonra gelmek üzere "'hâkim' ibaresi 'mahkeme' şeklinde" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Yapılan değişiklik ile bilgisayarlara, bilgisayar programlarında ve kütüklerinde arama, kopyalama ve elkoyma kararının hakim tarafından değil mahkeme tarafından verilmesi amaçlanmıştır. Nitekim diğer madde düzenlemelerinde de bu türden kararların mahkeme tarafından verileceğine dair öngörülen düzenlemeler ile de tutarlılık sağlanması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Bengi Yıldız'ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

12'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12- 5271 sayılı Kanunun 135 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve fıkra numaraları buna göre teselsül ettirilmiş; mevcut üçüncü fıkrasında yer alan "üç ay", "bir defa" ve "hâkim bir aydan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar" ibareleri sırasıyla, "iki ay", "bir ay" ve "mahkeme yukarıdaki sürelerle ek olarak her defasında bir aydan fazla olmamak ve toplam üç ayı geçmemek üzere" şeklinde değiştirilmiş; maddenin mevcut dördüncü fıkrasında yer alan "üç ay" ve "bir defa" ibareleri sırasıyla "iki ay" ve "bir ay" şeklinde değiştirilmiş ve mevcut altıncı fıkrasının (a) bendinin (8) numaralı alt bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

"(1) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması durumunda, ağır ceza mahkemesi veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi tespit edilebilir, dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir. Cumhuriyet savcısı kararını derhâl mahkemenin onayına sunar ve mahkeme, kararını en geç yirmi dört saat içinde verir. Sürenin dolması veya mahkeme tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl kaldırılır. Bu fıkra uyarınca alınacak tedbire ağır ceza mahkemesince oy birliğiyle karar verilir. İtiraz üzerine bu tedbire karar verilebilmesi için de oybirliği aranır."

"(2) Talepte bulunulurken hakkında bu madde uyarınca tedbir kararı verilecek kişinin kullandığı telefon hattının veya iletişim bağlantısının tespitine imkân veren kodu taşıyan cihazın sahibini gösterir belge eklenir."

BAŞKAN – Sayın Öner, buyurun.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Efendim, 6'ncı maddede söz istemiştin, 12'nci maddede kısmet oldu, teşekkür ediyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – 6'nci maddede vermiştiniz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Böylesi daha hayırlı...

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – 6'ncı maddede de sizin bir ayıbınızı vurgulamak durumundayım. "Yetkiniz var mı?" diye sormuştu sayın milletvekili. Ben de Türk milletinin millî iradesiyle Ispartalıları ve Türk milletini temsilen buradayım. Hangi hakla bana soruyorsun "Senin yetkin var mı?" diye. Sayın Milletvekili, bu ne bilinçsizliktir, bu ne sağduyudan yoksunluktur?

BAŞKAN – Neyse, tamam, onu geçelim artık, tamam, geçtik bunu.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Şimdi, dünkü 6'ncı maddeye müdahalenizi gerçekten şükranla karşıladım. "Somut delil" deyince zaten iş bitiyor. Yani bir akil adamın, deneyimli bir üyenin, başkanın aramızda bulunmasının sağladığı yararı belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah...

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Çünkü, başsavcılıklarda bulunmuşsunuz, uygulamadan geliyorsunuz, somut delil oldu mu zaten biçti, hüküm tesis etmek gerekir. Delile varmak için kuvvetli şüpheyi araştırmak gerekiyor.

O bakımdan, şimdi bu kanunla yapılan birkaç iyi şey var. Bir tanesi, Terörle Mücadele Kanunu'nun 10'uncu maddesiyle görevlendirilen mahkemeleri kaldırıyor. Kaldırıyor ama bir sürü de sakat madde getiriyor.

Şimdi bu kanunla suçluları özgürleştiriyoruz çünkü delile ulaşmak, delil elde etmek çok zorlaşıyor. Niye zorlaşıyor? Efendim, ağır ceza heyeti üyeleriyle birlikte oy birliğiyle karar verirse dinleme yapılabilir. Bir de Adli Kolluk Yönergesi değiştirilmişti, Adli Kolluk Yönergesi idari yargı tarafından iptal edildi ama fiilen işlemeye devam ediyor, uygulama hâli devam ediyor. Bakınız, o tarihten bu yana hiçbir arama, soruşturma, delil tespiti yapılamıyor, sadece iktidarın istediği araştırmalar, soruşturmalar yapılabilir. Savcılar polise talimat veriyorlar, amir uygulamıyor. İstanbul'da bulunan emniyet müdürü gayrikanuni olarak o makamı işgal ediyor. Hâlâ Sayın Cumhurbaşkanının Selami Altınok için onayı yok. Sayın Cumhurbaşkanına ağır bir saygısızlık var, Türk idare sistemine yönelik ağır bir tahribat var.

Delil elde etmek zorlaşıyor. Hükûmetlerin görevleri ne? Suçları önlemek, mâni zabıta tedbirleri almak, alınan bütün önlemlere karşı suç vuku bulmuşsa, eylem gerçekleşmişse suçluları takip etmek, delilleriyle sorgulamak, delilleri kararttırmamak, yargının önüne getirmek, adaleti geciktirmeden tesis etmek. Burada acele edilen bir yasama çalışması var. Niye? Adaleti geciktirmek için. Başta Sayın Bakan, bakanların fezlekesini kırk beş gün, ne hikmettir, tutuyor, bekletiyor, ondan sonra iade ediyor. İade edecektin Sayın Bakanım, niye kırk beş gün beklettiniz? Böyle bir, efendim, uzatma, sündürme Adalet Bakanlığı makamına yakışıyor mu? Lastik gibi çeke çeke uzattınız, "Yetkimiz yok, takdir hakkımız yok, inceliyoruz, değerlendiriyoruz..." kırk beş gün sonra çıka çıka iade kararı çıktı. Ondan sonra da bin tane milletvekili fezlekesi varmış. Bardak kırmakla, milyon çalmak aynı şey mi? Yani değer yargılarını Adalet Bakanı bu kadar sarsarsa millette adalete güven kalır mı? Adalete güven dibe vurmuştur, bunun da başmüsebbibi Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ'dır.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani karşımızdaki kişidir.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Değerli arkadaşlar, şimdi beraati zimmet asıldır diyoruz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Levent Bey, Ali Haydar Bey Sayın Bakanı tanı mıyor mu?

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Bakan yoktu orada, o yüzden diyorum.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Masumiyet karinesi asıldır ancak kuvvetli şüphe de dikkate alınmalıdır çünkü kuvvetli şüphe...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Bakan şimdi geldi...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – O kadar olmaz, çok ayıp.

BAŞKAN – Arkadaşlar lütfen... Sayın konuşmacıyı dinleyelim.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – "...tape"leri var, resimleri var, filmleri var, polisin polisi takip ettiği garabetler yaşandığı belli ama hâlâ bazı arkadaşlarımız "Canım, beraati zimmet esastır." Efendim, bu beraati zimmet mimmet değil, deveyi havuduyla yutmak arkadaşlar. Deveyi havuduyla yutmanın daha neresi beraati zimmetmiş? Herkes kabul ediyor, bir tek bizim komisyondaki ve Genel Kuruldaki Adalet ve Kalkınma Partili çoğunluk kabul etmiyor; çoğunluğun çoğunluğu kabul etmiyor. Kabul edenler var, ben onları biliyorum.

Aynı şekilde deliller karartılıyor. Ali İsmail Korkmaz öldürüldü. Eskişehir'de bir garip vali var, meslektaş olmaktan utanıyorum. Önce görüntüleri kaybettirdi, özel sektörün görüntülerinde, MOBESE'nin görüntülerinde kaybettirdi. Bir vali delil elde

eder, delil karartmaz ama o vali hâlâ görevde. Ne diyor? “Efendim, belki arkadaşları öldürmüştür.” Vebale bak, günaha bak, ayıba bak arkadaşlar.

Sayın Bakanım, siz bakansınız, o valiyi hâlâ nasıl görevde tutuyorsunuz?

Sayın Bakan başka şeyle meşgul, burada değil.

LEVENT GÖK (Ankara) – Vur vur dinlesin.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Buradaysanız devam edeyim. Eskişehir Valisini hâlâ niye tutuyorsunuz efendim? Delil karartan bir vali, “Güvenliği sağlayamıyorum.” diye yargılamayı başka ile kaydırtan bir vali ne güne duruyor? İlde emniyet, asayişin muhafazasından vali sorumlu değil mi? Sizin valiniz orada bostan korkuluğu mu? Veya o valiyi almayan Bakanlar Kurulu ne sorumsuzluk içinde, farkında mısınız?

Bu teklif, delilleri karartma, yeni deliller elde edilmesini zorlaştırma, suç işleyenleri özgürleştirme, çalanların, çaldıranların, yolsuzluk yapanların, rüşvet alanların, verenlerin işlerini kolaylaştırma teklifidir. Pek çok madde bu şekilde düzenlenmiştir. Yani insan zekâsını rahmani işler için kullanmalı, böylesine yanlış işler için kullanmamalı. Öbür tabiri kullanmak istemiyorum ve bu yasa, Türk Ceza Kanunu’nun 283’üncü maddesinde öngörülen suçları kayırma girişimidir.

Ne diyor Türk Ceza Kanunu 283: “Suç işleyen bir kişiye araştırma, yakalanma, tutuklanma veya hükmün ifasından kurtulması için imkân sağlayan kimse.” Bir daha okuyalım mı? Türk Ceza Kanunu 283: “Suç işleyen bir kişiye araştırma...” Araştırma engelleniyor. “...yakalanma...” Yakalanma engelleniyor. “...tutuklanma...” Tutuklanma engelleniyor, hâlâ davalar açılmadı, savcılar karıştı, gitti geldi. Yeni gelenler de herhâlde gaflet uykusundan ne zaman uyanacaklar veya hangi deliller karartıldıktan sonra dava açma zahmetine girecekler veya hangi delillerle açacaklar?

Bilal oğlan “İfade vermeye hazırım.” demiş. Herhâlde şartlar müsait hâle geldi. Bir de babasının refakatinde, efendim, mezarlığa gidiyor, cami inşaatına gidiyor. Allah ile aldatmaya bakın. “Ne Müslüman adam.” diyecek millet, dedesinin mezarını ziyarete gitmiş, babasıyla caminin inşaatına gitmiş. Önce mahkemeye git adam sen bel

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Mahkemeye çağırma...

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Gitmedi.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Gitmek zorunda.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Niye gitmiyor?

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Yok, kâğıt yok.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Allah, Allah, herkes biliyor, siz mi bilmiyorsunuz sayın milletvekillerim. Allah, Allah...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Belgeyi göster.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Onun da delili görünür...

BAŞKAN – Neyse, geçelim.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Efendim, mahkeme çağrısının belgesi elimizde. Eğer istiyorsan onu da sana gösteririm Sayın Milletvekilim. Mahkeme çağrısının belgesi elimizde.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hayır, var mı, yazıyor mu orada?

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Bakın, imkân sağlayan kimse altı aydan beş...

Artık elektronik imza dönemi. Bunu da mı bilmiyorsun Sayın Vekilim? Elektronik imza dönemi, pek çok müzekkere yazılır, tek sureti imzalanır, diğer suretler imzalanmaz.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hayır, “Elektronik imza” diye orada yazıyor mu?

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Bilmezlikten gelmenin sana bir hayrı yok arkadaşım.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Yalanlarıyla...

BAŞKAN – Neyse, karşılıklı konuşmayalım.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Münkirlerden olma, yalan söylemenin bir şeyi yoktur, hepsi burada.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Bu klasörde hepsi var, ben şimdi...

BAŞKAN – Tamam, karşılıklı konuşmayalım...

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Bu suçu işleyenler...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ya, sen bu soruşturmanın kapatırsan üstünü, göremezsin bunu.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Görmek için gözlüğü de var ama...

Bu suçu işleyenler altı aydan beş yıla kadar hesap cezasıyla cezalandırılır.

Ne zaman, nasıl olacak? Allah adaletten ayrılanların...

BAŞKAN – “Ayrılmazın kimse.” diyeceksin Sayın Valim, öyle.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Hayırlısı olsun.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, bekleyeyim ben, ne yapayım.

BAŞKAN – Sen bekleyeceksin biraz daha.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yok, ben artık burada konuşacağım.

BAŞKAN – Ali Rıza Bey, neredesin?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Buradayım.

BAŞKAN – Tamam, sende sıra.

FARUK BAL (Konya) – Beni de görebiliyorsunuz değil mi?

BAŞKAN – Sizin burada işaretiniz yok.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, ben o zaman konuşayım.

FARUK BAL (Konya) – Benim mi yok?

BAŞKAN – Yok vallahi. Ama yazmamışlar.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ben araya girdiğim için...

FARUK BAL (Konya) – Ben ondan önce konuşacaktım, karıştırdın kafayı.

BAŞKAN – Öyle mi?

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Başkanım, bir ek cümle ilave edeyim müsaade ederseniz. Sayın Başkanım, dün çok iyi bir şey oldu, 7'nci madde tam bir hukuki içtihatlar çerçevesinde tartışıldı, sadece 7'nci madde. Onun için çok teşekkür ediyorum, heyeti kutluyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah, sağ ol.

Ali Rıza Bey'e söz verdim, o konuşsun, ondan sonra size söz vereceğim.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan teklifin 12'nci maddesi üzerinde söz aldım. Şimdi, bu maddeyle Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 135'inci maddesindeki süreler değiştirilmeye çalışılıyor ve yine TCK 220 kapsamı bu dinleme kataloğundan çıkarılıyor.

Şimdi, değerli milletvekilleri, telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesinde Ceza Muhakemesi Kanunu 135'e göre karar verme yetkisi ağır ceza mahkemelerinde, gecikmesinde sakınca olan hâllerde cumhuriyet savcılarına veriliyor, ayrıca tedbire karar verilebilmesi için oy birliği şartı aranıyor. Söz konusu düzenleme demin de söylediğim gibi dinleme kararlarının alınmasını güçleştirici bir tedbir olarak karşımıza çıkıyor gibi gözüküyor. Bu yönüyle bakıldığında aslında belki de iyiymiş gibi bir görüntü veriyor. Diğer taraftan, tedbirin üç aylık uygulama süresi iki aya indiriliyor, uzatma süresi “bir defa” yerine “bir ay” olarak değiştiriliyor. “Mahkeme yukarıdaki sürele ek olarak her defasında bir aydan fazla olmamak ve toplamda üç ayı geçmemek üzere” ifadesine yer verilerek dinleme sürelerini sınırlandırıyor. Ancak, tedbire maruz kalanların yakındığı sorun, uygulamanın kayıtsızlığından ileri geldiği gerçeği burada da unutuluyor. Gerçekten hâkimin gerekli inceleme ve araştırma yapmaksızın dinleme kararı verdiği uygulamada rahatlıkla gördüğümüz, karşılaştığımız bir durum. Daha rahat dinleme kararı almak isteyen kolluk, olayı örgüt kapsamına sokmakta, soruşturmayı bizzat yönetmesi gereken savcı, kolluğun karşısında pasif kalarak kolluğun örgüt iddiasına karşı herhangi bir inceleme yapmamakta, yapamamakta ve böylece, neredeyse istenilen herkes hakkında söz konusu tedbir uygulanabilmekteydi. Ancak, uygulamadan kaynaklı bu sorunun bugünün sorunu olmadığı, bu sorunun hukuk kurallarını uygulamakla görevli yargıç ve savcılarının keyfiliğinin bir sonucu olduğu öteden beri bilinen bir gerçektir. Nitekim kamuoyunda Ergenekon, Balyoz davaları olarak bilinen davalarda polisin hazırladığı fezlekelerin savcılığın iddianamesi, savcılığın iddianamelerinin de mahkemede esas hakkında mütalaa, esas hakkındaki mütalaa ların da mahkeme kararı olduğunu artık bugün Türkiye'de bilmeyen yok. Fakat uygulamadan kaynaklı böylesine sorunların aşılabilmesi için dinleme kararlarının gerçekten çok da ağırlaştırıcı birtakım önlemlerle giderilmeye çalışılması suçlulukta zafiyet alanları yaratacağı hususu da gözden kaçırılmamalıdır. Gerçekten başka delil elde edilememesi durumunda başvurulmak zorunda kalınan tedbirin rutin bir hâle getirilmesinin nedeni az çok Türkiye'deki kolluk zihniyetinden kaynaklanmaktadır. Eğer Türkiye'de bugün gerçekten cumhuriyet

başsavcılığına bağlı, cumhuriyet başsavcılığının emir ve talimatıyla hareket eden bağımsız bir adli kolluk teşkilatı kurulabilmiş olsaydı bunların önüne geçilebilirdi. Bugün bu yasal düzenlemeleri yaparken suçla mücadelenin zaafa uğratılmaması gerektiği açık. Bu nedenle, artık yasal düzenlemelerin uygulamasını güçleştirmek yani demokratikleşme adına bir yandan da doğru bir tedbir, bir yöntem değildir. Hukuka uygun bir işleyiş için etkin denetim, gerekli adli ve idari cezaların devreye sokulması, usul yasalarını gerektiği gibi uygulamayan savcı dâhil, adli görevlilerin soruşturulmasını gerektirmektedir. Aksi çözüm tarzı, kendisinde tutarsızlık bulunmayan yasaların sürekli tırpanlanması sonucunu doğuracak ve böylece belli bir sistematik esas alınarak hazırlanan yasalar bütünlüğünü kaybederek mantıksız ve tutarsız sonuçlara yol açabilecektir. Bir yandan uygulamadan kaynaklı sorunları çözmek için yasal düzenlemelere giderken bir yandan o uygulamadan kaynaklı hatalara neden olan insanlara tolerans gösterilmektedir. Aynen, bu -teklifte ileride- göreceğiz ki yargı kararlarını uygulamayan kamu görevlileri tazminat sorumluluğunun dışına çıkarılmaktadır; bunu anlamak mümkün değildir, bu tam bir gelişkidir.

Türk Ceza Kanunu'nun 220'nci maddesinin bu katalogdan tamamen çıkarılmış olması da başka bir zafiyet alanı doğurmaktadır. Türk Ceza Kanunu'nun 220'nci maddesi, çok açık bir şekilde, suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçunu düzenlemektedir. Bu örgütün silahlı ya da silahsız olması anlamlı değildir, zaten örgütün silahlı olması hâlinde verilecek cezalar ayrıca düzenlenmiştir. Demin de Yargıtay üyesi sayın yargıcımız söyledi ama burada sadece 312 ya da 314 söz konusu değil, 220'nci madde kapsamına girip de gerçekten örgüt kapsamında işlenebilecek suçlar var, bunları, zaten -sanıyorum- benden önceki arkadaşlar da o suçların neler olduğunu söylediler.

Şimdi, arkadaşlar, bu paket kamuoyuna demokratikleşme olarak sunuldu. 220'nci maddesi kapsamında işlenen suçlar şey dışına çıkartılıyor. Fakat bakın, demokratikleşme iddiasının samimi olabilmesi için bu 220'nci maddede düzenlenmesi gereken maddeler var, daha doğrusu, kaldırılması gereken maddeler var. Bunlardan bir tanesi, 220'nci maddenin (6)'ncı fıkrası "Örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen kişi, ayrıca örgüte üye olmak suçundan da cezalandırılır. Örgüte üye olmak suçundan dolayı verilecek ceza yarısına kadar indirilebilir." Şimdi, değerli arkadaşlarım, demokratikleşmeyi savunan anlayış, öncelikle genel suç teorisi içerisinde suçların ve cezanın şahsiliği prensibine aykırı bir şekilde, örgüte üye olmadığı hâlde örgüte üye olma fiilini işlemiş kişiyle aynı şekilde değerlendirilerek örgüte üyemiş gibi cezalandırılmasına ilişkin Ceza Kanunu hükmünü değiştirmek ister. Bu yok. Örgütün hiyerarşik yapısına dâhil olmamakla birlikte örgüte bilerek ve isteyerek yardım eden kişilerin de örgüt üyeliğinden cezalandırılması yine burada gerçekten üstünde düşünülmesi gereken başka bir şey. Eğer siz gerçekten Türkiye'nin demokratikleşmesini istiyorsanız, örgüt yöneticileri örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen bütün suçlardan dolayı ayrıca fail olarak cezalandırılırlar. Böyle bir düzenlemenin suç genel teorisi içerisinde dayandığı nokta neresidir acaba? Bunları öteden beri söylüyoruz, her defasında tartışıyoruz, bir yandan "Demokratikleştik." diyorsunuz, demokratikleşmeyi savunuyorsunuz ama yine başka paketler getirmeye devam ediyorsunuz ve onların adına da sürekli "demokratikleşme" diyorsunuz. Vallaha, artık bundan sonra Hükümet her paket açıklayacağı zaman "demokratikleşme" kelimesini kullanınca ben korkmaya başlıyorum altından daha antidemokratik hükümler çıkacak diye. Aslında bu tasarı her ne kadar demokratikleşme söylemiyle kamuoyuna sunulmuş olsa da artık hukuk fakültesine gitmeyen, birazcık kafası çalışan herhangi bir vatandaş da bu tasarının aslında demokratikleşmeyle uzaktan yakından alakasının olmadığını -bir daha söylüyorum, bunu her zaman söyleyeceğim- 17 Aralıkta ve 25 Aralıkta meydana gelen yolsuzluk soruşturmalarını kapatmak amacıyla bu yasal düzenlemenin geldiğini bilmektedir. Bu yasal düzenleme, bu teklif de dâhil, aslında demokratikleşme iradesiyle yapılmış bir düzenleme değil, Hükümete yakın kişileri soruşturmanın elinden kurtarıp almaktır. Bu tip yasal düzenlemeleri yapmak siyasi iktidar bakımından alışkanlık hâline gelmiştir. Yargıyı kontrol edemediği zaman, denetim altına alamadığı zaman Parlamentoda bu tip yasalar çıkartarak yargıya müdahale etmeyi alışkanlık hâline getirmiştir. Bu da bunlardan birisidir. Eğer bu yasa teklifi yasalarsa önümüzdeki günlerde Hükümetin yapacağı uygulamaları hep beraber göreceğiz. Bu yasaya dayanılarak o soruşturmaların nasıl kapatılmaya çalışıldığına Türkiye şahit olacaktır diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

(Oturum Başkanlığına Sözcü Yılmaz Tunç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi söz sırası Sayın Gök'te.

Buyurun Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, ben aslında Adalet Bakanı buradayken konuşmak istedim, o yüzden konuşmamı erteledim ama kendisi herhâlde benim ne konuşacağımı tahmin ettiği için kalktı. Burada da "Lütfen gitmeyin, oturun, yüzünüze

konusmak istiyorum.” dedim yani belki cevap hakkı doğar diye yani bu nezaketi de gösteriyorum ama Bakan bir toplantısı olduğunu beyan etti, uzunca da sürebileceğini belki bana hissettirdi. Şimdi, doğal olarak, bir Bakan huzurundayken konuşmamı yapmak istemiştin ama artık olmayınca da mecburum. İktidar partisi milletvekilleri de burada. Zaten hepiniz aynı geminin yolcususunuz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hepimiz aynı geminin yolcususunuz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yok, siz gemiyi batırmak isteyenlerin yolcususunuz, sizin geminiz su aldı.

BAŞKAN – Sayın Gök...

LEVENT GÖK (Ankara) – Ne yapayım Yılmaz, cevap veriyorum.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili görüşlerinizi alacağım.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben alacağım tabii, arkadaşlarla karşılıklı konuşuyoruz.

Bu iktidarın geldiği bu nokta ve bu Adalet Bakanı, Türkiye cumhuriyet tarihinin yolsuzlukları aklamakla görevlendirilmiş, delilleri karartmakla görevlendirilmiş, kokuşmuş bir düzenin bakanıdır. Ben istedim ki bunu Bakanın yüzüne söyleyeyim, Bakan da cevap versin, “Hayır, değilim.” desin. Bu Bakan kadar, Beki Bozdağ kadar Bakanlık koltuğunda adaleti değil, tam tersine, yolsuzluğu, rüşveti ve tüm kara para ilişkilerini aklamakla görevlendirilmiş bir başka bakan daha cumhuriyet tarihinde gelmemiştir.

BAŞKAN – Sayın Gök, yani, bunu nasıl söylersiniz?

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben iddia ediyorum, Bakan cevap versin.

ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Ne alakası var, nereden çıkarıyorsun?

LEVENT GÖK (Ankara) – Her şey ortada, her şey ortada. Niye korkuyorsunuz, niye cevap veriyorsunuz?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Senin ayıpların sana yeter.

LEVENT GÖK (Ankara) – Siz niye cevap veriyorsunuz? Boş verin siz, oturun.

BAŞKAN – Sayın Gök, maddeyle ilgili konuşacaksınız devam edin, yoksa sözünüzü kesiyorum Sayın Gök.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Gök, senin ayıpların sana yeter. Tüm Türkiye biliyor senin ayıplarını. Senin ayıplarını, sınıklarını tüm Türkiye biliyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Biz şimdi burada...

BAŞKAN – Burada Sayın Bakana hakaret etme durumunda değilsiniz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben, Sayın Bakan buna cevap versin diye istedim.

Şimdi, yolsuzlukları örtmek için...

BAŞKAN – Sayın Gök, maddeyle ilgili konuşacaksınız buyurun konuşun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Maddeyle ilgili konuşuyorum tabii, bütün bunların hepsi buna ilişkin.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili, iletişimin denetlenmesiyle ilgili söyleyecekleriniz varsa buyurun konuşun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Evet, bunların hepsi buna ilişkin.

BAŞKAN – Burada Sayın Bakan yokken ona hakaret etmeye hakkınız yok.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben kimseye hakaret etmiyorum.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ara verin, Sayın Bakan gelsin, ondan sonra konuşalım.

BAŞKAN – Niye ara verelim? Maddeyle ilgili konuşmak durumundasınız, İç Tüzük bunu söylüyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Onunla ilgili konuşuyorum zaten ben de.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi, değerli arkadaşlar, Türkiye’de pek çok kişinin hakkında hürriyeti bağlayıcı cezalar tesis edildiği zaman, hakkında çok çeşitli iddianameler tesis edildiği zaman bu ülkede kimseden ses çıkmadı. 17 Aralıkta başlayan rüşvet ve yolsuzluk operasyonundan sonra, iktidar tam on iki yıldır iktidarda olduğunu unutup bir yandan bir paralel devlet iddiasını gündeme getirdi.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Aşağılayıcı bir şekilde konuşmana izin vermiyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Dilek Hanım, bir saniye lütfen.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ne demek sen sus? “Sen” demekle ne demek istiyorsun sen? Ne demek ya? Öncelikle bana “siz” diye hitap edeceksin ve “Sen sus!” diye böyle aşağılayıcı bir şekilde davranamazsın, anladın mı?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Siz susun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Aşağılayıcı bir şekilde davranamazsın! Terbiyesiz...

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

LEVENT GÖK (Ankara) – Değerli arkadaşlar, bu iktidar, on iki yıl sonra birdenbire, yolsuzluklar ve rüşvet kendisine uzanmaya başladığında bir paralel devleti icat etti ve hatırladı, on iki yıldır iktidarda. Şimdi, ben sizlere soruyorum değerli arkadaşlar: On iki yıldır iktidarda olup da... Başbakan çünkü tüm konuşmalarında “Çeteleri temizledik, bağırsaklarımızı boşalttık, Türkiye temizleniyor.” derken mi doğru söylüyordu ya da yanlış söylüyordu, ya da şimdi “Bir paralel devlet vardı da bizim altımızı oydu.” derken mi doğru ya da yanlış söylüyor? Bu paralel devlet var ise ve siz yıllardan beri iktidardayken ve herkesi iktidar olduğunuza inandırmışken iktidarın siz neresini paylaşıyordunuz? Yani, siz iktidardayken iktidarın muktedir olan kısmında değil de, alttan oyulmuş bir şekilde sizleri yönlendirmeye çalışan bir güruhun ya da başka grupların mı el yordamıyla idare ettiği kişiler ya da bakanlarınız? Bunu bir açıklayınız lütfen. Yani, bu paralel devlet var idiye, siz bunu görmediyseniz zaten iktidarda değildiniz. E, şimdi iktidadaysanız biz sizlere bu konuşmaları niçin yapalım, muhatabımız kim bizim? Benim gelmek istediğim nokta bu, muhatabımız kim? Yani, bugün iktidadaysınız, öyle mi? Öyleyseniz bu sözleri dinleyeceksiniz ama kendinize mağduriyet yaratmadan. Varmak istediğim nokta buydu. Yani, mağduriyet yaratmayın. Bırakın bir mağduriyet psikolojisinin içerisine girmeyi, hakkınızda çeşitli komplo teorileri üretmeyi, iktidadaysanız iktidarın gereğini yapın diyecektim Sayın Bakana. Lütfen Sayın Bakan Yardımcım, bunu iletin Sayın Bakana, bunu iletelim lütfen ama iktidarda değilseniz de çekilin gidin yani bizim şimdi muhatabımız kim?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Ona millet karar veriyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Muhatabımız kim?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Millet karar veriyor sandıkta.

LEVENT GÖK (Ankara) – Biz şu anda bir paralel devletin...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sandığı tanıyorsan millet karar veriyor gidip gitmememize.

LEVENT GÖK (Ankara) – Biz sandığa itibar vererek sizi iktidar zannediyorduk ama siz diyorsunuz ki “bir paralel devlet.”

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Ama milleti yok sayıyorsunuz tabii.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir paralel devlet neler yapıyormuş.

Bakın, Başbakan dün bir metro açılışında yine “Biz bir hastane yapımına başladık ama yine yürütmeyi durdurma kararı aldılar.” diyerek sözüne girdi, “Yine görüyorsunuz, bizi çalıştırmıyorlar.” diye. Hep mağduriyet, hep mağduriyet, hep mağduriyet. Yeter artık, bunu söylemeye hakkınız yok. Yani, bulunduğunuz konumu tarif edin bize kardeşim, ben muhatap istiyorum karşımda. Ben Sayın Bakana, burada huzurunda yüzüne bakarak şunu söyleyecektim Yılmaz Bey: “Yani, siz gerçekten iktidarın Adalet Bakanlığını temsil ediyor musunuz, yoksa kendinizi iktidarda farz edip de paralel devlet, kimse onlar, onların yönlendirdiği, Bakanlık uhdesi üzerinizde bulunduğu ama Bakanlık yetkilerini kullanmadığınız bir kişi misiniz?” diye soracaktım. Bu sorum haklıdır benim arkadaşlar, haklıdır ve mutlaka da cevaplanmalıdır.

Bu nedenle bu yapılan uygulamaların tümü, getirdiğiniz kanunların tümü şu andaki yolsuzluk ve rüşvet operasyonunu önlemeye dönük tedbirlerdir, uygulamalardır, kanunlardır. Bunun kamuoyundaki vicdanda yarattığı tahribatı gidermeniz söz konusu bile değildir. Çıkan paraların, çıkan para kasalarının, karanlık ilişkilerin, sahte evrak düzenlemelerinin üstünün örtülmesine bu halkımızın izin vermeyeceği günlere doğru elbette yaklaşıyoruz ve ben diliyorum ki bu 30 Marttaki seçimlerde bütün bu hesaplaşmaların tümünü birden görme şansına sahip olacağız. Siz de o zaman iktidarda mısınız, ya da paralel devletin kullandığı kişiler misiniz, bunu anlayacağız.

Ben Sayın Bakandan kendisinin konumunu bir tarif etmesini isteyecektim. Bakan Yardımcısından da bunu kendisine iletmesini burada bulunmadığı için sizden rica ediyorum, aracılık yapmasını rica ediyorum.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şimdi söz sırası Sayın Bal’da.

Buyurun Sayın Bal.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın Hakkı Köylü’nün bir çalımına maruz kaldım, 11’inci maddede konuşamadım. O nedenle 11’inci maddeden başlayarak ifade etmek istiyorum düşüncelerimi, 12’nci maddeyle de alakalı.

Ben daha önce söz aldığımda, bu kanun teklifinin -bir milletvekili olarak değerlendirme yapacağım için- benim zekâmla, zekâ seviyemle alay etme anlamına geldiğini söylemiş ve gerekçesini ifade etmişim. Benim gibi başka arkadaşlarımız da varmış, Ömer Süha Bey de farklı kelimelerle aynı şeyi paylaştı. Şimdi, neden öyle olduğunu ifade etmeye çalışacağım.

11'inci maddede Sayın Başkan, siz bu maddenin gerekçesi açıklarken takipten söz ettiniz. Takip değil, 11'inci madde, bilgisayara, bilgisayar programlarına ve kütüklerinde arama, kopyalama ve el koyma işidir.

BAŞKAN – Evet.

FARUK BAL (Konya) – Yani, bilgisayardan teknik takip değil.

BAŞKAN – Hayır, biz onu söylemedik.

FARUK BAL (Konya) – Ben öyle anladım.

BAŞKAN – O, iletişimin takibiyle ilgili, tespitiyle ilgili, o başka.

FARUK BAL (Konya) - Yani, siz ifade ederken onu çağrıştıracak şekilde ifade ettiniz.

BAŞKAN – İki ayrı husustan bahsettim, bilgisayar kayıtlarına el koyma ayrı.

FARUK BAL (Konya) – Şimdi, ortada bir suç var. Bu suç failinin hakkında, eski mevzuata göre, yani 5271 sayılı Kanun'un 134'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasına göre, suçun işlendiğine dair delil var, daha fazla delili bulmak için bilgisayara gidiyor, bilgisayara el koyuyor. Yani, delil yeterli değil, daha fazla delil elde edebilmek için bilgisayara el koyuyor, bunun gerekçesi de bu delilleri başka türlü elde etmek mümkün değil, eski kanun bu ya da mevcut kanun bu. Sizin getirdiğiniz ise şu: Suç deliline ilişkin;

- 1) Somut delil olacak.
- 2) Bu somut delile dayalı olan kuvvetli şüphe olacak.
- 3) Başka türlü delil etme imkânı da olmayacak bilgisayara el koymak için.

İşte, bu, zekâyla oynamak demektir. Eğer, somut delil varsa demek ki başka türlü elde edilmiş delil var demektir, o zaman başka türlü delilin burada bulunmasının ne anlamı var?

BAŞKAN – “Şüpheyile ilgili delil” diyor, fark var.

FARUK BAL (Konya) – Şüpheyile ilgili değil, suçla ilgili delil olur Sayın Başkan.

BAŞKAN – Anayasa'nın “kuvvetli belirti” dediği husus var.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, bakın, ben yani hukukçuyum, anlarım.

BAŞKAN – Kunter...

FARUK BAL (Konya) – Benimle diyaloga girmeyin de, ben...

BAŞKAN - Şimdi, siz “Alay ediyorsunuz.” deyince, tabii otomatikman cevap hakkı doğuyor.

FARUK BAL (Konya) – O zaman alay etmeye devam ediyorsunuz, delil şüpheyile ilgili olmaz.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Başkanlıkta lütfen tarafsız olunuz Sayın Başkan.

FARUK BAL (Konya) – İzin verin...

BAŞKAN – Kunter'in kitabını bir okuyun Sayın Bal.

Buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Delil şüpheyile ilgili olmaz, delil suçla ilgili olur. Suçla ilgili delil şüphe yaratan bir delil olur, Türkçe bu kadar açık ve nettir. Ben de okuduğumu anlayacak zekâdayım, onun için “Zekâmla alay ediliyor.” diye konuşuyorum. Dolayısıyla, bu saçma sapan madde, bu çarpık çurpuk madde sizin akılla, ızanla değerlendirmeyeceğiniz parmaklarınızla Türk hukukuna girecek. Girdikten sonra da, 12'nci maddedeki -şimdi ona geliyorum- aynı tekrarı burada da yaşayacağız. Burası biraz daha kargacık burgacık bir şey olmuş. Yine, somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka delillerle elde edilmesi imkânının bulunmaması durumunda... Geldik matematiksel hesaba. “Çarpık çurpuk” derken, burada da siz diyorsunuz ki: “Matematikte ‘2’ rakamıyla ‘1’ rakamını bir terazide tartarsanız, bu kanunu da uygularsanız ‘1’ rakamı ‘2’ rakamından üstündür.” Bunun neresi düzgün kardeşim? Bunun her tarafı eğri, deve misali. Yani, bu kadar akla ziyan, bu kadar matematik kurallarına aykırı bir kanun olabilir mi? “Adalet” dediğimiz kavram akıldan türemiştir. İnsana Allah'ın bahşetmiş olduğu aklın iyilik, güzellik, doğruluk gibi pozitif değerlerle ölçülmesinin sonunda; kötülük, çirkinlik, suç, ceza gibi kavramları ortaya çıkarmıştır ve bu da matematiksel bir doğruluğa kanun hâline gelmiştir. Şimdi, siz, o matematiksel doğrunun, o akıl süzgecinden geçerek bugünlere kadar yansımış her bilimin temel felsefesi hâline gelmiş olan matematik kurallarını da tersine çeviriyorsunuz, “2 hâkimin düşüncesi, 1 hâkimin düşüncesinden daha az değerlidir.” diyerek 3 hâkimin düşüncesini tedbir kararı alınması için gerekçe yapıyorsunuz. Tabii, bu kadar akılsız bir iş olmaz, bu kadar mantıksız da bir iş olmaz. Bunun bir sebebi var, o sebep de, belli belli besbelli, o da büyük bir korku, bu büyük korkunun yarattığı çok büyük bir telaş. İşte, bu kadar mantıksız, akılsız ve bu kadar çarpık çurpuk bir kanun ancak o korku ve telaşın eseri olabilir. O da, siz dinlemekte ve duymakta kendinize göre uygun bulmuyorsunuz ama biz tekrarlamayı uygun buluyoruz, 17 Aralık operasyonunun AKP'nin zirvelerine

kadar giden yolsuzluk, rüşvet, kara para aklama, teröre destek gibi sadece Türkiye’de değil, Türkiye’yi dünyada, uluslararası meclalarda sorgulatacak, muaheze ettirecek, murakabe ettirecek olan işin büyüklüğü, bundan korkuyorsunuz. Bunun, tabii, ecele faydası yok, korkunun ecele faydası yok. Çünkü, bu deliller elektronik delillerdir. Bu teknolojinin icadından bin pişman olacaksınız “Keşke böyle bir elektronik delil olmasaydı.” diyeceksiniz ama var. Varsa bu elektronik delil, bunun izini silmek mümkün değil. Kan lekesi çıkıyor, parmak izi lekesi çıkıyor, mürekkep lekesi çıkıyor ama elektronik izin lekesi çıkmıyor. Dolayısıyla, bundan kurtulmak mümkün değil. Bundan kurtulmak, Türkiye’yi düşünürseniz, parti düşüncesinden uzaklaşarak, biat kültüründen uzaklaşarak Türkiye’nin geleceğini düşünürseniz, o takdirde bunun Türkiye’nin kendi yargı makamlarına yargılatarak bu soruna bir çözüm bulmanız lazım. Şimdi, önümüzde bulunan bu kanun silsilesi, madde silsilesi, Türkiye’deki yargının önünü kapatmak, yolsuzluğun önünü kanunla örtmek demektir. Nasıl? İşte, böyle somut delillere dayanan kuvvetli şüphenin varlığının ve başka bir delille elde edilmesinin imkân bulunmaması gibi bir şeyle, ağır ceza mahkemelerinin tedbire karar verebilmesi için oy birliğiyle karar verebilmesi gibi, itiraz hâlinde tedbire karar vermiyorsa sorun yok ama itiraz hâlinde tedbire karar verilecekse yine oy birliği aranması işin çifte dikişle sağlama alınması anlamını taşımaktadır.

Şimdi, burada bir şey daha var, yani onu hepiniz bilirsiniz, benim söylememe gerek yok: Savcı, bir adamın telefonunu dinlemeye karar veriyor, bu olabildiğince gizli olması lazım, değil mi? Niçin? Soruşturmanın gizliliği açısından değil, dinlenen kişinin kişisel özel hayatı açısından önemli. Sayın Başkan da milletvekili koltuğunda otururken açıkladı “Anayasa’nın 19’uncu maddesine göre, bireysel hürriyetleri biz geliştirmek için bunu böyle yaptık.” gibi bir böyle garip bir gerekçeye sığındı. Oysa, bu, bireysel sırların, kişinin haberleşme hürriyetinin, özel hayatının tamamen yargı çerçevesi içerisinde bir yandan deşifre edilmesi, diğer taraftan da idari makamların kontrolüne sunulması anlamını taşımaktadır. Nasıl? Şöyle: Savcı bu kanun çerçevesi içerisinde bir kişinin telefonunu dinlemek istiyorsa o takdir de bakın ne yapacak? Talepte bulunurken hakkında bu madde uyarınca tedbir kararı verilecek kişinin kullandığı telefon hattının veya iletişim bağlantısının tespitine imkân veren kodu taşıyan cihazın sahibini gösterir belgeyi eklemek zorunda mahkemeye. Savcı bunu cebinden çıkarıp eklemeyecek, nereden alacak bunu? 4 tane telefon operatöründen alacak; Telsim, TELEKOM, Vodafone ve bir başkası da hangisiyse... Bu 4 tane telefon operatörü Türkiye’de kimin dinlendiğini bilecek hâle gelecektir. Bu kanunla sizin getirdiğiniz amaç onların bilmesini sağlamak değil, bu kanunla sizin getirdiğiniz amaç şu: O 4 tane telefon operatörünün bu işlere bakan biriminin başına 4 tane Fatih bulacaksınız, aynen Habertürk’teki Fatih gibi. Sayın Başbakan veya ilgili “Alo... Dinlenen kimler say bakayım bana?” dediğinde esas duruşa geçecek o Fatihler.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Emir eri Fatih...

FARUK BAL (Konya) – Emir eri gibi dinlenenleri teker teker sayacak, o dinlenen kişilerin en azından kulağı çekilecek, “Sen bu numarayı değiştir, bu işleri telefonda konuşma.” gibi kanunun amacına uymayacak bir bilgi sızıntısı ile meselenin önüne idari makamların kontrolünde, tasarrufunda bir baraj oluşturunuz.

Bunun bir başka sorunu şu şekilde karşımıza çıkar: Bu, kanun olduğuna göre herkes bilir. Türkiye’de dinlenilip dinlenilmediğini öğrenmek isteyen milyonlarca insan var, dinlenilip dinlenilmediğini öğrenmek için milyon dolarlar ödeyecek insanlar da var ve siz yeni bir kirli pazarı ortaya koyuyorsunuz bu kanunla. Bu, yasalastığı takdirde, o telefon şirketlerinin o biriminde görev yapan kişilerin sağlayacağı bilgileri kirli paralarla, kara paralarla öğrenmek isteyen insanlara açık seçik kanun dışı bir yol, kirli bir yol yaratmak istiyorsunuz. Dolayısıyla, bunların hepsi akla ziyan. Bunları ben okuyorum, anlıyorum, sıradan insanlar da okuyup anlayacaktır.

Dolayısıyla, açık seçik şunu söyleyeyim: 1 maddelik bir kanun yapalım, diyelim ki: “Kardeşim, 17 Aralık tarihinde başlayan operasyonda AKP’ye dokunan, Başbakana dokunan, bakanlara dokunan, onların çocuklarına dokunan işlerde hukuk işlemez!” Çok açık olalım ve bu işi böyle bitirelim. Hiç olmazsa demokrasinin temel kuralı olan, kanun yaparken haysiyetli bir duruş göstermiş oluruz, sonucu kötü bile olsa, sonucu ahlaki değerden yoksun bile olsa hiç olmazsa haysiyetli bir kanun yapmış oluruz.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bal.

FARUK BAL (Konya) – Teşekkür etmeyin canım, daha var.

BAŞKAN - Bitmedi mi?

FARUK BAL (Konya) – Var.

BAŞKAN - Duraksadınız.

FARUK BAL (Konya) – Sizin teşekkürünüz kıymetlidir, Komisyon Başkanlığı makamında oturuyorsunuz, teşekkür değer konuşma yaptığım için de ayrıca ben size teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sözüünüzü bitirdiğiniz için teşekkür ettim, yoksa içeriği kabul ettiğimden değil.

FARUK BAL (Konya) – Ben ikinci şekilde anladım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir de bunların sınırlandırılması var; aylara, aylar haftalara, haftalar günlere bölünüyor. Öyle uluslararası çeteler, örgütler, organizasyonlar vardır ki, bunların yapmış olduğu, işlemiş olduğu suçların tam kanunda tarif edilen hâline uygun delillerinin oluşturulabilmesi için zaman gereklidir.

Ben, meslek hayatımdan hatırlıyorum. Bir emniyet müdürünü Siirt’te yargıladık. Eroin veya esrar taşıyan bir aracı Siirt il hududuna kadar takip ediyor –o zaman telefon takibi filan yok Sayın Başkan- arkasından da diğer illere haber vererek “Bunu takip edin.” diyor. Araya böyle çentik mi atıyorlar ne atıyorlarsa öyle bir ihbar ediyorlar kendi kendilerini, küçük bir mal yakalatıp asıl büyük malı kaçırmak için. Bu mal da ihbar edilecek mallardan birisiymiş –öyle iddia ediliyor- emniyet müdürü hakkında vazifesini ihmal ettiği, suiistimal ettiği gerekçesiyle yargılama yaparken şöyle bir savunma geldi önümüze, dedi ki: “Bu, Orta Doğu ülkelerinden gelen, katırlarla Siirt il hudutlarına getirilen, buradan da araçlarla Edirne’den, İpsala’dan çıkacak şekilde bir uluslararası uyuşturucu kaçakçılığının takibiyle ilgilidir.” Biz bunu burada yakalamış olsaydık, kanunda yazılı olan suç, bir yerden bir yere uyuşturucuyu nakletme suçu olacaktı, ancak, İpsala’dan çıkarken yakalanır ise, bu takdirde başka bir maddede, Ceza Kanunu’nun bir başka maddesinde uluslararası uyuşturucu ticareti ve bunun örgütleriyle ilgili bir maddeden yargılanacaktı. Bunlar da o suçu işlemek için yola çıkmışlar, dolayısıyla, biz bunun için diğer illere haber vererek takibini sağladık ve eğer İpsala’ya kadar giderken yolda yakalanmamış olsaydı o suç oluşacaktı.

Şimdi, bu örnek 1970 yılının örneği. Teknoloji geliştii, dolayısıyla, emniyet birimleri ne kadar büyük ve zengin teknoloji kaynağına sahip ise suç örgütleri de o kadar büyük ve zengin teknoloji bilgisine sahipler. Onları takip edebilmek için zaman gerekli, örgütün dalını budağını ortaya koyabilmek için zaman gerekli. Varsayalım ki örgütün bu faaliyeti uluslararası bir operasyon sonucunu doğuracak şekilde geliştiiyor, o hâlde bu kanundaki süreler -aylara haftalara bölünen süreler- dolduğunda teknik takip durur ise, o takdirde bunun günahı vebali kime ait olacak? Bu, emniyetten, adli makamlardan kaynaklanan bir durdurma faaliyeti değil, kanundan kaynaklanan bir durdurma faaliyeti. Bu, takip edilen örgütün kendi isteğiyle vazgeçme veya faaliyetlerini durdurma işi değil, aksine, inatla, ısrarla kasıt altındaki suçunu işlemesini engelleme değil, onun delillerini ortadan kaldırma faaliyeti. Dolayısıyla, siz böyle bir olumsuz duruma bu kanun ile düşecek şekilde Türkiye’yi uluslararası kaçakçılık faaliyetlerinde –hem uyuşturucu hem terör hem insan kaçakçılığı faaliyetlerinde- yargılanabilecek, murakabe edilebilecek, muhâze edilebilecek bir hâle getiriyorsunuz. Dolayısıyla, bundan vazgeçmek gerekmektedir, bunun vazgeçme ihtimalinin de olduğunu düşünüyorum ama biat kültürü herhâlde yine galip gelecektir.

Daha önce ifade etmiştim, bu maddede örgütlü suçlarla ilgili, Yargıtaydan gelen sayın üyenin ifadesi ve açıklaması beni maalesef tatmin etmedi. Örgütlü suçlar, suç işlemek için örgüt kurma maddesinin de kaldırılmış olması Türkiye’yi örgütlü suçların suç işleme cenneti hâline getirecektir diyor hepinizi saygıyla selamlıyorum dinlemediğiniz için!

BAŞKAN - Sağ olun.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Faruk Bey, büyük oranda dinledik konuşmalarınızı.

FARUK BAL (Konya) – Yani ben genele hitaben.

BAŞKAN - Şimdi, madde üzerinde söz isteyenler tamamlandı.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sayın Başkanım, benim bir...

BAŞKAN - Yalnız, sonradan 2 arkadaşımız geldi. Diğer maddede her ikisiyle birlikte değerlendirek, ara vereceğiz çünkü maddeyi oylayıp.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Yılmaz Bey, 12’nci madde önemli, arkadaşlarımızın belki fikirleri...

BAŞKAN - O zaman, kısa kısa üçer dakika...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Üçer dakika değil de ben maddeyle ilgili on dakika konuşacağım.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Maddeyi oylayalım da aradan sonra...

BAŞKAN - Önergeler var, önergeleri oylayalım.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Maddeyle ilgili...

BAŞKAN - Aradan sonra mı konuşsun?

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Öyle yapalım, çünkü ben maddeyle ilgili konuşacağım Yılmaz Bey.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Konuşsunlar.

BAŞKAN - O zaman, diğer maddede her ikisiyle birlikte...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Yok, Yılmaz Bey, şu var: 12’nci maddede düzeltilmesi gereken durumlar var, yani madde geçtikten sonra anlamı yok.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Konuşsun arkadaşımız, dinleriz.

BAŞKAN - O zaman, Sayın Alpay, buyurun.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu bahse konu 12’nci maddeyle ilgili olarak... Hatırlanacağı gibi, bu alandaki hak ihlalleri yakın zamanda -iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması ve bununla ilgili ihlaller- çok yoğun gündeme gelmişti ve buna dayalı olarak da “Yasa Dışı Dinleme İzleme Komisyonu” olarak kamuoyunda bilinen bir komisyon kuruldu ve ben de bu komisyonda Hukuk Alt Komisyon Başkanı olarak görev aldım ve milletvekili arkadaşlarımla gayet iyi, verimli bir çalışma yaptık.

Şimdi, burada bu komisyon çalışmaları sırasında bütün kamuoyunun da muzdarip olduğu çok dikkate değer şeyler çıktı hatırlarsınız, öyle şeyler arkadaşlar. Sizler hatırlarsınız, arkadaşlarımızın örnek olarak verdiği kararlar vardı, garabet, facia şeyler – “kara” filan demeye bin şahit gerektiren metinler- vardı. Çok sayıda telefon numaraları yazılmış, ilgisiz telefon numaraları, aidiyet bilgileri yok, kimin dinleneceğiyle ilgili olarak bilgiler yok, bununla ilgili... Hep birlikte yaşadık. Şimdi, Allah aşkına, bunları yaşamışken, bizim burada yaptığımız bu düzenleme, yapmaya çalıştığımız bu düzenlemeyle ilgili olarak daha ileri şeyleri söylemek yani adaletle telifi kabil bir şey değil. Burada bizim yaklaşımımız, özellikle Yasa Dışı Dinleme İzleme Komisyonu olarak tespit ettiğimiz hukuksuzlukların, yanlışlıkların, iletişimin tespiti, kayda alınması ve bundan dolayı üretilen suç, suçluluk, suçlu profilleriyle ilgili olarak çok ciddi bir problem alanının olduğunu birlikte müşahade ettik ve bunun üzerine de adım atmaya karar verdik. Temel olarak ortaya çıkan iki şey vardı hatırlarsanız:

Bir: Kimin dinlendiği belli değil. Öyle ki trajikomik bir hadise de yaşanmıştı, arkadaşlarımız onun bilgisini vermişlerdi, yanlış hatırlımda kalmadıysa BDP’li bir arkadaşımız vermişti. Dinleme kararı alınan mahkemenin hâkimini dinliyorlar. Hâkime imzalatıldıkları metinde hâkimin numarası var ama aidiyet bilgisi yok, fark etmiyor garibim! Bununla ilgili olarak bu hâkimi de dinliyorlar.

Şimdi, biz bu kadar garip, bu kadar trajikomik, facia diyebileceğimiz şeyleri gördük ve yaşadık ve bunun üzerine, bahse konu düzenlemeye eş değer bir yaklaşım içerisinde düzenleme getiriyoruz. Burada da diyoruz ki özellikle suçla ilgisi olmayan kişilerin dinlenmesinin engellenmesi için bir sistem kurmak lazım. Bunun için de...

Faruk Bey, özellikle cihazın aidiyetiyle ilgili şeyin buraya gelmesinin temel sebebi odur, bunu siz de biliyorsunuz.

FARUK BAL (Konya) – Hangi cihazın?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Yani, dinlemeye esas olan cihazın, dinlenecek kişinin aidiyet bilgileri tespit edilecek ve cihazın ona ait olduğunun tespiti o açıdan çok önemli ve kıymetli. Yoksa, aksi hâlde bir sürü facialar yaşandı biliyorsunuz siz de. Hepimiz mağdur olduk bundan, hepimiz bu işlerin hakikaten hem mazlumu hem mağduru durumunda olduk; kamuoyu olarak, milletvekilleri olarak. Şimdi bu...

FARUK BAL (Konya) – Çare bu değil.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hayır, hayır, buradaki temel yaklaşım... İzin verirsiniz...

FARUK BAL (Konya) – Çare, sizin verdiğiniz kötü örnekteki müfettişi kulağından tutup yargıya götürmek.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Kötü örnek değil, hayır, yapmayın lütfen. Kötü örnek falan... Çok sayıda örnekten bahsediyorum. Suçla ilgisi olmayan insanlarla ilgili dinlemeler yapılıyor ve tuzağa düşürülüyor, buna bağlı olarak da bir havuz oluşturuluyor, bundan dolayı da oluşan bir sürü problem alanı var. Biz, burada, suçla ilgisi olmayan kişilerin dinlenmesinin engellenmesi için bir yaklaşım ortaya koyuyoruz. Bana göre hukuk açısından iler bir adımdır, demokratik gelişime uygun bir adımdır, Avrupa Birliği müktesebatına uygun bir yaklaşım ortaya koyuyoruz.

Bir başka şey de yine demin sizin ifade ettiğiniz 135’inci maddenin son fıkrasında özellikle örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak: Biliyorsunuz, bir ayı geçmemek üzere müteaddit defalar uzatılabileceğine dair bir garip hüküm vardı, doğru değildi. Burada şunu yapmaya çalışıyoruz: Yaklaşımımız özellikle özgürlükçü yaklaşımdır büyük oranda. Ama gözetmemiz gereken de bir şey var: Özgürlük-güvenlik dengesinde bir dengede durmaya çalışıyoruz ve yine burada da özgürlük ve suçlarla, suçlularla mücadeleyle ilgili bir dengede, doğru bir yerde durmaya çalışıyoruz. Bu sebeple de biz müteaddit defalar sınırsız ve sonsuz olabilecek dinlemelerin önüne geçmek için zamanlama açısından da burada bu düzenlemeyi yapıyoruz. Yaklaşımımız yasa dışı dinleme, izlemelerle ilgili olarak ortaya çıkan ve Türkiye’ nin de hak etmediği bu görüntünün ortadan kaldırılmasına yönelik önemli bir adımdır. Biz, özellikle

kişi temel hak ve özgürlükleri anlamında hem özel hayatın gizliliği hem haberleşme özgürlüğü bağlamında bu faaliyetlerin daha ileri hukuki standartlarda hayata geçmesi için bu düzenlemeleri yapıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Alpay.

Sayın Köktürk, buyurun...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, izin verirseniz bir cümle ifade edeyim, bana ithafen cevap verdiği için.

BAŞKAN – Buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Şuay Bey'in ifade ettiği şekilde mesele halis bir niyetle olsa yargının kendi içerisinde çözmek mümkün. O, hukuk dışı... Verdiği örnek ve benzeri örnekler vahimdir, vahşidir, yanlıştır, karşındayız. Bu bir mağduriyet yaratmıştır, doğrudur. Ancak, bu fiilleri işleyen kişi hâkim ise hâkim, savcı ise savcı, müfettiş ise müfettiş, karşılığında hukuk var. Onlar hukuk çerçevesi içerisinde imtiyazlı kişiler değildir. Onlara hukukun karşılığı olan neyse, disiplin soruşturması, cezai soruşturma, hukuki soruşturmalar yapılır, hukuk kendi içerisinde bunun çaresini yapar. Şimdi benim ifade ettiğim mahzurlar ondan daha büyük mağduriyetler yaratacaktır, onu anlatmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Şimdi, Ali İhsan Bey, Yargıtay üyemizin de kısa bir açıklama talebi var.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Bana mı...

Üyeye verdiniz öyle değil mi?

BAŞKAN – Evet.

Buyurun.

YARGITAY ÜYESİ GÜRSEL YALVAÇ – Sayın Başkan, öncelikle teşekkür ediyorum.

Katalogla ilgili açıklama yaptığımda özellikle açıklamamın 128'inci maddedeki suçlarla sınırlı olduğunu belirtmiştim. Dolayısıyla, 135'inci maddedeki 220'nci maddeyle ilgili herhangi bir açıklamam olmadı. Zira, 128'inci maddedeki sayılan suçlarla 135'inci maddede kataloga alınan suçlar farklıdır. Burada bunu özellikle belirtmek zorundayım. 128'de başkaca suçlar, mesela; yağma suçu var orada, dolandırıcılık suçu var, hırsızlık suçu var. Oradaki katalog sistemi 128'inci maddeye elverişli suçlardır ancak 135'inci maddedeki katalog farklı düzenlenmiştir. Dolayısıyla, 128'inci maddedeki 220'nci maddenin çıkarılmış olması orada bir eksiklik yaratmaz şeklindeki düşüncemiz münhasıran 128'inci maddeye ilişkindir, 135'inci maddeden bunun çıkmasının bir eksiklik yaratacağını biz de düşünüyoruz belirli suçlar açısından.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Köktürk.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Biz de teşekkür ediyoruz Sayın Yargıtay üyemize. Yani, biz de aynı konuda çünkü bazı eleştiriler getireceğiz, kendisi bizden önce açıklık getirdi. Bence doğru bir açıklama oldu.

Öncelikle, Cumhuriyet Halk Partisi olarak hukuk dışı dinlemelere, hukuk dışı elde edilen verilerin ifşa edilmesine, yayılmasına, bu yol ve yöntemlerle kişilik haklarına saldırıda bulunulmasına, özel yaşamın bertaraf edilmesine, özel yaşama tecavüz edilmesine tabii ki biz de karşıyız. Hukuk dışı dinlemelerden yani veya işte, efendim, özel yaşamı ifşa eden dinlemelerin hukuka aykırı bir şekilde yayılmasından yoğun mağduriyetler yaşandığını da biliyoruz. Biz de özgürlükçü bir yaklaşımın tabii ki korunması gereken bir yaklaşım olduğunun bilincindeyiz ama hukukta ölçülülük ilkesi var. Hukuktaki ölçülülük ilkesi, özgürlük-güvenlik dengesinin korunması gerektiğini ifade ettiği gibi bütün maddelerde yasanın metninde ve ruhunda gözetilmesi gereken, Anayasa Mahkememizin de özellikle baz aldığı temel bir ilke olarak karşımıza çıkıyor. Onun için, Cumhuriyet Halk Partisi olarak tamamiyle yasa dışı dinlemelere karşı olduğumuzu, bu konudaki yoğun mağduriyetler yaşandığına yönelik düşüncelerin yanında olduğumuzu biz açıkça ifade etmekle birlikte tasarının bu maddesinin bu amaca yönelik olmadığını da söylemek zorundayız. Şayet tasarının bu maddesi yasa dışı, hukuk dışı dinlemelerden kaynaklanan mağduriyetleri önlemeye yönelik bir düzenleme olsaydı dün burada özel yetkili mahkemelerde özellikle ihlallerine tanık olduğumuz bu tür uygulamaların mağduriyetlerinin giderilmesi için gerçekleştirilmesi gereken yargılanmanın yenilenmesi ilkesinin kabul edilmesi gerekirdi. Hukuk dışı dinlemelerle, açıkçası kişilik haklarına yapılan saldırılarla pek çok insanın mağdur edildiğini, onur intiharlarının yaşandığını dün ifade etmiştik ve bu konuda hâlen daha Ergenekon, Balyoz, Oda TV gibi

yargılamalarda hukuk dışı dinlemelere dayanarak yargılama süreçlerinin sürdürüldüğünü ve hatta bu davaların karar aşamasına getirildiğini de ifade etmiştik.

Şimdi, arkadaşlarımız “Özgürlükçü bir yaklaşım içerisindeyiz, bu tür dinlemeler toplumu rahatsız etmişti.” diyerek kendilerine bir özgürlük alanı açmaya çalışıyorlar ama bu mağduriyetlerin önlenmesi için gereken düzenlemeleri maalesef yasalaştırmıyorlar. Bu tür hukuka aykırı dinlemelerle verilen kararların yeniden gözden geçirilmesine yönelik yargılanmanın yenilenmesine ilişkin hükme yönelik önerimizi reddediyorlar.

Dolayısıyla, bu yasa maddesindeki asıl amaç özgürlükçü bir alan yaratmak değildir, hukuka aykırı dinlemelerden kaynaklanan mağduriyetlerin giderilmesini önlemeye yönelik bir amaç hiç değildir. Bu, az önce Sayın Faruk Bal’ın da ifade ettiği gibi, 17 Aralıktan sonra başlayan, ucu siyasal iktidara dokunan birtakım örgütlü suçlarla ilgili düzenlemelerin üstünü örtme, bunlara koruma duvarı, koruma kalkını oluşturma amacıyla getirilen bir düzenlemedir. Bu amaç açısından baktığımızda dolayısıyla, bu maddede ifrata kaçıldığını görüyoruz. Yargıtay üyemizin de ifade ettiği gibi bu 12’nci maddeyi bu anlamda eleştirmemiz gerekiyor.

Teknik eleştirilerimize girersek, az önce yine Yargıtay üyemize atıfta bulunarak söylüyorum, 12’nci maddenin birinci fıkrasının son cümlesinde “...mevcut altıncı fıkrasının (a) bendinin (8) numaralı alt bendi yürürlükten kaldırılmıştır.” denilmektedir. Yani, Ceza Muhakemeleri Kanunu’nun 135/1-a bendinin 8 no.lu alt bendinde suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçu katalog kapsamında sayılmasına karşın, tasarının yasalaşması hâlinde suç işlemek amacıyla örgüt kurmak suçu bakımından telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetlenmesi tedbirine başvurulamayacaktır. Yani, suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçu açısından telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetlenmesi tedbiri bu maddeyle ortadan kaldırılmaktadır. Bunun hangi ihtiyaçtan kaynaklandığı da bu düzenleme, teklif sahiplerince bence çok iyi bilinmektedir. Oysa gizli soruşturma yöntemleri -az önce Sayın Faruk Bal kısmen değindi, bir kısmına biz de katılıyoruz- ve bu arada telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetimi esas itibarıyla örgütlü suçlulukla mücadele amacıyla uygulanmaktadır. O nedenle, çıkar amaçlı suç örgütü kurmak suçunun katalog kapsamı dışında bırakılması ve bu suç bakımından iletişimin denetlenmesi tedbirine başvurulamaması isabetli değildir. Yani, örgütlü suçlarda dinleme yapmayacaksınız da arkadaşlar, hangi suçlarda iletişimin dinlenmesi, denetlenmesi suretiyle tedbire başvuracaksınız? Yani bu kadar, bu korku dağları, hakikaten, bence, akıl ve mantık ötesinde birtakım düzenlemeleri Adalet Komisyonunun gündemine getiriyor. İnternet’te hepimizin bildiği ve dolaştığı işte bu ATV-Sabah feztakesi, Sayın Bakan “Gizlidir.” diyor ama artık alenileşti. Burada ucu bakanlara, bakanların çocuklarına ve hatta Başbakanın çocuklarına kadar uzanan ağır iddialar yer alıyor ve örgütlü suçlardan bahsediliyor. Şimdi, bu dosyaların korkusu hakikaten çok absürt, hukuk açısından kabul edilmesi mümkün olmayan birtakım düzenlemelerin Adalet Komisyonunun önüne gelmesine neden oluyor.

Arkadaşlar, bakın, tekrar söylüyorum, suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçu katalog kapsamından çıkartılıyor, suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçu bakımından telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetlenmesi tedbirine başvurulamıyor. Yani, örgütlü suçlar açısından buna başvuramayacaksınız da hangi suçlar açısından başvuracaksınız arkadaşlar? Böyle bir şey olabilir mi? Dolayısıyla, bu bir çelişki yani kendi içerisinde çelişkiler var.

Anlaşılamayan diğer bir husus şu: İletişimin denetlenmesi tedbiri bakımından suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçu katalog kapsamından çıkarılmasına karşın, yine gizli birer soruşturma tedbiri olan gizli soruşturmacı görevlendirme ve teknik araçlarla izleme tedbiri bakımından suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçu katalog kapsamında bırakılıyor. Yani, tedbirin bir bölümü açısından çıkarıyorsunuz “Bunlar bizim işimizi görüyor -bu işte şu anki mevcut soruşturmalar açısından- bunu çıkaralım, bizim işimiz görülsün ama diğerleri açısından katalog suç kapsamında kalsın.” diyorsunuz. Birbirinden ayrılması mümkün olmayan yani telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesini katalog suçtan çıkarıyorsunuz ama gizli soruşturmacı görevlendirme ve teknik araçlarla izleme, teknik izleme yapılmasını madde kapsamında, katalog suç kapsamında bırakıyorsunuz. Ya bu ne perhiz bu ne lahana turşusu arkadaşlar? Böyle bir şey olabilir mi? Yani, kendi içinde de çelişkili bir madde.

Yine, ayrıca, tasarının 12’nci maddesinin ikinci paragrafında, bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığından bahsediyorsunuz. Böyle bir hukuksal tabir yok. Hukukta basit şüphe var, yeterli şüphe var, kuvvetli şüphe var. Hangi durumlarda kuvvetli şüpheye, hangi durumlarda basit şüpheye, hangi durumlarda yeterli şüpheye ihtiyaç duyulduğu zaten uygulamada çok net bir şekilde ifade edilmiş. Burada kuvvetli şüphe aranması tabii ki arzu edilen bir şeydir. Yani, karar verilmesi, mahkûm edilmesi konusunda kuvvetli şüphe bulunması hâli burada aranır ama “somut delillere dayalı kuvvetli şüphe” dediğiniz zaman bunun hukuksal karşılığı da yok, bunun uygulanabilirliği de yok. Yani, bu da doktrinde ve uygulamada eleştirilen bir düzenleme. Buradan ne amaçlandı? Açıkçası siz telekomünikasyon yoluyla iletişimin

denetlenmesini tamamen olanaksız hâle getiriyorsunuz ve bu yöndeki delilleri tamamen ortadan kaldırmak istiyorsunuz mevcut uygulamalar nedeniyle. Bunlar hukuken teknik olarak birbiriyle tezat teşkil eden, hukuksal olarak karşılığı bulunmayan düzenlemeler arkadaşlar. Yani, Adalet Komisyonunda hukukun içine soğan doğruyoruz. Bu tabirler hiç benim kullanacağım tabirler değil ama maalesef bunları yapıyoruz. Bunlar doğru şeyler değil.

Yine 12'nci maddenin ikinci paragrafının üçüncü cümlesinde "Sürenin dolması veya mahkeme tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl kaldırılır." deniyor. Bu hâllerde tedbirin kaldırılmasına kadar elde edilen delillerin akıbetinin ne olacağı konusunda herhangi bir açıklık yok. Bu konuda da bir eksiklik var.

Yine 12'nci maddenin (2)'nci fıkrası "Talepte bulunulurken hakkında bu madde uyarınca tedbir kararı verilecek kişinin kullandığı telefon hat veya iletişim bağlantısının tespitine imkân veren kodu taşıyan cihazın sahibini gösterir belge eklenir." diyor. Buna yönelik de teknik itirazlarımız var ama bunları geçiyorum, diğerlerinin yanında biraz daha böyle üzerinden geçilebilecek bir madde gibi görünüyor.

Yine 12'nci maddenin (2)'nci fıkrası: Bu fıkra da tedbir kararının ağır ceza mahkemesi tarafından oy birliğiyle alınması gerektiğini belirtiyor. Ağır ceza merkezlerinde yapılan soruşturma ve kovuşturmalarda, ağır ceza mahkemesinden tedbir kararı talep edilmesi belki sorun yaratmıyor, oy birliği sorun yaratıyor da ama ağır ceza mahkemesinden tedbir talep edilmesi belki sorun yaratmıyor. Ancak, ağır ceza mahkemesi bulunmayan bir ilçede yapılan bir soruşturma ve kovuşturma nedeniyle tedbir kararı alınması ihtiyacı duyulduğunda dosyanın ağır ceza mahkemesine gönderilmesi bir sorun olarak karşımıza çıkıyor.

Arkadaşlar, dosyanın uzak bir yerdeki ağır ceza mahkemesine gönderilmesi:

Bir: Soruşturmanın gecikmesine sebep olacaktır.

İki: Soruşturmanın ve alınacak kararın gizliliğini sağlamak çok zor olacaktır. Yani, bir dosyayı bir yerden başka bir yere göndereceksiniz, kimle göndereceksiniz, hangi yöntemle göndereceksiniz, ulakla mı göndereceksiniz, UYAP'la mı göndereceksiniz, bunların her biri hem gecikmeye neden olacak hem de bu aşamada, bu aradaki sürede, dosyanın gönderilmesi süresinde gizli kalması gereken bir yöntemin ifşa edilmesine neden olacak ve bu yöndeki tedbirin artık herhangi bir anlamı kalmayacak yani tedbir olmaktan çıkacak. Dolayısıyla, bunun da, gizliliğinin ne şekilde sağlanacağına da burada öngörülmesi lazım. Madem bu maddeyi düzenlemiştiz, buradaki gizliliği hangi şekilde sağlayacağız? Yani, tedbirden amaç madem gizli bir şekilde dinleme, bunu hangi şekilde sağlayacağız? Bu da keza eleştirilebiliyor.

Ayrıca, diğer bir konu: Az önce de söyledik, müebbet hapis, ağır hapis cezası için bile oy çokluğuyla karar verilirken bir koruma tedbiri açısından oy birliğiyle karar arıyoruz arkadaşlar. Bakın, bu konuda iletişimin dinlenmesiyle ilgili doktora tezi yapan arkadaşlarımız var, Yargıtayda saygın hukukçular var, doktrinde saygın hukukçular var, bunların her birisi şunu diyorlar: "Böyle bir yöntem, böyle bir uygulama, böyle bir düzenleme dünyanın hiçbir ülkesinde yok." Yani, dünyanın demokrasiyi en içselleştirmiş, demokrasiyi en iyi uygulayan ülkesi biz miyiz arkadaşlar?

BAŞKAN – Sayın Köktürk, toparlayalım.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Dünyada biz demokrasi konusunda melez ülkeler sınırındayız, hibrit ülkeler... Yani, uluslararası kuruluşların raporlarında Türkiye demokrasiyi içselleştirmemiş, yarı demokrat, melez ülke olarak nitelendiriliyor. Ama, siz, dünyada en demokrat ülkelerde bile olmayan hükümleri getiriyorsunuz buraya, demokrasi adına ama arkasında örtülü amaçlar uğruna yani birtakım soruşturmaların üstünü örtmek, kapatmak uğruna, hukukta olmayan, dünyada örnekleri görülmeyen uygulamaları, geliyorsunuz, Adalet Komisyonunda yasalastırmaya çalışıyorsunuz arkadaşlar.

Lütfen, bakın, orantılılığa dikkat edelim. Biz tabii ki insan haklarından yanayız, kişisel hak ve özgürlüklerin korunmasından yanayız, iletişimin denetlenmesinin hukuka uygun bir şekilde, insan haklarına uygun bir şekilde, özel yaşamı ihlal etmeyecek bir şekilde gerçekleştirilmesinden yanayız ama örgütlü suçlarda telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesini katalog suçlar kapsamından çıkarmanızı anlamak mümkün değil. Hakikaten, bu hukukla bağdaşır bir şey değil, Yargıtay üyemiz de az önce söyledi. Yani, yaptığınız düzenlemelerde kendi içlerinde çelişkiler var. Maalesef, amaç açısından hukuka uygun amaçlar güdülmeyeceği için, örtülü amaçlar güdüldüğü için, birtakım suç soruşturmalarına koruma duvarı oluşturma hedefi güdüldüğü için, bu yasa maddesi özgürlüğü yani dinlemeler konusunun hukuka uygunluğunu sağlayacak bir düzenleme değildir, bu amaçla getirilmemiştir. Bu nedenle, eleştirilerimizin zapta geçmesini arzu ettik.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Köktürk.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi, önergelerin oylamalarına geçeceğiz.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1981 esas sayılı kanun tasarısının 12 inci maddesi ile madde metnine eklenen 2 inci fıkrada yer alan "tedbir kararı verilecek kişinin" ibaresinden sonra gelmek üzere "açık kimliği, adresi," ibarelerinin eklenmesini,

"bir ay" ve "mahkeme yukardaki sürele ek olarak her defasında bir aydan fazla olmamak ve toplam üç ayı geçmemek üzere" ibarelerinin "bu süre, bir defaya mahsus olmak üzere bir ay daha uzatılabilir." şeklinde değiştirilmesini,

"maddenin dördüncü fıkrasında yer alan" ibaresinden sonra gelmek üzere "dördüncü fıkrasının son cümlesinin 'Ancak, örgütsel faaliyet çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi halinde, mahkeme bu süreyi bir kereye mahsus olmak üzere bir ay daha uzatabilir.'" şeklinde değiştirilmesini,

maddenin mevcut dördüncü fıkrasının 2 inci cümlesinin "Bu hususa ilişkin olarak verilen kararda, kişinin açık kimliği, adresi, iletişim aracının türü, telefon numarası, iletişim bağlantısını tespiti imkân veren kodu, tedbirin türü, kapsamı ve süresi belirtilir. Tespit işlemi en çok iki ay için yapılabilir; bir kereye mahsus olmak üzere bir ay daha uzatabilir." şeklinde değiştirilmesini ve 7 inci fıkranın (a) bendinin 13 üncü alt bendinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Yapılan değişiklik ile kanuna aykırı dinlemelerin önüne geçilmesi ve uzun süreli dinlemelerin kişi hak ve hürriyetleri açısından yol açacağı mağduriyetlerin giderilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Evet, yürütme Sayın Bengi Yıldız'ın önergesine katılıyor mu?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Evet, katılmıyorsunuz.

Sayın Bengi Yıldız'ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Teklifinin 12 nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesindeki "değiştirilmiş" ibaresi "değiştirilmiş" şeklinde değiştirilmiş olup, "ve mevcut altıncı fıkrasının a bendinin 8 numaralı alt bendi yürürlükten kaldırılmıştır" ibaresi ile (1) nolu bendin sondan bir önceki cümlesinde yer alan "oy birliğiyle" ibaresi ve son cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Rıza Öztürk

Dilek Akagün Yılmaz

Ömer Süha Aldan

Mersin

Uşak

Muğla

Turgut Dibek

Kırklareli

Gerekçe:

Telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetlenmesinde (CMK m135) karar vermek yetkisi ağır ceza mahkemelerine, gecikmesinde sakınca olan hallerde Cumhuriyet savcılarına verilmektedir. Ayrıca, tedbire karar verilebilmesi için "oy birliği" şartı aranmaktadır. Söz konusu düzenleme, dinleme kararlarının alınmasını güçleştirici bir tedbir olarak karşımıza çıkmaktadır. Diğer taraftan, tedbirin "üç aylık" uygulama süresi "iki aya" indirilmiş, uzatma süresi "bir defa" yerine "bir ay" olarak değiştirilmiş; mahkeme yukarıdaki sürele ek olarak her defasında bir aydan fazla olmamak ve toplamda üç ayı geçmemek üzere" ifadesine yer verilerek dinleme süreleri sınırlandırılmıştır.

Ancak, tedbire maruz kalanların yakındığı sorun uygulamanın kayıtsızlığından ileri gelmektedir. Gerçekten, hakim gerekli inceleme ve araştırma yapmaksızın dinleme kararı verebilmekte; daha rahat dinleme kararı almak isteyen kolluk olayı örgüt kapsamına sokmakta; soruşturmayı bizzat yönetmesi gereken savcı kolluğun karşısında pasif kalarak kolluğun örgüt iddiasına karşı herhangi bir inceleme yapmamakta/yapamamakta ve böylece neredeyse istenilen herkes hakkında söz konusu tedbir uygulanabilmekteydi. Ancak uygulamadan kaynaklı bu sorunun, dinleme kararını almayı zorlaştıran bir takım önlemlerle giderilmeye çalışılması, suçlulukla mücadelede önemli zafiyet alanları yaratacaktır. Gerçekten, başka türlü delil elde edilememesi durumunda başvurulabilir olan bu tedbirin

rutin hale getirilmesinin nedeni, az çok Türkiye'deki "kolluk zihniyeti"nden kaynaklanmaktadır. Bununla mücadele için, yasal düzenlemelerin uygulamasını güçleştirmek doğru bir yöntem değildir. Kanımızca, hukuka uygun bir işleyiş için etkin denetim ve gerekli adli/idari cezaların devreye sokulması, usul yasalarını gerektiği gibi uygulamayan savcı dahil adli görevlilerin soruşturulması gerekmektedir. Aksi çözüm tarzı, kendisinde tutarsızlık bulunmayan yasaların sürekli tırpanlanması sonucunu doğuracak ve böylece belli bir sistematığı esas alınarak hazırlanan yasalar bütünlüğünü kaybederek mantıksız ve tutarsız sonuçlara yol açabilecektir.

Ayrıca, hakkında tedbir kararı uygulanacak kişinin telefonunun veya iletişim bağlantısının kodunun kararda gösterilmesi gerektiği yönünde ikinci fıkra eklenmektedir. Düzenleme, tedbirin daha dikkatli uygulanması bakımından yerindedir.

Nihayet, TCK m.220 bu maddedeki katalogdan tamamen çıkarılmıştır. Bu düzenleme de suçlulukla mücadelede zafiyet yaratabilecek niteliktedir.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, önergeye katılıyor musunuz?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin çerçeve 12 nci maddesiyle 5271 sayılı Kanunun 135 inci maddesine eklenmesi öngörülen ikinci fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve 135 inci maddenin mevcut altıncı fıkrasının (a) bendinin (9) numaralı alt bendinde yer alan ", fıkra 3" ibaresinin madde metninden çıkartılmasını ve çerçeve maddenin buna göre düzeltilmesini arz ve teklif ederiz.

Recep Özel

Isparta

"(2) Talepte bulunulurken hakkında bu madde uyarınca tedbir kararı verilecek hattın veya iletişim aracının sahibini ve biliniyorsa kullanıcıyı gösterir belge veya rapor eklenir."

Gerekçe:

Önergeyle, suçla ilgili olmayan kişilerin dinlenmesini engellemek amacıyla, iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması talebinde bulunulurken hakkında bu madde uyarınca tedbir kararı verilecek hattın veya iletişim aracının sahibini ve biliniyorsa kullanıcıyı gösterir belge veya rapor eklenmesi zorunluluğu getirilmektedir.

Diğer yandan, fuhuş suçuyla daha etkin mücadele edilebilmesi bakımından bu suçun tüm fıkraları kataloga eklenmektedir.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, katılıyor musunuz?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Evet, Sayın Recep Özel'in önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 12'nci madde oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Şimdi, oturuma saat 20.00'ye kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.56

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.06

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP: Mustafa Kemal ŞERBETÇİOĞLU (Bursa)
(Oturum, Başkan Vekili Hakkı Köylü tarafından açıldı.)

----- 0 -----

BAŞKAN - Evet, değerli arkadaşlar, toplantımıza kaldığımız yerden devam ediyoruz.

13' üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- 5271 sayılı Kanunun 139 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve altıncı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"(1) Soruşturma konusu suçun işlendiği hususunda somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması ve başka surette delil elde edilememesi halinde, kamu görevlileri gizli soruşturmacı olarak görevlendirilebilir. Bu madde uyarınca yapılacak görevlendirmeye ağır ceza mahkemesince oy birliğiyle karar verilir. İtiraz üzerine bu tedbire karar verilebilmesi için de oybirliği aranır."

"Suçla bağlantılı olmayan kişisel bilgiler derhal yok edilir."

BAŞKAN – Faruk Bey, buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan Yardımcısı; tekrar söz aldım.

13' üncü madde ile iki önemli husus düzenlenmektedir. Bunlardan bir tanesi yapılacak görevlendirmeye ilişkindir. "Daha önce soruşturma konusu suçun işlendiği hususunda kuvvetli delillerin, şüphelerin bulunması ve başka suretle delil elde edilememesi hâlinde hâkim veya cumhuriyet savcısı kararı ile gizli soruşturmacı görevlendirilebilir." Şimdi, buradaki "hâkim ve cumhuriyet savcısı kararı" çıkarılmakta, onun yerine "Kamu görevlileri gizli soruşturmacı olarak görevlendirilebilir."den sonra "Bu madde uyarınca yapılacak görevlendirmeye ağır ceza mahkemesi oy birliğiyle karar verir ve oy birliğinden sonra itiraz olursa karar verilebilmesi için yine oy birliği gerekir." diyor.

BAŞKAN – Bir önceki maddelerin aynı sistemi burada da uygulanmış, evet.

FARUK BAL (Konya) – Kısa kesmem için söylüyorsunuz galiba, kısa kesmiyoruz.

BAŞKAN - Yok, kısa kes demedim.

FARUK BAL (Konya) – Şimdi, soruşturma ve kovuşturma aşamasını kapsayan ve normal yollardan ulaşılabilecek delillere, kamu görevlilerinden birilerinin görevlendirilmek suretiyle gizli soruşturma yapmasına imkân veren bir durum var. Burada cumhuriyet savcısının yetkisi niçin alınıyor, bunu anlayamıyoruz. Çünkü kovuşturma sırasında, soruşturma sırasında elbette ki bu gizlilik derecesi daha yüksek olması lazım. Dolayısıyla, cumhuriyet savcısının mahkemeye paylaşmadan belki tahkikatı devam ettirmeyeceği, sona erdireceği bir hâlde mahkemenin üyelerinin bilgisine sunmak suretiyle bu olayı o açıdan deşifre etmesi yanlış bir durumdur. Cumhuriyet savcılarının soruşturma aşamasında bu yetkisinin alınması yanlıştır. Bu aynı zamanda soruşturulacak kişinin kişilik haklarını da ilgilendiren bir durumdur. Dolayısıyla, mahkemeye çıkmadan savcı tarafından soruşturma aşamasında gizli görevle görevlendirilmesinin ortadan kaldırılması yanlıştır. Bunun hâkim yerine ağır ceza mahkemesine verilmesi ikinci yanlıştır, ağır ceza mahkemesinin oy birliğiyle karar vermesi üçüncü yanlıştır, itiraz hâlinde ağır ceza mahkemesinin vereceği kararın yine oy birliğine bağlanmış olması dördüncü yanlıştır. Sayın Başkan, bu yanlışlara sizin de sadece tebessümünüzle, jest ve mimiğinizle değil...

BAŞKAN – Bir beşinci yanlış eklediğime şükredeceksin.

FARUK BAL (Konya) - ...aynı zamanda elinizi böyle edercesine "evet" dediğiniz için, benimle bu düşünceleri paylaştığınız için teşekkür ediyorum.

Bu yanlışların önümüzdeki süreçte uygulanacak Türk hukukunun bir parçası olmasına biz MHP olarak karşıyız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Ali Rıza Bey, buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; şimdi, bu teklifin 13'üncü maddesinde, mevcut durumda hâkim ya da gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde cumhuriyet savcısı kararı ile kamu görevlileri gizli soruşturmacı olarak görevlendirilirken burada cumhuriyet savcısından bu yetki tamamen alınmış ve somut delillere dayanan kuvvetli suç şüphesinin bulunması hâlinde burada gene ağır ceza mahkemesi görevlendirilmiş, oy birliğiyle karar verme durumu öngörülmüş, bir de "Suçla bağlantılı olmayan kişisel veriler derhâl yok edilir." diyor.

Şimdi, bu kanunda yer alan "kuvvetli şüphe sebepleri" ifadesiyle kastedilen, bu şüphenin ne boyutta yoğun olduğu ya da bu şüphenin ne boyutta olduğu, ifade aslında muğlak ve nedeni net bir şekilde ortaya koyulamıyor. Bu teklifte genel olarak gördüğümüz kadarıyla hep somut delillere dayanan kuvvetli suç şüphesinin varlığı aranmış. Aslında, bu tabii ki tutuklama için aranması gereken bir şüphe durumu. Burada tutuklama için aranan kuvvetli suç şüphesinin varlığı yoğunluğundaki bir şüpheyi, gizli soruşturmacı görevlendirilmesine ilişkin koruma tedbiri bakımından da arar hâle gelmiş. Burada "basit şüpheden bir kademe daha üstte yer alan ancak yeterli ve kuvvetli şüphe boyutuna ulaşmamış bir şüpheden" aslında yeterli.

Teklifte gizli soruşturmacı görevlendirilmesi koruma tedbirine başvurulması için bir koşul olarak aranan kuvvetli suç sebebinin varlığı korunmakla beraber, kuvvetli şüphe sebeplerinin somut delillere dayandırılması gerektiği düzenlenmektedir. Şimdi, somut delillere dayandırılması, teklifte koruma tedbirlerine başvurulması için genel bir kural olarak düzenlenmiş. Kanaatimizce bu koruma tedbirine başvurulabilmesi için böyle bir koşulun getirilebilmesi, söz konusu tedbirlerin uygulama alanını sınırlandırıcı işlev görerek suçla mücadelede olumsuz bir alanın doğmasına neden olabilecektir. Ancak gizli soruşturmacı görevlendirilmesi koruma tedbirine başvurulması için somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı tek başına yeterli değildir. Teklifte bu koşula ek olarak kanunda aranan diğer bir koşul olan başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması korunuyor. Tedbirin ikincilik niteliğini vurgulayan bu husus teklifte korunmakta. Teklif maddesi uyarınca tedbire karar verecek kişiler bakımından da değişikliğe gidildiğini az önce de söyledim. Mevcut kanunda hâkim ve gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde cumhuriyet savcısı tarafından söz konusu tedbire karar verilebileceği düzenlenmişken burada hâkimin yetkisi ağır ceza mahkemesine verilmiş ve oy birliği şartı aranmıştır. Cumhuriyet savcısının tedbire karar verme yetkisi ise tamamen ortadan kaldırılmıştır. Oy birliğinin sağlanmasındaki güçlük göz önünde bulundurulduğunda bu tedbirin uygulanmaması aslında isteniliyor yani bu imkânsız hâle getiriyor çünkü, buradaki amaç bu. Bu durumda da suç ve suçlulukla mücadelenin doğuracağı olumsuz sonuçlar açıkça ortadadır.

Ayrıca, bu sonunda "suçla bağlantılı olmayan kişisel bilgiler" ifadesiyle ne denilmek istenildiği çok açık değil. Burada da yoruma ihtiyaç vardır çünkü "suçla bağlantısı olmayan kişisel bilgiler" ifadesiyle anlatılmak istenilen hususun ne olduğu açıkça belli değildir.

Burada, Sayın Başkan, gerçekten bu tedbir kararına başvurulabilmesi için ağır ceza mahkemesinin oy birliği kararına müracaat edilmesi, demin de söyledim, örneğin kişiyi bir hâkim tutuklayabiliyor, burada oy birliği kararı aranıyor yani bunun kabul edilebilir bir yanı olmadığını düşünüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – Peki, kısa olursa mümkünse...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – "Artık tahammülümüz kalmadı." mı diyorsunuz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Yok, nasıl olsa bitireceğiz hiç olmazsa... Yani özelliği olan yerlerde daha fazla konuşuruz diye düşündüm. Bunlar diğerleriyle aşağı yukarı aynı da.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama, Sayın Başkan, ben şimdi şuradaki şu çelişkiye dikkat çekmek için de söz aldım.

BAŞKAN – Buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi 139'uncu maddeyi, gizli soruşturmacı görevlendirilmesini görüyoruz. Bu konuda yine kendi içinde çelişkiler var. Somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması ve başka suretle delil elde edilememesi gibi iki çelişik şey var zaten. Zaten somut delil varsa buna ne gerek vardır? Yani eğer gerek varsa somut delil neden aranmaktadır? Bu zaten bir çelişki ama bir de şöyle bir şey var: "Ağır ceza mahkemesince oy birliğiyle karar verilir, diğer yünden, itiraz üzerine bu tedbire karar verilebilmesi için oy birliği gerekir." Burada herhâlde itiraz edecek olan tek kişi savcıdır, değil mi? Yani başka birisi...

BAŞKAN – Tabii, tabii.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Zaten adı “gizli soruşturmacı” bunun. Yani böyle bir gizli soruşturmacının bilinip de ona itiraz edilmesi gibi bir şey söz konusu olamaz. Yani bu biraz anlamsız bir şey olmuş diye düşünüyorum Sayın Başkan.

Bir de bu konularda, Yargıtaydan gelen yargıç arkadaşımız da söyledi, yani belki pek çok konuda oy birliği istendi, bu oy birliğiyle ilgili olan süreç ağır ceza mahkemelerinin ve normal sürecin dışında farklı bir şey getiriyor. “Buna -oy birliği değil- ağır ceza mahkemesince karar verilir.” dense bu normal süreç gibi yani işte 2’ye karşı 1 olduğunda karar verilmiş olur. Yani en azından bu konuda bu kadar sınırlayıcı bir şey olmaması lazım diye düşünüyorum. Hukuki anlamda düşüncelerim bunlar.

Ancak bir de şöyle düşünelim: Bakın, buralarda gizli soruşturmacı, işte, 128’e göre el koyma, öbür taraftan bilgisayar verilerine el koyma, dinlemelerle ilgili konularda ağır ceza mahkemesi ve oy birliğinin gerekmesi, 128’de el koyma için belirli yerlerden rapor alınması, tüm bunlarla ilgili süreç geçici maddede öyle bir düzenlenmiş ki bunlara göre verilenleri geçici maddede bir ay içerisinde bunlara uygun olarak karar verilmediği takdirde o zaman bunların hepsi yok sayılıyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Oraya gelince bakacağız oraya.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Siz bakmışsınızdır zaten.

O zaman, anlaşıyor ki bu işlerin yani bu zorlaştırmaların, bu problemlerin şu anda var olan bir operasyon için yapıldığı, bu elde edilen veriler için yapıldığı, bu verilerin yok edilmek istendiği yani bu soruşturmaların kapatılmak istendiğini yani yasal dinleme kayıtlarıyla, mahkeme kararıyla dinlemeye alınmış tapelerin de yok edilmek istendiğini, bunları çok açık görüyoruz. Fezlekelerin de neden gönderildiğini o zaman anlıyoruz. Bu fezlekeler gönderiliyor ki bu arada bu delillerin hepsi yok edilecek bu çıkarılan yasalarla, ardından bunların yok edilmesinin üzerinden yeni bir iddianame, belki uyduruktan bir şey yazılacak ya da takipsizlik kararı verilecek, bunların hepsi boşa çıkarılacak. İşte, fezlekeler de ona göre geri gönderiliyor ki “Zaten bu türden şeyler yoktu ki, yasal değillerdi ki bunlar.” deyip hepsi yok edilecek. Yani burada tamamıyla, bir arkadaşımızın söylediği gibi, aslında yolsuzluklara özgürlük veriyorsunuz siz, yolsuzluklara özgürlük getiriyorsunuz. Yapılan yolsuzlukların üstü bu şekilde, şu anki koşullara göre yasal olsa bile, bu yasanın çıkmasıyla beraber onları yasa dışı hâle dönüştürüyorsunuz ve yolsuzluklara özgürlük tanıyorsunuz.

Sayın Başkan, dinlerseniz beni... Yolsuzluklara özgürlük tanıyan bir yasadır bu diyorum, teşekkür de etmiyorum Sayın Başkan, hiç dinlemediniz çünkü, dikkate de almadınız yani.

BAŞKAN – Hayır ama siz de konuşurken ben de maddeyi okuyorum yani burada.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yolsuzluklara özgürlük tanıyorsunuz arkadaşlar yani çok özgürlükçü bir yasa bu, sizi kutluyoruz onun için!

BAŞKAN – Arkadaşlar, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Medisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Teklifinin 13 üncü maddesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Rıza Öztürk

Dilek Akagün Yılmaz

Ömer Süha Aldan

Mersin

Uşak

Muğla

Turgut Dibek

Kırklareli

Gerekçe:

Kanunda da yer alan "kuvvetli şüphe sebepleri" ifadesiyle kastedilmek istenen şüphenin ne boyutta bir şüphe olduğu, ifadenin muğlaklığı nedeniyle net bir şekilde ortaya koyulamamaktadır. Kanaatimizce Kanun, tutuklama için aradığı "kuvvetli suç şüphesinin varlığı" yoğunluğunda bir şüpheyi, gizli soruşturmacı görevlendirmesi koruma tedbiri bakımından aramamaktadır. Burada, basit şüpheden bir kademe daha üstte yer alan, ancak yeterli ve kuvvetli şüphe boyutuna ulaşmamış bir şüpheden söz edilmektedir. Teklifte gizli soruşturmacı görevlendirilmesi koruma tedbirine başvurulması için bir koşul olarak aranan "kuvvetli şüphe sebebinin varlığı" korunmakla beraber, kuvvetli şüphe sebeplerinin somut delillere dayandırılması gerekliliği düzenlenmektedir. Somut delillere dayandırılması, teklifte koruma tedbirlerine başvurulması için genel bir kural olarak öngörülmüştür. Kanaatimizce koruma tedbirlerine başvurulabilmesi için böyle bir koşulun getirilmesi, söz konusu tedbirlerin uygulama alanını sınırlandırıcı işlev görerek suçla mücadelede olumsuz sonuçlara neden olabilecektir. Ancak gizli soruşturmacı görevlendirilmesi koruma tedbirine başvurulması için somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı tek başına yeterli değildir. Teklifte bu koşula ek olarak, kanunda aranan diğer koşul olan "başka surette delil elde edilmesi imkânının bulunmaması" da korunmuştur. Tedbirin ikincilik niteliğini vurgulayan bu husus, teklifte de korunmaktadır.

Teklif maddesi uyarınca, tedbire karar verecek kişiler bakımından da değişikliğe gidilmiştir. Mevcut Kanun'da hâkim ve gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı tarafından söz konusu tedbire karar verilebileceği düzenlenirken, teklifte, hâkimin yetkisi ağır ceza mahkemesine verilmiş ve oybirliği aranmıştır. Cumhuriyet savcısının tedbire karar verme yetkisi ise tamamen ortadan kaldırılmıştır. Kanaatimizce, oybirliğinin sağlanmasındaki güçlük göz önünde bulundurulduğunda tedbirin uygulanması imkânsız bir hal almaktadır. Bu durumun da, suç ve suçlulukla mücadelenin sağlanabilmesi açısından doğuracağı olumsuz sonuçlar ortadadır.

Teklifle kanundaki düzenlemeye ek bir fıkra olarak gelen, suçla bağlantısı olmayan kişisel bilgilerin derhal yok edileceğine ilişkin düzenleme ise yoruma muhtaçtır. Keza "suçla bağlantısı olmayan kişisel bilgiler" ifadesinden ne anlaşılabileceği, anlaşılması gerektiği yeterince açık değildir.

BAŞKAN – Evet, maddenin metinden çıkarılmasını öngören önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1981 esas sayılı kanun tasarısının 13 üncü maddesinin 2 nci fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere "Gizli soruşturmacı 3 aylık süre için görevlendirilir, zorunlu hallerde ise bu süre bir defaya mahsus olmak üzere bir defa daha uzatılabilir." cümlesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Yapılan düzenleme ile gizli soruşturmacının görevinin süre ile sınırlanması ve böylelikle gizli yürütülen soruşturmanın keyfi gözlem ve eylemlere yol açmasının engellenmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Bengi Yıldız'ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13' üncü madde kabul edilmiştir.

Dilek Hanım, demin, size oraya gelince bakacağız dediğim konuda o geçici maddenin çıkarılması düşünülüyor, onu da şimdi söyleyeyim de.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Hangisi 17' mi?

BAŞKAN – Evet, 17' deki.

14' üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14- 5271 sayılı Kanunun 140 ıncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "hususunda" ibaresinden sonra gelmek üzere "somut delillere dayanan" ibaresi eklenmiş; aynı fıkranın (a) bendinin (5) numaralı alt bendi yürürlükten kaldırılmış; ikinci ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(2) Teknik araçlarla izlemeye ağır ceza mahkemesi tarafından oy birliğiyle karar verilir. İtiraz üzerine bu tedbire karar verilebilmesi için de oybirliği aranır.

(3) Teknik araçlarla izleme kararı en çok üç haftalık süre için verilebilir. Bu süre gerektiğinde bir hafta daha uzatılabilir. Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi halinde, mahkeme yukarıdaki süreleri ek olarak her defasında bir haftadan fazla olmamak ve toplam dört haftayı geçmemek üzere uzatılmasına karar verebilir."

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde söz yok.

Önerge var, önerge...

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Var, var. Madde üzerinde bir-iki cümle söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; 14' üncü maddeyle yapılan değişiklik aslında Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 140' ıncı maddesindeki bir değişiklik. Yine, burada da bir vurgu yapılıyor, somut delile dayanan kuvvetli şüphe sebepleri bulunması, başka suretle delil elde edilememesi gibi bir tanımlama bir kere işin tabiatına aykırı. Yani, eğer sizin elinizde somut delil varsa insanların peşine niye izleme aracı göndereceksiniz? Yani, bir yandan, uzun süre, insanların telefonlarının

dinlendiğinden dert yanıyordunuz. Bu amaçla, somut kanıtlar varsa hemen işin gözüaltı aşamasına gidersiniz, soruşturmayı gerçekleştirirsiniz.

Bir konunun üzerinde 4 maddede de duruldu. Bu suç işlemek amacıyla örgüt kurmaya ilişkin... Bunu yasadan çıkarmak yani bu mesleği uzun yıllar yapmış bir insan olarak söylüyorum, çok sakıncalı sonuçlar doğurabilecektir, birincisi bu. Ama, bugün aslında bu yasayla beraber çözmemiz gereken çok önemli bir sorun daha var: Örgüt nedir? Yıllarca bu mesleği yaptık, Yargıtayın güya yığınlı içtihadı olmuştur bu konuda ama örgütü doğru düzgün tanımlayan ne bir yasal metni vardır ne de Yargıtay kararlarında da bunun böyle belli başlı bir mihenk noktasını bulamazsınız. İşte, hiyerarşik yapıdan, süreklilikten, birden ziyade suç işlemesinden gibi şeylerden söz edilir. Öncelikle, Türk hukukunca, bence akademisyenler, Adalet Bakanlığı yetkilileri de siyasetler de bir araya gelerek şu örgütün ne menem bir şey olduğunun tanımlamasının yapılmasında çok büyük yarar görüyorum. Örneğin, terör örgütlerine ilişkin olarak hâlâ revaçta olan uygulama şudur: Türkiye'deki MİT'e olsun, emniyet istihbaratına olsun, jandarma istihbaratına olsun, yazı yazılır "Böyle bir örgüt var mıdır?" diye, onlar da "Böyle bir örgüt vardır." ya da "yoktur" diye bir cevap verirler ve insanlar onun üzerine mahkûm edilirler ya da beraat ederler. Ha, buna rağmen yani istihbarat örgütlerinin yazılarına rağmen mahkûmiyet de çok olmuştur. Mesela, Ergenekon'la ilgili olarak bütün istihbarat birimlerine yazı yazılmış, "Böyle bir örgüt yoktur." denilmesine rağmen mahkeme mahkûmiyet kararını verebilmiştir.

Şimdi, diğer maddelerle... Yani, gerçekten bu örgütün tanımlanmasına şiddetle ihtiyaç olduğunu düşünüyorum çünkü Türk hukukunda gereksiz soruşturmaların önüne geçilmesi, pek çok masum insanın belki yok yere yanmasına neden olmama açısından bu örgüt tanımının Ceza Muhakemesi Kanunu'na açık seçik bir şekilde konulması, asıl onun üzerinde durulması lazımdır. Örneğin, Sayın Haberal'ın tutuklama tutanağında "Terör örgütü üyesi olmak." diyor. Hangi terör örgütü üyesi? Hiç adı falan verilmeden tutuklamalar gerçekleştiriliyor.

Burada teknik bir soruna daha değinmekte yarar görüyorum. Şimdi, ağır ceza mahkemesi hem telefon dinleme konusunda hem gizli soruşturmacı görevlendirmede hem de teknik araçla izlemeye oy birliğiyle karar vermesi gereken bir noktaya getirilmiş bulunuyor. Şimdi, en kötü taraf buradadır. Ağır ceza mahkemesi acil bir hâl olduğu zaman kolay kolay toplanacak bir mahkeme değildir, her ilçede ağır ceza mahkemesi de yoktur. Diyelim ki teknik araçla önemli bir uyuşturucu trafiğini izleyeceksiniz, çok önemli, acilen bir telefon ihbarı geldi, bu telefon ihbarına göre araç bir yerden diğer yere intikal edecek ve de bununla ilgili olarak da bir teknik araçla izleme yapacaksınız. Peki nasıl yapacaksınız? Diyelim ki Beytüşşebap ilçesinde bir iddia geldi. Ağır ceza Beytüşşebap'ta var mı? Yok. Nerede var? İl merkezinde var. Diyelim ki kış, ortalık kar boran. Ne yapacaksınız? UYAP sistemi üzerinden yazışma mı yapacaksınız? O zaman gizlilik nerede kalacak?

BAŞKAN – Normal arabayla takip edecek herhâlde, başka yolu yok.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Hayır yani bunu telefon dinlemeye de yönlendirebilirsiniz, telefon dinlemede de böyle bir sorun var. Şimdi, yirmi dört saat içinde acil hâllerde savcının şeyi gerekiyor ama hadi ulaşamadınız. Yani ağır cezayı böyle bir konuma sokmak demek, ağır cezayı üç yüz altmış beş gün nöbetçi kılmak demektir. Teknik olarak gerçekten çok zordur. Gelin diyorum, Mecliste daha Genel Kurul görüşmeleri var, bunu özgürlük hâkimine bırakın, bu sorundan da böylece kurtulalım diyorum.

Şimdilik teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bu örgütün ne olduğu meselesindeki görüşlerinize aynen ben de katılıyorum, bu konuda esasen bir çalışma yapmamız gerekiyor.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1981 esas sayılı kanun tasarısının 14 üncü maddesinde yer alan "somut delillere dayanan" ibaresinden sonra gelmek üzere "aynı fıkranın ilk cümlesinden sonra gelmek üzere "Teknik takip kararında yüklenen suçun türü, hakkında tedbir uygulanacak kişinin açık kimliği, adresi, teknik aracın türü, kodu, tedbirin türü, kapsamı ve süresi belirtilir." cümlesinin ve "(a) bendinin (5)" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve (10)" ibaresinin eklenmesini, 3 üncü fıkrasının "Teknik araçlarla izleme kararı en çok üç haftalık süre için verilebilir. Bu süre gerektiğinde bir defaya mahsus olmak üzere bir hafta daha uzatılabilir." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Yapılan değişiklik ile kanuna aykırı izlemelerin keyfiyetin önüne geçilmesi ve uzun süreli izlemelerin kişi hak ve hürriyetleri açısından yol açacağı mağduriyetlerin giderilmesi amaçlanmıştır.

BAşKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14' üncü madde kabul edilmiştir.

15' inci maddeyi okutuyorum.

MADDE 15- 5271 sayılı Kanunun 161 inci maddesinin beşinci fıkrasına aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"En üst dereceli kolluk amirleri hakkında inceleme ve soruştırma izni Adalet Bakanı tarafından verilir. Adalet Bakanı inceleme ve soruştırmayı, adalet müfettişleri veya Cumhuriyet başsavcıları eliyle yaptırır."

BAşKAN – Ali Rıza Bey, buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, aslında asla kabul edilemeyecek bir madde bu.

BAşKAN – Bence en doğru madde bu.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Hiç de doğru değil bu madde, ben de söyleyeyim sana.

Yani, yargıyı idareye bağlamak isteyen ve kesinlikle itiraz edilmesi gereken bir değişiklik bu. Eğer bu madde geçecek olursa artık yargı kararları Hükümetin isteğiyle asla yerine getirilemez. Bu madde, temelde aslında Anayasa'nın 2' nci maddesiyle 138' inci maddesinde ağıkça aykırıdır.

şimdi, mevcut sistemde savcı emirlerini yerine getirmeyenler hakkında doğrudan ceza davası açılabilirken bu değişiklikle artık Adalet Bakanı isteği doğrultusunda davranabilecek. Böyle bir düzenleme çok doğru bir düzenlemeyse hangi ülkede var böyle bir düzenleme? Hiçbir ülkede yok. Kim söylüyor biliyor musunuz bunu? Avukat Doğent Doktor Yılmaz Yazıcıoğlu söylüyor.

şimdi, yine, 161/5 CMK'da bu eklenmesi düşünölen fıkra, Adalet Bakanının mutlak yetkisini ortaya koyuyor burada. Yani siz hem HSYK yasasında hem burada bütün işlerin kontrolüne, direksiyonuna, dümenine Adalet Bakanını oturtturuyorsunuz. Ve bu teklif derhâl geri çekilmeli, 161/5' inci madde olduğu gibi muhafaza edilmelidir.

Tasarıda bir başka şey: şimdi, CMK'nın 161'inci madde (8) no.lu fıkranın eklenmesi de öngörölüyor burada. Bu fıkra da tümöyle sakıncalı. Bu maddeye dayanılarak, genelkurmay başkanının, kuvvet komutanının, elçilerin ve daha pek çok üst düzey bürokratin doğrudan doğruya cumhuriyet savcısı tarafından şüpheli olarak soruşturulması hatalıdır.

şimdi, Sayın Başkan, yani bu maddeye baktığımızda, 161'inci maddenin (5)'inci fıkrasında bu kolluk amiri ve memurları hakkındaki soruşturmanın nasıl yapılacağı mevcut sistemde düzenleniyor. Bu mevcut düzenlemede kolluk amirleri arasında herhangi bir ayırım yok. Bu ayırım olmaksızın doğrudan cumhuriyet savcısının soruştırmayı yapabileceği düzenleniyor. Teklifte en üst dereceli kolluk amirleri açısından bir ayrıcalık öngörölüyor. Ama, teklifte böyle bir şey öngörölüyor ve onlar hakkında yapılacak inceleme ve soruştırmalar Adalet Bakanının iznine bağlanıyor. Ve yine teklifte, en üst dereceli kolluk amirleri hakkında inceleme ve soruşturmanın Adalet Bakanının, adalet müfettişleri ve cumhuriyet başsavcıları eliyle yaptıracağı düzenlenmekte. şimdi, böyle bir düzenlemede soruşturmanın patronu kim? Savcı. Ne yapıyor? Bu savcının yetkilerine doğrudan tecavüz ediyor. Yani, soruşturmanın beyni olan ve soruştırmayı yürütmesi gereken savcının üzerinde Adalet Bakanının doğrudan doğruya vesayeti var. Yani, yürütme organının bir parçası olan Adalet Bakanı, yargı bölümünde yer alan cumhuriyet savcısının yapması gereken soruştırma sürecine istediği gibi müdahale edebiliyor. Hatta, bunu kendine bağlı müfettişler aracılığıyla yerine getiriyor.

Yine, teklifin (8)'inci fıkrasıyla Türk Ceza Kanunu'nun -devletin güvenliğine karşı suçlar arasında- 302' nci maddesinde düzenlenen devletin birliğini, ülkenin bütönlüğünü bozma suçu anayasal düzene, bu düzenin işleyişine karşı düzenlenen suçlar arasında 309' uncu maddede düzenlenen Anayasa'yı ihlal suçu, 311'inci maddesinde düzenlenen yasama organına karşı suç -vallahi, ben bunlardan hep örkümüşümdür ha- 312' nci madde Hükömete karşı suç, 313 Türkiye Cumhuriyeti Hükömetine karşı silahlı isyan suçu, 314 silahlı örgüt suçu, 315 silahlı yağma suçu, 316 suç için anlaşma suçu; başka bir ifadeyle Terörle Mücadele Kanunu' nda terör suçu veya terör amacıyla işlenen suçlar olarak ifade edilen bu suçlar hakkında da görev sırasında ve görevinden dolayı işlenmiş olsa bile cumhuriyet savcısı doğrudan soruştırmaya yetkili kılınmış.

şimdi, bu değişiklikle TMK'nın 10' uncu maddesi uyarınca kurulan ağır ceza mahkemelerinin kaldırılmasına paralel olarak bu değişiklik getirilmiş. Bu anlamda, özel yetkili ağır ceza mahkemelerinin kaldırılmasının yerinde bir değişiklik olduğunu baştan beri söylöyoruz. Ama, Terörle Mücadele Kanunu'nun özellikle "terörle mücadele" adı altında açılan soruştırmaların sonuçlarını Türkiye'de öteden beri yaşamaktayız. Bugün, aslında düşünce ve ifade özgürlüğü alanında yaşanan ihlallerin en büyük nedeni Terörle Mücadele

Kanunu'ndaki "terör" tanımı ve "terör örgütü üyeliği" tanımının açık ve net olmayışından kaynaklanmaktadır. Bu durumda yani Anayasa'daki ve ilgili kanunlardaki teminat altına, güvence altına alınan haklarını kullananlar bal gibi terör örgütü üyeliğinden yargılanabilmektedir. HES'lerin yapılmasına karşı direnen bir kadın, terör örgütü üyesi olarak değerlendirilmekte; işte, Gezi olaylarında gördük, toplantı ve gösteri yürüyüşleri hakkını kullanan insanları, Hükûmeti yıkmaktan, terör örgütü üyeliğinden, savcılar utanmadan haklarında dava açabilmektedir.

Dolayısıyla, bir yandan demokratikleşme iddiaları ve bir yandan böylesine Terörle Mücadele Kanunu'nun muğlak ifadelerinin altına sığınılması doğru değildir. Öte yandan da söylediğimiz gibi, yargılamanın iki unsuru, iki evresi: Biri soruşturma biri de kovuşturma. Soruşturmanın patronu savcının elinden yetkileri alarak bunu Adalet Bakanının vesayetine bağlamak demokratikleşme iddiasının ne kadar samimi olduğunu gösteriyor.

Bunun madde metninden çıkarılmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Ali Rıza Bey, ben uygun derken (1)'inci fıkrayı söylemişim ama (2)'nci fıkrası (8)'inci fıkra olarak yazılıyor, okunmamış burada. Onu da bir okutalım, eksik kaldı.

Maddenin eksik kalan kısmını okutuyorum:

"(8) Türk Ceza Kanununun 302, 309, 311, 312, 313, 314, 315 ve 316 nci maddelerinde düzenlenen suçlar hakkında, görev sırasında veya görevinden dolayı işlenmiş olsa bile Cumhuriyet savcılarınca doğrudan soruşturma yapılır. 1/11/1983 tarihli ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanununun 26 nci maddesi hükmü saklıdır."

BAŞKAN – Bu hüküm önceki mahkemelerden beri devam ederek gelen bir hüküm. Buraya aynen aktarmışlar bunu, mahkemeyi kaldırdığı için.

Şimdi, bu en üst kolluk amirinde şöyle bir şey var: Buna Adalet Bakanı tarafından izin verilmesi doğru, eskiden de öyleydi. Yalnız, HSYK kurulduktan sonra orada şöyle bir hüküm vardı: "Soruşturma usulleri en üst kolluk amirleri hakkında hâkimlerin tabi olduğu usule tabidir." deniliyordu. Hâkimler hakkında da o zaman Adalet Bakanı izin veriyordu. Fakat, daha sonra Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulunda yapılan değişiklikle bu izin kurula geçti. Bununla beraber, jandarma ve emniyet de kurula geçti. Ama, bir bakıyorsunuz ilçedeki bir başçavuş hakkında izini de kurul verecek. Yani, kurulla onların bir irtibatı, bağlantısı yok. Kurulla ilgisi olmaması gerekir.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Adli kolluk nedeniyle tabii ki...

BAŞKAN – Ama, yok, öyle bir şey yok. Dünyanın hiçbir yerinde de yok öyle bir şey.

Burada adalet müfettişleri meselesi şundan kaynaklanıyor...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Nasıl yok! Dünyanın hiçbir yerinde olmamasına Yılmaz Yazıcıoğlu, aksine sizin getirdiğiniz...

BAŞKAN – Yok, hayır, o yok. Doğrusu bu da...

Şimdi, genelde bu yüzde 90 başsavcılara yaptırılır bu soruşturma ama bazı hâllerde başsavcılarla bu ilgili kişiler arasında bir ihtilaf varsa bu takdirde müfettiş göndermek suretiyle müfettişe yaptırılır.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Şimdi bu mahkeme kararlarını uygulamayan o kolluk amirleri ne olacak? Nerede Adalet Bakanı?

BAŞKAN – Onlara da şimdi Adalet Bakanı izin verecek bu kanun çıktıktan sonra.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Vermiyor.

BAŞKAN – Verir vermez, ona ben ne diyeyim şimdi? Onu Adalet Bakanına sor.

Buyurun Sayın Valim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu maddenin (5)'inci fıkrasında adli görevlerini ihmal eden kamu görevlileriyle ilgili kimin soruşturma yapacağı hususu düzenlenmektedir. Şimdi, siz getirdiğiniz değişiklikle en üst dereceli kolluk amirleri hakkında inceleme ve soruşturma izni verilmesini Adalet Bakanına veriyorsunuz. Şimdi, dikkatinizi bir noktaya çekmek istiyorum: Eski düzenlemenin, eski fıkranın yani (5)'inci fıkranın eski hâlinin son cümlesini okuyorum: "En üst dereceli kolluk amirleri hakkında hâkimlerin görevlerinden dolayı tabi

oldukları yargılama usulü uygulanır.” diyoruz. Şimdi, bu cümle olduğu gibi kalıyor, Sayın Bakan, ondan sonra devam ediyoruz, diyoruz ki: “En üst dereceli kolluk amirleri hakkında inceleme ve soruşturma izni Adalet Bakanı tarafından verilir.”

BAŞKAN – İstisna getiriyoruz buraya, bunlarla ilgili.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, o zaman birinci cümleciğin ne anlamı kaldı?

BAŞKAN – Şimdi onu ben size izah edeyim, orada belki kafa karıştıran bir şey var esasında da: Şimdi, izin ve bu soruşturmadan sonra kovuşturmaya geçilebilmesi için hâkimler hakkında bir ön soruşturma yapılıyor. Ön soruşturmayı da en yakın ağır ceza mahkemesi yapıyor yani cumhuriyet savcısı veya müfettiş talepnameyle bağlı olduğu ağır cezaya en yakın ağır ceza mahkemesine dava açıyor. Orası da son soruşturmanın açılmasına karar veriyor, değişik bir sistem var hâkimlerle ilgili olarak. Yani, bir ağır ceza mahkemesine açılan dava mahkûmiyet için açılan değil. Diyor ki savcı: “Bu kişi hakkında son soruşturmanın açılmasına karar verin.” Çok eskiden kalmış bir usul bu, hâlâ da devam ediyor, hiç değiştirilmedi. O ilgili ağır ceza mahkemesi de diyor ki: “Bu hâkimin şu fiili işlediği anlaşılmıştır.” Şu şu maddelerden dolayı -bağlı olduğu ağır ceza neresiyse- bu ağır cezada yargılanmasına karar veriyor ve dosya yargılanacak ağır cezaya gidiyor. Yani, iki ağır ceza kullanılıyor burada. Sistem bu, burada ona atıf yapmak istemiş.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, Sayın Başkan, mesele şu: Bu kamu görevlilerinin adli görevlerinden ötürü yargılama usulünü düzenleyen bir fıkra. İdari görev olsaydı ne olacaktı? Gene paralel bir başka usul var.

BAŞKAN – Bir başka usul var.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, benim demek istediğim nokta şu: Bu cümleciği muhafaza ediyorsak... Bakın (5)'inci fıkrayı baştan itibaren okuyorum: “Kanun tarafından kendilerine verilen veya kanun dairesinde kendilerinden istenen adliye ile ilgili görev veya işlerde kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kamu görevlileri ile Cumhuriyet savcılarının sözlü veya yazılı istem ve emirlerini yapmakta kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kolluk âmir ve memurları hakkında Cumhuriyet savcılarınca doğrudan doğruya soruşturma yapılır.” diyor. Şimdi, bundan sonraki cümle istisnaları sayıyor. Bundan sonraki cümle ne diyor? “Vali ve kaymakamlar hakkında 2.12.1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri, en üst dereceli kolluk amirleri hakkında ise, hâkimlerin görevlerinden dolayı tâbi oldukları yargılama usulü uygulanır.” diyor. Bu bitti, artık bundan sonra bu düzenlemenin getirilmiş olması kafa karıştırmaktan başka bir sonuç vermez.

BAŞKAN – Biraz karıştırıyor ama izin meselesi düzenleniyor aslında burada.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, siz, aslında, kusura bakmayın tabii, teklif karıştırıyor. Bugüne kadar herhangi bir karışıklık yoktu; birincisi bu.

İkincisi de şu...

BAŞKAN – Şuraya “ancak” dersek işi biraz daha kolaylaştırmış olacağız. “En üst dereceli” diye başlarken “en”den önce bir “ancak” kelimesini koyarsak bunu biraz daha anlaşılır hâle getirmiş oluruz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bu, usule ilişkin.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Niye “en üst dereceli kolluk amirleri” demiyor Sayın Başkan?

BAŞKAN – Sistem öyle.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, bu, usule ilişkin, bir de uygulamalara bakalım. Siz Sayın Adalet Bakanına verdiniz bu yetkiyi. Şimdi Sayın Adalet Bakanı...

Sayın Bakan herhâlde, dinlemiyor galiba.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Maddeyi inceliyorum, size cevap vereceğim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi benim söyleyeceğim sizi de ilgilendiriyor, sizin işleminizi yani bizzat sizin işleminizi ilgilendiriyor.

Sayın Adalet Bakanı yetkiyi o kadar keyfi kullanıyor ki biz bu yetkiyi Sayın Bakana verirsek tüm kolluk âmir ve memurları ya korunacaklar yahut da tam tersi hemen haklarında işlem yapılacaktır. Bunu niçin söylüyorum? Son İstanbul olaylarıyla ilgili, 17 Aralık'tan sonra başlatılan operasyonla ilgili, şimdi, orada başsavcı vekili, il emniyet müdürü ve zannediyorum 2 ya da 3 savcı hakkında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu soruşturma gerektiği hususunda karar aldı, öyle mi? Şimdi, dosya Sayın Bakanın önüne gelmeden, Sayın Bakan dosyayı incelemeyen gazetecilerin sorduğu soru üzerine ne dedi, hepimiz hatırlıyoruz. Bakın, siz yıllarca başsavcılık yaptınız. Ne dedi? Dedi ki: “Ben Turan Çolakkadı'yla Emniyet Müdürü hakkında soruşturma izni vermeyeceğim, diğerlerine vereceğim.” Ee, bu kadar keyfi kullanılan bir yetkiyi biz nasıl Sayın Bakana verelim veya bu kadar keyfi yetki kullanan Sayın Bakana bu yetkiyi nasıl verelim?

BAŞKAN – Kendisine sorarız onu şimdi.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, kanun koyucunun bunu düşünmesi lazım. O nedenle, bizim burada yapacağımız düzenleme kişilerin keyfi uygulamalarına yol açmayacak şekilde düzenleme olmalı. Yani, biz kişilerin iyi niyetine bakarak bu yetkiyi verelim vermeyelim gibi bir düşünceyle hareket edemeyiz. Hukukun genel kuralları neyse bizim onları uygulamamız lazım. O nedenle, konjonktüre uygun, konjonktüre göre karar almaktan Sayın Başkan, bizim vazgeçmemiz lazım. Bizim aramızda uygulayıcılar var, efendim, işte, masanın değişik taraflarında yer almış olan kişiler var. Bakınız, bugün böyle gerekiyor olabilir ama bu yapılacak olan değişiklik -ileride de bazı maddelerle ilgili söz aldığım vakit söyleyeceğim- bu düzenlemeler konjonktürel düzenlemelerdir, hukuk devleti anlayışıyla bağdaşmıyor.

Bir de son fıkrada getirilen değişiklik, önemli suçlarla ilgili düzenleme var. Onlar doğrudan muhakeme usulüne tabi. Ama, MİT Müsteşarıyla ilgili savcı doğrudan soruşturma yapamıyor. MİT Müsteşarının diğer bazı kamu görevlilerinden ne farkı var?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yok mu farkı?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ne farkı var? Yaptıkları görevler farklı.

BAŞKAN – Sayın Valim, siz MİT'in çalışma şeklini bilirsiniz herhâlde. Yani, sizden başka duyalım...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yok mu farkı ya?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi Recep Özel bir şey söylüyor. Söyleyin de herkes anlasın. Kendi kendine konuşmasın, onu biz anlayalım.

BAŞKAN – Boş ver, Recep Özel söyler de...

RECEP ÖZEL (Isparta) – MİT Başkanını diğerleriyle nasıl mukayese ediyorsunuz?

ALİ SERİNDAG (Isparta) – Siz kendi kendinize konuşmayın, bir şey diyorsanız söyleyin, biz de yararlanalım o güzel düşüncelerinizden.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Recep Bey bu tasarıyla ilgili bir kez söz almadı.

BAŞKAN – Ben söz vermiyorum.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ama satışma konusunda mütemadiyen devreye giriyor, satışıyor.

BAŞKAN – Herkesin yapacağı bir iş var.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Yani, o zaman mikrofonu açsın da biz ana fikirlerini şu mikrofondan bir dinleyelim.

ALİ SERİNDAG (Zonguldak) – Şimdi, Sayın Başkan, bu izin verme keyfiyeti hem yanlış uygulanıyor hem yanlış anlaşılıyor. Bakınız, MİT Kanunu'nun 26'ncı maddesinde bir istisna var, "MİT Müsteşarı hakkında soruşturma yapmak için Başbakanın izin alınır." diyor. Şimdi, soruşturma yapmak için idari mercilerden izin alma keyfiyeti muhtelif kanunlarda var, bu düzenlenmiştir. Burada usul nedir? Siz de uygulamadan geliyorsunuz, usul nedir? Savcı delil tespiti yapar, savcı gerekli belgeleri toplar. Soruşturma izni almak gerekiyorsa, daha doğrusu soruşturma yapmak gerekiyorsa savcı soruşturma izni ister soruşturma izni verecek olan merciden. Bu, MİT Müsteşarı için Başbakan, başka bir görevli için başka bir merci. O zaman şimdi siz son olayları nasıl değerlendiriyorsunuz? Biz bu düzenlemeleri yaparken bunların hepsini göz önüne almalıyız. MİT Müsteşarı bu hükümlere tabi iken MİT'e ait olduğu iddia edilen bir tır, iddiadan da öte oldu herhâlde, kamu görevlileri öyle diyorlar. Şimdi, orada bir ihbar var, bununla ilgili bir suç var mı, yok mu? Savcı orada delil tespiti yapmadan soruşturma izni nasıl isteyecek? Soruşturma izni istemek için elinde herhangi bir belge, kayıt kuyut yok. O savcının o tırla ilgili tespiti yapması lazım, ihbarın doğruluğunu araştırması lazım, gerçekten soruşturulması gereken bir husus var mı, yok mu, onu tespit etmesi lazım ve ondan sonra da soruşturma izni istemesi lazım. Yani kısaca, soruşturma izni istemek için belge toplaması lazım ve bunun da böyle uygulanması lazım diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum ama gene de siz MİT'in yapısını bildiğiniz için bu konuyu o şekilde değerlendirmemiz lazım.

Sayın Bakanım, buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Bakanım, (5)'inci fıkra üzerindeki değerlendirmeler çerçevesinde birkaç hususu ifade etmek istiyorum. (5)'inci fıkra, esasında, adliyeyle ilgili görev ve işlerle alakalı birtakım ihmaller, görevi kötüye kullanmalar varsa adli kolluk memur ve görevlileriyle ilgili doğrudan cumhuriyet savcılarınca soruşturma yürütüleceğini düzenliyor. Buna da bir istisna getiriyor, diyor ki: Kaymakamlar ve valiler, adli kolluğun üst amiri sıfatında olduğu için, bunlar doğrudan soruşturmaya tabi değil, bunlar kendi kanunlarındaki usule tabi. Ama en üst kolluk amiriyle ilgili ise onlarla alakalı da diyor ki:

Hâkimlerin, savcılarının tabi olduğu usule tabidir. Esasında daha güvenceli de bir sistem ortaya koyuyor. Hâkim ve savcılarının tabi olduğu usulle ilgili şu anda uygulamaya baktığınızda esasında kanunda bu noktada açık bir şey, bunun dışında bir hüküm yok ama uygul amada HSYK'ya bunlarla ilgili inceleme yapılmasına ilişkin izinler geliyor. Kurul Başkanı olarak o izni vermeye veya vermemeye Adalet Bakanı yapıyor aynı işi, Kurul Başkanı sıfatıyla yapıyor. Herhangi bir yerde adli kollukta en üst amir olanın görevinde sıkıntı olacak bir şey varsa onunla ilgili 3. Daire inceleme izni, soruşturma izni verilmesi konusunda talepte bulunuyor, Kurul Başkanı izin verdiği takdirde bunlar yapılıyor, ondan sonra gerekli diğer süreçler işliyor. Benim şu anda imzaladığım bununla ilgili pek çok izin örnekleri var, bununla alakalı.

Şimdi, burada arkadaşlarımızın söylediği “yargılama usulü” ifadesi, daha ziyade kovuşturma aşamasıyla ilgili bir şey yapılıyor, fiilî bir durum var, soruşturmayı da kapsayan şekilde bir uygulama var. Esasında bu, bu noktadaki tereddüdü ortadan kaldıracak bir boşluğu fiilen doldurma yerine yasal bir düzenlemeyle bunun giderilmesi öngörülüyor. Söylenen bundan ibaret, bunu paylaşmak istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hiçbir şey yok ki Sayın Bakan. Siz Kurul Başkanı sıfatıyla veriyorsanız neden böyle bir değişikliğe ihtiyaç duyuyorsunuz? Yani şimdi, niye öyle bir değişikliğe ihtiyaç duydunuz? Uygulamada herhangi bir sıkıntı yok.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şu andaki uygulamayı söyledim ben.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Uygulamada herhangi bir sıkıntı yok.

BAŞKAN – Atilla Bey, buyurun.

ATILLA KART (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, bu tasarının bana göre en vahim, en kritik maddelerinden birisini konuşuyoruz, birisini görüşüyoruz ve enteresandır, tam bir karambol ortamı içinde bu geçirilmek isteniyor. Bakın, bir adli kolluk yönetmeliği değişikliği yapıldı değil mi? Hemen panik hâlde adli kolluk yönetmeliği değişikliği yapıldı. O süreçte yaşananları hatırlayınız, Danıştayın o yönetmelik değişikliğiyle ilgili verdiği iptal kararını, gerekçesini, ayrıntılarını hemen dikkatinize öncelikle sunmak istiyorum. Aslında bakın, bu düzenlemenin konusu Anayasa'nın 144'üncü maddesiyle doğrudan bağlantılı, 144'üncü madde. 144'üncü madde, biliyorsunuz, “Adalet hizmetlerinin denetimi” başlıklı olan maddedir. Burada, getirilen bu düzenleme ile savcının adli görevine Adalet Bakanına doğrudan müdahale etmesinin yolu açılıyor. Savcının idari görevine değil, savcının adli görevine Adalet Bakanının yani o soruşturmanın içeriğine, sonuç olarak söylüyorum...

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Ne alakası var?

ATILLA KART (Konya) – Açıklayayım, çok gerekçeleriyle, somut olarak onları anlatacağım.

Sayın Bakan, bu durumda fiilen aslında o kolluk amiri üzerindeki soruşturma ve inceleme izni yetkisiyle o kolluk amirinin bu anlamdaki denetimini yapmak suretiyle soruşturmanın içeriğine ve sonucuna doğrudan müdahale etme imkânını yakalıyor, o pozisyonu yakalıyor. Burada, bakın, değerli arkadaşlarım, çok uzağa gitmeye gerek yok, Anayasa'nın 144'üncü maddesinin görüşmeleri, 24 Nisan 2010 Cumartesi günü Adalet ve Kalkınma Partisi adına konuşan arkadaşımız, çok değerli Bakan Yardımcısı arkadaşımız Sayın Veysi Kaynak Beyefendi, orada Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına konuşma yapıyor. Hayli uzun bir konuşma, o konuşmanın tamamını okumayacağım, tamamen maddeyle ilgili olan bölümlerini okuyacağım değerli arkadaşlarım. Ne diyor değerli arkadaşımız Sayın Kaynak? “Bakın, 1982 Anayasası'nın 144'üncü maddesinde değişiklik ön gören teklifin 15'inci maddesini görüşüyoruz. Değiştirilmesini teklif ettiğimiz bu maddenin mevcut kenar başlığı ‘Hâkim ve savcılarının denetimi’dir.” Değerli arkadaşımız bu sürecin tarihî, kronolojik seyrini anlatmış, ta 1360 tarihinde I. Murat Hüdavendigâr zamanında adalet müfettişliği kurumunun nasıl teşkil ettiğini, nasıl oluşturulduğunu, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, aynen oradaki ifadeyle okuyorum, Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisi Gazi Mustafa Kemal riyasetindeki vekiller heyetinde kabul edilen 17 Kasım 1920 tarihli zeyil talimatından söz ediyorsunuz ve sonuçta konuya giriyorsunuz. “1982 Anayasası'nın şimdi görüştüğümüz 144'üncü maddesiyle 1961 Anayasası'nın aksine, Adalet Bakanlığına bağlı bir denetim sistemi oluşturulmuştur. Bu hususun yargı bağımsızlığını etkileyen en önemli faktörlerden biri olduğu tartışılmaz bir gerçektir ve bu, 1982'den bu yana tartışılmaktadır. Her an yürütme organının soruşturma tehdidi altında bulunan bir hâkim ya da savcının bu organa bağımsız kalmasının zorluğu inkâr edilemez bir gerçektir. Yine, ülkemizde adalet mekanizması içinde görev yapan teftiş kurulu ve yapılanması ile ilgili olarak uluslararası düzeyde referans niteliğinde belgeler düzenlenmiştir. Bunlar arasında, 2007 ve 2008 yılı ilerleme raporları ile birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü istişari ziyaret raporlarında, kısaca, adalet müfettişlerinin Hâkimler ve

Savcılar Yüksek Kurulunun doğrudan denetimi altında çalışmak üzere yeniden yapılandırılması tavsiye edilmektedir. Bundan böyle, Adalet Bakanlığınca yapılacak denetim -işin özüne geliyor- savcılarının idari görevleriyle sınırlı olarak ve ayrıca icra daireleri, noterler, ceza infaz kurumları gibi adli hizmetlerle sınırlı olarak adalet müfettişleri ve hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçiler eliyle yapılacaktır.” Hâkim ve savcılarının denetimi ise... Burada, arkadaşlar, bakın, kolluk amirinin denetimi demek, adli göreviyle ilgili olarak kolluk amirinin denetimi demek, aslında öz itibarıyla sonuç olarak savcının denetimi demektir, yapılan soruşturmanın denetimi demektir. Bunu öncelikle görmemiz gerekiyor. Bu birbirinden ayrılmaz bir husus. Siz kolluk amirine yönelik olarak soruşturma iznini, o tehdit aracını, o mekanizmayı, en üst derecede o denetim mekanizmasını Adalet Bakanına verdiğiniz zaman aslında savcının yürütmekte olduğu o adli soruşturmaya müdahale sürecini, baskı sürecini başlatmış oluyorsunuz. Siz de tam bundan söz ediyorsunuz açıklamanızda. Devam ediyorsunuz, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun Başkanının oluruyla kurum müfettişlerince yaptırılmasından söz ediyorsunuz. “Soruşturma ve inceleme işlemleri hakkında soruşturma ve inceleme yapılacak olanlar daha kıdemli vesaire...” diye devam ediyor.

Şimdi, bakın, bu konu ne olmuş, değerli arkadaşlarım? Bu konuyu bu çerçevede Anayasa Komisyonunda da biz görüşmüştük. Orada, yine Anayasa Komisyonu görüşmelerinde ben bu konuya açıklık getirilmesini istemişim. Orada -aynen okuyorum yine- Komisyon Başkanına ve Adalet Bakanına soru yöneltmişim, demişiz ki: “Sayın Başkan, burada adalet müfettişleri eliyle, adalet hizmetleri yöntemiyle öncelikle savcılarının denetlenebileceği açık.” Adalet hizmetleri derken savcılarının denetlenebileceğinin yani adli soruşturmanın denetlenebileceğinin yolunu açabiliriz diye kaygımızı ifade etmişiz. “Burada peki bu adalet hizmeti kavramından neyi anlıyoruz? Yargıçların faaliyeti adalet hizmeti kavramı içinde nasıl değerlendirilecek? Burada yargıç ve savcılarının idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığına bağlı olması korunuyor ama adalet hizmetleri ibaresinin kapsamı nedir? Orada gerçekten ciddi bir belirsizlik var. Bu kavramla acaba karar içeriklerinin değerlendirilmesi ve esasa yönelik, soruşturmaya yönelik değerlendirme yolu da açılabilir mi? Bu konuda ciddi endişelerim var.” demişim. Başkan cevap vermiş, demiş ki: “Şimdi, zannediyorum, Atilla Bey, buradaki savcılarının idari görevlerinde sorun yok. Adalettaki yani hâkimler yönünden idari görev -bildiğimiz kadar diyelim, Adalet Komisyonundan aklıma geleni söylüyorum- işte zabıt kâtibi alması var, yazışmaları var, o anlamda olsa gerek; yoksa, yargı yetkisini bu anlamda içine aldığı düşünmek aklımızdan geçmez. Böyle bir şey olacağına hiçbir zaman ihtimal vermem.” Komisyon Başkanı çok net olarak düşüncesini ifade etmiş, yetmemiş, biz ısrar etmişiz, Adalet Bakanı Sayın Sadullah Ergin de açıklama getirmiş: “Madde gerekçesinde aslında izah edilmeye çalışılmış açık bir şekilde. Bu bağlamda, icra daireleri, noterler, cezaevleri gibi yerlerde sunulan adalet hizmetleri ile savcılarının idari görevleri yönünden -çok net olarak ifade ediyor Sayın Bakan- denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerinin Adalet Bakanlığına bağlı adalet müfettişleri ile hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçiler eliyle yapılacağı, buna ilişkin usul ve esaslar düzenleniyor. Burada tatat edilmiş, burada idari hizmetlerden kasıt, amaç tatat edilmiş. Aslında, dolayısıyla yargısal faaliyetlerin tamamen dışındaki hizmetleri kastediyoruz.” diyor. Şimdi, böylesine açık bir düzenleme ortadayken getirdiğimiz bu düzenleme ile neyi sağlıyoruz? Son derece açık bir şekilde orada kolluk amirine yönelik olarak onun adli denetimini, adli faaliyetinden dolayı denetimini biz kalkıp Adalet Bakanına verdiğimiz zaman, değerli arkadaşlarım, bu, soruşturmaya yönelik olarak bir değerlendirme yapmak, bir müdahale zeminini yaratmak anlamına gelmez mi?

BAŞKAN – Atilla Bey, siz bunun Kurul tarafından mı yapılmasını öneriyorsunuz; yoksa, doğrudan mı soruşturma yapılması uygundur diyorsunuz?

ATILLA KART (Konya) – Sayın Başkan, şimdi, ben demiyorum, Anayasa diyor. Bu inceleme, bu denetim Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından yapılır. Buna dair düzenleme yapmışız 2010 Anayasa referandumunda. Şimdi, siz, pekâlâ, iktidar olarak, Hükûmet olarak diyebilirsiniz ki burada “Hayır efendim, ben bunu doğru bulmuyorum. HSYK tarafından kolluk amirinin denetlenmesini, Kurul müfettişleri tarafından bu denetimin yapılmasını ben doğru bulmuyorum.” diyebilirsiniz. Bu da bir görüştür, tartışılabilir, tartışalım ama ne yapmak gerekir? O zaman Anayasa değişikliği yapmak gerekir. Anayasa’nın 144’üncü maddesi bu yönüyle son derece açık ve esasen burada ne yapıyoruz? Getirdiğimiz bu düzenlemeyle biz orada yargısal anlamda faaliyette bulunan savcının yetkisini, onun denetimini, bu anlamda, kalkıyoruz, doğrudan Adalet Bakanının, yürütme organının inisiyatifine, onun yetkisine açık bir hâle getiriyoruz. Bu, şu değil midir? Bu, kuvvetler ayrılığı ilkesinin -bırakın müdahaleyi- özünün ihlal edilmesi anlamına gelmez mi? Bu kadar açık olan bir ihlal söz konusu, bu kadar açık olan bir aykırılık söz konusu. Bu yönüyle Anayasa’nın 2’nci maddesine bariz bir aykırılık var, 6’ncı maddesine bariz aykırılık var, 144’e zaten aykırılık var. Sayın Sadullah Ergin’in açıklaması var arkadaşlar, diyor ki: “Burada tatat edilmiş, idari hizmetlerle sınırlanmış.” Herhâlde, burada kolluk amirinin yapmış olduğu faaliyeti, soruşturmaya yönelik

faaliyeti, adli faaliyeti idari faaliyet olarak nitelendirebilir miyiz? Böyle bir şey söz konusu olabilir mi? Bu, doğrudan adli faaliyetin ta kendisidir, yargısal faaliyetin ta kendisidir. Bunu Adalet Bakanının inisiyatifine, denetimine, icazetine nasıl açabiliriz?

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Atilla Bey. Özetleyelim lütfen.

ATILLA KART (Konya) – Öte yandan -tekrar ifade ediyorum- 2; 6; 144'e aykırılığın yanında, aslında bu düzenleme aynı zamanda Danıştay kararı sebebiyle, Danıştayın yönetmelik değişikliği iptali üzerine oluşan karar sebebiyle Anayasa'nın 138'inci maddesine de açıkça aykırıdır değerli arkadaşlarım. Buna lütfen tevessül etmeyelim.

Umarım, Sayın Bakan, Sayın Bakan Yardımcısı bu konuda bizi bilgilendirirler, bu konuda bir açıklama yapma nezaketini ve sorumluluğunu gösterirler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bal, buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Yeterince bu madde üzerinde teknik ayrıntıları arkadaşlarımız konuştu. Elbette ki adli zabitanın adli görevi ifa ederken işlemiş olduğu görevi ihmal ve suistimal suçlarının düzenlenmesinde ve o suçların kovuşturulup soruşturabilmesi için bir izin makamına ihtiyaç var. Bu izin makamı 6087 sayılı Kanun ile ortaya çıkan duruma göre farklılık arz etmeye başlamıştır, uygulamada bir çelişki yaratmaya başlamıştır zatılınızın da ifade ettiği gibi.

BAŞKAN – Evet.

FARUK BAL (Konya) – Ama 6085 sayılı Kanun 2010 yılında yürürlüğe girmiştir. 2011, 2012, 2013; 2014'teyiz, dört yıldır akla gelmeyen bu olayın...

BAŞKAN – Niye bu böyle oldu?

FARUK BAL (Konya) - ...17 Aralık soruşturmalarından sonra aniden akla gelmiş olması bizde şu kaygıyı yaratıyor: Yolsuzluklarla ilgili olmak üzere, savcıların talimatını, mahkeme kararlarını alenen yerine getirmeyen, bunu Ankara'nın talimatıyla yaptıkları tape kayıtlarına düşen emniyet görevlilerine Hükümet ve bakanlıklar marifetiyle suç işlettirilmiştir. İşletilmiş olan bu suçların soruşturma izninin verilmemesi için alalecele bu kanunun içine konulmuştur. Nitekim, Sayın Bakan da yeni atandığı Adalet Bakanlığının ilk günlerinde bu kabil suçları işlemiş olanlara izin vermeyeceğini ifade etmiştir. Niyet açıkça belli olmuştur. Böyle bir suiniyetin kanun hâline gelmesini kendimize yediremiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Teklifinin 15 inci maddesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Rıza Öztürk

Dilek Akagün Yılmaz

Ömer Süha Aldan

Turgut Dibek

Mersin

Uşak

Muğla

Kırklareli

Gerekçe:

Teklifte, Cumhuriyet savcısının görev ve yetkilerini düzenleyen 161. maddede birtakım değişiklikler öngörülmektedir.

Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 161. maddesinin beşinci fıkrasında, kolluk amir ve memurları hakkında soruşturmanın nasıl yapılacağı düzenlenmektedir. Mevcut düzenlemede, kolluk amirleri arasında herhangi bir ayırım yapılmaksızın Cumhuriyet savcısınca doğrudan doğruya soruşturma yapılacağı düzenlenirken, teklifte en üst dereceli kolluk amirleri açısından bir ayrıcalık öngörülmekte, onlar hakkında yapılacak inceleme ve soruşturmalar için Adalet Bakanının izni aranmaktadır. Yine, teklifte en üst dereceli kolluk amirleri hakkında inceleme ve soruşturmanın, adalet müfettişleri veya cumhuriyet başsavcıları eliyle yaptırılacağı düzenlenmektedir. Kanaatimizce bu düzenleme, soruşturma evresinin beyni olarak ifade edilen Cumhuriyet savcısının yetkilerine bir tecavüz niteliği taşımaktadır. Yürütme organının bir parçası olarak siyasi bir kimliği de olan Adalet Bakanı'nın inceleme ve soruşturmaya izin vermeye ve hatta bu inceleme-soruşturmayı kendi bünyesindeki adalet müfettişleri aracılığıyla yürütmeye yetkili kılınması, makul görülmemektedir.,

Teklifte, yeni eklenen 8. fıkra ile ise, Türk Ceza Kanunu'nun Devlet'in güvenliğine karşı suçlar arasında 302. maddesinde düzenlenen "devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozma suçu" ve Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı düzenlenen suçlar arasında 309. maddesinde düzenlenen "Anayasayı ihlal suçu", 311. maddesindeki "yasama organına karşı suçu", 312. maddesindeki "Hükümete karşı suçu", 313. maddesindeki "Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine karşı silahlı isyan suçu", 314. maddesindeki "silahlı örgüt

suçu", 315. maddesindeki "silah sağlama suçu" ve 316. maddesindeki "suç için anlaşma suçu"; başka bir ifadeyle Terörle Mücadele Kanunu'nda terör suçu veya terör amacı işlenen suçlar olarak ifade edilen bu suçlar hakkında görev sırasında veya görevinden dolayı işlenmiş olsa bile Cumhuriyet savcısı doğrudan soruşturma yapmaya yetkili kılınmıştır. Bu değişiklik ise, Terörle Mücadele Kanunu'nun 10. maddesi uyarınca kurulan ağır ceza mahkemelerinin kaldırılmasına paralel olarak, teklife eklenmiştir. Bu anlamda özel yetkili ağır ceza mahkemelerinin kaldırılması yerinde bir değişiklik olmakla birlikte, Terörle Mücadele Kanunu'nun özellikle "terörle mücadele" adı altında açılan soruşturmalarda, özellikle "düşünceyi ifade", "terör" adı altında ağır cezalar getiren hükümlerinin korunması çelişki oluşturmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15'inci madde kabul edilmiştir.

16'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16- 5271 sayılı Kanunun 169 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "zamanı" ibaresi "tarihi, başlama ve bitiş saatini" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(7) Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısmın Dört, Beş, Altı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar (318, 319, 324, 325 ve 332 nci maddeler hariç) ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun kapsamına giren suçlarla ilgili yürütülen soruşturma ve kovuşturmalarda, kolluk tarafından düzenlenen tutanaklara, ilgili görevlilerin açık kimlikleri yerine sadece sicil numaraları yazılır. Kolluk görevlilerinin ifadesine başvurulması gerektiği hallerde çıkarılan davetiye veya çağrı kâğıdı, kolluk görevlisinin iş adresine tebliğ edilir. Bu kişilere ait ifade ve duruşma tutanaklarında adres olarak iş yeri adresleri gösterilir."

BAŞKAN – Madde üzerinde söz yok.

Madde üzerinde bir önerge var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1981 esas sayılı kanun tasarısının 16 ıncı maddesinin 2 inci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunun kapsamına giren suçlarla" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını,

"ilgili görevlilerin açık kimlikleri yerine sadece sicil numaraları yazılır." ibaresinin "ilgili görevlilerin açık kimlikleri ile birlikte unvan ve sicil numaraları yazılır." şeklinde değiştirilmesini,

aynı fıkranın ikinci cümlesinde yer alan "iş adresine" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve ev adresine" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Terörle Mücadele Kanunun kaldırılmasına yönelik vermiş olduğumuz önerge ile tutarlılığın sağlanması ve bu nedenle de bu kanunun yürürlükten kalkması gerekliliği vurgulanmıştır. Yine, soruşturma ve kovuşturmalarda kolluk görevlilerinin keyfi uygulamalarının önüne geçmek için açık kimliklerinin, unvanlarının belirtilmesi ile tebligatların iade olunmaması için ev adreslerine de gönderilmesinin sağlanması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Yeni madde ihdasına dair bir önerge vardır, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1981) Terörle mücadele kanununun 10. Maddesi uyarınca kurulan Ağır Ceza Mahkemelerinin kaldırılmasına ve çeşitli kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifinin çerçeve 16. Maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin 17. Madde olarak eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre numaralandırılmasını arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Ali Rıza Öztürk

Ömer Süha Aldan

Uşak

Mersin

Muğla

Ali İhsan Köktürk

Zonguldak

MADDE 17 - 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 217. Maddesine 2. Fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki 3. Fıkra eklenmiştir.

Madde 217 - (3) İletişim bilgileri veya bilgisayar ile elektronik bilgi depolama araçlarının içerikleri delil başlangıcı niteliğinde verilerdir. Bu nedenle hukuka uygun başka bir delille desteklenmedikleri takdirde hükme esas teşkil etmezler.

Gerekçe:

Hukuk öğretisinde iletişim bilgi ve dokümanları ile bilgisayar ve elektronik depolama araçlarındaki bilgi ve belgeler doğrudan delil niteliğinde sayılmamaktadır. Buna rağmen uygulamada salt bu verilere dayanılarak tutuklama ve mahkumiyet kararları verildiği, hatta bir başkasının bilgisayarındaki sadece adları geçenlerin uzun mahkumiyetlere maruz bırakıldıkları görülmektedir. Keza bu duruma Ceza Muhakemesi Kanununda açık bir düzenleme olmamasına neden olduğu sonucuna varıldığından, haksız ve ağır özgürlükleri sınırlama hallerinden uzaklaşılmasını teminen, verilerin somut başka delillerle desteklenmesi koşulu aranmıştır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

17'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- 23/3/2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 6- (1) Ceza Muhakemesi Kanununun 128 inci maddesi hükmüne istinaden verilmiş tedbir kararları hakkında, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç otuz gün içinde bu Kanunla düzenlenen yeni hükümler uyarınca karar alınması zorunludur. Aksi takdirde soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından tedbire ilişkin kararların uygulamasına derhal son verilir.

(2) Ceza Muhakemesi Kanununun 135, 139 ve 140 inci maddeleri hükümlerine istinaden verilmiş tedbir kararları hakkında bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç onbeş gün içinde bu Kanunla düzenlenen yeni hükümler uyarınca karar alınması zorunludur. Aksi takdirde Cumhuriyet savcısı tarafından tedbire ilişkin kararların uygulamasına derhal son verilir."

BAŞKAN – Bu maddenin çıkarılmasına ilişkin bir önerge var, onu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin çerçeve 17 nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Recep Özel

Isparta

Gerekçe:

Koruma tedbirlerine ilişkin olarak bu Kanunla getirilen yeni usul hükümlerinin daha önce alınmış bulunan koruma tedbirlerine bir etkisi olmayacağı ve yeni usulün Kanun yürürlüğe girdikten sonra alınacak koruma tedbirleri açısından uygulanacağı dikkate alınarak madde teklif metninden çıkartılmıştır.

BAŞKAN – Çıkarma önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiş ve 17'nci madde metninden çıkarılmıştır.

Madde çıkarıldığı için diğer önergeler işleme alınmamıştır.

18'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18- 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak, kamu görevlileri hakkında tesis edilen atama, naklen atama, görev ve unvan değişikliği, geçici veya sürekli görevlendirmelere ilişkin idari işlemler, uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerden sayılmaz."

BAŞKAN – Ali Bey, söz istedi burada.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ben de birkaç şey söylemek isterim yani, bildiğimiz şeyler ama olsun söyleyeyim.

BAŞKAN – Tamam, söyleyin.

Buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu maddede daha ziyade getirilen bu hüküm kamu görevlilerini ilgilendiriyor. Ben otuz üç yıl kamu hizmeti yaptım. Dolayısıyla bu değişiklikle ilgili bazı hususları ben dikkatinize sunmak istiyorum.

Şimdi, maddeyle “Kamu görevlileri hakkında tesis edilen atama, naklen atama, görev ve unvan değişikliği, geçici veya sürekli görevlendirmelere ilişkin idari işlemler, uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerden sayılmaz.” demekle ne isteniyor? Yani bu işlemlerle ilgili yürütmenin durdurulması kararı verilemez.

BAŞKAN – Yok, hayır, öyle değil.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Öyle.

BAŞKAN – Savunma alınmadan.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Savunma alınmadan verilemez yani tamam onu getiriyor.

BAŞKAN – Tabii, doğru.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, yani zorlaştırıyor, yürütmenin durdurulması kararının verilmesini zorlaştırıyor. Şimdi, biz yargı yolunu düzenleyen Anayasa’nın 125’inci maddesinin (5)’inci fıkrasına bakıyoruz. Diyor ki (5)’inci fıkra: “İdari işlemin uygulanması hâlinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gerekçe gösterilerek yürütmenin durdurulmasına karar verilebilir.” Bundan sonraki fıkra da şöyle diyor... Yürütmenin durdurulmasının verilemeyeceği durumları bu fıkra düzenliyor, diyor ki: “Kanun, olağanüstü hâllerde, sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hâlinde ayrıca millî güvenlik, kamu düzeni, genel sağlık nedenleri ile yürütmenin durdurulması kararı verilmesini sınırlandırabilir.” Yani Anayasa hangi hâllerde yürütmenin durdurulmasının sınırlanabileceğini burada belirlemiştir. Ancak, sizin bu getirdiğiniz değişiklikle kamu görevlilerinin demin saydığım işlemleriyle ilgili yürütmenin durdurulması kararının verilmesini güçleştiriyorsunuz. Sayın Başkan, siz de biliyorsunuz, Sayın Bakan, bu da konjonktürel. Şimdi elimizi vicdanımıza koyalım, bir ay evvel, belki de bir ay olmadı, İzmir Emniyet Müdürlüğüne bir zatı atadınız, şimdi de görevden aldınız. Bununla ilgili yargı, yürütmenin durdurulması kararını savunma almadan verse vermeyecek mi? Yani siz savunma verseniz ne diyacaksınız? “Bir ay önce oraya atadık ama yanılmışız. Atadığımız zaman bilmediğimiz şu, şu nitelikleri vardı, şimdi buna muttali olduk.” mu diyacaksınız? Yani bu oraya atanırken en az yirmi beş otuz yıl devlet hizmetinde bulunmuş bir kişi, neyi var neyi yok sicilinde belli. O zaman, bir ay sonra bir kamu görevlisini görevinden alıyorsak, yargı, müsaade buyurun, bununla ilgili acil karar da vermedi. Siz şimdi bunu getirmiş olmakla sizin, sayıları 7 bin civarında olduğu söylenen kamu görevlileri hakkında yaptığınız yer değiştirme tasarrufunu yargı denetiminden kaçırmak istiyorsunuz. Yani sorun bu. Ama bu bana göre uygun bir değişiklik değil. Niye değil? Bakın, ben bir hususu gene dikkatinize sunmak istiyorum: Terörle Mücadele Kanunu’nu en çok savunan kesim kimdi? Şimdi o yasaya göre yargılanıp mağdur olanlar kimler, dikkatinizi çekerim ona.

Bir de bu dinlemelerle ilgili, kim dinlemelerin bu şekilde olmasını istiyordu, hangi kurum istiyordu, şimdi en çok şikâyet eden kurum hangisi? Bunu da dikkatinize sunmak istiyorum. Yani şunu demek istiyorum: Bir gün bu maddeden siz de şikâyet edeceksiniz. Yani siz ilanihaye iktidarda kalacak durumda değilsiniz ki, siz de gideceksiniz ama bu madde burada kalacak ve şikâyet edeceksiniz. O nedenle, kamu görevlilerini şamar oğlanına çevirmeyelim. Bakınız, kim ne derse desin, devlet hizmetleri bürokrasi eliyle yürür. Bürokrasinin olmadığı bir devletin işlemlerini yürütmesi mümkün değildir. Bürokrasiyi biz kapı kulu yapmamalıyız. Elbette, bürokrasi kanunlara, tüzüklere, yönetmeliklere bağlı olacak, hükûmetin gönderdiği genelgelere bağlı olacak, biz ona bir şey demiyoruz ama kamu görevlilerini tümüyle güvencesiz de bırakmak hiç kimseye fayda sağlamaz, kamu hizmetinin düzenli yürütmesini temin etmez; tam tersine, bürokrasinin –söylemek istemem ama- tırnak içerisinde söylüyorum, kapı kulu olmasını sağlar. Bu uygun bir davranış değildir. Bana göre bunun mutlaka tasarı metninden veya teklif metninden çıkarılması lazım diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sırayla söz veriyorum.

Buyurun Atilla Bey.

ATILLA KART (Konya) – Değerli arkadaşlarım, şimdi, maddede sözü edilen idari işlemler, atama, naklen atama, görev, unvan değişikliği, geçici veya sürekli görevlendirme gibi işlemlerin hepsi de icrai anlamda sonucu olan nitelikte, icrai nitelikte. Yani bu boyutuyla sonuç yaratıyor. Bu boyutuyla orada muhatabının hukukunu ilgilendiriyor, onun hukuki çıkarlarını ilgilendiriyor. En başta neyi ilgilendiriyor, temel hak ve özgürlükler anlamında? Kişi özgürlüğünü ilgilendiriyor, aile bütünlüğünü ilgilendiriyor, hak arama özgürlüğünü ilgilendiriyor. Getirdiğimiz düzenleme ile bütün bu temel hak ve özgürlüklerin Anayasa’ımızda, evrensel hukukta, uluslararası sözleşmelerde güvence altına alınan bu temel hak ve özgürlüklerin özünü ihlal ediyoruz. Bu temel hak ve özgürlüklerin

kişiler tarafından kullanılmasının, bunun yargıya intikal ettirilmesinin önünde engeller yaratmış oluyoruz, fiilî anlamı bu, yaratılan sonuç bu.

Öte yandan, bakın, gerçekten vahim sonuçlar yaratıyoruz. Anayasa'nın 13'üncü maddesi ne diyor, "temel hak ve özgürlüklerin sınırlanması" başlıklı 13'üncü madde? Veya daha evvel 12'nci maddeyi aslında okumak gerekiyor: "Temel hak ve özgürlüklerin niteliği. Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve özgürlüklere sahiptir. Temel hak ve özgürlükler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder." Bunun devamında temel hak ve özgürlüklere yönelik müdahalenin, yapılabilecek müdahalenin çerçevesini de Anayasa çiziyor. Şöyle diyor 13'üncü madde: "Temel hak ve özgürlükler, özerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

Değerli arkadaşlarım, bakın, bu yapılan düzenlemeyle demokratik toplum düzenine aykırılık teşkil eden ve yine bunun yanında, ölçülülük ilkesini gerçekten ihlal eden sonuçlar yaratıyoruz. Öylesine ki biraz evvel de ifade ettiğim gibi, kişi özgürlüğünü etkileyen, aile bütünlüğünün parçalanmasına yol açan ve bütün bunların ötesinde, hak arama özgürlüğünü kısıtlıyorsunuz, vatandaşın dava açma özgürlüğünü kısıtlıyorsunuz. Burada biliyoruz ki işleyen bir hukuk düzeninde yürütmenin durdurulması mekanizmasında pekâlâ bir ay içinde sonuç almak mümkünken bu mekanizmayı engellediğiniz zaman bu sürenin iki yıla yayılması söz konusu, bir yıla yayılması söz konusu. Bu takdirde, çoğu zaman o açılan idari işlemin, dava konusu yapılan işlemin konusu kalmıyor, konusu kalmayacak ve belki de dava açmaktan vazgeçer hâle gelecek kişiler.

O sebeple, yapılan düzenlemeyi son derece vahim bir düzenleme olarak görüyoruz, hukuka aykırı, temel hak ve özgürlükleri ihlal eden bir düzenleme olarak görüyoruz ve burada tabii, bu düzenlemenin tamamen 17 Aralık süreciyle bağlantılı bir düzenleme olduğu son derece açıktır. Orada sayılarının 7 bine ulaştığı bilinen, 7 bin emniyet mensubunun dava hakkını, onların aile bütünlüğünü ihlal eden bir uygulamaya yasal düzenlemeyle gerekçe yaratmaya çalışıyoruz. Buna hakkımız yok değerli arkadaşlarım, buna hiçbir şekilde yetkiniz yok. Anayasa, temel hak ve özgürlükler, uluslararası sözleşmeler buna imkân vermiyor. Burada ısrarla şunu söylüyoruz: O 7 bin kişi arasında gerçekten suç işlediğine ki, olabilir, bunun aksini iddia etmiyoruz, 5, 10, 20, 50, 100 her neyse, yapın, idari soruşturmanızı yapın, bunu adli aşamaya taşıyın, adli soruşturmaya dönüştürün, onlar hakkında idari bakımdan, adli bakımdan her türlü yaptırımları uygulayın ama siz ne yapıyorsunuz? Tıpkı Silivri süreçlerinde olduğu gibi yine torba uygulamalarla, toptan ve götürü uygulamalarla toplumda yeni bölünmelere, yeni kutuplaşmalara, yeni intikam tohumlarının ekilmesine yol açıyorsunuz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Atilla Bey.

Turgut Bey, buyurun.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Arkadaşlarımız da dile getirdiler. Gerçi, Bülent arkadaşımız, işte özgürlüklerden, genişletmeden falan, onlarla ilgili bir madde gördü mü hemen konuşuyordu da bu maddeyle ilgili olarak pek söyleyecek bir şeyi yok gibi geliyor bana.

Nerede bir sıkışmaya giriyorsunuz, nerede bir sorun var, derhâl yasal düzenlemeyle hemen bir şey yapmaya kalkılıyor. Şimdi, Anayasa'nın 125'inci maddesine bakıyorum, ne diyor? "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır." diyor. Tamam, açıktır. Biz yürütmenin durdurulmasıyla ilgili olan bu, savunmanın alınmasını zorunlu hâle ne zaman getirdik? Bununla ilgili dördüncü pakette mi? Çok değil, kaç ay oldu, bir yıl oldu mu? Zaten, yürütmenin durdurulmasını zorlaştırmıştık bir süre evvel. Şimdi, burada sadece belli idari davalarla ilgili olarak yani kamudaki bu atamalar, görevden almalar, nakiller, bunlarla ilgili olarak yeni bir şey getiriyoruz, daha da bir daraltma, onları da, daha doğrusu, bu daraltma kapsamının içine alıyoruz. Anayasa'nın 36'ncı maddesine bakıyorum: "Herkes, meşrû vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir." diyor, yani "hakkını da arayabilir insanlar" diyor. Şimdi, şunu belirtmemiz lazım: Yani, Atilla Bey de belirtti, Sayın Valim de belirtti, bu konjonktürel bir sürecin maddesi. Yani, geçenlerde basında vardı zannediyorum, çok kısa bir sürede, bir haftada herhâlde birden fazla yere gönderilmiş bazı kamu görevlileri. Bırakın da yani o insanlar da haklarını mevcut yasaya göre arasınlar. Yani, şimdi burada onların savunması, idarenin savunması... Emniyet müdürü polise, ilgili şube müdürüne "Savcı sorarsa 'Tamam, tamam, takip ediyoruz Sayın Savcım, merak etme.' dersin ama kimseyi gönderme, çıkarma." diyor o talimatla ilgili olarak. Burada da savunma ne zaman gelecek, nasıl gelecek? Bu garibim kamu görevlileri oradan buraya sürülerek aylarca mağdur olabilirler yani yasal yollardan o insanların haklarını gasp etmek -değerli arkadaşlar- bir hukuk devletine hiç yakışmıyor. O yüzden Sayın

Recep Özel'e buradan bir öneride bulunmak istiyorum: Sayın Özel, Bakanlıktaki arkadaşlarımız bunu da atlamışlar yani oradan iki satır bir önergeyle hemen bunun da madde metninden çıkarılmasını isterseniz bir destek vereceğiz diyorum ve teşekkür ediyorum.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Gerek yok ya, gerek yok.

BAŞKAN – Faruk Bey, buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Evet, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben bu maddeyi okuduğumda tam otuz-kırk yıl önceye -yani 12 Eylül ne zaman olmuştu- o yıllara gittim. Yanılmıyorsam 12 Eylül ihtilalinden sonra Konseyin ikinci veya üçüncü bildirgesi, alınmış olan sıkıyönetim kararlarına karşı hiçbir yargı yoluna başvurulamazdı, sıkıyönetim dışına çıkarılması memurların hakkında. Şimdi, 12 Eylülle mantık aynı fakat biraz light bir hava seçilmiş, biraz light bir üslup seçilmiş. Üslup light olmasına rağmen sonuç aynı. Yani, 12 Eylülde darbenin, askerin olduğu, efendim, hukukun hüküm sürmediği bir ortamda boynunu büküp memur gidiyordu. Şimdi hukuk var, "Hukuka gidebilirsin." diyor ama sonuç alamazsın. Niye? Herhangi bir yere nakledilen devlet memuru il içerisindeyse aynı gün, il dışına gidiyorsa on beş gün içerisinde gidecek. Buna ilişkin atamasına, naklen atamasına, görev ve unvan değişikliği, geçici veya sürekli görevlendirmelere ilişkin uygulamalar eğer tüketilmemiş idari işlemlerden sayılırsa bu takdirde idarenin savunması alınmadan karar verilemeyeceğinden, idarenin de savunmayı bir ay içerisinde vermesi ancak mümkün olacağından, hele hele bir de süre uzatım dilekçesi verir ise, HSYK'nın şekli şemali de ona göre değişir ise, Teftiş Kurulu da Sayın Bakanın organize ettiği bir Teftiş Kurulu olursa hangi hâkim vermeyecek idareye süre uzatım dilekçesini? Bütün hâkimler verecek. Dolayısıyla, tıptış tıptış, geçici de olsa, sürekli de olsa görevlendirilen, naklen atanan kişiler oraya gidecekler ve bir ızdırabı çekecekler. Neye rağmen? Hukuksuz bir şekilde görevden alınmış olmalarına rağmen.

Bu vahşi uygulamayı doğuran sebebi biz biliyoruz. Bu 17 Aralık olaylarından sonra, operasyonlarından sonra... 7 bin dedi arkadaşlar, ben bilmiyorum, o rakama ulaştı mı?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Basın öyle yazıyor.

FARUK BAL (Konya) – Eğer 7 bine ulaşmış ise yani ben hafızamı yokluyorum da 7 bin tane memur 12 Eylül döneminde sürülmedi.

ATILLA KART (Konya) – 12 Eylülde de olmadı, 27 Mayıs'ta da olmadı.

FARUK BAL (Konya) – Yani, 12 Eylülde olmadı bu kadar.

ATILLA KART (Konya) – 27 Mayıs'ta zaten olmadı.

FARUK BAL (Konya) – Ben 27 Mayıs'ta çıktım, ufacıktım, bu işlere bakmıyordum ama şimdi büyüdüm bu işlere bakıyorum.

Bu işler böyle olmuyor Sayın Başkan. Şu Recep Bey'e bir rica edelim, şöyle mühürlü, altın yaldızlı bir mektup yazalım. Kendisi bunun bir metinden çıkarılma dilekçesini yazsın. Yazık, günah olmasın. Hak burada önemli. Kul hakkı aranmasını yasaklayan bir madde bu.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Başkanım...

FARUK BAL (Konya) – Bir dakika, bir dakika, bitireyim de ondan sonra.

Bu, değerli arkadaşlar, bu dünyada kul hakkının aranmasını yasaklayan bir madde. Yarın hepiniz öbür tarafa gideceksiniz, Cenab-ı Allah "Her şeyle gelin ama kul hakkıyla gelmeyin." diyor. Şimdi kaldırılacak her parmak kul hakkını yasaklayan parmak.

Vallahi hiç kimse dinlemiyor beni ya.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Biz dinliyoruz efendim, biz dinliyoruz.

FARUK BAL (Konya) – Hayır, benim lisanımdan bunlar daha iyi anlar "kul hakkı" filan dediğim için.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Bunlar anlamıyor mu?

FARUK BAL (Konya) – Bunlar da bilir.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Sataşma var Sayın Başkan, Valinin cevap vermesi lazım.

FARUK BAL (Konya) – Hiç sataşma değil yani sizin benim üslubumu, benim anlatma tarzımı, kullandığım ifadeleri anlamanız gerektiği için ifade ediyorum. O arkadaşlarımız elbette ki kul hakkını en hakkıyla yerine getirmeye gayret gösteren inanmış insanlardır en az sizin kadar, en az bizim kadar. Dolayısıyla, gelin, parmağınızı kaldırırken Allah'ın size bahsettiği akli kullanın, kul hakkıyla öbür tarafa gitmeyin. 7 bin tane adamın kul hakkını çiğneyeceksiniz. Evet, çiğnerseniz bu dünyada da yeriniz yok, öbür dünyada da yeriniz yok. Anayasa'yı da çiziyorsunuz, baba yasayı da çiziyorsunuz, kuvvetler ayrılığını da çiziyorsunuz. Yani, ben bu sözlerle bu maddenin altını çizdim, inşallah siz de üstünü çizersiniz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum, sağ olun.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkanım, iki dakika...

BAŞKAN – Dur, vereceğim, sırayla gidiyoruz ama.

Dilek Hanım, buyurun, siz söz istemişsiniz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yani, iki gündür çok yoğun çalışmaktan dolayı bir dışarıya kahve içmeye çıktım çünkü artık uyumak üzereyim yani gerçekten. Herkesin de aynı durumda olduğunu görüyorum ama yani bu kadar direnmemizin bir nedeni var Sayın Başkan, hiç kimse böyle insanlık dışı, olağanüstü koşullarda çalışmayı istemez ama yani bu sorumluluk duygusuyla biz uğraşıyoruz ne kadar yorgun olsak da, ne kadar gerçekten artık bu koşullarda çalışmak çok zor olsa da. O nedenle, bir kahve içiminde bu kadar madde geçmiş, oysaki bizim söyleyeceğimiz birkaç şey vardı.

Sayın Başkan, herhâlde madde ihdasımızı geçirmişsiniz şeyden, 16'ncı maddeden sonra bir 17'nci madde ihdasımız vardı. Peki, bunun kabul edilmemesinin gerekçesini bana Sayın Bakan ya da siz bir açıklar mısınız? Biz diyoruz ki: "İletişim bilgileri veya bilgisayar ile elektronik bilgi depolama araçlarının içerikleri delil başlangıcı niteliğinde verilerdir. Bu nedenle hukuka uygun başka bir delille desteklenmedikleri takdirde hükme esas teşkil etmezler." Gördüğüm kadarıyla arkadaşlar da son dönemde, 17 Aralık sürecinden sonra bunu söylemeye başladılar. Biz yıllardır bunu söylüyoruz, diyoruz ki: "Bakın, yani bu şekilde bilgisayar verilerine virüs karıştırılıyor yani virüsle belli yüklemeler yapılıyor ki sonradan 5 no.lu harddisk'te, hatta Balyoz davasının başlangıcı olan 19 CD'de bunların hepsi daha sonra bilirkişi raporlarıyla tespit edildi ama ne oldu? O sonradan yükleme yani en başta koluğun verdiği raporla "Hiçbir oynama yapılmamıştır." denilen harddisk'lerde sonradan, 2009 yılından sonra oynama yapıldığı belirtildi. Şimdi, bu durumda yani sadece ona dayanarak ve gizli tanıklara dayanarak kararlar verildi, şu anda insanlar cezaevinde. Yani, o insanlar makul, gerçekten adil yargılanma ilkeleri çerçevesinde, gizli tanıklığa dayanmayan, bu sahte delillere dayanmayan yargılanma çerçevesinde yargılanmak istiyorlar Sayın Başkan. Biz de belki bir yeniden yargılanma süreci olabilirse ya da bundan sonraki süreçlerde, kim olursa olsun bu, ister yani herhangi bir davadan olsun isterse diyelim ki Başbakanın oğlu olsun, hiç fark etmez, bu elektronik verilerle tespit edilmiş bazı şeylerin diğer delillerle güçlendirilmemesi durumunda hükme esas teşkil etmemesi gerektiğini söyledik. Bu herkesin şu anda şikâyet ettiği bir konuyken neden bunun ben kabul edilmediğini algılayamıyorum Sayın Başkan. Ya bana bir anlatabilir misiniz şimdi bu türden bir şeyin neden kabul edilmediğini? Bunu bir anlatmanızı istiyorum.

Diğer yandan, 17'nci maddenin madde metninden çıkartılmasının doğru olduğunu düşünüyorum ama benim şöyle bir kaygım var Sayın Başkan: Onu çıkarttığınız zaman bu yasanın mantığı çok yerinde işlemiyor yani bu mantığı biraz yerine oturtamıyoruz o zaman. Benim şu kaygım var: Burada çıkartılıp çok fazla tartışılmasını engelleyip... Çünkü en çok tartışılacak maddelerden bir tanesi oydu. Yapılan bütün düzenlemeler -128, el koyma; 135, dinleme; 139, 140'taki bütün düzenlemeler- ağır cezanın oy birliğini gerektiriyor ve daha ağırlaştırıcı hükümler gerektiriyor. Bu maddede de işte, bir ay içinde buna uygun hâle gelmezse bunların yasa dışı hâle geleceği, yok edileceği söyleniyordu. Şimdi bu madde kaldırılınca, tabii, o yerine oturmuyor. Aklımıza şöyle geliyor: Yani yeni atanan savcılarla o diğer savcılar gönderildi, fezlekeyi hazırlayan savcılar, soruşturmayı hazırlayan savcılar, "İddianameyi hazırladım." diyen savcılar gönderildi, yeni atanan savcı çok açık seçik dedi ki: "Ben yeni bir iddianame hazırlayacağım, bunu tanımıyorum." O, yani var olan delillerin bir kısmını görmezden gelecek ya da başka bir şey yapacak... Ya öyle bir düzenleme var diye aklımıza geliyor ya da bu Genel Kurulda karşımıza bir gece yarısı önergesi olarak gelecek diye geliyor. Yani gece yarısı önergesi olarak gelmesinden artık biz hiç şaşırıyoruz. Yani burada fazlaca tartışılmasın, konuşulmasın diye yapıldığı kaygısı, kuşkusu da var biraz içimizde. Umarım her iki seçenек de yoktur.

BAŞKAN – Yok öyle...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Gerçekten yani bu soruşturmalara müdahale edilmeyecektir. Yani insanların yargılanma hakkına, adil yargılanma hakkı sağlanmış olacaktır diye düşünüyorum.

Sayın Başkan, şimdi, bu 18'inci maddeyle ilgili görüşlerime gelince: Şimdi, burada yine yargının, yargıcın yetkisine, daha doğrusu yargıcın vicdani kanaatine doğrudan doğruya bir müdahale var. Ne deniyor? Uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerin yürütülmesi, savunma alındıktan sonra yeniden karar verilmek üzere idarenin savunması alınmaksızın da durdurulabilir. Bir yargıç, önüne gelen bir dosyada yani bu atamayla ilgili olsun, görev değişikliğiyle ilgili olsun, bakacak, gerçekten belki o olayla ilgili yani aile bütünlüğü çok önemli, belki o insanın orada kalması gerekiyor ve belki de işte bakın, şunu da düşünecek vicdani kanaatiyle, bu

insan oradan görevden alınıyor ama oradaki soruşturmalar engelleniyor yani bunun engellenmemesi lazım. Bu kesinlikle, bu soruşturmaları engellemeye dönük bir çabadır. Bunda haklı bir neden yoktur diyecek, belki başka bir şeyden dolayı yürütmenin durdurulmasını verecek ki verdi de yargıçlar zaten. Bazı emniyet mensuplarının özellikle yer değiştirilmesine karşı. Şimdi sizler diyorsunuz ki Başbakan da diyor: "Paralel yargıya mensup kişileri ben oradan oraya gönderiyorum." E paralel yargıya mensup yargıçlar da bunları yerinde tutuyorlar. Böylesi bir şey iddia ediyorsunuz ama şimdi genel bir düzenleme koyuyorsunuz. Şimdi, paralel yargıya mensup ya da paralel yargı dışı gibi şeyleri bizim bilmemiz mümkün değil. Bunu en iyi iktidar milletvekilleri biliyor ya da hükümet biliyor çünkü şimdiye kadar birlikte pek çok şey yapıldı geldi. Ama burada temel hak ve özgürlüğe doğrudan doğruya bir müdahale yapılıyor. Yani burada 3-5 kişi yerine geri geliyor düşüncesiyle temel hak ve özgürlüklere doğrudan doğruya müdahale ediliyor ve hâkimin takdir hakkına müdahale ediliyor yani yargıya doğrudan doğruya müdahale ediliyor. Yani güya bizim Anayasa'mızda var, hiçbir yargı mercisine emir, talimat verilemez, bu şekilde işlemlere yapılamaz diye ama MİT Yasası'ndan itibaren artık bu alışkanlık hâline geldi, neredeyse süren davalarla ilgili şu şekilde karar verin, bu şekilde karar verin diye düzenlemeler çıkartılma aşamasına gelmiş oluyor.

Şimdi, bunlar diyelim ki AKP iktidarının, Hükümetin işine gelmeyen konularda bu şekilde oluyor ama çok ciddi mağduriyetlerin olduğu yerde, adil yargılanma ilkelerine aykırılıklar söz konusu olduğunda da oralarda da herhangi bir düzenleme yapılmıyor. Burada çok ciddi bir çifte standart vardır diyorum ben. Bu hak arama özgürlüğüne engel teşkil etmektedir diyoruz ve şu şeyimi yeniden söylüyorum: Umarım 17'nci madde Genel Kurulda önümüze yeniden gelmez.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Bakana sorarım, yeniden gelecek miymiş, dur bakalım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bir gece yarısı önergesi olarak gelecek mi Sayın Bakan?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu maddeyle ilgili yapılan değerlendirmelere katılmam mümkün değil, öncelikle onu ifade etmek isterim çünkü evvela idari tasarruflar nedeniyle yargı yoluna müracaat etmek isteyen herhangi bir kamu görevlisine yargı yolu kapatılmamaktadır. Burada sanki yargı yoluna gitmenin önü kesiliyor gibi bir değerlendirme yapıldı. Yargı yolu kapatılmamaktadır, yargı yolu herkese açıktır.

İki: 27'nin ikincisini cümle bütünlüğü içinde okumamız lazım. Ben okuyacağım burada. "Danıştay veya idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması hâlinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda..." İki şart birlikte olacak. "...davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilir." Bir defa, buradaki şartlar çok net. Yürütmenin durdurulması, kararı verilmesi için idarenin savunmasının alınması ön şarttır. Yani bunu uygulayıcılar "Ben görmezlikten geliyorum" diyemez ama buna bir istisna getiriyor, devamında: "Uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerin yürütülmesi savunma alındıktan sonra yeniden karar verilmek üzere idarenin savunması alınmaksızın da verilebilir."

Şimdi, burada da gene savunma alınmaya önem veriyor ama eğer uygulanmakla etkisi tükenecek idari işlemler o zaman diyor ki: "Savunma almadan da verebilirsin ancak savunma aldıktan sonra, bu yürütmeyi durdurma kararını yeniden gözden geçirmek durumundasın." Elimde tabii bir makale var, onun bir kısmını sadece sizlerle paylaşmak istiyorum. Uzun uzun anlattıktan sonra diyor ki: "Esasında uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlere yasa koyucu özel bir önem vermektedir." O yüzden bu istisnayı koymakta. Uygulanmakla etkisi tükenecek işlemlerle ilgili de iki tane örnek veriyor, birisi, sınır dışı etme işlemleri, diğeri yıkım kararı. Bu uygulandığı an, tükeniyor. Bunun yeniden ihyası ve telafisi mümkün değil ama bir memurla ilgili herhangi bir idari tasarruf bulunduğu zaman görevinde bir değişiklik veya görev yerinde bir değişiklik yapıldığı zaman bunun mahkemenin idarenin savunmasını aldıktan sonra yürütmenin durdurma kararı vermesine engel bir hâli yok çünkü işlem uygulanmakla tükenecek bir işlem değil. Uygulandı, başka bir yere gitti, on gün sonra yürütmeyi durdurma kararı verdi. Geri yerine gelebilir mi? Gelebilir.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – On gün sonra nasıl verecek? Savunmayı nasıl yazsın?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bir müsaade buyurun.

Bakın, savunmanın süresini mahkeme kendi tayin edebilir. Bu süreye on gün diyebilir, beş gün diyebilir, onun takdirinde olan bir konu. Ona "Şu kadar sürede ver." diyebilir ve ona göre tayin edebilir. Onun için kanunda açıkça "İdarenin savunması alınmadan yürütmeyi durdurma işlemi kararı verilemez" derken, mahkeme bu kararı verebiliyor. Böylelikle ne yapıyor? Yasayı çiğniyor, kendi

iradesini yasa yerine koyuyor ve kendi iradesine uygun bir karar veriyor. Yargı görevi yapan hâkim olsun, savcı olsun, kim olursa olsun, yasaya aynen uymak zorundadır. Yorumla kendini yasa koyucu yerine koyamaz ve yasayı çiğneyemez.

Çok açık, bakın, geçen okudum, burada bir kez daha okumak istiyorum. Bir kararda –yürütmeyi durdurma kararında- diyor ki: “Davalı idarelerin savunması ve ara kararı cevabı alındıktan ya da kanuni savunma ve ara kararına cevap verme süresi geçtikten sonra yeniden bir karar verilinceye kadar –parantez açıyor- davalının branşı itibarıyla gördüğü kritik kamu hizmetinin yürütülmesinde ortaya çıkabilecek aksaklık ve arızalar göz önüne alındığında uygulanmakta etkisi tükenecek nitelikte görülen –parantezi kapatıyor- dava konusu işlemin yürütülmesinin durdurulmasına karar vermiştir.” Yani burada kendi uygulanmakla etkisi tükenecek olan işleme ilişkin bir yorumla genişletme yapıyor, bir tanım yapıyor yasanın dışına çıkıyor. Bu yapılan düzenleme esasında yasanın bu açık çiğnenmesi karşısında yasaya uyma yükümlülüğünün altını çizmekten ibaret olduğunu düşünüyorum. Anayasa’ya aykırı bir durum kesinlikle söz konusu değildir.

Komisyonun takdirlere arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde önerge vardır, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Teklifinin 18 inci maddesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Rıza Öztürk

Ali İhsan Köktürk

Turgut Dibek

Mersin

Zonguldak

Kırklareli

Ömer Süha Aldan

Dilek Akagün Yılmaz

Muğla

Uşak

Gerekçe:

Teklif ile "uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerden sayılmayacağı hükme bağlanmak istenen işlemler yürütmeyi durdurma kararlarında en çok karşımıza çıkan idari işlemlerdir. Teklifin yasalaşması halinde halihazırda birkaç gün gibi çok kısa süre içerisinde alınabilen yürütmeyi durdurma kararları bu düzenlemeden sonra üç, dört ayda alınabilecektir. Yürütmeyi durdurma kararı verme süresinin uzaması sadece görev yerleri değiştirilen memurları değil onların ailelerini de mağdur edecektir. Bu düzenleme devletin karşısında memurunu korumayan devleti koruyan ve hukuk devletinde olmaması gereken bir düzenlemedir. Devleti yönetenler hukuka aykırı eylem ve işlemlerin iptal edilmesi süresini uzatarak devleti yönetemezler. Asıl olan şey idarenin eylem ve işlemlerinin hukuka uygun olmasıdır. İdare hukuka aykırı eylem ve işlemlerin mümkün olduğunca yürürlükte kalmasını sağlayarak amacını gerçekleştiremez. Bu düzenleme Türkiye’de 17 Aralık 2013 tarihinde başlatılan yolsuzluk soruşturma sürecinde görevden alınan kamu görevlilerinin idari yargıya başvurarak kısa bir süre içinde yürütmeyi durdurma kararı almaları üzerine gelmiştir. Önümüzdeki günlerde de siyasi iktidarın görevden alacağı kamu görevlilerinin idari yargıya giderek çabucak yürütmeyi durdurma kararı almasını önlemeye yöneliktir. Bu düzenlemenin iktidarın iddia ettiği demokratikleşmeye hiçbir katkısının olmadığı açıktır. Bu nedenle hukuk devletiyle bağdaşmayan bu maddenin teklif metninden çıkarılması gerekmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1981 esas sayılı kanun tasarısının 18 inci maddesinde yer alan İdari Yargılama Usulü Kanununun 27 inci maddesine eklenen cümlelerin metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Teklifte yer alan ve madde metnine eklenen cümle ile kamu görevlileri hakkında verilen atama, nakil, yer değiştirme, görev ve unvan değişikliği gibi işlemlere karşı kişilerin hukuki başvuru mekanizmaları daraltılmaktadır. Bu düzenlemenin kişiler açısından telafisi imkânsız mağduriyetlere yol açacağı kuşkusuzdur. Nitekim yapılan değişiklik ile hakkın korunması açısından bu cümlelerin madde metninden çıkarılması ve yürütmeyi durdurma mekanizması açısından kapsamlı olan mevcut düzenlemenin korunması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 18'inci madde kabul edilmiştir.

19'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 19- 2577 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin (4) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"4. Mahkeme kararlarının süresi içinde kamu görevlilerince yerine getirilmemesi halinde de tazminat davası ancak ilgili idare aleyhine açılabilir."

BAŞKAN – Ali Rıza Bey, buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Şimdi, Sayın Başkan, bu da tehlikeli maddelerde birisi. Bu da son zamanlarda mahkeme kararlarını uygulamayan, şu yolsuzluk soruşturması sürecinde mahkeme kararlarını uygulamayan kamu görevlilerini kurtarmaya yönelik yani onları göndermeyen kişileri kurtarmaya yönelik bir madde.

Aslında Adalet ve Kalkınma Partisi İktidarının öteden beri mahkeme kararlarını geçersiz kılmaya yönelik ya da mahkeme kararlarını uygulamamaya yönelik bir anlayış içerisinde olduğunu görüyoruz ve her seferinde bu mahkeme kararlarını uygulamamak için kimi zaman kanun düzenlemesi yapıyor kimi zaman da işte önergelerle bunları engellemeye çalışıyor; bu, bunlardan birisidir. Aslında her kamu görevlisi görevini yaparken hukuka uygun davranmak zorunda. Siyasi iktidarın talimatları doğrultusunda mahkeme kararlarını yerine getirmemezlik yapılamaz. Burada bu düzenleme ile özellikle polis amirlerine bir dokunulmazlık alanı yaratılmaya çalışılıyor. Bir de tabii bu iktidarın bu mahkeme kararlarını yerine getirmeme gibi bir temel anlayış var; çok istemiyor yani istekli değil. Şu elimde de bakın bir mahkeme kararı var benim. Bu, Ankara 16. Asliye Hukuk Mahkemesinin kararı. Bu da Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin onaması. Burada davalı Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Mehmet Şimşek Maliye Bakanı, Ali Babacan, Kemal Unakıtan, Metin Kilci; bunlar davalılar. Mahkeme kararını uygulamamaları neticesinde eski parayla 10 milyar, yeni parayla 10 bin liralık bir tazminata mahkûm olmuşlar. Şimdi, Yargıtay 4. Hukuk Dairesi onamış bunu. İşte bu düzenleme bu tip mahkeme kararlarını uygulamamayı kural hâline getirecek ve buradan güç alan kamu görevlileri mahkeme kararlarını uygulamayacaklardır. Dolayısıyla, eğer yarın mahkemeler bir yakalama kararı falan filan verirlerse, bu, Hükûmetin aleyhineyse -önümüzdeki süreçte bunları göreceğiz, Allah'ın izniyle ölmez sağ olursak hep beraber göreceğiz- bunlar da böylesine tazminat ödemekten kurtulmuş olacaklar. Bu düzenlemenin de amacı bu. Görüldüğü gibi demokratikleşmeyle falan alakası yok paketin Sayın Bakan Yardımcım. Demokratikleşme sadece makyaj.

Evet, Sayın Başkanım, siz beni dinlemediniz ama ben size küstüm, konuşmayı kesiyorum. (Karşılıklı konuşmalar)

BAŞKAN – Her zaman konuşma hakkınız mahfuzdur.

Buyurun Sayın Aldan.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Sayın Başkan, evet önemli bir madde.

Şimdi, tabii ortada şöyle bir tablo var: Bir mahkeme kararı var ortada yani bir yargı kararı var, kuvvetler ayrılığı ilkesi gereğince önemli üç ayaktan birinin bir kararı var. Başka bir ayak bu mahkeme kararını uygulamayacak, keyfî olarak uygulamayacak yani ve buna karşı idare tazminat talebinin tarafı olacak sadece. Bu, aslında şu demek: Bürokrasiyi suç işlemeye teşvik etmek demektir bu madde.

Yine, siyasal kararların icrasında bürokrasiye cüretkârca davranış hakkı vermek demektir, keyfilik demektir. Bürokrasi aslında yürütme organının işleyişinde en önemli araçtır ama bu araç, siyasi mekanizmanın kapı kulu hâline de getirilmemelidir. Bu noktada eski yasal düzenleme oldukça yerinde bir düzenlemedir. Herkes yaptığını çekmelidir ve eğer ortada bir yargı kararı var da bunu keyfî olarak uygulamayan siyasilere sırtını dayamış bir bürokrasi anlayışıyla bu devleti yönetemeyiz. Aslında bu yasa teklifini bütün olarak değerlendirecek olursak devletin genleri ile oynanmıştır ve bunu tamir etmek de uzunca yıllar alabilecektir. 18'inci madde şöyle bir sonuç yaratacaktır gelecekte: Belki yargı kararlarını uygulamayan kamu görevlileri tazminat ödemeyeceklerdir lakin ceza davalarıyla perişan olacaklardır diyorum ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bal.

FARUK BAL (Konya) - Sayın Başkan, 19'uncu maddeyle mahkeme kararlarının süresi içerisinde kamu görevlilerince yerine getirilmemesi hâlinde tazminat davası ancak ilgili idare aleyhine açılabilir. Ne demek bu? Yani ne gibi bir hâl doğdu da böyle bir... "Sebepsiz kuş uçmaz." deniliyor, sebepsiz kuş uçmayacağına ve sebepsiz kanun maddesi ihdas edilmeyeceğine göre bu maddenin ihdas sebebi nedir? Bu maddenin ihdas sebebi çok açık bir şekilde ortadadır ki uygulanmayan mahkeme kararları vardır, bunu uygulamayan kamu görevlileri vardır, bunlar aleyhine dava açılabilir, açılacak bu davada bu kişileri korumak gerekmektedir. Bu ne zaman ortaya çıkmıştır? 17 Aralık yolsuzluk, rüşvet operasyonları nedeniyle Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmetinin görülmemiş bir celâletle önce bu soruşturmaları yapan, adli zabıta görevini ifa eden kamu görevlilerini değiştirdikten sonra onlara "Mahkeme kararlarını

uygulamayın, savcıların talimatını yerine getirmeyin, Ankara böyle istiyor, bu kesin, savcıyı oyalayın, 'yapıyoruz' deyin, yapmayın." şeklinde verilmiş olan talimatların neticesinde o talimatlara boyun eğmek zorunda kalan adli zabıta görevlilerini korumak için getirilmiştir. Böyle bir hükmün 21'inci yüzyıl hukuk devletinde yer alması tam bir garabettir, tam bir ucubedir ve bu yüzyılın değerlerine uyuşmamaktadır.

Şimdi, bununla ilgili Anayasa Uzlaşma Komisyonunda siyasi partiler memurların sorumluluğu görevini ve bunun gereklerinin nasıl düzenleneceğini değerlendirir, müzakere yaparken büyük bir mutabakat sağlanmıştı ve bu mutabakata Adalet ve Kalkınma Partisi de, oradaki sayın üyeler de iştirak etmişti; iştirakte de Milliyetçi Hareket Partisi, her kamu görevini yerine getiren devlet memurunun mutlaka bunun sorumlulukları ile karşı karşıya kaldığında, hukuk karşısında hesap verebilir hâlde olması gerektiğini ifade etmiş ve öneride bulunmuştu. Buna hâkimler, savcılar da dâhildi ve kamu görevlileri de dâhildi. Diğer siyasi partiler de benzer düşünceler ifade etmiş...

Kendi kendine konuşan adama "deli" derler, ben deli değilim, kendi kendime konuşuyorum.

(Oturum Başkanlığına Sözcü Yılmaz Tunç geçti)

BAŞKAN – Evet arkadaşlar, biraz sessiz olalım, Sayın Bal konuşuyor.

Arkadaşlar, biraz sessiz olalım.

Buyurun Sayın Bal.

FARUK BAL (Konya) – Dinlemek isteyen arkadaş varsa baştan alayım çünkü üzerinde emek geçirilmiş bir şey vardı.

BAŞKAN – Buyurun, devam edin, dinliyoruz.

FARUK BAL (Konya) – Şimdi, altı ay kadar önce bu madde Anayasa Uzlaşma Komisyonunda görüşülmüş, müzakere edilmiş ve 4 siyasi parti de kamu görevlilerinin hukuk devletinde yapmış oldukları iş ve işlemlerin karşılığında hukuka aykırı bir durum ortaya çıktığında bunun hesabını vermeleri gerektiğini ifade etmişti. Hatta o derecede ifade edilmişti ki devletle birlikte ya da idareyle birlikte bu kamu görevlilerine sorumluluk yüklenmek üzere dava açılması, Sayıştayın idareyi mali yönden denetlerken ödenmiş olan, eğer tazminatı devlet ödemek zorunda kalmışsa birlikte dava açılması hâlinde dahi rücu edip etmediğini Sayıştay raporlarına yazması ve bu yönde Sayıştayın görevleri maddesine de bir hüküm konulmasını hep beraber kabul etmiştik. Altı ay içerisinde ne gibi bir değişiklik oldu da hukuka aykırı iş yapan kamu görevlilerini tazminat davalarından korumak için böyle bir hüküm ihdas etmeye gerek duyulmuştur. Bu, açıkça bellidir ki 17 Aralık soruşturmalarından sonra Ankara'dan verilen talimatlarla, bakanların verdiği, Başbakanlığın verdiği, genel müdürlüklerin verdiği talimat ile illerde soruşturmaları yapmayan, mahkemelerin vermiş olduğu kararları yerine getirmeyen, savcıların talimatını yerine getirmeyen ve kamuoyunda da siyasi olarak AKP'nin rengine büründürülmüş olan siyasallaşmış kişi olarak görülen emniyet görevlilerini korumak amacına yöneliktir. Böyle bir maddenin hukukumuz üzerinde leke olarak bulunmaması gerektiğini düşünüyorum, bu lekenin Adalet Komisyonunda temizlenebilme ihtimali vardır. Bunun yolu da bu maddenin teklif metninden çıkarılmasıdır. Biz maddenin teklif metninden çıkarılmasını düşünüyoruz. Eğer teklif metninden çıkarılmaz ise bu lekeyle hukukumuzla girecek olan bu maddeden korunmak istenen kişiler korunmayacağı gibi onu korumaya çalışanlardan da hem bu dünyada hem öbür dünyada hesap sorulacağını bilgilerinize bir kez daha sunmak isterim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bal.

Şimdi söz sırası Sayın Atilla Kart'ta.

Buyurun Sayın Kart.

ATILLA KART (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gene karambole getirilmek istenilen bana göre bu tasarının en önemli 3, 4, 5 maddesinden birisini bu karambol ortam içinde görüşüyoruz ve doğrudan Hükûmete yönelik olarak, ağırlıklı olarak Özelleştirme Yüksek Kuruluna yönelik olarak özel bir af düzenlemesi niteliğinde olan bir maddeyi görüşüyoruz, bir maddeyi konuşuyoruz. O kadar geniş uygulama alanı olan bir madde ki bu bakın, görevi kötüye kullanmak bu, ağırlıklı olarak biliyorsunuz, mahkeme kararlarının uygulanmamasından doğar. Mahkeme kararları pek çok boyutuyla elbette tasnif edilebilir ama ağırlıklı olarak mahkeme kararlarını bir şahısların hukukundan doğan... Onu işte biraz evvel 18'inci maddede büyük ölçüde hallettik, büyük ölçüde onun sonuçlarını bir şekilde engelledik.

Bir de başta özelleştirme olmak üzere, ihaleler olmak üzere bu işlemlerin iptalinden doğan ve kamu bütçesine milyar dolarlarla yansısı söz konusu olan kararları burada konuşmamız gerekiyor, bunların akıbetini konuşmamız gerekiyor, bunların 2005 yılından bu yana, 2004 yılından bu yana Türkiye Cumhuriyeti bütçesinde yarattığı delikleri konuşmamız gerekiyor, bu tabloyu

konuşmamız gerekiyor. Bütün bu tahribatı bunların sorumlularını, bunların faillerini korumaya yönelik olan bir düzenlemeyi burada görüyoruz ama bu konulara temas edilmediğini görüyorum.

Bakın değerli arkadaşlarım, aslında bugün bu tasarının 19'uncu maddesinde dile getirilen bu girişim daha evvel, 26 Nisan 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde gerçekleştirildi. Orada yine tamamen iktidar grubunun kontrolünde bir düzenleme yapıldı. Neydi o? Efendim, özelleştirmelerle ilgili iptal kararlarının uygulanması noktasında fiili ve yasal imkânsızlık doğmuşsa o, başta Bakanlar Kurulunun sorumluluğunu ortadan kaldıran bir düzenleme getirilmişti.

Biliyorsunuz, benzeri nitelikte Bakanlar Kurulunun prensip kararları vardı daha evvelki hükümetler zamanında da. Gene o prensip kararlarında da Bakanlar Kurulu sorumluluğunu bertaraf eden düzenlemeler getirilmişti. Bunların hepsi idari yargı ve Anayasa Mahkemesi tarafından müteaddit bir şekilde iptal edilmişti ama ne yaptı Hükümet? Bunları artık Bakanlar Kurulu prensip kararıyla aşamayacağını gördüğü içindir ki bunu bir özel yasal düzenlemeyle, bir yasama faaliyetiyle aşmak istedi. Buna, Anayasa Mahkemesi, 4 Ekim 2013 tarihli kararında "olmaz" dedi, çok ayrıntılı bir şekilde, gerekçe daha yazılmadı ama çok net bir şekilde, fazla da uzatmadan "Bu kadar da olmaz ki." dedi, "Bu kadarına da göz yumamayız ki." dedi Anayasa Mahkemesi.

Bakın ne yapılmak isteniyor? 2005'ten bu yana, değerli arkadaşlarım, Seydişehir Eti Alüminyum, Balıkesir SEKA, TÜPRAŞ'ın 14,6'sının satışı, TELEKOM özelleştirmesi, Kuşadası ve Çeşme Limanı özelleştirmeleri. Bunlar bire bir doğrudan ya da meslek kuruluşları aracılığıyla takip ettiğimiz özelleştirmeler. Tabii, bunlara daha pek çok özelleştirmeyi ekleyebilirsiniz. Bunların hepsi için de iptal kararları alındı 2009-2010 yıllarından itibaren. E, bu kararların uygulanmasından dolayı elbette devletin sorumluluğu var ama ayrıca mevzuatımıza göre, AİHM kararlarına göre, uluslararası sözleşmelere göre ve hukuk sisteminin özü gereği o kararları uygulamak mevkinde olan kamu görevlilerinin sorumluluğu var. Burada bir AİHM kararını hatırlatmak isterim. Ali Rıza Bey Yargıtay kararından söz etti. O karar da kapsayacak şekilde bir AİHM kararı, merhum Ertan Gönen kararını hatırlayınız. Orada da o görevden almalar üzerine AİHM'e kadar giden süreçte Başbakanın ve İçişleri Bakanının doğrudan tazmin sorumluluğunu hükme bağlamıştı.

Şimdi, bu hüküm niye önemli? Bir kere, siz bu düzenlemeyi gerçekleştirdiğiniz zaman, başta özelleştirmeler olmak üzere, gerek kamu hukuku alanıyla ilgili olan gerekse kişilerin hukukuyla ilgili olan tüm idari işlemlere yönelik olarak keyfiliğin, sorumsuzluğun, cezasızlık kültürünün ve kamu kaynaklarının sömürülmesinin, bunların hukuki denetimin dışına çıkarılmasının önünü açıyorsunuz. Hukuk sisteminde bu kabul edilebilir mi, böyle bir şey söz konusu olabilir mi? Ve ne yapıyoruz? Aslında yaptığımız düzenleme, yani bakar mısınız, bu gerçekten ibretliktir. Ne güzel, kamuoyuna sunuyoruz, özel yetkili mahkemeleri kaldırdık, kaldırıyoruz, demokratikleşme paketleri... Sunuşumuz bu. Bakıyorsunuz, o özel yetkili mahkemeleri kaldırıyoruz derken yargıyı kendimize bağlıyoruz, 17 Aralık'ın delillerini yasal düzenlemelerle yok ediyoruz ama yetmiyor, yetmiyor. Ne yapmamız gerekiyor?

ADALET BAKAN YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK – Dinliyorum ben.

ATILLA KART (Konya) – Siz dinliyorsunuz da yanınızda kim konuşuyor, onu merak ettim yani.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, dinleyelim.

ATILLA KART (Konya) – Şimdi, yetmiyor bu, bu yetmiyor, bir de kendimize bir af kanunu çıkarmamız gerekiyor, bir de af kanunu çıkarmamız gerekiyor. Bu yapılanın özü budur, af kanunu çıkarıyoruz, kendimize yönelik olarak özel af kanunu çıkarıyoruz.

Bakın, şu saydığım özelleştirmelerdeki yolsuzlukların tutarı, kamu zararlarının tutarı, hiç abartmıyorum, 50 milyar dolarlar seviyesindedir, hiç abartmıyorum. Biraz vicdan sahibiyseniz, biraz sorumluluk sahibiyseniz, Seydişehir'i, Balıkesir'i falan bırakıyorum, TELEKOM özelleştirmesini inceleyin, bir ülke iletişimiyle, güvenliğiyle nasıl kuşatılır, nasıl emperyal güçlere teslim edilir ve buradaki yolsuzluk ilişkilerini görürsünüz. Orada TELEKOMCULAR Derneğinin Bir Talanın -onu yağmanın- Hikâyesi diye bir kitabını alın okuyun. Biraz sorumluluk duygusu hissediyorsanız o yağmayı, o talanı alıp okun.

Bugün Türkiye'nin yaşadığı bu yasa dışı dinlemelerin temelinde büyük ölçüde, pek çok diğer unsurların yanında, o TELEKOM'un özelleştirilmesi üzerinden o altyapının, o mekanizmanın kontrol edilemez hâle gelmesi de yatmaktadır. Bu da yine en önemli dinamiklerden birisidir. E, ne yapıyoruz? Orada 17 Aralık'ın suç delillerini yok etmemiz yetmiyor, yedi sekiz yıldan bu yana özelleştirmeler üzerinden yarattığımız talana ilişkin olarak da, yağmaya ilişkin olarak da kendimizi korumaya almamız gerekiyor, af düzenlemesiyle kendimizi düzenlemeye almamız gerekiyor. Getirilen düzenlemenin özü budur değerli milletvekilleri.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Kart.

ATILLA KART (Konya) – Şimdi şöyle: Tabii, burada amir ve memurdan ziyade, değerli arkadaşlarım, amir ve memurdan ziyade doğrudan Başbakanı, Özelleştirme Yüksek Kurulunu yani Ali Babacan'ları, işte Enerji Bakanlarını, diğer Özelleştirme Yüksek

Kurulunda kimlerin olduğunu şu anda tam bilemiyorum, Kemal Unakıtan'ları, Mehmet Şimşek'leri, bunları kurtarmaya yönelik özel bir düzenlemedir bu.

BAŞKAN – Toparlayabilir miyiz?

ATILLA KART (Konya) – Tabii, bunları elbette hep sorduk, kaç davanın olduğunu da buradan... Kamu görevlilerinden ziyade, bence, burada, doğrudan siyasi kadroyu, onların kişisel hukukunu korumaya yönelik af niteliğinde olan bir düzenlemedir. Aslında bu yönüyle de, ayrıca -ilgili maddeyi tam hatırlamıyorum, 87'nci madde miydi yani o gerçi Genel Kurul aşamasında değerlendirilecek bir husustur belki de ama- bütün boyutlarıyla da gerçekten Anayasa'nın pek çok maddesine, 2'nci maddesine, 138'e, diğer pek çok maddesine aykırı olan bir düzenleme söz konusudur.

BAŞKAN – Evet, toparlayabilir miyiz?

ATILLA KART (Konya) – İbretlik bir düzenleme söz konusudur.

Bir şey söyleyeyim mi? Bunların hesabı sorulacak beyler, bunların hesabı sorulacak. Evet, hesabı sorulacak. Yani kaçacağınızı zannediyorsunuz, hesabı sorulacak.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Niye kaçalım?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ATILLA KART (Konya) – İşte kaçmaya... İşte onun yasasını çıkarıyorsun.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Kim kaçacak?

ATILLA KART (Konya) – Onun yasasını çıkarıyorsun!

BAŞKAN – Evet, Sayın Kart, tamamladınız mı?

ATILLA KART (Konya) – Suç delillerini yok ediyorsun.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Kurun bir istiklal mahkemesi, rahat edin ya!

BAŞKAN – Sayın Serindağ, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bülent Turan sessiz olursa meramımızı daha iyi ifade edebiliriz.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – İnsaf...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sen bu istiklal mahkemelerini kafaya fazla takmışsın da...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – “Kaçmayın.” dediler de, “E, kurun bir mahkeme de rahatlayın o zaman.” dedim.

BAŞKAN – Sayın Turan...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bak, istiklal mahkemesinin üyeleri...

BAŞKAN – Sayın Serindağ, karşılıklı konuşmayalım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Onlar geçti artık, onlar geçti.

Şimdi, Sayın Başkan, bu getirilen düzenleme Anayasa'nın bazı hükümlerini uygulanamaz hâle getiriyor. Şimdi, Anayasa'nın 138'inci maddesinin son fıkrası: “Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.” Tabii, bu hükmün uygulanabilmesi için aksine davrananlarla ilgili bir müeyyidenin olması lazım. Siz bu müeyyideyi ortadan kaldırıyorsunuz.

Hatırlar mısınız, rahmetli Nejat Uygur'un bir oyunu vardı. Diyordu ki: “Borcum borç ama –başka ifade edeyim- zor alırsınız.” Yani “Borcum borç ama zor alırsınız.” diyordu.

ATILLA KART (Konya) – Nani yapıyordu, değil mi?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Neyse... Hah, öyle yapıyordu.

ATILLA KART (Konya) – Hükümet de aynısını yapıyor kendince.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, şimdi, siz, bu düzenlemeyi yapmış olmakla mahkeme kararlarını fiilen uygulanamaz duruma getiriyorsunuz.

Bir de 129'uncu maddeye bakalım: “Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak idare aleyhine açılabilir.” diyor. Rücu keyfiyeti var. Yani, bu ne demektir? Memur aleyhine de açılabilir. Siz bu hükmü, Anayasa'nın bu hükümlerini

baypas ediyorsunuz ve dolayısıyla, bazı kamu görevlilerine -demin Sayın Kart'ın da ifade ettiği gibi, bu alt düzeydeki kamu görevlileri değil- karar verici mevkide olan, karar mevkisinde olanları korumaya yönelik bir düzenleme getiriyorsunuz. Bu şekilde Anayasa'yı da fiilen askıya almış oluyorsunuz çünkü Anayasa'nın -demin okudum- amir hükmü bu. Bu keyfiliği beraberinde getiriyor.

Sayın Başkan, mahkeme kararlarının yerine getirilmemesiyle ilgili son günlerde, daha doğrusu son yıllarda genel bir alışkanlık kazanıldı. En son da İstanbul 4. İdare Mahkemesinin verdiği karar. Bu, üçüncü köprü'nün, zannediyorum ya havaalanının veyahut da üçüncü köprü'nün....

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Havaalanı. ÇED raporunun alınmasıyla ilgili karar.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Havaalanının yapımıyla ilgili ÇED meselesi, Çevresel Etki ve Değerlendirme Raporu'yla ilgili verdiği karar.

Şimdi, idare mahkemesi karar veriyor, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürü ve zannediyorum bazı siyasetçiler de aynı mealde, aynı şekilde beyanda bulundular. Diyorlar ki: “Mahkeme kararı etkilemez, biz inşaatla devam edeceğiz.” Bu nasıl bir hukuk anlayışıdır, bu ne biçim bir hukuk devleti anlayışıdır? Siz mahkeme kararlarını uygulamamayı bir genel alışkanlık hâline getirirseniz ve mahkeme kararlarını uygulamayanlara ilişkin tazminatı ortadan kaldırırsanız, o zaman mahkeme, hukuk devleti nerede kalıyor?

Şimdi, ben bu Komisyonun asli üyesi değilim ama siz de görüyorsunuz, en çok takip edenlerden biriyim. Zannediyorum bazıları da bundan çok fazla hoşnut olmuyor, öyle görüyorum.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) - Estağfurullah.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) - Öyle görüyorum, öyle görüyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) - Biz memnunuz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) - Tabii, siz memnunsunuz da, elbette siz memnunsunuz.

Bizim buraya gelişimizin nedeni budur. Bakın, biz sizi ikaz ediyoruz. Bu devlet hepimizin, bu hukuku bizim hepimizin koruması lazım, hukuk devleti ilkelerini korumamız lazım. Bizim, devleti korumamız lazım, insanların hakkını korumamız lazım.

Şimdi, bazen bazı görevlileri tazminattan kurtarmak için milletvekili yapıyordunuz. İçimizde olanlar var, şimdi isimlerini söylemeye gerek yok, burada vardır, yoktur o ayrı bir şey, vardır siz de biliyorsunuz. Milletvekili yapıyordunuz tazminattan kurtarmak için. Eskiden müsteşarlık yapmış olanları bilirsiniz ama şimdi artık öyle bir zorunluluktan da kurtuluyorsunuz çünkü zaten tazminat ödemeyecekler. Cezaî müeyyide de kolay kolay işlemez çünkü bu “görevi kötüye kullanma” suçu olarak nitelendiriliyor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) - 4483...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – 4483'e tabi, izin vermiyorlar. Zaten muhatap olan Sayın Bakansa dokunulmazlığı var, tamamen müeyyidesiz kalıyor bu.

ATILLA KART (Konya) - Fezlekeleri yok ediyorlar, iade ediyorlar.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) - Yok ediyorlar. Yani, ne biçim bir şeydir bu? Ben hukukçu değilim, hepiniz hukukçusunuz. Buna mutlaka -Sayın Adalet Komisyonu Başkanımız da geldi, Komisyonu teşrif ettiler- Sayın Başkan, sizin duruma vaziyet etmeniz lazım -olsun, tabii, Yılmaz Bey'e hitap ediyoruz da- duruma vaziyet etmeniz lazım.

Bakınız, gerçekten bu, hukuk anlayışıyla bağdaşmaz. Bir devlette mahkeme kararları uygulanmıyorsa o devletin hukukiliğinden bahsedilemez, hukuk devletinden bahsedilemez, yargının bağımsızlığından bahsedilemez.

Teşekkür ediyorum.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Zaten bahsetmiyorlar ki.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Serindağ.

Sizin söz talebiniz var herhâlde?

Sayın Yargıtay Üyemizin söz talebi var.

Buyurun efendim.

YARGITAY ÜYESİ AHMET KÜTÜK – Yargıtay 4. Hukuk Dairesi üyesiyim.

Bu maddenin, tabii, bizim daireyle direkt irtibatı var çünkü yıllardır uyguladığımız bir madde. Çok tazminatlara da hükmedildi bu konuda, onadığımız kararlar, bozduğumuz kararlar da var.

Şimdi, bu idare mahkemelerinin vermiş olduğu yürütmeyi durdurma, iptal kararları uygulanmadığı zaman, otuz gün içerisinde uygulanmazsa idare aleyhine tazminat davası açılabilirdi gibi kasten uygulamayan kamu görevlileri aleyhine de tazminat

davası açılabilir; şu andaki yasal düzenleme bu. Yeni getirilen düzenlemeyle “kamu görevlilerinin aleyhine açılan tazminat davası” bölümü çıkarılıyor yasadaki, “Sadece idare aleyhine açılacak.” diyor.

Şimdi, biz bunu bu 19’uncu maddenin gerekçesinde Anayasa’nın 129/5 maddesi ve Devlet Memurları Kanunu’nun 13’üncü maddesine atıf yapılmış ve bu yeni düzenlemenin de bu maddelerin paralelinde yeni düzenleme yapıldığı belirtilmiş. Biz de Daire olarak aynı düşüncede iddik ve bu Anayasa’nın 28/4’üncü maddesinin Anayasa’ya aykırı olduğu düşüncesinde iddik, 129/5 maddesine ve bu konuda Anayasa Mahkemesine başvurduk. Hatta, bunun şeyini de ben yazdım. Yani, çünkü Anayasa’nın 129/5 maddesinde ne diyor? “Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir.” diyor. Şimdi, burada da “kasıtlı uygulamayan kamu görevlisi” diyor.

Biliyoruz ki biz kusur kastı ve ihmali kapsıyor. Biz de bu düşüncede olduğumuz için Anayasa Mahkemesine başvurduk. Yalnız, Anayasa Mahkemesi bunu Anayasa’ya aykırı bulmadı. Gerekçesi de şuydu, yani biz Anayasa’ya aykırı olduğu düşüncesinde iddik zaten Daire olarak. Başvurduk ama Anayasa Mahkemesi şu gerekçelerle bunu Anayasa’ya aykırı görmedi: İşte, “Anayasa’nın 2’nci maddesinde belirtilen hukuk devleti eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa’ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir. Hukukun ve adaletin en somut yansıması olan mahkeme kararlarının uygulanması, hukuk devleti ilkesi ve onun vazgeçilmez koşullarından biri olan hukuka bağlı idare anlayışının gereğidir.

Yine, Anayasa’nın 138’inci maddesinin dördüncü fıkrasında ‘Yasama ve yürütme organlarıyla idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.’ denilmektedir. Bu hükme göre kamu görevlileri de mahkeme kararlarını yerine getirmek zorunda olup, bu konuda seçim hakları bulunmamaktadır. Kaldı ki mahkeme kararlarını kasten yerine getirmeyen memur ve diğer kamu görevlilerinin eylemleri suç oluşturmaktadır. Bu bağlamda, Anayasa’nın 138’inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca mahkeme kararlarını uygulayıp uygulamama konusunda seçim hakkı bulunmayan kamu görevlilerinin yargı kararlarını kasten yerine getirmeme eylemleri Anayasa’nın 129’uncu maddesinin beşinci fıkrası kapsamında değildir. Açıklanan nedenlerle itiraz konusu ibare Anayasa’nın 129’uncu maddesine aykırı değildir. İtiraz işleminin reddine oy çokluğuyla karar verilmiştir.” ve bu kararın tarihi...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) - Tarihi var mı acaba? Karar hangi tarihte?

YARGITAY ÜYESİ AHMET KÜTÜK – Kararın tarihi, karar günü 27/9/2012, 2012/22 esas, 2012/133 karar. Yani, ben böyle bir şey olduğu için bunu komisyona bildirmek istedim.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Anayasa Mahkemesi kararına uymak zorunda, yasama organı da Anayasa Mahkemesi kararlarına uymak zorunda.

ATILLA KART (Konya) - Daha ötesinde...

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz. Şimdi...

ATILLA KART (Konya) – Pardon, Başkanım, bir cümle ekleyeyim: 4 Ekim tarihli bu önerilmiş cümlelerle ilgili özel karar var, Anayasa Mahkemesinin kararı var.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Başkanım, ben de söz istiyorum.

BAŞKAN - Sizin söz talebiniz yok.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hayır, var, bakın yanıyor Başkanım.

BAŞKAN - Hayır, siz sonradan bastınız.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sonradan basabilirim yani sonradan basınca... Sayın Başkan, yani şimdi maddenin görüşmeleri devam ederken yani bu madde üzerinde görüşme ihtiyacı hissediyorsam, konuşma ihtiyacı hissediyorsam komisyon üyesi olarak benim buna hakkım var, sizin de buna istinaden söz talebi verme hakkınız var.

BAŞKAN – Dilek Hanım, başından bir ilke kararı aldık. Madde üzerinde söz isteyenleri not almıştık. Bütün maddelerde aynı şeyi yaptık ama artık son maddelere geldik.

Size söz veriyorum.

Buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, şimdi, Yargıtaydan gelen yargıcımız çok açık seçik söyledi aslında, ben de o konuya işaret etmek için özellikle konuşmak istemiştım. Biraz o konuyu es geçtiğimizi düşünüyordum. Gerçekten, Anayasa'mızın 129'uncu maddesi kusurdan bahsediyor ama yeni getirilen hüküm ise kasten yerine getirmemekten bahsediyor. Şimdi, kasten yerine getirmemek gibi bir şeyi seçimlik hakkı hiçbir zaman olamayacağı için bence de bu Anayasa'ya aykırı bir düzenleme. Yani şimdi, biz, o kadar zor durumda kalıyoruz ki uygulamada. Şimdi, hepimiz avukatlık yaptığımız dönemleri de bilelim. İdare aleyhine bir karar aldığımız zaman, bir yürütmenin durdurulması kararı aldığımız zaman ya da bir iptal davası ile ilgili ilk kararı aldığımız zaman uygulanmıyor bu kararlarımız, 30 günlük süreler çok fazlasıyla geçiyor, hiçbirisi uygulanmıyor. Hatta, örneğin ilamları alıyorsunuz ilamlar da ödenmiyor, alacaklar da ödenmiyor, hiçbirisi bunların uygulanmıyor. O kadar ciddi bir keyfilik var ki. Şimdi, bu düzenleme içerisinde bile keyfilik varsa, uygulanmama varsa, biz, Uşak'taki altın madeniyle ilgili açtığımız davalarda, bakın yürütmenin durdurulması kararları aldığımız davalarda iptal kararı çıktı Manisa idare mahkemesine ilk derece mahkemesinden, bunları uygulataamadık, yani pek çok konuda uygulataamıyoruz bu türden şeyleri, uygulamadaki arkadaşlarımız adına söylüyorum. Şimdi, bir de böyle bir koruma altına alınırsa yani bu sadece üst düzey görevliler için değil yani o yerel birimlerdeki idareciler açısından da çok ciddi bir şekilde keyfiliğe neden olacaktır. Onun için Anayasa Mahkemesinin de kararı olduğuna göre bu konuda, bence bu madde metinden çıkartılmalıdır diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yılmaz.

Şimdi, 19'uncu madde üzerinde bir adet önerge var, bir de redaksiyon yapılması gereken bir husus var. “Yerine getirilmemesi hâlinde de...” diyor burada ikinci “de”nin fazla olduğu kanaati var. İkinci “de”nin redaksiyon yetkisi içerisinde...

AHMET İYİMAYA (Ankara) – Sonradan...

BAŞKAN – Sonradan zaten o yetki verilecek.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Teklifinin 19 uncu maddesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Rıza Öztürk

Ali İhsan Köktürk

Turgut Dibek

Mersin

Zonguldak

Kırklareli

Ömer Süha Aldan

Dilek Akagün Yılmaz

Muğla

Uşak

Gerekçe:

Teklif edilen madde ile 2577 sayılı Kanunun 28. Maddesinin 4 nolu fıkrası değiştirilmektedir. Bu değişikliğe göre kamu görevlileri mahkeme kararlarını yerine getirmemelerinden dolayı tazminat sorumluluğu dışına çıkarılması amaçlanmaktadır. Bunun da 17 Aralık'ta İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca başlatılan yolsuzluk soruşturması kapsamında verilen mahkeme kararlarını bilinçli ve kasten uygulamayan kamu görevlilerini tazminattan korumak amacıyla yapıldığından kuşku yoktur. Teklifin yasalaşması halinde, kamu görevlilerini yürütme organının insiyatif ve keyfi taleplerine yerine getirmelerinde tazminat sorumluluğundan kurtarmaktadır. Herkes, dolayısıyla yargı mensupları ve tüm kamu görevlileri yetkileri kullandıkları sırada ortaya çıktığı iddia edilen her türlü hukuka aykırılıktan dolayı hesap verebilir olmalı, denetimsiz bırakılmamalıdır. Teklif ile kolluk içi dokunulmazlık alanları oluşturmaya çalışılmakta, yasama ve yürütme organları tarafından yargı mensupları baskı altına alınmak istenmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Ali Rıza Öztürk ve arkadaşlarının vermiş olduğu önergeye katılıyor musunuz?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Yapılan redaksiyon doğrultusunda 19'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 19'uncu madde oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

20'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 20- Aşağıdaki hükümler yürürlükten kaldırılmıştır:

a) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 10 uncu maddesi.

b) 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanunun geçici 2 nci maddesinin dördüncü fıkrası.

c) 13/11/1996 tarihli ve 4208 sayılı Karararının Aklanmasının Önlenmesine, 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakebesi Hakkında Kanunda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda ve 178 Sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Devlet Güvenlik Mahkemesi" ibaresi.

d) 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 153 üncü maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları.

e) 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 93/A maddesi.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, biz bu konuda bir önerge verdik. Şimdi, burada yürürlükten kaldırılması düzenlenmiş konulardan bir tanesi 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 153'üncü maddesi. Bu maddeyle avukatların dosyalardan örnek alabilmesinin önündeki engeller kaldırılıyor. Bu, doğru bir düzenlemedir. Ancak biz verdiğimiz önergede aynı zamanda gizli tanıklığın düzenlenmesine dönük olan Ceza Muhakemeleri Kanunu 58/3'ün yürürlükten kaldırılmasını istedik. Gizli tanıklık nasıl girdi bizim mevzuatımıza inanmı ben onu anlayamıyorum. Böyle bir gizli tanık uygulaması olmaz, böyle bir gizli tanık şeyi olmaz. Şimdi, gizli tanıklığın bu şekilde uygulanacağı belki hiç kimsenin aklına gelmedi. Ama biz uygulamada gördük ki, gizli tanıklar yargıcın bile yüzünü görmeyeceği şekilde, savcının bile yüzünü görmeyeceği şekilde sesleri değiştirilerek, görüntüleri değiştirilerek dinlendi ve bunlar mahkeme kararlarına esas teşkil etti. Yani bunların kimler olduğunu hepimiz daha sonradan öğrendik. Şemdin Sakık o kadar kendinden emindi ki artık yani kendi düzeninin kurulduğundan yani o gizli tanık Deniz'in Şemdin Sakık olduğu anlaşıldı. Şemdin Sakık, terörist yani teröristlerin yöneticisi olmaktan mahkûm olmuş bir kişi, Genelkurmay Başkanının yargılandığı bir davada gizli tanık olarak dinlendi ve kendisini saklama, gizleme gereğini de duymadı. Onun dışında, pek çok davada artık toplum tarafından itilmiş, kakılmış tecavüzcü ya da pek çok suça konu olan şeylerden dolayı mahkûm olmuş insanların gizli tanık olarak görevlendirildiğini hep beraber gördük, hep beraber öğrendik. Sayın Bakanım, lütfen bu konuyu aslında çözümlenmemiz lazım. Gerçekten bu, siyaset üstü bir şey. Bu, biraz önce yine bir arkadaşımızla konuştuğumuzda, özellikle gizli tanıklık kabul edilmediği takdirde, yani insanlara teklif ediliyor, gizli tanık kabul edilmediği takdirde bu sefer onların aleyhinde işlemler yapıldığı söyleniyor. Toplumda böylesine bir yara hâline dönüşmüş artık. Yani bu gizli tanıklığın, şu anki uygulama hâlindeki olan gizli tanıklığın kesinlikle kaldırılması gerekiyor. Şimdi, tanıklık nasıl bir şeydir Sayın Başkan? Şimdi, ne olur mahkemelerde baktığımızda? Şimdi, özellikle hâkim gerekirse tanıklığına ne dereceye kadar güvenileceği hakkında hâkimi aydınlatacak durumlara özellikle şüpheli, sanık veya mağdur ile ilişkilere dair sorular yönelir. Öncelikle sorulur zaten yani orada sanığa da, mağdura da sorulur yani herhangi bir tanıklığa engel hâli var mı diye sorulur. Ama orada gizli tanık olarak dinlenen şahsın tanıklığa engel hâli var mı, yok mu asla bilinmiyor, bunu hepimiz biliyoruz. Ama kimse dinlemiyor. Arkadaşlar konuşmayalım mı? Hepimizin başına gelebilir bu, herkesin başına gelebilir. Şu anda bizi ilgilendirmeyen başka insanların başına geliyorsa bile hepimizin başına gelebilir. Bu, yani şimdi mahkemelerde dinlenirken, hâkimler kararlarını verirken özellikle tanığın sesinin titremesi, tanığın kekelemesi, duruşundan yani yalan söylediği kanaatine ulaşabilir. Mağdur ya da sanık "Bu kişiyle benim çelişkim var, şuradan husumeti var bana." diyebilir. Ama bunların hepsi, bu sorgulamaların hepsi ortadan kaldırılıyor ve bu şahısların yani gizli tanıkların beyanlarıyla insanlar mahkûm oluyorlar. Bizim bildiğimiz, kamuoyunun önünde olduğu için Ergenekon ve Balyoz davasını biliyoruz ama bilmediğimiz onlarca dava var eminim. Bu gizli tanıklık olayının kesinlikle kaldırılması gerekiyor. Şimdi, ne yapılması lazım? Gizli tanıklığı neden öngörülüyor? Tanığı korumak amacıyla, bu nedenle öngörülüyor tanığı koruyalım yani -Sayın Ömer Süha Aldan'ın hazırlamış olduğu bir yasa teklifimiz var, bunu verdik biz- tanık korunsun elbette –çok ayrıntılı bir şekilde Ömer Bey onu hazırladı – ama tanığın dinlenmesi mahkeme huzurunda olsun, savunma hakkı gasbedilmesin ve o şahısla olan husumetler, bunlar ortaya konulabilsin. Şimdi, bunların hepsinin ortadan kaldırıldığı bir süreçte bu yargılama adil bir yargılama olabilir mi arkadaşlar? Yani bu gizli tanıklık mefhumu bakın, hepsinden belki çok daha önemli ve çok daha tehlikeli bir süreci getiriyor karşımıza. Bu nedenle lütfen bu önergemiz dikkate alınsın ve gizli tanıklıkla ilgili bu CMK 58/3'ün kaldırılması gerekiyor hepimizin güvencesi açısından, herkesin güvencesi açısından, hem siyasetçilerin hem sıradan insanların güvencesi açısından bunun kesinlikle kaldırılması

gerektiğini düşünüyorum. Yani bu konuda da bu önerimizin dikkate alınacağını, önerimizin özellikle dikkatle irdeleneceğini umuyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yılmaz.

Sayın Faruk Bal...

Buyurunuz Sayın Bal.

FARUK BAL (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

20'nci maddeyi görüşüyoruz değil mi? Bu çok uzun bir madde, Dilek Hanım çok kısa kesti, şaşırdım ben de.

Şimdi, değerli arkadaşlar, 20'nci maddeyle birinci olarak Terörle Mücadele Kanunu'nun 10'uncu maddesi uyarınca kurulmuş mahkemeler kaldırılıyor. Bu vahim bir şey. Niçin vahim? Dünyanın her yerinde terör, uyuşturucu, insan kaçakçılığı gibi organize suçları yargılayacak ihtisas mahkemesi niteliğinde ve genel olarak ülkenin belirli bölgelerinde görevli mahkemeler vardır. Türkiye bulunduğu stratejik konum itibarıyla uluslararası küresel güçlerin terör ile uğraşan kendi iç yapısını olabildiğince, dinamiklerini harekete geçiremeyen mümkün olduğu kadar, bu nedenle ekonomisi zayıf, kalkınmaya ayıracak kaynakları zayıflatılmış, debelenen bir ülke hâlinde tutulması için otuz yıldır PKK terör örgütü desteklenmektedir. Otuz yıl boyunca pek çok çeşit mücadele yöntemleri kullanılmıştır ancak terörün beli kırılmamıştır. Terörün belinin kırılmamasının sebepleri çok farklı açıdan çok farklı değerlendirmelere tabi tutulabilir. Bize göre topyekûn bir mücadele olmadığı ve siyasi bir kararlılıkla terör üzerine gidilemediği için hâlâ dağlarda eşkiya şeklinde silahlı bir vaziyette gezen elemanları bulunmakta ve Türkiye'nin bütünlüğünü tehdit etmektedirler.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Dağda değiller artık Sayın Bal, şehirlere indiler, meşrulaştılar.

FARUK BAL (Konya) – Şehirlere çekildiler efendim şehirlere çekildiler. Şimdi, köy, mahalle, mezralarda kaleşnikoflarla 30 Martta yapılacak seçimleri dizayn ediyorlar. Öyle çekildiler.

Şimdi, bu kadar kan akıtmış, bu kadar kaynakların israfına sebep olmuş, bu kadar millî bütünlüğün ayrışmasına sebep olmuş terör örgütüyle mücadele ederken yargı gücünün etkin bir şekilde teröristin yapmış olduğu suçlara, işlemiş olduğu suçlara ceza vermesine imkân sağlayacak tedbirler almak gerekirken sanki Türkiye bir teröre maruz bir ülke değilmiş gibi bu amaçla kurulmuş olan mahkemeler zinciri içerisinde AKP'nin getirdiği Terörle Mücadele Kanunu'nun 10'uncu maddesi uyarınca kurulan mahkemelerin de görevine son verilmektedir. Son verince ne olacaktır? Genel mahkemelere gidecektir. Genel mahkemelerin hepsini içimizde hukukçu olan arkadaşlar bilir, olmayanlar da bilir. Şimdi, ben Siirt'te yedi yıl görev yapmış insanım hem asker olarak –Sayın Bakanım, burayı dinleyin- hem hâkim olarak. Ben altı aylık hâkimken Siirt Ağır Ceza Mahkemesi Reis Vekili oldum, tam adım da: Geçici Yetkili Üye Yardımcısı sıfatıyla, bu eski bir tabirdir yani hâkim olarak atanmadık daha, geçici yetkili hâkim statüsündeyiz ve orada bulunan hâkimler, tayin, soruşturma vesaire nedeniyle hâkim kalmadığı için altı aylık hâkimken ben reis vekili oldum. İşin gerçeği, bu bir itiraf değildir, bir gerçektir, büyük davalar karşısında zayıf tecrübe sebebiyle bocaladım, davalardan bezdim, bıktım. Benim yanımdaki iki tane bayan üye benden daha kıdemsizdi. Şimdi, bu Siirt'in hâli, şu anda Türkiye'nin Güneydoğu'sunda bulunan terör örgütünün eli silahlı unsurlarının dağda dolaştığı, şehre indiği, şehirde de hem kamu görevlilerini hem mahallin kanaat önderi olarak bulunan şahısları tehdit ettiği, yanına çektiği, etkisi altına aldığı bir dönemdeyiz. Böyle bir dönemde bu silahlı örgüte karşı bu nitelikteki genel mahkemeler nasıl bir iradeyle, nasıl bir tecrübe, beceri, başarıyla yargının gücünü ortaya koyabilecekler? Nasıl sonuç alınacaktır mahkemelere açılmış davalarda? Hiçbir sonuç alınamayacaktır. Eminim ki o bölgeler ağır ceza mahkemesi bakımından 3. ve 4. sınıf bölgelerdir. 3. ve 4. sınıf bölgelerde hâkimlerin görev süresi iki veya üç yıldır. Her hâkim doğal olarak terör örgütünün tehdidini de düşünerek üç yılı geçirmenin çaresine bakacaktır, davaların özüne giremeyecektir. Dolayısıyla Türkiye'nin içinde bulunduğu çok ciddi bir sorunu siz bu kanun teklifiyle daha da büyütecek, işlenmiş suçları cezasız bırakacak şekilde bir kapı açıyorsunuz. Bunun vebali var, günahı var çünkü orada yargılanacak kişiler elini şehit kanına, gazi kanına bulandırmış kişilerdir. Onların hak ettiği cezayı elbette hukuk karşısında alması için güçlü, bilgili, tecrübeli, ihtisas sahibi mahkemelere ihtiyaç var.

Ne gibi bir sebep var? Şimdi, bu 17 Aralık olayından farklı. Bunu getirmenin ne anlamı var, ben bunu anlayamıyorum. Terör bitti mi Türkiye'de? Kafamızı kuma gömmenin bir anlamı yok. Hâlâ Kandil'den tehdit geliyor, hâlâ Kandil'i ayakta tutan dış güçler PKK terör örgütüne lojistik, silah, araç, gereç, eğitim, her türlü desteği vermeye devam ediyor. Devlet kuruyorlar, “Bağımsızlığı ilan etme aşamasına geldik.” diyorlar. “Bağımsızlık mı olsun, federasyon mu olsun?” diyorlar. Daha geçen hafta “Özerklik ilan etmeye geldik.” diyorlar. Böyle bir durumda Türkiye'nin savunma araçlarından bir tanesi olan yargının etkin bir şekilde işleyebilmesini ortadan kaldıracak bir düzenlemenin hangi akla hizmet edeceğini ben anlayabilmiş değilim. Bunun elbette vebali olacaktır, bunun vebali hem bu

dünyada olacaktır hem öbür dünyada olacaktır. Öbür dünyadakini bilmem ama bizim elimize halk mührü verirse sizin gideceğiniz yer Yüce Divan. Terörle mücadeleyle ilgili düşüncem bu.

Devlet Güvenlik Mahkemelerine bir diyeceğim yok.

Kaldırılan özel yetkili mahkemelerin -250'nci maddeyle kurulan mahkemelerin, geçici yetkiyle görevlendirilmiş olan 250'nci maddeye göre kurulan mahkemelerin- yürürlükten kaldırılması... Bunun gerekçesini ifade etmiştik 1'inci maddenin görüşülmesi sırasında, bununla ilgili düşüncemizi aynen tekrar ediyoruz.

Buradaki devlet güvenlik mahkemesi çıkıyor, o doğru bir iş.

Müdafinin dosyayı incelemesi doğru bir iş.

BAŞKAN – Tamam herhâlde değil mi?

FARUK BAL (Konya) – Geldik, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nun 93/A maddesindeki kişisel kusuru haksız fiili veya diğer sorumluluk sebeplerine dayanılarak da olsa hâkim ve savcı aleyhine tazminat davası açılmaz.

Değerli arkadaşlarım, yani 1926-27 yılında Batı hukuku iktibas edilirken, hâkimlerin sorumluluklarını düzenleyen hükümler Ceza Muhakemesi Kanunu'na ve Hukuk Usulü Muhakemesi Kanunu'na girmişti. O tarihten itibaren bu uygulanıyordu. Bu hükümlerin varlığı hâkimin daha dikkatli, daha titiz davranmasına yol açan ve kasten, yanlış olarak, taraf tutarak siyasal bir iradenin emrine tabi olarak vereceği kararların sorumluluğuna katlanması açısından. Şimdi bu maddenin getirilmiş olması doğrudan 17 Aralık olaylarıyla ilişkilidir. 17 Aralık olaylarıyla bundan sonra demek ki hâkime, savcıya tazminat davası açılacak şekilde baskı yapılacak, etki yapılacak ve o baskının etkisinde kalan hâkimler aleyhine yapılacak hukuki işlemleri sonuçsuz bırakmak için böyle bir duruma ihtiyaç duyulmuş.

Şimdi, ben, bu maddeyi aslında bir yerlerden hatırlıyorum, kopya çekmişsiniz. Çektiğiniz yeri de söyleyeyim mi? Sayın Bakanım, dikkat edin, inceleyin. Derviş, Bakan olarak geldiğinde 4 tane o zamanki BDDK'ya, TMSF'ye adam atamak için...

AHMET İYİMAYA (Ankara) – Kanun...

FARUK BAL (Konya) – Kanun değil, adam atamak istedi. Onlar dediler ki: "Şöyle bir kanun getirirseniz, biz, o takdirde bu görevi yaparız." Derviş de o kanunu getirdi, biz de direndik, ısrar ettik, o kanunları çıkarmadık, o adamlar da atanmadı. Onlar diyordu ki: Bir, bu gibi işleri yaparken ihmal, teseyyüp, kast ile işlenmiş olan suçlar nedeniyle bu suçların faillerine dava açılmaz, soruşturma açılmaz. İdari yönden bu kişiler hakkında ceza davası açılabilmesi için Danıştaydan ceza davası açılmasına ilişkin karar alacaksınız, bir davayla olacak bu. O dava kesinleştikten sonra ceza davası açılacak, ceza davası açılıp kesinleştikten sonra eğer suiistimal nedeniyle karar verilir ise o takdirde de tazminat davası açılacaktı. Ben, o zaman hesapladım on beş yıl filan sürüyordu. O adamların yaşına baktım, yani on beş yıl bu dünyada kalabilecek durumda değildi, Cenabı Allah eceli ne zaman takdir eder bilinmez.

Şimdi bu kanun üç aşağı beş yukarı oradan kopya edilme. Aynen hâkimler için de onu ifade ediyoruz, suiistimal nedeniyle ceza davası açacak, ceza davası kesinleşecek, kesinleştikten sonra devlet parayı ödeyecek ve ondan sonra da buna rücu edilecek. Yani 2000 yılı ile 2013 yılı arasında kurulan bu bağlantının sebebini bize Sayın Bakan açıklarsa ben mutlu olurum.

Evet, bu da, arkadaşlar, yanlış bir iştir yapanın yanına kâr kalması işidir. Bu yapanın yanına kâr kalma işine bizim hukukumuzun cevaz vermesi mümkün değildir. Bu nedenle bu maddeye...

BAŞKAN – Sayın Bal, Nescafé'niz gelmişti soğudu.

FARUK BAL (Konya) – Efendim?

BAŞKAN – Toparlayıp Nescafé'nizi içebilirsiniz.

FARUK BAL (Konya) – Çok teşekkür ederim. O zaman, ikramınıza teşekkür ediyorum. Ben de bu nazik uyarı nedeniyle konuşmama son veriyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

FARUK BAL (Konya) – Ama Sayın Bakanın soruma cevap vermesini bekliyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Sağ olun.

Sayın Süha Aldan...

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, birkaç günlük zorlu maratonun sonuna geldik, 20'nci maddeyiz. 20'nci maddede -şöyle bakıyorum- bir, iki, üç, dört tane madde yürürlükten kaldırılıyor. 3713 sayılı Yasa'nın 10'uncu maddesinin ve 6352 sayılı Yasa'nın geçici 2'nci maddesinin yürürlükten kaldırılmasını olumlu bulduğumuzu söylüyoruz.

Bir diğerkonu, savunma hakkının ihlali mahiyetindeki müdafiiye birtakım kısıtlamaların kaldırılmasını da olumlu bir gelişme olarak nitelendiriyorum. Burada, ben, iki konu üzerinde duracağım: Bir tanesi bazı yasalarda -yani örneğin kontrollü teslimata ilişkin düzenlemelerde dahi- “devlet güvenlik mahkemesi” ibaresinin kaldırılmış olması. Aslında, devlet güvenlik mahkemesi haziran 2004 tarihinde kaldırıldı. On sene sonra hâlâ bu tanımlamanın yasalarda kalmış olması ilginç bir olay. Temelde o kadar çok kanun çıkarıyoruz ki, evet Türkiye Büyük Millet Meclisi bir kanun çıkarma makinesi hâline dönüşünce bir özensizlik beliriyor. Sık sık da çıkardığımız kanunlarda değişiklik yapıyoruz. On sene sonra devlet güvenlik mahkemesinin kaldırıldığının şimdi hatırlanması aslında Parlatentonun çalışmaları açısından ilginç bir anekdot olsa gerek.

Benim burada asıl üzerinde durmak istediğim konu 2802 sayılı Yasa'nın 93/A maddesinin yürürlükten kaldırılıyor olması. Yani Sayın Bal bir değindi ama aslında şöyle bir olay var: İki tane kapı var aslında yani 93/A kalktığı zaman sanki hâkim, savcılar şahsi olarak tazminata muhatap olacak gibi bir intiba doğuyorsa da herkes 6100 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 46'ncı maddesini göz ardı ediyor. 46'ncı madde açıkça yine tazminatın hâkimlere yönelmeyeceğine, doğrudan yönelmeyeceğine... Gerçi rücu sistemi orada var ama... Aslında değışen bir şey olmuyor. 93/A maddesiyle toplumun önüne hâkim, savcılarının birtakım usule aykırı yada kasten işledikleri eylemlerden dolayı doğrudan kendilerine yönelik tazminat davası açılmasına olanak tanındığı gibi bir intibayla karşı karşıya ise de 46'ncı madde kapı gibi ortada.

Burada ilginç bir konu var yalnız: 93/A maddesi “savcılar ve hâkimler” tabirini kullanmıştır. Ama 6100 sayılı Yasa'nın 46'ncı maddesi sadece “hâkimler” tabirini kullanmıştır. Bu şu anlama geliyor: Bundan böyle savcılar hakkında kişisel tazminat davası açmak mümkündür ama hâkimler hakkında açılmayacaktır. Bu da meslekte çok ilginç gelişmelere neden olacaktır. Savcılar bundan sonra bir karar verirken on kere düşünmek zorunda kalacaklardır. Keşke bunu hâkimler için de uygulassak diyorum ve sözlerimi burada noktalıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aldan.

Barolar Birliği temsilcimiz buyurunuz.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ EKİM ERGÜN– Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri; Avukatlık Kanunu'nun 2'nci maddesinde avukatlığın amacı hukuki münasebetlerin düzenlenmesini, her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını, her derece yargı organları, hakemler, resmî ve özel kişi, kurul ve kurumlar nezdinde sağlamaktır. Avukat, bu amaçla, hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis eder. Yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri, özel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak zorundadır. Kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla bu kurumlar avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlüdür. Bu belgelerden örnek alınmasıysa vekâletname ibrazına bağlıdır ve bu hüküm nedeniyle de esasen biz avukatların dosya inceleme yetkisi bulunmaktadır.

Ayrıca, Avukatlık Kanunu'nun 46'nci maddesinin (2)'nci fıkrası ise “Avukat veya stajyer, vekâletname olmaksızın dava ve takip dosyalarını inceleyebilir. Bu inceleme isteğinin ilgililerce yerine getirilmesi zorunludur. Vekâletname ibraz etmeyen avukata dosyadaki kâğıt veya belgelerin örneği veya fotokopisi verilmez.” hükmünü amirdir. Avukatların vekâletname olmaksızın dava ve takip dosyalarını inceleyebilmelerinin kökeninde ise Avukatlık Kanunu'nun 38'inci maddesinde hükme bağlanmış olan ve aynı zamanda avukatlık mesleğinin evrensel kurallarından olan kimi durumların gerçekleşmesi hâlinde işin reddi zorunluluğudur. Hâl böyleyken, kanun hükümleri bu kadar açık ve net olmasına rağmen meslektaşlarımız soruşturma aşamasında vekâletname olmaksızın dosya inceleyememektedirler. Yapılan değışiklik de bu sorunu esasen çözmemektedir ve âdeta kalıcılaştırmaktadır. Sebepiyse, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 153'üncü maddesinde “müdafî” ve “vekil” terimlerinin kullanılmasıdır. Dosya incelemek istediğimizde bize söylenen özetle iki şey vardır: Birincisi “Ben senin müdafî olduğunı nereden bileyim, bana vekâletname getir.” ikincisi ise Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 157'nci maddesinde “Kanunun başka hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemleri gizlidir.” kuralı. Elbette soruşturma evresi gizlidir ancak savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresi gizlidir.

Avukatlık Kanunu'nun 34'üncü maddesine göre “Avukatlar, yüklendikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak ve Türkiye Barolar Birliğince belirlenen meslek kurallarına uymakla yükümlüdürler.”

Esasen Avukatlık Kanunu'nun 57'nci maddesinde yer alan "Görev sırasında veya yaptığı görevden dolayı avukata karşı işlenen suçlar hakkında, bu suçların hâkimlere karşı işlenmesine ilişkin hükümler uygulanır." denilerek avukatlık hâkimlik ile eş tutulmuştur ve avukatlık bir güven mesleğidir. Gerek Avukatlık Kanunu gerekse Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Meslek Kuralları, avukatı etik ve mesleki sorumlulukları bakımından sıkı denetime almıştır. Bu kanun hükümlerini yapan yasa koyucu avukata güvensizliği düşünmemiş, meslekî yetkilerin kötüye kullanması durumunu ise ağır şekilde cezalandırmıştır. Avukatın her incelediği dosyada vekâlet sunmasının mümkün olmadığı, dosyayı inceledikten sonra çeşitli sebeplerden dolayı vekâlet almaktan vazgeçebileceği, avukatın alamayacağı bir dava için vekâlet sunarsa taraflara boş yere masraf yaptıracağı ve üstlenemeyeceği bir iş için avukatın hukuken sorumlu olacağı ve gereksiz bir vergi yükümlülüğü altına girerek mağdur olacağı açıktır. Dosya inceleyen avukatın soruşturmanın gizliliği ilkesini ihlal edeceğini düşünmek avukatlık mesleğine güvenmeyerek mesleğimizi, mesleğimizin evrensel ilkelerini hiçe saymak demektir, aynı zamanda hem de büyük bir çelişki demektir bu. Bilindiği gibi hukuk dosyalarında dosya incelemek vekâletname ibrazına bağlı değildir. Söz konusu hukuk dosyalarında sırlar bulunmaktadır. İncelenen dosyanın bir boşanma davası dosyası olduğunu düşünelim, bu boşanma davası dosyasında aile hayatına ilişkin sırlar vardır. Ticaret dosyalarında ticari sırlar vardır. Biz bu dosyaları rahatlıkla inceleyebilmekteyiz. Esasen, dosya inceleme hakkının kısıtlanması vatandaşın hakkının kısıtlanmasıdır. Her şeyden önce, vekâletname sunduğumuz her dosya, dosyada herhangi bir iş, işlem yapmasak bile ödenmesi gereken en az asgari ücret tarifesine nispetle katma değer ve gelir vergisi demektir. Bu nedenle, esasen, yoksul insanların "Ya, benim bu dosyamda ne var avukat bey, bir bakar mısın?" dediğinde, biz gidip onun dosyasına bakamıyoruz. Çünkü, kanunda "müdafi" ibaresi var "vekil" ibaresi var. Müdafi olduğundan dolayı "Müdafilik ilişkini bize ispatla." deniliyor yani vekâletname getir, dosyayı o şekilde...

BAŞKAN – Evet, toparlayabilir miyiz.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ EKİM ERGÜN – Konunun çözülmesi için somut önerimiz de var. Bu somut önerimiz ilgili fıkranın şu şekilde düzenlenmesidir: "Avukat soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir. Avukatın dosya inceleme yetkisi soruşturma, kovuşturma ve kanun yolu aşamaları dâhil olmak üzere hiçbir gerekçeyle kısıtlanamaz. Müdafi veya vekil istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir." Bu önerimizin bu şekilde olmasının sebebi şudur: Biz, bugün, Yargıtaydaki dosyaları bile vekâletname sunmaksızın inceleyemiyoruz. Kanunumuzun açık hükmü var ancak, geçen sene Yargıtay Başkanlar Kurulunun almış olduğu bir karar var, "Ceza dosyasında müdafi, müdafiliğini ispatlayamadan..." Bakın, soruşturma demiyorum, kovuşturma dosyası, o dosyayı bile inceleyemiyoruz. Aynı şey artık Danıştay için de söz konusu. Almış oldukları çeşitli kararlar var, bunlara karşı açılmış çok sayıda dava var ve çözülmemiş durumda. İlk derece yargı yerlerinde çok ciddi sıkıntılar yaşanıyor. Bizim meslektaşlarımız savcılarla sürekli tartışma hâlinde. Kimi sulh ceza mahkemeleri "Evet, avukat dosyayı inceleyebilir, kısıtlanamaz bu." diyor, kimi sulh ceza mahkemeleri ise "Evet, müdafi olduğunu ispatlasın." diyor.

Bu sorunun bu maddede çözülmesi gerekiyor yani yönetmeliğe bırakamayacağımız bir şeydir bu. Bu konuyu tartışalım lütfen, somut önerimiz de vardır.

Sabırınız için teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Barolar Birliği temsilcimize teşekkür ediyoruz.

Sayın Kart, buyurun.

ATILLA KART (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu maddeyle ilgili olarak ben daha çok (e) bendiyle ilgili olarak konuşmak istiyorum. 2802 sayılı Yasa'nın 93/a maddesiyle ilgili olarak aslında Türkiye'nin 2006-2007'den bu yana Silivri üzerinden yaşadığı -Silivri, Oda TV, Balyoz, KCK davaları başta olmak üzere- süreci en çok etkileyen dinamiklerden birisiyle ilgili bir düzenleme söz konusu. Önce şunu ifade edeyim, tabii, o 93/a maddesinin -çok açık ifade ediyorum- ortadan kaldırılması isabetlidir, yerindedir. Peki, 93/a maddesi neydi? Bunları herhâlde arkadaşlarımız elbette, mutlaka biliyorlardır, hiç kuşku yok tabii ama bunların kayda geçmesi gerekiyor. Sayın Bal kısmen ifade etti ama -bence bakış açısı daha farklıydı, ben o bakış açısına katılmıyorum- şunu ifade etmek istiyorum, bakın, o "vesayet rejimi" dediğimiz cumhuriyet rejimi ne yapmıştı 1922-26'dan itibaren demişti ki: "Bir yargıç, bir savcı görevini yaparken husumetle karar verdiğine dair, sahte belgeyle karar verdiğine dair, menfaat temin ettiğine dair birtakım bulgular varsa o yargıç hakkında ilgilisi dava açabilir, reddi hâkim talebinde bulunabilir." Bu, aslında hukukun gereği idi; bu, çağdaş devlet olmak iddiasında olan her yönetimin yapması gereken bir düzenlemeydi. Elbette bu davalar açılırken o diğer kamu görevlilerine olduğu gibi çok rahat bir şekilde dava açılması da doğru değil, yargıcın yaptığı görevin niteliği itibarıyla belli bir teminatının olması gerekiyordu, o teminatlar da zaten hukuk muhakemesinde ve diğer ilgili mevzuatta yine düzenlenmişti, bir denge içinde düzenlenmişti. Ama ne yaptık? 2009'dan sonra, işte o Silivri sürecinde Mehmet

Haberal özelinde gelişen olaydan sonra ve o sürecin de tetiklemesiyle ne yaptık? Yine o yaratıcılığımızla, tırnak içinde söylüyorum “siyasi iktidar” olarak olağanüstü maharetimizle yeni bir çözüm geliştirdik. Oradan Haberal hakkında haksız uygulama yapan, Haberal özelinde haksız uygulamaya maruz kalan bütün kişilere yönelik olarak uygulama yapan o yargıçları korumaya almak gereğini duyduk. Silivri’de görev yapan o yargıçları, o savcılarını koruma altına aldık ki, onlar ne yapsınlar? Onlar, haksız uygulamalarını sürdürmeye devam etsinler. Ne yaptık onun için? Dedik ki, efendim, 2802 sayılı Yasa’nın 93/a maddesiyle dedik ki: “Bir yargıç, bir savcının görevini yaparken görevini kötüye kullandığına dair, husumetle karar verdiğine dair, sahte belgeyle karar verdiğine dair, menfaat temin ettiğine dair bulgular olsa bile sen o yargıç hakkında reddi hâkim talebinde bulunamazsın, sen onun hakkında tazminat davası açamazsın.” Bunu ne zaman dedik? Bunu 2010 yılında dedik, ya çok eskilerde değil daha dün dedik bunu. “İleri demokrasi” söylemini dilimizden düşürmediğimiz dönemlerde dedik ve ne oldu? Kabul etmek gerekir ki, onlar da iktidarın yarattığı bu iklimin tesiriyle tetikçilik yapmaya devam ettiler: Zaten bu kanunu çıkarırken, iktidar olarak bu kanunu çıkarırken onlara tetikçilik yaptırmak istedik. Dedik ki bir bölüm yargıçlara, bir bölüm savcılara, bir bölüm adalet müfettişlerine: “Yürü ya aslanım, ben senin arkadayım.” onlara “Tetikçilik yapabilirsin.” dedik.

Bakın, bugün Türkiye’nin devlet düzenini altüst eden, hukuk sistemini altüst eden, Türkiye’nin toplumsal barışını sabote eden bu 2007 ve sonrasındaki o adaletsizliklerin temelinde yatan en önemli dinamiklerden birisi budur. Hükûmet olarak sizi bu yasal düzenlemeyi, bu hükmü ortadan kaldırdığınız için tabii kutluyoruz sizi Sayın Bakan, sizi yürekten kutluyoruz tabii ama bir lütfedin de, lütfedin de neden bu düzenlemeyi yapmak gereğini duyduunuz? Bir lütfedin de Allah aşkına bunu bir anlatın. Bu yaptığınız tahribatın, onarılmaz tahribatın, telafi edilemez tahribatın binlerce insanın mesleki yaşamlarında, aile yaşamlarında, özel yaşamlarında yarattığınız tahribatın telafisini nasıl gidereceksiniz? Bu toplumsal barışı sabote etmenin bedelini nasıl toparlayacaksınız? Şimdi, gerçekten bu böylesine bir düzenlemeyle geçirilecek bir şey değil.

Şimdi Ömer Süha gösterdi çok enteresan, biraz evvelki konuşmasını tamamlayan çok çok önemli bir gelişme.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Yasa çıkmadan...

ATİLLA KART (Konya) – Ne yapıyoruz?.. Ne yapıyoruz?..

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Başbakan biraz önce açıklama yapmış.

ATİLLA KART (Konya) – Yani Türkiye’yi nasıl husumet duygularıyla, nasıl intikam duygularıyla, nasıl ayrıştırma duygularıyla yönettiğimizin yeni bir belgesi, yeni bir ibret belgesi.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Okur musun onu?

ATİLLA KART (Konya) – Okuyacağım.

Şimdi, zaten anlatmaya çalıştığımız bu, izah etmeye çalıştığımız bu. Toplumu ne yapıyorsunuz şimdi? Belli mekanizmalarla o hukuksuzlukları, o adaletsizlikleri gerçekleştirdiniz, bir çıkar paylaşımı içinde, iktidar kavgası içinde geldiniz o koalisyonu yürütemediniz, sürdüremediniz. Ee, bu kaçınılmazdı. Bunu biz 2008, 2009’da size dedik; bunlar kayıtlardadır. Önceki Genel Başkanımız söyledi, şimdiki Genel Başkanımız söyledi. “Bu haksız uygulamalar, bu keyfî uygulamalar alır bir sörf dalgası gibi sizi de oradan oraya savundur.” dedik. “Bir bumerang gibi gelir sizi de vurur.” dedik. Tabii bunları Anayasa Uzlaşma Komisyonunda da anlattık, çok somut olarak anlattık ilk günden beri. Üç arkadaşımız, burada olduğu için yüzüne karşı tabii söylüyorum, Sayın İyimaya, Sayın Şahin, Sayın Şentop çok kızdılar, çok celallendiler, toplantıyı terk ettiler, kabullenemediler. O süreçten sonra gelip bu düzenlemeyi yapmış olmalarından dolayı tırnak içinde söylüyorum, bu “yüksek adalet duygularından” dolayı kendilerini kutluyorum tabii ama lütfen bu dört yılın hesabını verin. Neden bu uygulamayı yaptınız? Neden bu uygulamayı yaptınız? Adalet anlamında söylüyorum, hukuksuzluk anlamında söylüyorum neden bu talana tenezzül ettiniz, buna destek verdiniz, sahip çıktınız? Bunu açıklamak durumundasınız.

Bakın, getirilen bu düzenlemeyle ne yapıyoruz? Onu ben gözden kaçırmışım Ömer Süha Bey onu tespit etmiş. Ne yapıyoruz? Aslında sadece yargıçlar aleyhine dava açılmayacağını, bunu düzenliyoruz.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Evet, savcılar aleyhine...

ATİLLA KART (Konya) – Savcılar aleyhine dava açmamız gerekiyor. Bazı savcılara 46 ve 47’yle, Hukuk Muhakemesi 46 ve 47’yle ne yapıyoruz, ne yapacağız? O mevcut Adalet Bakanlığı gücüyle, Hükûmet gücüyle, canımızın istediği bir bölüm savcı hakkında ne yapacağız, tazminat davalarımızı açacağız. Kim o savcılar? “O kötü savcılar kim?” tırnak içinde söylüyorum. Onlar 17 Aralık soruşturmasını yapma teşebbüsünde bulunanlar. Böylesine “talihsiz” tırnak içinde tabii elbette ifade ediyorum bir uygulamanın içinde olan o savcılara dava açacağız tıpkı Deniz Feneri savcılarına yaptığımız gibi, o savcılarını sanık konumuna düşürdüğümüz gibi.

Şimdi son dakika haberi, Başbakan ne diyor? “Benim çocuğum, bizim çocuklarımız o savcılar hakkında tazminat davaları açacaklar.”

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – “Oğlum Bilal...”

ATİLLA KART (Konya) – “Oğlum Bilal dava açacak.” diyor.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Kanun çıkmadan.

ATİLLA KART (Konya) – Yani gerçekten diyecek söz bulamıyorum ya. Yani nasıl bir altyapı oluşturuyorsunuz, nasıl bir mekanizma oluşturuyorsunuz? Türkiye’nin hukuk sistemini nasıl intikam duygularıyla kendi konjonktürünüz için, kendi özel amaçlarınız için nasıl kullanmaya tenezzül ediyorsunuz? Ben gerçekten diyecek söz bulamıyorum, diyecek söz bulamıyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz Sayın Kart.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Tazminat davası açamaz mı yani?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ancak Bilal Erdoğan dava açacak şimdi; bunu anlamadık yani!

ATİLLA KART (Konya) – Sözün bittiği yerdeyiz, sözün bittiği yerdeyiz.

Ahmet Bey, 2802’ nin 93/a maddesini kaldıralım da ne yapalım, doğru dürüst kaldıralım; bir.

İkincisine yapalım biliyor musunuz? 46 ve 47’yi de yine doğru dürüst düzenleyelim. Bir taraftan 46 ve 47’yle yeni zırhlar örmeyelim. Artık, bu oyunun, bu oyunun -bunu gerçekten hukuk adına söylüyorum, adalet adına söylüyorum- bu kirli oyunun parçası olmayalım arkadaşlar ya. Yani bakın, uyarıyoruz sizi yani daha dilimiz nasıl dönsün, nasıl anlatalım? Yani niye bu oyunun parçası hâline geliyoruz?

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – O sizin düşünceniz.

BAŞKAN – Sayın Kart, toparlayabilir miyiz?

ATİLLA KART (Konya) – Bunları daha evvel anlattık, daha evvel yaşanmışlıklar ortadayken...

BAŞKAN – Daha evvel söylediniz.

ATİLLA KART (Konya) – ... yaşanmışlıklar ortadayken neden benzeri nitelikteki düzenlemelere tenezzül ediyoruz?

Sayın İyimaya, tırnak içinde söylüyorum siz “büyük üstat”sınız gerçekten doktrin anlamında gerçekten muazzam bir birikiminiz var ama maalesef bunları söylemek durumundayım. Sizinle kişisel hukukumuza rağmen uygulamada o doktriner birikiminizle bağdaşmayacak fecaatlere yol açıyorsunuz ve bu süreçte...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Size göre ama.

ATİLLA KART (Konya) - ...görev ve sorumluluk üstleniyorsunuz. Bu size yakışmıyor üstadım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Şimdi Yargıtay temsilcimizin bir söz talebi var.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Sayın Başkan bir şey sorabilir miyim? Niye şaşırıyorlar dava açılmasından?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) - Bir şey yok şu anda, hiçbir şey yapmamıştı zaten savcılar.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Basına bilgi verirse savcılar, vardır bir şeyler.

BAŞKAN – Sayın Turan, Yargıtay temsilcimize söz verdim.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Gizli soruşturma evraklarını servis ederse dava açılır tabii.

BAŞKAN – Buyurunuz.

YARGITAY ÜYESİ AHMET KÜTÜK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Yargıtay üyemizi dinliyoruz Sayın Özel.

AHMET İYİMAYA (Ankara) – Recep, Yargıtay üyemiz konuşuyor, dinleyelim.

YARGITAY ÜYESİ AHMET KÜTÜK – Şimdi, arkadaşlar, biz biraz önce İdari Yargı Usulü Kanunu 28/4 maddesindeki gibi yine burada da bizim dairemiz hakimlerin sorunuyla ilgili davalara bakmaktadır. Uzun süre de bakmıştır. İşte, sayın milletvekillerinin bahsettiği Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanun’unda direkt hâkime dava açıldığı zamanlara da baktık, şimdi devlete açılan davalara hâlen bakmaktayız.

Şimdi memurların hukuki sorunluluklarıyla ilgili yasal düzenlemeler neler?

Bir: Anayasa 129/5 maddesi, daha önce bahsetmiş olduğumuz. Ne diyor? “Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir.” Bu Anayasa’nın 129/5 maddesi, temel kanun.

Buna paralel olarak düzenlenen 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 13'üncü maddesi. Burada da aynı şekilde: "Kişiler kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan dolayı bu görevleri yerine getiren personel aleyhine değil, ilgili kurum aleyhine dava açarlar." diyor.

Yine Türkiye Radyo Televizyon Kanunu, 2954 sayılı Kanun; burada da 28/4'üncü fıkrasında şöyle diyor: "Kişiler, kurum ve kuruluşlar yayınlar nedeniyle uğradıkları zararlardan ötürü, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu personeli aleyhine değil, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu aleyhine dava açarlar. Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun genel hükümlere göre sorumlu personele rücu hakkı saklıdır."

Yine aynı şekilde İcra İflas Kanunu'nun 5'inci maddesinde, ne diyor? "İcra ve iflâs dairesi görevlilerinin kusurlarından doğan tazminat davaları ancak idare aleyhine açılabilir. Devletin, zararın meydana gelmesinde kusuru bulunan görevlilere rücu hakkı saklıdır."

Anayasa'nın 129/5 maddesi ve saydığımız kanun maddelerinin hepsi benzeri nitelikte düzenlemeler içermektedir.

2802 sayılı yasanın 93/A maddesi de bu düzenlemeler uygun olarak hâkimler ve savcılara görevlerinden dolayı, yaptığı soruşturmalardan, davalardan dolayı zarar görenler varsa bunların o hâkim ve savcılara direkt değil devlete karşı dava açılacağını düzenlemiştir. Bu 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 46'ncı maddesinde de hâkimler yönünden de bir düzenleme yapılmıştır. Bu düzenlemeyle 2802 sayılı Kanun'un 93/A maddesi de benzerdir. Sadece fark 2802 sayılı Kanun'un 93/A maddesinde savcılar da ve adalet müfettişleri de buraya dâhil edilmiş ve onlar aleyhine de dava açılmayacağı devlete dava açılacağı belirtilmiştir.

Şimdi, teklifin 20'inci maddesinde 2802 sayılı Yasa'nın 93/A maddesinin kaldırılmasına karar verilmesi gündemde. Şimdi, bu durumda eğer bu yasalaşacak olursa hâkimlere karşı devlete karşı dava açılacaktır ama savcılara karşı, adalet müfettişlerine karşı, kişilerin kendilerine karşı savcı veya adalet müfettişlerine karşı dava açılacaktır. Bu bir çelişki oluşturacaktır.

ATILLA KART (Konya) – Anlattığımız konu.

YARGITAY ÜYESİ AHMET KÜTÜK – İkincisi: 93/A maddesi getirilirken, 6110 sayılı Yasa'yla getirilirken Adalet Komisyonu bir rapor vermiştir, rapor düzenlenmiştir. O raporda aynen şöyle denmiştir: "Bilindiği üzere 12/1/2011 sayılı ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemesi Kanunu'nun 46 ve devamı maddesinde hâkimlerin hukuki sorumluluğuna ilişkin yeni bir sitem benimsenmiştir. Buna göre hâkimlerin yargısal faaliyetlerinden kaynaklanan zararlardan dolayı ancak devlet aleyhine tazminat davası açılabilir. Söz konusu kanun 1/10/2011 tarihinde yürürlüğe girecektir. Diğer yandan bu düzenleme sadece hâkimler ve yüksek mahkemelerin başkan ve üyelerini kapsamaktadır. 6100 sayılı Kanun'un hâkimlerin hukuki sorunlarına ilişkin sisteminin hemen uygulamaya geçirilmesi ve yüksek mahkemelerin başkan ve üyeleriyle savcılarının ve müfettişlerin kapsama alınması, eksik kalan ve uygulamada sorun oluşturan hususların düzenlenmesi amacıyla 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Kanun'a 93'üncü maddeden sonra gelmek üzere 93/A maddesi eklenmektedir." Burası önemli "Yapılan düzenleme İtalya, Fransa, Belçika, Almanya ve İsviçre'deki gelişmeler ve hâkimlerin hukuki sorumluluğuna dair uluslararası belgede yer alan tavsiyelere de uygundur." Adalet Komisyonu Raporunda. 93/A'nın getirildiği Adalet Komisyonu kararında. Yani bu düzenlemenin Avrupa ülkelerindeki düzenlemelere de uygun olduğu belirtiliyor. Adalet Komisyonu böyle dedi.

Bu kanun çıktıktan sonra Anayasa Mahkemesi'ne 6110 sayılı Yasa'nın Anayasa'ya aykırı olduğu iddiasıyla dava açıldı. Bu dava açılınca Anayasa Mahkemesi bir karar verdi. Ne dedi Anayasa Mahkemesi kararında? "Mahkemelerin "bağımsızlığı ve tarafsızlığı" adil yargılamanın koşulları arasındadır. Mahkemelerin bağımsızlığı genellikle hakimlerin bağımsızlığı ile eş anlamlı kullanılmakta ve biri diğerinin nedeni ve doğal sonucu olarak anlaşılmaktadır. Hâkimlerin bağımsızlığı, onlara tanınan bir ayrıcalık olmayıp, her türlü etki, baskı, yönlendirme ve kuşkudan uzak olarak adalet dağıtacakları yolundaki güven ve inancı yerleştirme amacına yöneliktir. Demokratik bir toplumda, hâkim bağımsızlığının yalnız yürütme organına karşı değil, devlet yapısı içindeki tüm kurum ve kuruluşlar ile kişilere karşı da sağlanması gerekir. Başka herhangi bir kişi, kurum veya organdan emir almamak, yasamanın, yürütmenin ve diğer dış unsurların etki alanının dışında olmak, baskı altında olmamak şeklinde tanımlanan bağımsızlık, tarafların etki alanının dışında kalmayı, dava taraflarına karşı bağımsızlığı da kapsamaktadır.

Kuralla, hakimler ve savcılar aleyhine açılabilir olan tazminat davalarının Devlete karşı açılması öngörülmüştür. Tazminat sorumluluğunun özel olarak düzenlenmesi ve öncelikli olarak yargılama faaliyetlerinden dolayı kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk sebepleri olsa bile Devletin sorumlu tutulmasının nedeni, hakim ve savcılarının Anayasa'da belirtilen bağımsızlığını ve tarafsızlığını güvenceye almaya yöneliktir."

BAŞKAN – Sayın üyemiz mahkemenin kararını özetlerseniz, şimdi ayrıntısını...

YARGITAY ÜYESİ AHMET KÜTÜK – Zaten özetini okuyorum, ilgili bölümünü okuyorum. Diğer bölümleri şey yapmıyorum. Buraları da okumak zorundayım niye hüküm getirildiğini söylüyor çünkü.

BAŞKAN – Buyurun.

YARGITAY ÜYESİ AHMET KÜTÜK – “Zira hakim ve savcılar haklı ya da haksız olarak açılacak tazminat davalarından dolayı maddi ve manevi baskı altında kalıp –direkt olayla ilgili zaten- tarafsız ve bağımsız olarak yargılama faaliyetinde bulunabilme iradesinden uzaklaşabilme ihtimali bulunmaktadır. Bu ihtimalin bile yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığını zedeleyeceği açıktır.”

Anayasa’nın 129/5’nci maddesinden bahsetmiş bizim bahsettiğimiz, ben söylediğim için onu şey yapmıyorum ve diyor ki: “Buna göre, Anayasa olarak memurlar ve diğer kamu görevlilerine tanınan bu hakların bağımsızlık ve tarafsızlıkla görevlerini yürütmeleri gereken hâkim ve savcılara tanınmaması yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığıyla çelişir. Kaldı ki zarar görenler açısından daha güvenli sayılabilecek ve ödeme gücü yüksek olan devletin tazminat sorumluluğunun kabulü zarara uğramış kişiler için de bir güvence oluşturmaktadır.

Diğer taraftan, devletin ödediği tazminattan dolayı tazminat davasına konu işlem, faaliyet veya karar ile ilgili olarak görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan hâkim veya savcıya rücu edeceği de açıktır. Dolayısıyla, kuralın ayrıcalıklı bir sınıf oluşturduğundan da söz edilemez.” diyor ve Anayasa’ya aykırılık iddiasını reddediyor.

Şimdi, ben 99 yılından beri 4. Hukuk Dairesindeyim ve hâkimler aleyhine direkt açılan dönemde de ben o dairededim. Hâkimler aleyhine açılan tazminat davalarının yüzde 99’u retle sonuçlanıyor. Yani kabul edilen ya birdir ya ikidir hatırladığım, başka yok.

Şimdi, böyle bir durumda siz hâkim ve savcılar -burada tabii hâkimler artık girmiyor, savcılar diyelim- tazminat sorumluluğuyla karşı karşıya bırakırsanız bu amaç tazminat almaktan çıkar çünkü zaten bunların görevini kötüye kullanması, bunun ispat edilmesi meselesi vardır; bu ispat edilemiyor. Genelde bu davayı açan kişiler şu mantıkla açıyor: “Ben bir dava açayım, bu hâkim benim dediğim gibi karar vermeyecek, ben bunu ret sebebi yapayım veya bunu bir şekilde mağdur edeyim.” Çünkü benim gördüğüm, tecrübem, hâkim ve savcıların direkt kendilerine açılan davalar döneminde de yüzde 99 retle sonuçlanıyordu zaten.

Benim söyleyeceklerim bu kadardır. Bu 93/A maddesinin kaldırılmasının bu nedenle uygun olmadığını düşünüyorum.

Ayrıca, bir de şu iki husus var, onları da söyleyeyim. Şimdi, 93/A maddesi kaldırılırsa hâkimler ve savcılar durumundan ayrı bir durum oluşacak, bir. İkinci: 93/A maddesinde hâkim ve savcıların kararlarından dolayı devlete açılacak davalarda bir süre öngörülmüş. Bu nedir? “Hâkim ve savcının baktığı davanın kararının kesinleşmesi tarihinden itibaren bir yıl içinde” diyor. Şimdi, bu kanun kaldırıldığı zaman bu süre de kalkmış olacak. Şimdi, 46’ya göre açılacak dava hangi süre içinde açılacak devlete karşı, işte, kararın kesinleşmesi beklenenecek mi beklenmeyecek mi; bu konularda bir boşluk meydana gelecek. Bunu da ayrıca belirtmek isterim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Haberal, buyurun.

MEHMET HABERAL (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben aslında konuşmayacaktım ama Sayın Yargıcı dinledikten sonra konuşmak durumundayım.

Bir soru sorabilir miyim acaba Sayın Yargıcı? Sizin çocuğunuz ameliyat edildi, düşündünüz ki onunla ilgili hekim hata yaptı yahut şöyle düşüneyim: Mehmet Haberal ameliyat etti hastanızı ve düşündünüz ki: “Mehmet Haberal bu ameliyatı yanlış yaptı, benim çocuğum da vefat etti.” Ne yaparsınız?

YARGITAY ÜYESİ AHMET KÜTÜK – Cevap vereyim mi?

MEHMET HABERAL (Zonguldak) – Efendim?

BAŞKAN – Siz tamamlayın, soru-cevap şeklinde olmasın.

MEHMET HABERAL (Zonguldak) – Ama bu soruya cevap verirsiniz devam edeceğim çünkü suçu işleyen burada esas... Bakın, Sayın Yargıcı, Değerli Başkan, Sayın Bakanım; burada suçu işleyen devlet değil ki, burada suçu işleyen yönetim değil ki. Şimdi, ben hekimim veya benim ülkemde herhangi bir vatandaşım bir suç işlediği zaman ona şunu söyleyebiliyor muyuz: “Siz bu suçu işlediniz, sizinle ilgili biz dava açamayız kusura bakmayın.” Böyle bir mantık olur mu? Olur mu böyle bir şey?

Şimdi, ben bir hata yaptığım zaman bir hekim olarak... Zaten bunu daha önce de belirttim, dünyada iki meslek var ki doğrudan insan hayatıyla ilgilidir; bunlardan birisi hekimler, diğeri de hâkimlerdir. Bir hekim hastasıyla ilgili tıbbın bütün imkânlarını uygulamak zorundadır, onu kurtarmaktır onun görevi, onu bir an önce topluma kazandırmaktır. Bir hâkimin görevi de karşısına bir suçlu

geldiği zaman yargının bütün imkânlarını kullanarak, gerçekten -hani her zaman söylüyorsunuz ya- somut olguya dayanarak onun cezasını verip onu bir an önce topluma kazandırmaktır. Şimdi, bu olmadığı hâlde, herhangi bir suç da ispat edilmediği, gösterilmediği hâlde yıllar yılı demir kapılar arkasında kalan insanlar; acaba bunların sorumlusu kim olacak?

Ben Sayın Yargıca ikinci soruyu sormak istiyorum: Acaba siz cezaevine gidip bir saat o demir kapılar arkasında kaldınız mı? Oraları gördünüz mü? Bunları yaşadınız mı? Silivri veya bir başka yer, bunu gördünüz mü, yaşadınız mı? Ondan sonra bu değerlendirmenizi elbette yapacaksınız.

Şimdi, hepimiz şunu düşünüyoruz: Anayasa böyle diyor, işte, Avrupa şöyle diyor. Şimdi, bunların hepsine saygı duyarım. Gayet tabii, Anayasa mutlaka tartışılmış, çok değerlendirilmiş ama şunu kabul edebilir miyiz: Her şey doğrudur, evet, yapılan şey doğrudur. Tabii, ülkemizin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çıkardığı bütün yasalara hepimizin saygılı olması bizim görevimizdir ama o yasaların eğer eksik bir tarafı var ise onları da beraber tartışıp doğrusunu yerine koymaktır.

Şimdi, burada ben kendi şahsi durumumu bir kenara bırakıyorum. Gerçekten bir insanın suçu varsa -bunu her zaman söyledim- onun cezası verilecek ki başka birisi aynı suçu işleyip hiç olmazsa o başkası da mağdur olmasın. Dolayısıyla, burada bir suçlu var ise o suçlunun cezasını verelim ama eğer suçlu değil de birtakım insanlar, bugün olduğu gibi, yıllarca o demir kapılar arkasında, bilinerek, Sayın Akagün'ün söylediği gibi, birtakım gizli tanıklar getirilerek veyahut da değişik belgeler kullanılarak tutuluyorsa, ondan sonra şunu söyleyebilir miyiz: "Hayır, ben sizin hakkınızda dava açamam, devletim hakkında dava açarım." Ben devletim hakkında dava açamam çünkü bu devlet bizim devletimiz, bu devlet nasıl kuruldu bunu çok iyi biliyoruz.

Sayın milletvekilleri, onun için...

BAŞKAN – Evet, Sayın Haberal...

MEHMET HABERAL (Zonguldak) – Çok teşekkür ediyorum.

Suçlu olan, kişidir. Dolayısıyla, hiçbir kimseye, suçunu işleyen hiçbir kimseye "Siz hadi burada durun." deme hakkını haiz olduğumuz kanaatinde değilim ve bu kararları da buradan hepimiz vererek birçok mağdur insanın bu mağduriyetini giderdiğimiz gibi... Maalesef, bu nedenlerle hayatını kaybeden insanlarımız var ve bugün gerçekten sağlığı çok ciddi problemlerle karşı karşıya olan insanlarımız var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Değerli arkadaşlar, 93/A maddesini kaldırıyoruz. Komisyon kabul edip Meclis onay verdiği takdirde yürürlükten kalkacak. Doğru bir iş yaptığımız kanaatindeyim.

Geçmişte bunun buradan geçmiş olması bunu düzeltmemize engel değil. Anayasa Mahkemesine konunun gitmiş olması bu konuda Parlamentonun yeniden düzenleme yapmasına engel değil. Esasında hem HMK'da hem CMK'da tazminata ilişkin hükümler var. 2802 sayılı Yasa'nın yollanmasıyla 657 sayılı Yasa'nın uygulanacağı hâller de var. Baktığınızda, esasında bunlara ilişkin hukuksal bir boşluk da söz konusu değildir.

Hâkimler, savcılar görevini yaparken herhangi bir baskı altında kalmamalı, rahat hareket etmeli, kararlarını verirken elbette cesur davranabilmeli; bunda hiç şüphe yok, yasalar zaten bu teminatları yeterince sağlamaktadır, hem Anayasa hem yasamız. Ama ben şahsen haksız fiil işleyen birine karşı dava açılmamasının savunulabileceğini, doğru kabul edilebileceğini düşünmüyorum çünkü bir hâkim haksız fiil işlememelidir işini yaparken çünkü haksız fiil sonuçta kasıtlı işlenen bir şey. Adam kasıtlı bir suç işleyecek, yanlış yapacak, şunu yapacak, yani buna karşı siz herhangi bir dava açamayacaksınız, yani keyfiliği himaye eden bir yaklaşımı muhafaza edeceksiniz, bu doğru değil. Yani bunun amacı hâkimlerin ve savcıların görevini yaparken daha titiz hareket etmeleri.

ATILLA KART (Konya) – Aynı şey siyaset kurumu için de söz konusu Sayın Bakanım. Siyaset kadrosu için de aynı titizlik söz konusu.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - Anayasa ve yasaları uygularken haksız fiil işlemeyen haklı bir yargılamayı, doğru bir yargılamayı yapıp ona göre hareket etmelerini temine dönüktür.

ATILLA KART (Konya) – Tutarlı olun, bütün mesele tutarlı olmaktır Sayın Bakan.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - Geçmişte buradan çıkmıştır bu düzenleme.

ATILLA KART (Konya) – Siyaseten dürüst olun biraz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sen siyasetçi değil misin ya...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - O günün şartları içerisinde bu düzenlemeye ilişkin birtakım değerlendirmeler olmuştur.

ATILLA KART (Konya) – Sen ne diyorsun ya? Bakana bir şeyler söylüyorum. Sen ne biliyorsun?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - Ben şahsen...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - Ben şahsen bu kanunun... Müsaade eder misin? Bu kanun Medisten keşke geçmemiş olsaydı; aradan birkaç sene geçtikten sonra da düzeltiliyor olması doğru bir adımdır diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

ATILLA KART (Konya) – Cevabınız eksik kaldı yalnız Sayın Bakan. Yetkinizi kötüye kullanarak...

BAŞKAN - Şimdi, madde üzerinde bir adet önerge var, önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1981) Terörle mücadele kanununun 10. Maddesi uyarınca kurulan Ağır Ceza Mahkemelerinin kaldırılmasına ve çeşitli kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifinin çerçeve 20.maddesinin (d) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz	Ali Rıza Öztürk	Ömer Süha Aldan
Uşak	Mersin	Muğla

Ali İhsan Köktürk

Zonguldak

" (d) 4.12.2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 58. Maddesinin 3. Fıkrası ve 153. Maddesinin 2. ,3. , ve 4. Fıkraları"

Gereke:

Maddede yapılan değişiklik ile uygulamada çok ciddi hukuk dışı kararların oluşmasına neden olan , tanığın huzurda dinlenmesi ve her türlü hareketinin gözönünde tutularak yalan söyleyip söylemediğinin ,sanıkla veya mağdur ile çelişkisinin olup olmadığının anlaşılması ilkelerine aykırı bir şekilde ve savunma hakkını ortadan kaldıran gizli tanıklık uygulamasının kaldırılması amacıyla iş bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN - Sayın Bakanım, Dilek Akagün Yılmaz ve arkadaşlarının önergesine katılıyor musunuz?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyorum.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

20' nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 20' nci madde oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

21' inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 21- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Söz talebi...

Sayın Alpay, kısa olursa...

Buyurun.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sayın Bakanım, silahların eşitliği ilkesine aykırı bir şey...

BAŞKAN - Feragat mi ettiniz Sayın Alpay?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Yok, yok, tamam.

Şöyle, feragat ediyorum da sadece şunu söyleyeyim izniniz olursa: Aslında, 20' nci maddede şunu ifade edecektim. Silahların eşitliği ilkesine göre iddia ve savunma makamlarının eşit haklara sahip olması gerektiği tartışmasız. Ancak uygulamada var olan, gönülden geçen daha ileri bir adımın daha sonra yasalaşmasıyla ilgili bir temennimi dile getirecektim.

Şimdi, genelde ceza muhakemesi uygulamasında savcılar ve hâkimler aynı kürsüyü paylaşıyorlar ve kararlar ilgili karar duruşmasında da kararın tefhiminden önce genelde müzakereye çekilirken savcı ve hâkim birlikte çekilir.

Şimdi, bu aslında silahların eşitliği ilkesine de aykırı bir durum. Gönülden geçen daha ileri düzenlemeye bu konuda da bunun halledilebilmesi.

Anayasa Mahkemesinde de... Bilmiyorum, Anayasa Mahkemesinin son hâlini gören var mı? Bir defa gittim, dehşetle irkildim diyebilirim. Heyet, Kaf Dağı gibi yukarıda, aşağıda savunma ve diğer şeyler. Avrupa örneğinde var mıdır bilmiyorum ama hakikaten gönlümüzden geçen, tabii, oradaki o silahların eşitliği ilkesine uygun olarak bir yapılanma içerisinde olması, savcının hâkimle birlikte müzakere içerisinde olmaması, aynı durumda olmaması. Ama bu kanunun geneli itibarıyla evrensel hukuk ilkelerine uygun, çağdaş hukuk ilkelerine uygun düzenlemeler getirdiği çok açık ve tartışmasızdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - 21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 21'inci madde kabul edilmiştir.

22'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 22- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN - 22'nci madde üzerinde önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 22'nci madde kabul edilmiştir.

Tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Teklifin tümü kabul edilmiştir.

Redaksiyon yetkisini Komisyonumuza vermenizi oyluyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcü olarak Genel Kurulda temsil için Bilal Uçar, Ali İhsan Yavuz'un seçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi için pazartesi saat 12.00'ye kadar süre veriyoruz.

Sayın Bakanım, değerli komisyon üyelerimiz, çok değerli davetliler, katılımcılar, salı gününden bu yana yoğun bir çalışma gösterdiniz, hepinize çok teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Kapanma Saati : 23.46